

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

#YEREL
HALKINMA
HAMLESİ

DOKA
DOĞU KARADENİZ KALKINMA AJANSI
EĞİTİM, ULUSAL VE YEREL YATIRIMCILAR

Ordu ve Giresun Su Sporları

Fizibilite Raporu

2025

DOKA

Ordu ve Giresun Su Sporları Fizibilite Raporu

Yayın Sahibi:

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı
Gazipaşa Mahallesi, Nemlioğlu Sokak,
No:3 Ortahisar / TRABZON
Tel: 0462 444 8290
Faks: 0462 455 4088
E-mail: doka@doka.org.tr

Proje Ekibi:

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA)

Mehmet BOZDOĞAN- Mavi Ekonomi Birimi Başkanı
Hacı Salih ŞAHİN- Mavi Ekonomi Birimi Uzmanı
Arzu ASLANER- Mavi Ekonomi Birimi Uzmanı
Zeynep TAŞPINAR SEVİNÇ - Mavi Ekonomi Birimi Uzmanı

Ordu Üniversitesi Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi

Prof. Dr. Özkan UĞURLU- Dekan
Prof. Dr. Mehmet AYDIN- Öğretim Üyesi
Doç. Dr. Nihan ŞENBURSA- Öğretim Üyesi
Doç. Dr. Remzi FIŞKIN- Öğretim Üyesi
Öğr. Gör. Dr. Fatih SANA
Arş. Gör. Fatih TONOĞLU
Arş. Gör. Fırat SİVRİ

Grafik Tasarım:

Emine GÜLERYÜZ

YÖNETİCİ ÖZETİ:

Su sporları; turizm çeşitliliği, yerel ekonomi ve yaşam kalitesi üzerinde yüksek kaldıraç etkisi yaratan, sosyo-ekonomik ve sportif etkisi olan, sürdürülebilir, dört mevsim yapılabilen ve bölgesel kalkınmaya da katkı sunan çok disiplinli bir alandır. Ordu ve Giresun'un kıyı şeridi koy ve plajları, uygun rüzgâr ve dalga rejimi ile; iç suları ise baraj, göl ve akarsu sistemleriyle çok sayıda su sporu için elverişli doğal koşullara sahip olup, su sporları ve etkinlik temelli organizasyonlar için çok sayıda uygun alanlara sahiptir.

Bölgemizde var olan bu potansiyelin geliştirilmesi ve su sporları için planlı alanların oluşturulması fikri, Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı 2025 Yılı Mavi Ekonomi Sonuç Odaklı Programı kapsamında hazırlanan bu fizibilite çalışmasının temel çerçevesini oluşturmaktadır.

Projenin ana konusu, Ordu ve Giresun illerinde deniz ve su sporlarının geliştirilmesine yönelik mevcut durumun analiz edilmesi, mekânsal planlama yapılarak potansiyel alanların belirlenmesi ve bu alanların üç boyutlu modellemesini içeren raporun hazırlanmasıdır.

Projenin temel amacı ise, Ordu ve Giresun'un kıyı ve iç su potansiyelini ortaya çıkararak güvenli, sürdürülebilir ve ekonomik açıdan uygulanabilir su sporları merkezlerinin kurulmasını desteklemektir.

Rapor, mevcut kıyı ve iç su envanterinin çıkarılmasından başlayarak meteorolojik ve hidrolojik verilerin analizine, saha çalışmalarına, paydaş görüşmelerine, teknik değerlendirmelere, çok kriterli karar verme analizlerine (AHP) ve mali fizibilite hesaplamalarına kadar geniş bir yöntemsel çerçeveye sahiptir.

DOKA olarak nihai hedefimiz ise; kısa vadede pilot merkezlerin kurulması, orta vadede bölgesel etkinlik takvimi ve kulüp ağının güçlendirilmesi, uzun vadede ise ulusal ve uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapabilecek altyapıların oluşturulmasıdır. Bu proje ile aynı zamanda bölgedeki gençlerin ve halkın su sporlarına erişimini artırmayı, turizm sezonunu çeşitlendirmeyi, yeni etkinlik alanları oluşturmayı, yerel ekonomiyi canlandırmayı ve uzun vadede TR90 bölgesinin marka değerini yükseltmeyi hedeflemekteyiz.

Kemal AKPINAR
Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri

İÇİNDEKİLER

TABLO LİSTESİ.....	6
ŞEKİL LİSTESİ.....	8
1. GİRİŞ	11
1.1. Projenin Konusu ve Amacı	11
1.2. Raporun Kapsamı ve Yöntemi	12
1.3. TR90 Bölgesi (Ordu, Giresun) İçin Önemi	12
2. PROJENİN TANIMI, ÖNEMİ VE KAPSAMI.....	14
2.1. Projenin Tanımı ve Hedefleri	14
2.2. Projenin Bölgesel Kalkınmaya Katkısı	14
2.3. Detaylı Faaliyetler ve Çıktılar	15
3. SU SPORLARI SEKTÖRÜNE GENEL BAKIŞ	17
3.1. Dünyada ve Türkiye'de Su Sporları Trendleri	19
3.1.1. Dünyada Su Sporları	19
3.1.1.1. Dünyada Su Sporları ve Tarihsel Gelişimi.....	20
3.1.1.2. Dünyada Öne Çıkan Su Sporları Destinasyonları	26
3.1.2. Türkiye'de Su Sporları.....	31
3.2. Su Sporları Türleri ve Teknik Özellikleri	45
3.3. Ulusal ve Uluslararası İyi Uygulama Örnekleri ve Karşılaştırmalı Analiz	53
3.3.1. Ulusal Örnekler.....	53
3.3.2. Uluslararası Örnekler.....	56
3.3.3. Karşılaştırmalı Analiz.....	57
3.3.3.1. Paket Ürün Tasarımı ve Mevsimsellik Yönetimi.....	58
3.3.3.2. Etkinlik ve Yarış Takvimi ile Marka Oluşturma.....	58
3.3.3.3. Çevresel Yönetim ve Sürdürülebilirlik	58
3.3.3.4. Yönetişim ve Çok Paydaşlı Model	58
3.3.3.5. Güvenlik, Sertifikasyon ve İnsan Kaynağı	58
3.3.3.6. Finansman ve Destek Mekanizmaları	59
3.3.3.7. TR90'a Aktarılabilir Somut Öneriler (İyi Uygulama Özetleri).....	59
4. MEVCUT DURUM ANALİZİ	61
4.1. TR90 Bölgesi (Ordu, Giresun) Su Sporları Potansiyel Alanlarının Değerlendirilmesi.....	61
4.1.1. Ordu İlinin Tarihi, Coğrafi ve Sosyo-Ekonomik Özellikleri.....	61
4.1.2. Ordu İli Turizm ve Su Sporları Potansiyeli.....	62
4.1.3. Giresun İlinin Tarihi, Coğrafi ve Sosyo-Ekonomik Özellikleri	63
4.1.4. Giresun İli Turizm ve Su Sporları Potansiyeli	64
4.2. TR90 Bölgesi (Ordu, Giresun) Mevcut Altyapı, Tesis, Kulüp ve Etkinlik Envanteri.....	65
4.3. İlgili Kurum ve Kuruluş Görüşleri (Belediyeler, Spor Kulüpleri, STK'lar)	70
4.3.1. Branş Bazında Görüşmeler	70
4.3.1.1. Kano Branşı	70
4.3.1.2. Sualtı Sporları	72
4.3.1.3. Yelken Sporları.....	72
4.3.1.4. Rafting Sporları	73
4.3.2. Ordu İli Kurum ve STK Görüşmeleri	73
4.3.2.1. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü	73
4.3.2.2. İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	74
4.3.2.3. Ordu Büyükşehir Belediyesi	75
4.3.2.4. Ünye Su Sporları Spor Kulübü	75
4.3.2.5. Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi	76
4.3.2.6. Ordu ve Giresun'da Su Sporları Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Fizibilite Raporu Açılış Toplantısı.....	77
4.3.2.7. Ordu ve Giresun'da Su Sporları Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Fizibilite Raporu Sonuç Bilgilendirme Toplantısı	78
4.3.3. Giresun İli Kurum ve STK Görüşmeleri.....	79
4.3.3.1. Giresun Kültür ve Turizm Müdürlüğü	79
4.3.3.2. Giresun Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü.....	80
4.3.3.3. Espiye Ş. Cengiz Sarıbaş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	82
4.3.3.4. Tirebolu Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü	83

4.3.3.5. Giresun Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Asiye Hande BAŞKAN'ın Değerlendirmesi.....	84
4.4. Mevzuat ve Yasal Çerçevenin Değerlendirilmesi	85
4.4.1. 3621 Sayılı Kıyı Kanunu ve Uygulama Yönetmelikleri	85
4.4.2. 1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu.....	86
4.4.3. Can kurtarma Yönetmeliği (Gençlik ve Spor Bakanlığı).....	86
4.4.4. Türkiye Yelken Federasyonu (TYF) Talimatları	87
4.4.5. Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu (TSSF) Yönetmelik ve Talimatları	87
4.4.6. Türk Karasularında Sportif Amaçlarla Yapılacak Aletli Dalışlara İlişkin Yönetmelik	87
4.4.7. DSİ ve İç Su Kullanım Prosedürleri (Baraj/Göletler)	88
4.4.8. Çevresel Mevzuat ve Kıyı-İç Su Ekosistem Uyumu.....	88
4.4.9. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı / Liman Başkanlığı-Seyir Emniyeti Düzenlemeleri	88
4.4.10. İşletme, Sigorta ve Hukuki Sorumluluk Çerçevesi	89
5. MEKÂNSAL PLANLAMA VE ARAZİ ARAŞTIRMASI	90
5.1. Saha Çalışması Bulguları ve Uygun Yatırım Alanlarının Tespiti	90
5.1.1. Ordu İli İl Merkezi İçin Potansiyel Su Sporları Tesisleri.....	90
5.1.1.1. Kiraz Limanı Yaşam Merkezi: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi	90
5.1.1.2. Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi.....	93
5.1.1.3. Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi.....	95
5.1.1.4. Melet Irmağı Ağızı: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi	97
5.1.2. Ordu İli İlçeleri İçin Potansiyel Su Sporları Tesisleri	99
5.1.2.1. Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi.....	99
5.1.2.2. Ünye Yalı Mevki: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi.....	101
5.1.2.3. Topçam Baraj Gölü: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi	103
5.1.2.4. Ordu Ulugöl Tabiat Parkı: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi.....	104
5.1.2.5. Perşembe Yaylası: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi	107
5.1.2.6. Gaga Gölü: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi	110
5.1.2.7. Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi	112
5.1.2.8. Kumru İlçesi: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi.....	115
5.1.3. Giresun İli İl Merkezi İçin Potansiyel Su Sporları Tesisleri	117
5.1.3.1. Giresun Merkez Kumyalı Mevki: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi	118
5.1.3.2. Giresun Merkez Gemiler Çekeği Mevkii: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi	119
5.1.3.3. Aksu Su Ürünleri Kooperatifi Mevki: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi.....	121
5.1.3.4. Uzunkum Yeni Balıkçı Barınağı Mevki: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi	122
5.1.4. Giresun İli İlçeleri İçin Potansiyel Su Sporları Tesisleri.....	123
5.1.4.1. Espiye-Yağlıdere Mevki: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi	123
5.1.4.2. Gülburnu Mevki: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi.....	125
5.1.4.3. Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi	126
5.2. Kıyı Şeridi ve İç Sularda Su Sporlarına Uygun Alanların CBS Tabanlı Haritalanması ve İnfografik Haritalar.....	129
5.3. Her İl İçin Önerilen Pilot Yatırım Lokasyonlarının SWOT Analizi	137
5.3.1. Ordu İli İl Merkezi Potansiyel Alanlar İçin SWOT Analizleri	138
5.3.1.1. Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	138
5.3.1.2. Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi.....	139
5.3.1.3. Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi.....	140
5.3.1.4. Melet Irmağı Ağızı Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	141
5.3.2. Ordu İli İlçeleri Potansiyel Alanlar İçin SWOT Analizleri	141
5.3.2.1. Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	141
5.3.2.2. Ünye Yalı Mevki Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	142
5.3.2.3. Topçam Baraj Gölü Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	143
5.3.2.4. Ordu Ulugöl Tabiat Parkı Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	144
5.3.2.5. Perşembe Yaylası Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	145
5.3.2.6. Gaga Gölü Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi.....	146
5.3.2.7. Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	147
5.3.3. Giresun İli İl Merkezi Potansiyel Alanlar İçin SWOT Analizleri	148
5.3.3.1. Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları SWOT Analizi.....	148

5.3.3.2.	Giresun Merkez Gemiler Çekeği Mevki Su Sporları SWOT Analizi	149
5.3.3.3.	Aksu Su Ürünleri Kooperatifi Mevkii Su Sporları SWOT Analizi.....	150
5.3.3.4.	Uzunkum Yeni Balıkçı Barınağı Mevki Su Sporları SWOT Analizi	150
5.3.4.	Giresun İli İlçeleri Potansiyel Alanlar İçin SWOT Analizleri	151
5.3.4.1.	Espiye-Yağlıdere Mevki Su Sporları SWOT Analizi	151
5.3.4.2.	Gülburnu Mevki Su Sporları SWOT Analizi.....	152
5.3.4.3.	Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları SWOT Analizi	153
5.4.	Alan Seçimi İçin Çok Kriterli Karar Verme Uygulaması (AHP).....	154
5.4.1.	Ordu ve Giresun İl Merkezi ve İlçeleri İçin AHP Yapısı	155
5.4.1.1.	Ordu İl Merkezi ve İlçeleri İçin AHP Uygulaması	162
5.4.1.2.	Giresun İl Merkezi ve İlçeleri AHP Uygulaması	166
6.	PROJE ALANININ FİZİKSEL VE COĞRAFI ÖZELLİKLERİ	170
6.1.	Ordu İli Altınordu İlçesi Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Mevki.....	170
6.1.1.	Batimetrik ve Hidrografik Özellikler	170
6.1.2.	İklim ve Meteorolojik Veriler (Rüzgâr, Dalga, Akıntı, Yağış)	170
6.1.3.	Genel Sonuç.....	173
6.2.	Ordu İli Ünye Yalı Mevki.....	173
6.2.1.	Batimetrik ve Hidrografik Özellikler	173
6.2.2.	İklim ve Meteorolojik Veriler (Rüzgâr, Dalga, Akıntı, Yağış)	174
6.2.3.	Genel Sonuç.....	175
6.3.	Giresun Merkez Kumyalı Mevkii	175
6.3.1.	Batimetrik ve Hidrografik Özellikler	176
6.3.2.	İklim ve Meteorolojik Veriler (Rüzgâr, Dalga, Akıntı, Yağış)	176
6.3.3.	Genel Sonuç.....	178
6.4.	Giresun İli Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı	178
6.4.1.	İklim ve Meteorolojik Veriler (Rüzgâr, Dalga, Akıntı, Yağış)	178
6.4.2.	Genel Sonuç.....	180
7.	TEKNİK TASARIM VE ALT-ÜST YAPI İHTİYACI	181
7.1.	Üç Boyutlu Modelleme Yazılımı	181
7.2.	Önerilen Su Sporları Tesislerinin Konsept Tasarımı	181
7.3.	Her Bir Spor Dalı İçin Tip Projeler ve 3 Boyutlu Görseller	182
7.3.1.	Ordu Kiraz Limanı Yaşam Merkezi 3 Boyutlu Tip Proje Tasarımı	183
7.3.2.	Ünye Yalı Mevki 3 Boyutlu Tip Proje Tasarımı	184
7.3.3.	Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi 3 Boyutlu Tip Proje Tasarımı	185
7.3.4.	Giresun Merkez Kumyalı Mevki 3 Boyutlu Tip Proje Tasarımı	187
7.3.5.	Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı 3 Boyutlu Tip Proje Tasarımı	188
7.4.	Altyapı ve Üstyapı İhtiyaçları	189
8.	ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE SOSYAL ETKİ ANALİZİ	192
8.1.	Deniz ve Kıyı Ekosistemine Olası Etkiler ve Önlemler	192
8.1.1.	Ordu İli Proje Alanlarının Denizel Çevre Açısından Değerlendirilmesi	192
8.1.2.	Giresun İli Proje Alanlarının Denizel Çevre Açısından Değerlendirilmesi	193
8.2.	Yerel İstihdama ve Turizm Hareketliliğine Katkıları.....	193
8.3.	Toplumsal Fayda ve Sosyal Kabul Analizi	194
8.4.	Bölgede Düzenlenebilecek Ulusal ve Uluslararası Organizasyonlar	195
8.4.1.	Ordu İlinde Düzenlenebilecek Ulusal ve Uluslararası Organizasyonlar	195
8.4.1.1.	Ordu İli Ulusal Organizasyonlar	196
8.4.1.1.1.	Yelken Organizasyonları	196
8.4.1.1.2.	Kano/Kürek Organizasyonları	197
8.4.1.1.3.	SUP Organizasyonları.....	198
8.4.1.1.4.	Dalış (SCUBA & Serbest Dalış) Organizasyonları	198
8.4.1.2.	Ordu İli Uluslararası Organizasyonlar	199
8.4.2.	Giresun İlinde Düzenlenebilecek Ulusal ve Uluslararası Organizasyonlar	200
8.4.2.1.	Giresun İli Ulusal Organizasyonlar.....	201
8.4.2.1.1.	Rafting ve Kano Organizasyonları.....	201
8.4.2.1.2.	Dalış ve Sualtı Organizasyonları	202
8.4.2.1.3.	Yelken ve SUP Organizasyonları	202
8.4.2.2.	Giresun İli Uluslararası Organizasyonlar.....	203
9.	KURUMSAL, YÖNETİŞİM VE İŞLETME MODELİ ANALİZİ	205
9.1.	Potansiyel Su Sporları Tesislerinin İşletme Modelleri.....	205
9.1.1.	Ordu İli Proje Alanları Uygulaması	205

9.1.1.1. İşletme Kavramı.....	205
9.1.1.2. İşletme Yönetimi ve Fonksiyonları.....	205
9.1.1.3. Spor İşletmesi ve Spor İşletmeciliği	207
9.1.1.4. Spor İşletmelerinin Kuruluşu	208
9.1.1.5. Ordu Su Sporları Tesisleri İçin İşletme Öneriler	210
9.1.2. Giresun İli Proje Alanları Uygulaması.....	212
9.1.2.1. İşletme Kavramı.....	214
9.1.2.2. İşletme Yönetimi ve Fonksiyonları - Su Sporlarına Uygulama	214
9.1.2.3. Spor İşletmesi ve Spor İşletmeciliği	215
9.1.2.4. Spor İşletmelerinin Kuruluşu	215
9.1.2.5. Giresun Su Sporları Tesisleri İçin İşletme Önerileri	216
9.2. Kurumsal İş Birlikleri ve Yönetişim Yapısı	219
9.2.1. Ordu İli Proje Alanları İçin Kurumsal İş Birlikleri ve Yönetişim Yapısı	219
9.2.2. Giresun İli Proje Alanları İçin Kurumsal İş Birlikleri ve Yönetişim Yapısı	220
9.3. Organizasyon Yapısı ve İş Akış Planları	222
9.3.1. Ordu İli Proje Alanları İçin Organizasyon Yapısı ve İş Akış Planları	222
9.3.2. Giresun İli Proje Alanları İçin Organizasyon Yapısı ve İş Akış Planları	223
9.4. Olası Finansman Kaynakları ve Destek Mekanizmaları	225
9.4.1. Yatırım Teşvik Destekleri.....	225
9.4.2. Diğer Devlet Destekleri	229
9.4.3. Bölgesel, Ulusal ve Uluslararası Destekler.....	230
9.4.4. Sektöre Yönelik Sağlanan Destekler	231
10. MALİ VE FİNANSAL ANALİZ	234
10.1. Ordu Merkez Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Mali ve Finansal Analiz	234
10.1.1. Yatırım Maliyeti.....	234
10.1.2. İşletme Maliyeti	239
10.1.3. İşletme Gelirleri	241
10.1.4. Finansal Analiz	243
10.1.4.1. Yatırım Harcamaları	244
10.1.4.2. Gelir-Gider Dengesi.....	244
10.1.4.3. Toplam Geri Dönüş Süresi.....	245
10.1.4.4. Ortalama Yatırım Getirisi (OYG).....	246
10.1.4.5. Net Bugünkü Değer (NBD)	246
10.1.4.6. İç Verimlilik Oranı (İVO) ve Fayda-Maliyet Oranı (FMO).....	247
10.2. Ünye Yalı Mevki Mali ve Finansal Analiz	248
10.2.1. Yatırım Maliyeti	248
10.2.2. İşletme Maliyeti	253
10.2.3. İşletme Gelirleri	255
10.2.4. Finansal Analiz	257
10.2.4.1. Yatırım Harcamaları	257
10.2.4.2. Gelir-Gider Dengesi.....	258
10.2.4.3. Toplam Geri Dönüş Süresi.....	259
10.2.4.4. Ortalama Yatırım Getirisi (OYG).....	260
10.2.4.5. Net Bugünkü Değer (NBD)	260
10.2.4.6. İç Verimlilik Oranı (İVO) ve Fayda-Maliyet Oranı (FMO).....	261
10.3. Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi Mali ve Finansal Analiz.....	262
10.3.1. Yatırım Maliyeti	262
10.3.2. İşletme Maliyeti	267
10.3.3. İşletme Gelirleri	269
10.3.4. Finansal Analiz	271
10.3.4.1. Yatırım Harcamaları	272
10.3.4.2. Gelir-Gider Dengesi.....	272
10.3.4.3. Toplam Geri Dönüş Süresi.....	273
10.3.4.4. Ortalama Yatırım Getirisi (OYG).....	274
10.3.4.5. Net Bugünkü Değer (NBD)	274
10.3.4.6. İç Verimlilik Oranı (İVO) ve Fayda-Maliyet Oranı (FMO).....	275
10.4. Giresun Merkez Kumyalı Mevki Mali ve Finansal Analiz	276
10.4.1. Yatırım Maliyeti	276
10.4.2. İşletme Maliyeti	281
10.4.3. İşletme Gelirleri	283

10.4.4. Finansal Analiz	285
10.4.4.1. Yatırım Harcamaları	286
10.4.4.2. Gelir-Gider Dengesi	286
10.4.4.3. Toplam Geri Dönüş Süresi	287
10.4.4.4. Ortalama Yatırım Getirisi (OYG)	288
10.4.4.5. Net Bugünkü Değer (NBD)	288
10.4.4.6. İç Verimlilik Oranı (İVO) ve Fayda-Maliyet Oranı (FMO).....	289
10.5. Tirebolu Karayolları Mevki ve Harsit Çayı Mali ve Finansal Analiz	290
10.5.1. Yatırım Maliyeti	290
10.5.2. İşletme Maliyeti	295
10.5.3. İşletme Gelirleri	297
10.5.4. Finansal Analiz	299
10.5.4.1. Yatırım Harcamaları	300
10.5.4.2. Gelir-Gider Dengesi	300
10.5.4.3. Toplam Geri Dönüş Süresi	301
10.5.4.4. Ortalama Yatırım Getirisi (OYG)	302
10.5.4.5. Net Bugünkü Değer (NBD)	302
10.5.4.6. İç Verimlilik Oranı (İVO) ve Fayda-Maliyet Oranı (FMO).....	303
11. YOL HARİTASI VE POLİTİKA ÖNERİLERİ	304
11.1. Kısa, Orta ve Uzun Vadeli Uygulama Adımları	304
11.1.1. Ordu İli Proje Alanları İçin Belirlenen Adımlar	304
11.1.1.1. Kısa Vadeli Adımlar (0-12 Ay)	304
11.1.1.2. Orta Vadeli Adımlar (12-36 Ay).....	304
11.1.1.3. Uzun Vadeli Adımlar (36+ Ay)	305
11.1.2. Giresun İli Proje Alanları İçin Belirlenen Adımlar	305
11.1.2.1. Kısa Vadeli Adımlar (0-12 Ay)	305
11.1.2.2. Orta Vadeli Adımlar (12-36 ay).....	305
11.1.2.3. Uzun Vadeli Adımlar (36+ Ay)	306
11.2. Yatırım Öneri Tabloları	306
11.2.1. Ordu İli Proje Alanları Yatırım Öneri Tabloları	306
11.2.1.1. Tip A - Temel Su Sporları Merkezi	306
11.2.1.2. Tip B - Yelken ve Rüzgâr Sporları Merkezi	307
11.2.1.3. Tip C - İç Su Kürek/Kano Parkuru (Performans-Yarış)	307
11.2.2. Giresun İli Proje Alanları Yatırım Öneri Tabloları.....	307
11.2.2.1. Tip A - Temel Su Sporları Merkezi	307
11.2.2.2. Tip B - Yelken ve Rüzgâr Sporları Merkezi	307
11.2.2.3. Tip C - İç Su Kürek/Kano Parkuru (Performans-Yarış)	308
12. SONUÇ VE GENEL DEĞERLENDİRME	309

TABLO LİSTESİ

Tablo 4.1 Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Merkezi Envanter Listesi	66
Tablo 4.2 Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri Envanter Listesi	66
Tablo 4.3 Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi Envanter Listesi.....	67
Tablo 4.4 Ünye Su Sporları Kulübü Envanter Listesi	67
Tablo 4.5 Fatsa İlçesi Su Sporları Envanter Listesi.....	67
Tablo 4.6 Kumru İlçesi Su Sporları Envanter Listesi.....	67
Tablo 4.7 Tirebolu Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü Su Sporları Envanter Listesi	69
Tablo 4.8 Espiye Şehit Cengiz Sarıbaş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Su Sporları Envanter Listesi	69
Tablo 5.1 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	138
Tablo 5.2 Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi.....	139
Tablo 5.3 Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi .	140
Tablo 5.4 Melet Irmağı Ağız Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	141
Tablo 5.5 Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi.....	142
Tablo 5.6 Ünye Yalı Mevki Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	143
Tablo 5.7 Topçam Baraj Gölü Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	144
Tablo 5.8 Ordu Ulugöl Tabiat Parkı Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi.....	145
Tablo 5.9 Perşembe Yaylası Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	146
Tablo 5.10 Gaga Gölü Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	147
Tablo 5.11 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	148
Tablo 5.12 Giresun Merkez Kumyalı Mevkii Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	148
Tablo 5.13 Giresun Merkez Gemiler Çekeği Mevki Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	149
Tablo 5.14 Aksu Su Ürünleri Kooperatifi Mevki Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi.....	150
Tablo 5.15 Uzunkum Yeni Balıkçı Barınağı Mevki Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	151
Tablo 5.16 Espiye-Yağlıdere Mevki Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi.....	152
Tablo 5.17 Gülburnu Mevki Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi.....	153
Tablo 5.18 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi	153
Tablo 5.19 Saaty'nin 1-9 Ölçeği	163
Tablo 5.20 Ana ve Alt Kriter Ağırlıkları.....	164
Tablo 5.21 Saaty'nin 1-9 Ölçeği	166
Tablo 5.22 Ana ve Alt Kriter Ağırlıkları.....	167
Tablo 6.1 Ordu Altınordu Aylık Maksimum Rüzgâr Yönü ve Hızı	171
Tablo 6.2 Ordu Merkez 17033 Numaralı İstasyon Verileri	172
Tablo 6.3 Ünye Yalı Mevki (Ünye Balıkçı Barınağı Fener İstasyonu 17460) Aylık Maksimum Rüzgâr Yönü ve Hızı (m/s)	174
Tablo 6.4 Giresun Merkez Aylık Maksimum Rüzgâr Yönü ve Hızı.....	177
Tablo 6.5 Giresun Merkez 17034 Numaralı İstasyon Verileri.....	178
Tablo 6.6 Tirebolu Aylık Maksimum Rüzgâr Yönü ve Hızı.....	179
Tablo 8.1 Su Sporları Sosyal Etki Analiz Tablosu.....	194
Tablo 8.2 Önerilen Ulusal Yelken Organizasyonları	196
Tablo 8.3 Önerilen Ulusal Kano/Kürek Organizasyonları	197
Tablo 8.4 Önerilen Ulusal SUP Organizasyonları	198
Tablo 8.5 Önerilen Ulusal Serbest Dalış Organizasyonları	199
Tablo 8.6 Önerilen Uluslararası Organizasyonlar	199
Tablo 8.7 Önerilen Kano ve Rafting Organizasyonları	201
Tablo 8.8 Önerilen Dalış ve Sualtı Organizasyonları	202
Tablo 8.9 Önerilen Yelken ve SUP Organizasyonları.....	203
Tablo 8.10 Önerilen Uluslararası Organizasyonlar	204
Tablo 9.1 Öncelikli Yatırımlar İçin Teşvik Tür, Miktar ve Oranlar Tablosu.....	227
Tablo 9.2 Yerel Kalkınma Hamlesi Teşvik Programı İçin Teşvik Tür, Miktar ve Oranlar Tablosu	228
Tablo 10.1 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Yatırım Maliyeti Dağılımı	235
Tablo 10.2 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezinde Kullanılabilecek Ekipmanlar	236
Tablo 10.3 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi İşletmeye Ait Tahmini Çalışan Sayısı ve Ortalama Maaşları ...	239
Tablo 10.4 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi İşletme Maliyeti	241

Tablo 10.5 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi İşletme Gelirleri	242
Tablo 10.6 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Yatırımın Gelir-Gider Dengesi (\$).....	245
Tablo 10.7 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Yıllara Göre Yatırımın Finansal Değişkenleri	247
Tablo 10.8 Ünye Yalı Mevki Yatırım Maliyeti Dağılımı	249
Tablo 10.9 Ünye Yalı Mevki Su Sporları Merkezinde Kullanılabilecek Ekipmanlar	250
Tablo 10.10 Ünye Yalı Mevki İşletmeye Ait Tahmini Çalışan Sayısı ve Ortalama Maaşları	253
Tablo 10.11 Ünye Yalı Mevki İşletme Maliyeti	255
Tablo 10.12 Ünye Yalı Mevki İşletme Gelirleri	255
Tablo 10.13 Ünye Yalı Mevki Yatırımın Gelir-Gider Dengesi (\$)	259
Tablo 10.14 Ünye Yalı Mevki Yıllara Göre Yatırımın Finansal Değişkenleri	261
Tablo 10.15 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi Yatırım Maliyeti Dağılımı	263
Tablo 10.16 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi Su Sporları Merkezinde Kullanılabilecek Ekipmanlar	264
Tablo 10.17 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi İşletmeye Ait Tahmini Çalışan Sayısı ve Ortalama Maaşları ..	267
Tablo 10.18 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi İşletme Maliyeti	269
Tablo 10.19 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi İşletme Gelirleri	270
Tablo 10.20 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi Yatırımın Gelir-Gider Dengesi (\$).....	273
Tablo 10.21 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi yıllara göre yatırımın finansal değişkenleri	275
Tablo 10.22 Giresun Merkez Kumyalı Mevki Yatırım Maliyeti Dağılımı	277
Tablo 10.23 Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezinde Kullanılabilecek Ekipmanlar	278
Tablo 10.24 Giresun Merkez Kumyalı Mevki İşletmeye Ait Tahmini Çalışan Sayısı ve Ortalama Maaşları	281
Tablo 10.25 Giresun Merkez Kumyalı Mevki İşletme Maliyeti.....	283
Tablo 10.26 Giresun Merkez Kumyalı Mevki İşletme Gelirleri.....	284
Tablo 10.27 Giresun Merkez Kumyalı Mevki Yatırımın Gelir-Gider Dengesi (\$).....	287
Tablo 10.28 Giresun Merkez Kumyalı Mevki Yıllara Göre Yatırımın Finansal Değişkenleri	289
Tablo 10.29 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Yatırım Maliyeti Dağılımı	291
Tablo 10.30 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezinde Kullanılabilecek Ekipmanlar	292
Tablo 10.31 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı İşletmeye Ait Tahmini Çalışan Sayısı ve Ortalama Maaşları.....	295
Tablo 10.32 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı İşletme Maliyeti	297
Tablo 10.33 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı İşletme Gelirleri	298
Tablo 10.34 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Yatırımın Gelir-Gider Dengesi (\$).....	301
Tablo 10.35 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Yıllara Göre Yatırımın Finansal Değişkenleri	303

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 3.1 Sörf Sporu	21
Şekil 3.2 SUP Sporu.....	21
Şekil 3.3 Kano Sporu	22
Şekil 3.4 Tüplü Dalış (SCUBA Diving) Sporu	22
Şekil 3.5 Şnorkelli Yüzme Sporu	23
Şekil 3.6 Rüzgâr Sörfü Sporu.....	23
Şekil 3.7 Uçurtma Sörfü (Kitesurfing) Sporu	24
Şekil 3.8 Su Kayağı Sporu	24
Şekil 3.9 Wakeboarding Sporu.....	25
Şekil 3.10 Rafting Sporu.....	25
Şekil 3.11 Serbest Dalış Sporu.....	26
Şekil 3.12 Oahu’da Sörf Sporu	27
Şekil 3.13 Yeni Zelanda’da SUP Sporu.....	27
Şekil 3.14 Maldivler’de Şnorkelli Yüzme Sporu	28
Şekil 3.15 Bali’de Sörf Sporu	28
Şekil 3.16 Dubai’de Jet Ski Deneyimi	29
Şekil 3.17 Kosta Rika’da Nehir Kayağı Sporu.....	29
Şekil 3.18 Cape Town’da Uçurtma Sörfü Sporu	30
Şekil 3.19 Bonaire’de Tüplü Dalış Sporu	30
Şekil 3.20 Yeni Zelanda’da Yelken Sporu	31
Şekil 3.21 Kano Sporu, Olimpos, Antalya	32
Şekil 3.22 Rafting Sporu, Köprü Çay, Antalya	33
Şekil 3.23 Dalış Sporu, Gökçeada.....	35
Şekil 3.24 Rüzgâr Sörfü Sporu, Çanakkale	36
Şekil 3.25 Rüzgâr Sörfü Sporu, Alaçatı-İzmir	37
Şekil 3.26 Dalış Sporu, İzmir	38
Şekil 3.27 Rüzgâr Sörfü Sporu, Datça, Muğla	39
Şekil 3.28 Sualtı Dalış Sporu, Bodrum-Muğla.....	40
Şekil 3.29 Rafting Sporu, Melen Çayı-Sakarya	42
Şekil 3.30 Kano Sporu, Mudurnu Çayı-Sakarya	43
Şekil 3.31 Rafting Sporu, Çoruh Nehri-Artvin	44
Şekil 3.32 Akarsu Sporları, Barhal Çayı-Artvin.....	45
Şekil 3.33 İBB Haliç Su Sporları Merkezi	54
Şekil 3.34 İBB Tuzla Su Sporları Merkezi.....	54
Şekil 3.35 İBB Florya Su Sporları Tesisi	55
Şekil 3.36 İBB Örnektepe Su Sporları Tesisi	55
Şekil 3.37 Olsztyn, Polonya, Rekreasyon ve Eğitim Merkezi.....	57
Şekil 3.38 Porthcawl, Galler Su Sporları Merkezi	57
Şekil 4.1 Boztepe’den Ordu Kent Merkezi Görüntüsü	61
Şekil 4.2 Espiye Ş. Cengiz Sarıbaş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Envanteri Fotoğrafları.....	69
Şekil 4.3 Tirebolu Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü Su Sporları Eğitim Fotoğrafları	70
Şekil 4.4 Kano İl Temsilcisi ile Görüşme.....	71
Şekil 4.5 Ordu Kano Kulübü Başkanı ile Görüşme	71
Şekil 4.6 Sualtı Sporları İl Temsilcisi ile Görüşme	72
Şekil 4.7 Yelken Ordu İl Temsilcisi ve Ordu Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü Antrenörü ile Görüşme	73
Şekil 4.8 Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Yetkilileri ile Görüşme	74
Şekil 4.9 İl Kültür ve Turizm Müdürü ile Görüşme	74
Şekil 4.10 Ordu Büyükşehir Belediyesi İşletme ve İştirakler Dairesi Başkanı ile Ünye’de Görüşme	75
Şekil 4.11 Ünye Su Sporları Kulübü ile Görüşme	76
Şekil 4.12 Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyeleri ile Görüşme	77
Şekil 4.13 Fizibilite Raporu Açılış Toplantısı	78
Şekil 4.14 Fizibilite Raporu Sonuç Bilgilendirme Toplantısı.....	79
Şekil 4.15 Giresun İl Kültür ve Turizm Müdür Yardımcısı ile Görüşme	80

Şekil 4.16 Giresun Gençlik ve Spor İl Müdürü Muzaffer ERGÜN ve Spor Şube Müdürü Halil DEMİREL ile Görüşme	81
Şekil 4.17 Giresun Sualtı Federasyonu İl temsilcisi Mesut Nadir ALACA, Kano İl Temsilcisi Kader SARI ile Görüşme	82
Şekil 4.18 Espiye Ş. Cengiz Sarıbaş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Rafting ve Kano Antrenörü Ata ATAĞUL ile Görüşme	83
Şekil 4.19 Yağlıdere Kano ve Rafting Parkur Alanı	83
Şekil 4.20 Tirebolu Gençlik ve Spor İlçe Müdürü Mustafa KAŞYOL ve Spor Şube Sorumlusu Barış KARABULUT ile Görüşme	84
Şekil 4.21 Giresun Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi ve Yelken Uzmanı Dr. Öğr. Üyesi Asiye Hande BAŞKAN ile Görüşme	85
Şekil 5.1 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Genel Görünüm	90
Şekil 5.2 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Mevkinde Yakın Geçmişte Yürütülen Su Sporlarından Görüntüler	91
Şekil 5.3 Su Sporları Yapılabilecek Alanlar, Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Mevki	92
Şekil 5.4 Bozukkale Burnu, Dalış Faaliyetleri İçin Uygun Alan	92
Şekil 5.5 Deniz ve Kıyı Çevresi Görünümü, Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Mevki	93
Şekil 5.6 Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi Su Sporları Etkinlik Alanı	94
Şekil 5.7 Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi Plaj ve Mendirek Alanı	94
Şekil 5.8 Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi	95
Şekil 5.9 Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri Sahili ve Dalgakıranların Görünümü	96
Şekil 5.10 Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri Kıyı Yapısı	96
Şekil 5.11 Ordu Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Su Sporları Eğitim Tesisi Girişi	97
Şekil 5.12 Melet Irmağı Kıyı Yapısı	98
Şekil 5.13 Melet Irmağı Su Akıntısı, Yüksek Debi Durumu	98
Şekil 5.14 Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi	99
Şekil 5.15 Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi, Dragon Yarışları	100
Şekil 5.16 Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi, Yelken Eğitimi	100
Şekil 5.17 Ünye Yalı Mevki	101
Şekil 5.18 Ünye İlçesi Yalı Mevki Deniz Kanosu Eğitimi	102
Şekil 5.19 Ünye Yalı Mevki Batısı	102
Şekil 5.20 Topçam Baraj Gölü	103
Şekil 5.21 Topçam Baraj Gölü'nde Kürek ve Yelken Aktiviteleri	104
Şekil 5.22 Ordu Ulugöl Tabiat Parkı Genel Görünüm	105
Şekil 5.23 Ordu Ulugöl Tabiat Parkı'nda Kano Faaliyetlerinden Görüntü	106
Şekil 5.24 Ulugöl Çevresinde Doğa ve Göl Manzarası	107
Şekil 5.25 Perşembe Yaylası Genel Görünüm	108
Şekil 5.26 Perşembe Yaylası Menderesleri	109
Şekil 5.27 Perşembe Yaylası'nda Düzenlenen Etkinliklerden Görüntü	110
Şekil 5.28 Gaga Gölü	111
Şekil 5.29 Gaga Gölü'nde Düzenlenen Etkinliklerden Görüntü	112
Şekil 5.30 Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi Envanterleri	113
Şekil 5.31 Fatsa Limanı	114
Şekil 5.32 Fatsa Fener Adası	115
Şekil 5.33 Kumru Kano Merkezi	116
Şekil 5.34 Perşembe Yaylası Kano Etkinliği	116
Şekil 5.35 Kumru Paralimpik Kano Projesi Etkinliği	117
Şekil 5.36 Giresun Kalesi'nden Giresun Merkez Kumyalı Mevki'nin Görünümü	118
Şekil 5.37 Giresun Merkez Kumyalı Mevki Liman İçerisinden Görünüm	119
Şekil 5.38 Giresun Merkez Kumyalı Mevki Mendirek Ucundan Görünüm	119
Şekil 5.39 Giresun Kalesi'nden Giresun Merkez Gemiler Çekeği Mevkinin Görünümü	120
Şekil 5.40 Giresun Merkez Gemiler Çekeği Mevkinde Yer Alan Balıkçı Barınağının Görüntüsü	120
Şekil 5.41 Giresun Merkez Gemiler Çekeği Mevkinde Yer Alan Balıkçı Barınağının Mendirek Görünümü	121
Şekil 5.42 Aksu Su Ürünleri Kooperatifi Mevki	122
Şekil 5.43 Uzunkum Yeni Balıkçı Barınağı Mevki	123
Şekil 5.44 Espiye Yağlıdere	124
Şekil 5.45 Espiye Yağlıdere Şehit Cengiz Sarıbaş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Aktivitesi	124

Şekil 5.46 Karayolundan Gülburnu Mevki Görünümü	125
Şekil 5.47 Gülburnu Mevki	126
Şekil 5.48 Tirebolu Karayolları Mevki	127
Şekil 5.49 Tirebolu merkez kaleden Karayolları Mevki Görüntüsü.....	127
Şekil 5.50 Tirebolu Karayolları Mevki	128
Şekil 5.51 Tirebolu Gençlik İlçe Müdürlüğü Fiziki Alanı.....	128
Şekil 5.52 Tirebolu Merkez Harşit Çayı	129
Şekil 5.53 Ordu İli CBS Tabanlı Su Sporları Haritası	131
Şekil 5.54 Giresun İli CBS Tabanlı Su Sporları Haritası.....	132
Şekil 5.55 Ordu İli Su Sporları İnfografik Haritası	133
Şekil 5.56 Altınordu İlçesi Su Sporları İnfografik Haritası	134
Şekil 5.57 Giresun Su Sporları İnfografik Haritası	135
Şekil 5.58 Giresun Merkez Su Sporları İnfografik Haritası	136
Şekil 5.59 Ordu İl Merkezi Su Sporları Tesisi Yer Belirleme Yöntemi Hiyerarşik Yapısı	156
Şekil 5.60 Ordu İlçeleri Su Sporları Tesisi Yer Belirleme Yöntemi Hiyerarşik Yapısı.....	157
Şekil 5.61 Giresun İl Merkezi Su Sporları Tesisi Yer Belirleme Yöntemi Hiyerarşik Yapısı.....	158
Şekil 5.62 Giresun İlçeleri Su Sporları Tesisi Yer Belirleme Yöntemi Hiyerarşik Yapısı	159
Şekil 5.63 Ana Kriterlerin Ağırlık Dağılımı	163
Şekil 5.64 Alt Kriter Ağırlıkları	164
Şekil 5.65 AHP Sonuçlarına göre Ordu İl Merkezi Uygun Alan Dağılımı.....	165
Şekil 5.66 AHP Sonuçlarına göre Ordu İlçeleri Uygun Alan Dağılımı	165
Şekil 5.67 Ana Kriterlerin Ağırlık Dağılımı	167
Şekil 5.68 Alt Kriter Ağırlıkları	168
Şekil 5.69 AHP Sonuçlarına göre Giresun İl Merkezi Uygun Alan Dağılımı	169
Şekil 5.70 AHP Sonuçlarına göre Giresun İlçeleri Uygun Alan Dağılımı.....	169
Şekil 7.1 Ordu Kiraz Limanı Yaşam Merkezi 3 Boyutlu Tip Proje.....	184
Şekil 7.2 Ünye Yalı Mevki 3 Boyutlu Tip Proje.....	185
Şekil 7.3 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi 3 Boyutlu Tip Proje.....	186
Şekil 7.4 Giresun Merkez Kumyalı Mevki 3 Boyutlu Tip Proje.....	188
Şekil 7.5 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı 3 Boyutlu Tip Proje.....	189
Şekil 9.1 İşletme Fonksiyonları.....	206
Şekil 9.2 Kıyı Tesisleri Yönetimi İçin Organizasyon Yapısı	223
Şekil 9.3 Kıyı Tesisleri Yönetimi İçin Organizasyon Yapısı	225
Şekil 9.4 Yatırım Teşvik Kapsamındaki İller ve Dahil Oldukları Bölgeler	226
Şekil 10.1 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Toplam Geri Ödeme Periyodu (Kümülatif Nakit Akışı-Yıl)	246
Şekil 10.2 Ünye Yalı Mevki Toplam Geri Ödeme Periyodu (Kümülatif Nakit Akışı-Yıl).....	260
Şekil 10.3 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi Toplam Geri Ödeme Periyodu (Kümülatif Nakit Akışı-Yıl)	274
Şekil 10.4 Giresun Merkez Kumyalı Mevki Toplam Geri Ödeme Periyodu (Kümülatif Nakit Akışı-Yıl)	288
Şekil 10.5 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Toplam Geri Ödeme Periyodu (Kümülatif Nakit Akışı-Yıl).....	302

1. GİRİŞ

1.1. Projenin Konusu ve Amacı

Bu proje, Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın 2025 Yılı Mavi Ekonomi Sonuç Odaklı Programı kapsamında çalışılan, TR90 bölgesinde yer alan Ordu ve Giresun illerinde su sporları faaliyetlerinin geliştirilmesini amaçlayan kapsamlı bir fizibilite çalışmasının temel çerçevesini oluşturmaktadır. Projenin ana konusu, Ordu ve Giresun illerinde deniz ve su sporlarının geliştirilmesine yönelik mevcut durumun analiz edilmesi, mekânsal planlama yapılarak potansiyel alanların belirlenmesi ve bu alanların üç boyutlu modellemesini içeren raporun hazırlanmasıdır. Ayrıca her iki ilin hem merkezlerinde hem de seçilen birer ilçesinde su sporlarına uygun alanların belirlenmesi, bu alanların teknik ve çevresel açıdan değerlendirilmesi ve su sporları merkezi olarak kullanılabilirliklerinin ortaya konulmasıdır. Bu kapsamda proje, sadece mekânsal uygunluk değerlendirmesi yapmakla kalmamakta; aynı zamanda olası su sporları tesislerinin altyapı ihtiyaçları, işletme modelleri, teknik gereksinimleri, maliyet tahminleri, personel yapısı, donanım ihtiyaçları ve bölgesel kalkınmaya sağlayacağı potansiyel katkıları da incelemektedir. Projenin temel amacı, Ordu ve Giresun'un kıyı ve iç su potansiyelini ortaya çıkararak güvenli, sürdürülebilir ve ekonomik açıdan uygulanabilir su sporları merkezlerinin kurulmasını desteklemektir. Rapor kapsamında Kiraz Limanı Yaşam Merkezi mevki, Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi mevki, Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri mevki, Melet Irmağı Ağzı mevki, Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi mevki, Topçam Baraj Gölü mevki, Ordu Ulugöl Tabiat Parkı mevki, Perşembe Yaylası mevki, Gaga Gölü mevki, Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi mevki, Ünye Yalı mevki, Giresun Merkez Kumyalı mevki, Giresun Merkez Gemiler Çekeği mevki, Aksu Su Ürünleri Kooperatifi mevki, Giresun Yeni Barınak mevki, Espiye-Yağlıdere mevki, Gülburnu mevki ve Tirebolu Karayolları mevki ve Harşit Çayı gibi alanların teknik koşulları değerlendirilmiş; rüzgâr, dalga, batimetri, akıntı, yağış, kıyı yapıları ve erişilebilirlik gibi kriterler temel alınarak olası su sporları branşlarına uygunlukları incelenmiştir. Böylece projenin ana amacı olan "yer seçimi, fizibilite ve yatırım karar sürecinin bilimsel temellere dayanması" sağlanmıştır. Bu proje aynı zamanda bölgedeki gençlerin ve halkın su sporlarına erişimini artırmayı, turizm sezonunu çeşitlendirmeyi, yeni etkinlik alanları oluşturmayı, yerel ekonomiyi canlandırmayı ve uzun vadede TR90 bölgesinin marka değerini yükseltmeyi hedeflemektedir. Hazırlanan raporun saha çalışmaları, envanter analizleri ve yerinde tespit sonuçları proje amacının şekillenmesinde temel veri kaynağı olmuştur.

1.2. Raporun Kapsamı ve Yöntemi

Bu rapor, Ordu ve Giresun illerinde su sporlarına uygun alanların belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen çok yönlü bir fizibilite çalışmasının kapsamını ve uygulanan yöntemleri ortaya koymaktadır. Rapor, mevcut kıyı ve iç su envanterinin çıkarılmasından başlayarak meteorolojik ve hidrolojik verilerin analizine, saha çalışmalarına, paydaş görüşmelerine, teknik değerlendirmelere, çok kriterli karar verme analizlerine (AHP) ve mali fizibilite hesaplamalarına kadar geniş bir yöntemsel çerçeveye sahiptir. Saha çalışmalarında Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi mevki, Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri mevki, Melet Irmağı Ağzı mevki, Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi mevki, Topçam Baraj Gölü mevki, Ordu Ulugöl Tabiat Parkı mevki, Perşembe Yaylası mevki, Gaga Gölü mevki, Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi mevki, Kumru İlçesi Su Sporları Kulübü, Ünye Yalı mevki, Giresun Merkez Kumyalı mevki, Giresun Merkez Gemiler Çekeği mevki, Aksu Su Ürünleri Kooperatifi mevki, Giresun Yeni Barınak mevki, Espiye-Yağlıdere mevki, Gülburnu mevki ve Tirebolu Karayolları-Harşit Çayı mevki gibi alanlar yerinde incelenmiş; dalga hareketleri, su derinliği, kıyı yapıları, ulaşım, rüzgâr koşulları ve mevcut kullanım biçimleri değerlendirilmiştir. Kurumsal görüşmeler kapsamında Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri, belediyeler, su sporları kulüpleri, üniversiteler ve STK'lar ile röportajlar yapılarak bölgenin kapasite ihtiyaçları ve alan uygunluklarına dair nitel veriler elde edilmiştir. Teknik analiz aşamasında ilgili alanların rüzgâr ve dalga verileri incelenmiş, uydu görüntüleri ve CBS tabanlı haritalama ile mekânsal değerlendirmeler yapılmış, AHP yöntemi kullanılarak en uygun yatırım alanları puanlanmıştır. Son aşamada ise yatırım maliyetleri, ekipman listeleri, personel ihtiyacı, gelir-gider projeksiyonları, amortisman ve geri dönüş süreleri hesaplanarak finansal fizibilite ortaya konulmuştur. Raporun kapsamı hem fiziki teknik analizleri hem sosyal ve ekonomik boyutları hem de çevresel değerlendirmeleri içermesi açısından çok yönlüdür. Bu bütüncül yaklaşım sayesinde yatırım kararlarına temel oluşturacak bilimsel veri seti oluşturulmuş ve her lokasyon için uygulanabilirlik değerlendirmeleri yapılmıştır.

1.3. TR90 Bölgesi (Ordu, Giresun) İçin Önemi

Proje, TR90 bölgesi içinde yer alan Ordu ve Giresun illeri için hem ekonomik hem sosyal hem de çevresel açıdan önemli fırsatlar sunmaktadır. Karadeniz'in kıyı yapısı, akarsu ağı, doğal koyları ve elverişli deniz koşulları bu bölgeyi su sporları turizmine uygun hale getirmektedir; ancak mevcut durumda bölgenin su sporları altyapısının sınırlı olduğu görülmektedir. Bu nedenle proje, bölgenin doğal potansiyelinin etkin şekilde değerlendirilmesi ve bu potansiyelin kontrollü, sürdürülebilir ve güvenli bir biçimde turizm ve spor faaliyetlerine

dönüştürülmesi açısından kritik bir öneme sahiptir. Su sporları merkezlerinin kurulması, bölgede turizm çeşitliliğinin artırılmasına, kıyı kullanımının planlı hale getirilmesine, yeni etkinlik alanlarının oluşturulmasına ve yerel ekonomide önemli bir canlılık yaratılmasına katkı sağlayacaktır. Ayrıca su sporlarının gençler için ulaşılabilir hale gelmesi, spor kültürünün güçlenmesine, sağlıklı yaşam bilincinin artmasına ve bölgedeki üniversiteler, kulüpler, belediyeler ve kamu kurumları arasında iş birliği imkânlarının gelişmesine katkıda bulunacaktır. Rapor da vurgulandığı üzere, proje kapsamında değerlendirilen alanlar mekânsal ve denizel koşullar açısından su sporlarına uygun bulunmuş olup; yatırım yapılacak bölgeler raporun sonraki bölümlerinde kesinleştirilecek ve bu yatırımların turizm sezonunun uzamasına ve destinasyonun cazibesinin artmasına önemli katkılar sağlayacağı öngörülmüştür. Proje ayrıca TR90 bölgesinin uzun vadeli bölgesel kalkınma hedefleri ile uyumlu olup, özellikle turizm, spor, çevre ve gençlik politikaları açısından stratejik bir alanı güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

2. PROJENİN TANIMI, ÖNEMİ VE KAPSAMI

2.1. Projenin Tanımı ve Hedefleri

Bu proje, Ordu ve Giresun'da su sporları için uygun lokasyonların belirlenmesi, bu alanların teknik, çevresel ve ekonomik açıdan detaylı analizinin yapılması ve seçilen pilot bölgelerde kurulabilecek su sporları merkezleri için uygulanabilir yatırım modellerinin geliştirilmesini kapsamaktadır. Projenin tanımı, yalnızca mekânsal uygunluk analizinden ibaret değildir; aynı zamanda ilgili alanlarda kurulması planlanan tesislerin fiziksel özelliklerinin, ekipman gereksinimlerinin, insan kaynağı ihtiyacının, işletme modelinin, çevresel etkilerinin ve finansal yapılabilirliğinin de değerlendirilmesini içerir. Projenin temel hedefleri arasında, Ordu'da Kiraz Limanı Yaşam Merkezi, Ünye ve Fatsa gibi alanlarda yelken-kürek-kano-SUP (Stand Up Paddle) gibi branşlara yönelik tesislerin geliştirilmesi; Giresun'da Kumyalı, Harşit Çayı ve Tirebolu bölgelerinde kürek, rafting, kano ve benzeri branşlara uygun tesislerin planlanması; her iki ilde su sporlarını destekleyecek altyapının güçlendirilmesi; gençlerin su sporlarına erişiminin artırılması; yerel turizm hareketliliğinin canlandırılması ve yatırımcılar için ekonomik açıdan uygulanabilir modeller ortaya konulması bulunmaktadır. Bu hedefler doğrultusunda raporda yatırım tipolojileri, ekipman listeleri, fiziki yerleşim şemaları, maliyet analizleri ve işletme projeksiyonları hazırlanmış; her lokasyon için güçlü ve zayıf yönler belirlenmiş; güvenlik, çevre, erişim, rüzgâr-dalga koşulları ve mevcut kullanım özellikleri değerlendirilmiştir. Proje, sonuç olarak TR90 bölgesinde modern, güvenli ve sürdürülebilir su sporları merkezlerinin kurulmasına zemin hazırlamayı amaçlamaktadır.

2.2. Projenin Bölgesel Kalkınmaya Katkısı

Bu projenin Ordu ve Giresun'a sağlayacağı bölgesel kalkınma katkısı hem ekonomik hem sosyal hem de kültürel açılardan çok yönlüdür. Öncelikle su sporları merkezlerinin kurulması, bölgede turizm çeşitliliğinin artırılmasına ve sezonun yalnızca yaz aylarıyla sınırlı kalmamasına olanak tanır. Yelken, kano, kürek, dalış, su üstü aktiviteleri gibi faaliyetler hava koşullarının uygun olduğu uzun dönemlerde gerçekleştirilebildiği için bölgeye sürekli ziyaretçi akışı sağlanabilir. Bu durum, konaklama işletmeleri, restoranlar, ulaşım hizmetleri, yerel üreticiler, rehberler ve ekipman tedarikçileri gibi alt sektörlerle ekonomik katkı sağlayarak çarpan etkisi yaratır. Raporda yapılan mali analizlerde, su sporları yatırımlarının bölge ekonomisine orta vadede pozitif katkı sunacağı, yatırım maliyetlerinin makul sürelerde geri dönebileceği ve sürekli gelir üretebileceği beklenmektedir. Bunun yanında proje, istihdam yaratma potansiyeli açısından da önemlidir. Cankurtaran, eğitmen, teknik personel, işletme çalışanları, saha bakım ekipleri ve rehberler gibi farklı alanlarda yeni iş imkânları oluşacaktır.

Ayrıca gençlerin su sporlarına yönlendirilmesi sosyal faydayı artırmakta, üniversite ve spor kulüpleriyle kurulacak iş birlikleri bölgesel kapasite gelişimini desteklemektedir. Kültürel açıdan proje, bölgenin deniz ve kıyı kültürünün modern bir spor anlayışıyla birleşmesine katkı sağlamakta, yerel kimliğin spor turizmi ile güçlenmesini desteklemektedir. Çevresel açıdan ise su sporları doğru yönetildiğinde düşük etkili faaliyetler olduğundan, sürdürülebilir kıyı kullanımı açısından avantaj sunmaktadır. Bu nedenle proje, TR90 bölgesinin kalkınma hedefleri ile doğrudan uyumludur.

2.3. Detaylı Faaliyetler ve Çıktılar

Proje kapsamında yürütülmesi planlanan faaliyetler; yer tespitinin kesinleştirilmesi, teknik ve çevresel analizlerin yapılması, tesislerin tasarlanması, ekipman ihtiyaçlarının belirlenmesi, mali fizibilitenin hazırlanması, eğitim ve insan kaynağı planlamasının yapılması, pilot tesislerin kurulması ve işletme modelinin uygulanması gibi çok aşamalı bir süreci kapsamaktadır. İlk aşamada Ordu ve Giresun'da saha çalışmaları yapılarak Kiraz Limanı Yaşam Merkezi mevki, Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisleri mevki, Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri mevki, Melet Irmağı Ağzı mevki, Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisleri mevki, Topçam Baraj Gölü mevki, Ordu Ulugöl Tabiat Parkı mevki, Perşembe Yaylası mevki, Gaga Gölü mevki, Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi mevki, Ünye Yalı mevki, Giresun Merkez Kumyalı mevki, Giresun Merkez Gemiler Çekeği mevki, Aksu Su Ürünleri Kooperatifi mevki, Giresun Yeni Barınak mevki, Espiye-Yağlıdere mevki, Gülburnu mevki ve Tirebolu Karayolları mevki ve Harşit Çayı gibi alanların mevcut durumu ayrıntılı şekilde analiz edilmiş; rüzgâr, dalga, kıyı yapısı, ulaşım, batimetri ve mevcut kullanım koşulları incelenmiştir. Daha sonra CBS tabanlı mekânsal analizler ve AHP yöntemiyle alanların uygunluk puanları çıkarılmıştır. Bu veriler doğrultusunda yatırım yapılabilecek pilot bölgeler belirlenmiş ve her alan için tesislerin nasıl konumlandırılacağı, hangi ekipmanların gerekli olduğu, yıllık kapasite tahminleri, insan kaynağı gereksinimi ve bakım-onarım ihtiyaçları değerlendirilmiştir. Projenin uygulanma aşamasında idari birimler, soyunma alanları, depolama ve ekipman alanları, küçük iskele veya rampa yapıları gibi tesislerin kurulması planlanmaktadır. Eğitim faaliyetleri kapsamında can kurtarma, yelken ve dalış gibi branşlarda eğitim programları hazırlanması öngörülmektedir. Projenin çıktıları arasında seçilen pilot bölgelerde kurulmuş su sporları merkezleri, tamamlanmış teknik raporlar, CBS haritaları, mali fizibilite raporları, ekipman listeleri, işletme planları, eğitim modülleri ve çevresel izleme planları bulunmaktadır. Böylece proje, yalnızca fiziki bir yatırım değil; aynı zamanda

sürdürülebilir işletme, eğitim, çevre yönetimi ve bölgesel kalkınmayı kapsayan bütüncül bir sonuç üretmeyi hedeflemektedir.

3. SU SPORLARI SEKTÖRÜNE GENEL BAKIŞ

Su sporları turizmine yönelik talep, insan, su, aktivite ve turizmin özgün etkileşimi sonucunda giderek artmaktadır. Su sporları turizmi, suyun üzerinde, içinde, altında veya çevresinde, doğrudan temasla ya da temassız gerçekleştirilen etkinlikleri kapsamaktadır. Denizler, göller, akarsular, barajlar ve kanallar gibi çeşitli su kaynakları üzerinden yürütülen faaliyetler bu çerçevede değerlendirilmektedir. Dolayısıyla su sporları, yalnızca bir rekreasyon biçimi değil, aynı zamanda turistik bir ürün olarak da ele alınmalıdır.

Su sporları turizmi, doğal veya insan yapımı su kaynaklarını birincil unsur olarak kullanarak gerçekleştirilen su temelli rekreasyonel ve sportif faaliyetleri kapsayan bir turizm alt dalıdır. İster bireysel ister gruplar halinde ister aktif olarak uygulayarak ister pasif olarak gözlemleyerek gerçekleştirilsin, su sporları faaliyetleri, katılımcılarına sıra dışı deneyimler vaat etmektedir. Bu bağlamda, konvansiyonel kitle turizminin sunmakta yetersiz kaldığı bireysel ve özelleştirilmiş tatmin arayışlarına bir cevap teşkil etmektedir.

Ulusal kalkınma hedefleri kapsamında turizmin ekonomik potansiyelinden yararlanmayı amaçlayan ülkeler, bu süreci turizm çeşitlendirmesi yoluyla desteklemektedir. Söz konusu çabalar, niş turizm türlerinden biri olan su sporları turizminin gelişimine de önemli bir ivme kazandırmıştır. Bölgesel kalkınma üzerinde güçlü çarpan etkileri bulunan turizm sektöründe, su sporlarının coğrafi dağılım açısından avantajlı bir konumu bulunmaktadır. Ülkemizde hemen her coğrafi bölgede mevcut olan su kaynakları, bu aktivitelerin yaygın bir şekilde gerçekleştirilmesine olanak tanımaktadır. Dolayısıyla, geleneksel sektörlerdeki kalkınma olanakları sınırlı olan bölgeler için su sporları turizmi alternatif bir kalkınma modeli ve önemli bir sosyo-ekonomik fırsat penceresi olarak değerlendirilebilir. Bu perspektiften bakıldığında, az gelişmiş ve gelişmekte olan bölgelerin su sporlarını bölgesel kalkınmanın stratejik bir aracı olarak benimsemeleri anlamlı bir strateji haline gelmektedir.

Aktif rekreasyonel katılım bağlamında, su temelli etkinlikler arasında en yüksek katılım oranına ve katılımcı ilgisine sahip olan faaliyetler yüzme, rafting, kano, sualtı dalışı, yelken, rüzgâr sörfü ve uçurtma sörfü olarak sıralanmaktadır.

Su turizmi, su kaynaklarında icra edilen spor, eğlence, macera ve turizm odaklı tüm faaliyetleri kapsayan çok boyutlu bir olgudur. Söz konusu aktivitelerin sportif bir amaca yönelik olması durumunda ise "su sporları turizmi" olarak sınıflandırılmaları mümkündür. Suya dayalı rekreasyonel uygulamalar ise, bireyin suyla kurduğu temas düzeyine göre kategorize edilebilir. Bu kapsamda, yüzme gibi doğrudan teması içeren faaliyetlerin yanı sıra, kıyı şeridinde gerçekleşen (güneşlenme, kıyı yürüyüşü, kuş gözlemciliği vb.), su yüzeyinde yapılan (yelken,

rüzgâr sörfü, su kayağı, kano, balıkçılık, rafting, deniz bisikleti, deniz paraşütü, yat ve tekne gezileri vb.) ve su altında gerçekleştirilen (SCUBA dalış, sualtı fotoğrafçılığı vb.) etkinlikler bu deneyimlerin birer parçasını oluşturmaktadır.

Su sporları turizmi, turizm arzını çeşitlendirmesi ve yüksek gelir potansiyeli nedeniyle gelecekte de öne çıkacak bir turizm türü olarak değerlendirilmektedir. Bu turizm çeşidinin, uluslararası ve bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılmasında önemli bir rol üstleneceği düşünülmektedir. Su sporları turizmi, uygulandığı bölgelere konaklama, harcama, perakende satış ve markalaşma gibi alanlarda ek ekonomik katkı sağlamaktadır. Kaynak kısıtı olan bölgelerde dahi bu potansiyelden yararlanarak ekonomik büyüme ve kalkınma hedefleyen ülkeler, turizmin yarattığı ekonomik etkilerden stratejik olarak faydalanmayı amaçlamaktadır. Ancak, su sporları turizminde doğrudan su tüketimi söz konusu olmasa da gerçekleştirilen aktivitelerin su kaynaklarının kalitesi ve doğal çevre üzerinde önemli etkileri bulunmaktadır. Bu durum, ekosistemin bozulmasına yol açabilecek riskler taşımaktadır. Dolayısıyla, su sporları turizminden uzun vadeli ve verimli bir şekilde yararlanmak isteyen bölgelerin, ekonomik çıkarların yanı sıra sürdürülebilirlik ilkelerini de dikkate alan bir yaklaşım benimsemesi gerekmektedir. Aksi halde, su kaynaklarının kirlenmesi, bölgelerin turistik cazibesini yitirmesine ve ekonomik getirilerin sona ermesine neden olabilecektir. Bu bağlamda, su sporları turizminin sürdürülebilir bir çerçevede geliştirilmesi, kaynakların hem ekonomik hem de sosyal ihtiyaçlara cevap verecek şekilde yönetilmesine olanak tanıyacaktır.

Su alanlarında gerçekleştirilen spor, eğlence, macera ve turizm faaliyetlerini kapsayan suya dayalı turizm, kimi zaman “su turizmi” ya da “deniz turizmi” kavramları altında ele alınmakta; bu faaliyetlerin sportif bir amaç taşıması durumunda ise “su sporları turizmi” başlığıyla değerlendirilmektedir. Benzer biçimde, seyahat motivasyonunda kullanılan ulaşım araçlarının öne çıkması halinde “yat turizmi” veya “krvaziyer turizmi” kavramları tercih edilmekte; destinasyon temelli yaklaşımlarda “kıyı turizmi”, “ada turizmi” ve “nehir turizmi” gibi alt türler kullanılmaktadır. Öte yandan, turistik motivasyon kaynağı olarak belirli aktivitelerin ön plana çıkarılması durumunda “yelken turizmi”, “su ürünleri turizmi” ya da “dalış turizmi” gibi başlıklarla literatürde yer bulmaktadır. Suya dayalı rekreatif deneyimler, yalnızca suyla doğrudan temas edilen yüzme etkinlikleriyle sınırlı olmayıp; kıyı alanlarında dinlenme, güneşlenme, yaban hayatını gözleme, kıyı yürüyüşleri gibi aktiviteleri de içermektedir. Bunun yanında, su yüzeyinde gerçekleştirilen yelken, rüzgâr sörfü, su kayağı, kano, balıkçılık, rafting, deniz bisikleti, deniz paraşütü, yat ve tekne gezileri gibi çeşitli faaliyetler de bu kapsamda değerlendirilmektedir. Ayrıca, sualtı turizmi bağlamında dalış, sualtı

fotoğrafçılığı ve zıpkınla balık avcılığı gibi deneyimler de suya dayalı turistik etkinliklerin çeşitliliğini artırmaktadır.

3.1. Dünyada ve Türkiye'de Su Sporları Trendleri

3.1.1. Dünyada Su Sporları

Küresel su sporları pazarı, günümüzde hem ekonomik hem de sosyo-kültürel açıdan hızla büyüyen bir sektör haline gelmiştir. Pazarın toplam değeri 58,5 milyar ABD dolarını aşmakta ve yıllık ortalama %10,6 oranında büyüme göstermektedir. Bu gelişmede, özellikle Kuzey Amerika ve Avrupa bölgeleri öncü konumda olup, Amerika Birleşik Devletleri en büyük paya sahip aktörlerden biri olarak öne çıkmaktadır. Y kuşağı ve Z kuşağı, açık hava etkinliklerine ve macera odaklı aktivitelere duydukları yoğun ilgiyle bu büyümeyi desteklemekte; söz konusu kuşakların katılımcıların yaklaşık %70'ini oluşturması, sürdürülebilirlik ve yenilikçi uygulamaların pazardaki önemini daha da artırmaktadır.

Son yıllarda kürek sörfü, dünya çapında en hızlı yükseliş gösteren su sporlarından biri olmuştur. Sadece ABD'de bu sporun katılımcı sayısı 2023 yılı itibarıyla 4,13 milyona ulaşmış ve bir önceki yıla göre %9,3 artış göstermiştir. Kürek sörfünün çok yönlü yapısı, farklı yaş grupları ve fiziksel kondisyon düzeylerine sahip bireyler için erişilebilir bir spor alternatifi sunmaktadır. Sağlık açısından denge, kas gücü ve kardiyovasküler sistem üzerinde olumlu etkiler yaratmasının yanı sıra, sosyal bağları güçlendiren topluluk etkinlikleri ve yarışlarla da önemli bir sosyo-kültürel işlev üstlenmektedir. Bu nedenle kürek sörfü, kapsayıcılığı, sağlık yararları ve toplumsal boyutuyla su sporları pazarında öne çıkan bir alt dal olarak değerlendirilmektedir.

Çevre dostu su sporları, tüketici eğilimleriyle paralel olarak giderek daha fazla ilgi görmektedir. Kano, kürek sörfü ve şnorkelli yüzme gibi düşük çevresel etkili aktiviteler, doğayla bütünleşme imkânı sundukları için çevre bilincine sahip turistler tarafından tercih edilmektedir. Biyolojik olarak parçalanabilir ekipmanların kullanımı, motorlu faaliyetlerin azaltılması ve doğa koruma programlarıyla iş birliği yapılması gibi uygulamalar, sürdürülebilirlik yaklaşımının sektörde vazgeçilmez bir gereklilik haline geldiğini göstermektedir. Bu durum, yalnızca çevresel kaynakların korunmasını değil, aynı zamanda çevreye duyarlı tüketici gruplarının taleplerine yanıt verilmesini de mümkün kılmaktadır.

Tüketici davranışları, su sporları pazarının yönünü belirleyen temel faktörlerden biridir. Macera odaklı katılımcılar jet ski gibi heyecan seviyesi yüksek aktiviteleri tercih ederken, doğa ile uyumlu deneyimler arayanlar kano ve kürek sörfünü seçmektedir. Bu farklı tercihlere yanıt verebilmek için işletmelerin hizmet çeşitliliğini artırmaları, çevrimiçi rezervasyon olanakları

sunmaları ve esnek planlama seçenekleri geliştirmeleri büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, rekabetçi fiyatlandırma ve değer odaklı paketler, maliyet bilincine sahip tüketicilerin ilgisini çekmektedir. Böylece turizm işletmeleri hem müşteri memnuniyetini artırmakta hem de daha geniş kitlelere ulaşarak pazar paylarını büyütmektedir.

Su sporlarının turizm sektörüne entegrasyonu, destinasyonların cazibesini yükseltmekte ve yerel ekonomilere doğrudan ve dolaylı katkılar sağlamaktadır. Doğrudan katkılar; turistik paketler, dalış turları, kano ve sörf aktiviteleri aracılığıyla elde edilen gelirlerle kıyı bölgelerinin ekonomik kalkınmasını desteklemektedir. Dolaylı katkılar ise ekipman üretiminden konaklama sektörüne, eğitmenlerden tur rehberlerine kadar geniş bir istihdam yelpazesi yaratarak sektörler arası büyümeyi teşvik etmesidir. Özellikle ABD’de su sporları, kıyı ekonomilerine her yıl milyarlarca dolar düzeyinde katkı sağlayarak ekonomik açıdan stratejik bir konum edinmiştir.

Su sporları aynı zamanda macera turizminin en dinamik alt kategorilerinden biridir. Kolotukha, su turizmini akarsu engellerini aşmayı içeren, rafting botları, kanolar, katamaranlar ve benzeri araçlarla gerçekleştirilen sportif bir turizm türü olarak tanımlanmaktadır. Günümüzde rafting, kano/kayak, katamaranla rafting gibi alt dallar ön planda olsa da SUP board, packraft ve motorlu tekneler gibi yeni araçların dahil olmasıyla çeşitlilik artmıştır. Yaklaşık 30 farklı alt türün varlığı, su turizminin ne denli esnek ve gelişime açık bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak, küresel su sporları pazarı yalnızca eğlence ve macera turizmiyle sınırlı kalmayıp, sürdürülebilirlik, sağlık, sosyal etkileşim ve ekonomik katkılar gibi çok boyutlu etkiler yaratmaktadır. Sektörün yüksek büyüme oranları, artan tüketici çeşitliliği ve çevre dostu uygulamaların yaygınlaşması, önümüzdeki dönemde de su sporlarının hem turizm endüstrisinde hem de yerel/küresel ekonomilerde stratejik bir rol üstlenmeye devam edeceğini göstermektedir.

3.1.1.1. Dünyada Su Sporları ve Tarihsel Gelişimi

Su sporları, tarih boyunca hem hayatta kalma becerisi hem de rekreasyonel faaliyet olarak insanoğlunun yaşamında önemli bir yer tutmuştur. Günümüzde bu sporlar, turizm endüstrisinin en canlı kollarından biri haline gelmiş ve farklı coğrafyalarda farklı türleriyle öne çıkmıştır.

i. Sörf

Sörfün kökeni eski Polinezya kültürüne, özellikle de Hawaii toplumuna dayanmaktadır. 20. yüzyılda küresel ölçekte yaygınlaşan bu spor, dalga koşullarının elverişli olduğu kıyılarda adeta bir yaşam tarzına dönüşmüştür. Günümüzde Hawaii’nin Kuzey Kıyısı, Avustralya’nın

Gold Coast bölgesi, Endonezya'nın Bali Adası ve Brezilya sahilleri en ikonik sörf merkezleri arasında yer almaktadır.

Şekil 3.1 Sörf Sporü

ii. SUP

Antik Polinezya'da ortaya çıkan ayakta kürek sörfü, 2000'li yılların başında Hawaii'de yeniden popülerlik kazanmıştır. Büyük ve sağlam bir tahta üzerinde ayakta durularak yapılan bu spor hem göllerde hem de okyanus kıyılarında uygulanabilmektedir. ABD'de Tahoe Gölü ve Hawaii'nin Maui kıyıları, SUP için öne çıkan lokasyonlardır.

Şekil 3.2 SUP Sporü

iii. Kano

Kano, nehirlerin, göllerin ve kıyı şeritlerinin keşfini sağlayan en eski ulaşım ve spor araçlarından biridir. Modern dönemde doğa ile uyumlu bir macera aracı haline gelmiştir. Alaska'nın bakir gölleri, Yeni Zelanda'nın fiyortları ve Galápagos Adaları kano sporunun yoğun ilgi gördüğü bölgeler arasındadır.

Şekil 3.3 Kano Sportu

iv. Tüplü Dalış (SCUBA Diving)

Tüplü dalış, Jacques-Yves Cousteau ve Émile Gagnan'ın 1940'lı yıllarda geliştirdiği solunum cihazıyla modern bir spor kimliği kazanmıştır. Günümüzde Avustralya'daki Büyük Mercan Resifi, Mısır'daki Kızıldeniz ve Maldivler, zengin deniz yaşamı ve berrak sularıyla tüplü dalışın önde gelen merkezleridir.

Şekil 3.4 Tüplü Dalış (SCUBA Diving) Sportu

v. Şnorkelli Yüzme

Antik Yunan sünger dalgıçlarının kullandığı yöntemlere dayanan şnorkelli yüzme, günümüzde su altı yaşamını basit ekipmanlarla keşfetmenin en erişilebilir yollarından biridir. Karayipler, Belize, Hawaii ve Güneydoğu Asya adaları bu sporun en popüler merkezlerini oluşturmaktadır.

Şekil 3.5 Şnorkelli Yüzme Sporu

vi. Rüzgâr Sörfü

1960'ların sonunda Kaliforniya'da icat edilen rüzgâr sörfü, sörf ve yelkenin birleşimi niteliğinde bir spordur. Hem denge hem de koordinasyon gerektiren bu disiplin, özellikle güvenilir rüzgâr koşullarına sahip bölgelerde yaygındır. Hawaii'nin Maui Adası, İspanya'nın Tarifa şehri ve Kanarya Adaları rüzgâr sörfü için en önemli destinasyonlardır.

Şekil 3.6 Rüzgâr Sörfü Sporu

vii. Uçurtma Sörfü (Kitesurfing)

20. yüzyılın sonlarında Legaigoux kardeşler ve Cory Roeseler'in katkılarıyla gelişen uçurtma sörfü, rüzgârın gücünü kullanarak hız ve akrobatik manevralar sunar. Dominik Cumhuriyeti'ndeki Cabarete, İspanya'nın Tarifa bölgesi ve Güney Afrika'nın Cape Town kenti bu sporun önde gelen merkezleridir.

Şekil 3.7 Uçurtma Sörfü (Kitesurfing) Sporü

viii. Su Kayağı

1922'de Ralph Samuelson tarafından ABD'nin Minnesota eyaletinde icat edilen su kayağı, motorlu bir tekne arkasında kayakla kaymayı içerir. Kuzey Amerika ve Avrupa'daki göller başta olmak üzere sakin sulara popülerliğini sürdürmektedir.

Şekil 3.8 Su Kayağı Sporü

ix. Wakeboarding

1980'lerde su kayağı, snowboard ve sörf tekniklerinin birleşiminden doğan wakeboarding, hız ve akrobasiye dayalı bir ekstrem spordur. Florida'nın Orlando kenti, Powell Gölü ve Avustralya'nın Gold Coast bölgesi bu sporun küresel merkezlerindedir.

Şekil 3.9 Wakeboarding Sporu

x. Rafting

Beyaz su raftingi, dalgalı ve hızlı akan nehirlerde yapılan, kolektif mücadeleyi öne çıkaran bir spordur. ABD'de Colorado Nehri, Afrika'da Zambezi Nehri ve Şili'de Futaleufú Nehri dünyanın en popüler rafting parkurlarını oluşturur.

Şekil 3.10 Rafting Sporu

x. Serbest Dalış

Solunum cihazı kullanmadan yapılan serbest dalış, sporcuların fiziksel dayanıklılığını ve zihinsel gücünü artırır. Özellikle berrak ve derin sularıyla bilinen Akdeniz kıyıları ve Karayipler bu sporun yoğun olarak gerçekleştirildiği bölgeler arasındadır.

Şekil 3.11 Serbest Dalış Sporü

3.1.1.2. Dünyada Öne Çıkan Su Sporları Destinasyonları

Su sporları, küresel turizmin en dinamik alanlarından biri olarak kabul edilmekte ve farklı coğrafyalarda çeşitli aktivitelerle öne çıkmaktadır. Her destinasyon, doğal özellikleri ve kültürel altyapısıyla kendine özgü bir çekim gücü yaratmaktadır.

Hawaii, sörf sporuyla özdeşleşmiş bir bölge olarak, özellikle Oahu'nun Kuzey kıyısındaki güçlü dalgalarıyla dünya çapında profesyonel sörfçüleri kendine çekmektedir. Bunun yanı sıra mercan resiflerinde gerçekleştirilen şnorkelli yüzme turları ve ayakta kürek sörfü imkânlarıyla çok yönlü bir deneyim sunmaktadır.

Şekil 3.12 Oahu'da Sörf Sportu

Şekil 3.13 Yeni Zelanda'da SUP Sportu

Florida Keys, deniz kayağı parkurları ve canlı su altı ekosistemleriyle tanınırken, Maldivler berrak suları, zengin mercan resifleri ve tropikal atmosferiyle tüplü dalış ve şnorkelli yüzme için başlıca merkezlerden biridir. Ayrıca jet ski olanakları ve lüks konaklama tesisleriyle su sporlarını tatil turizmiyle bütünleştirmektedir.

Şekil 3.14 Maldivler'de Şnorkelli Yüzme Sporu

Endonezya'nın Bali Adası, dünya standartlarındaki sörf noktalarıyla tanınmakta, aynı zamanda lagünlerde sakin kürek sörfü yapmak isteyenler için ideal koşullar sunmaktadır. Cairns (Avustralya) ise dünyanın en büyük mercan resif sistemi olan Büyük Set Resifi'ne açılan kapı konumunda olup, tüplü dalış ve şnorkelli yüzme açısından eşsiz olanaklara sahiptir. Bölgedeki Whitsunday Adaları, aynı zamanda yelken ve jet ski için de önemli merkezlerdir.

Şekil 3.15 Bali'de Sörf Sporu

Birleşik Arap Emirlikleri'nin Dubai kenti, modern şehir manzarasının fonunda jet ski ve flyboard deneyimleriyle dikkat çekerken; Tayland'ın Phuket Adası, turkuaz sularda şnorkelli yüzme ve paraşütle atlama gibi etkinliklerle öne çıkmaktadır.

Şekil 3.16 Dubai'de Jet Ski Deneyimi

Kosta Rika, Pasifik ve Karayip kıyılarında nehir kayağı ve sörf için doğal koşullarıyla tercih edilen bir destinasyondur. Benzer şekilde Meksika'nın Cancún bölgesi, su altı müzesi sayesinde şnorkelli yüzme tutkunlarını cezbetmekte, dalga koşusu gibi adrenalini yüklü etkinliklerle macera turizmini desteklemektedir.

Şekil 3.17 Kosta Rika'da Nehir Kayağı Sporları

Cape Town (Güney Afrika), uçurtma sörfü ve köpekbalığı kafes dalışlarıyla farklı bir deneyim sunarken, Hırvatistan'ın Dalmaçya kıyıları deniz kayağı ve gizli koyları keşfetme imkânlarıyla dikkat çekmektedir.

Şekil 3.18 Cape Town'da Uçurtma Sörfü Sporü

Karayıpler'de yer alan Bonaire, 60'tan fazla resmi dalış noktasıyla tüplü dalış meraklıları için ideal bir lokasyondur. Bonaire Ulusal Deniz Parkı, mercan resiflerinin korunmasını sağlarken, Lac Bay rüzgâr ve uçurtma sörfü için uygun koşullarıyla öne çıkmaktadır.

Şekil 3.19 Bonaire'de Tüplü Dalış Sporü

Yeni Zelanda ise hem kıyı hem de iç bölgeleriyle su sporları çeşitliliği sunmaktadır. Adalar Körfezi, yelken ve kano için uygun bir ortam sağlarken, ülkenin göl ve nehirleri rafting açısından elverişlidir. Poor Knights Adaları ise mağaraları ve zengin deniz yaşamıyla dalış için benzersiz bir deneyim sunmaktadır.

Şekil 3.20 Yeni Zelanda’da Yelken Sportu

3.1.2. Türkiye’de Su Sporları

i. Antalya İli Su Sporları

Antalya, sadece tarihi ve doğal güzellikleriyle değil, aynı zamanda su sporu tutkunlarının vazgeçilmez duraklarından biri olarak öne çıkmaktadır. Akdeniz’in engin maviliğine uzanan kıyıları, sakin koyları, antik batıkları ve birbirinden farklı su sporlarına olanak tanıyan altyapısıyla Antalya, adrenalin ve huzuru bir arada arayan gezginlerin hayallerini gerçeğe dönüştürmektedir.

İlde 640 kilometrelik sahil bandı ve 290 kilometrelik kumsallar, Türkiye’nin su sporları için en ideal destinasyonlarından biridir. Özellikle mayıs-ekim ayları arasında deniz suyu sıcaklığı ideal seviyelerde seyretmekte ve su sporları için mükemmel bir atmosfer sağlamaktadır. Antalya kıyıları, Mavi Bayrak ödüllü plajları ve modern altyapısıyla hem yerli hem de yabancı turistler için cazip fırsatlar sunmaktadır.

Antalya’da en çok tercih edilen su sporları arasında jet ski, kano ve deniz kayağı, rüzgâr sörfü ve kitesurf, dalış, rafting ve sportif olta balıkçılığı yer almaktadır. Jet ski Konyaaltı Plajı, Lara Plajı ve Kemer kıyılarında yaygın olarak yapılmaktadır. Bu sporu gerçekleştirmek için geniş ve açık deniz alanları, güvenli mesafeler ve uygun dalga ile rüzgâr koşulları gereklidir. Hız ve adrenalin tutkunları için ideal olan jet ski, Akdeniz’in sularında özgürce dolaşma keyfi sunmaktadır.

Kano ve deniz kayağı, özellikle Olimpos, Adrasan ve Konyaaltı Plajı’nda tercih edilmektedir. Bu spor için sakin ve korunaklı deniz sularına, ayrıca güvenli başlangıç ve çıkış noktalarına ihtiyaç vardır. Doğa ile bütünleşmeyi sağlayan kano ve deniz kayağı hem amatörler hem de profesyoneller için uygundur.

Şekil 3.21 Kano Sporu, Olimpos, Antalya

Rüzgâr sörfü ve kitesurf Lara ve Konyaaltı plajlarında öne çıkmaktadır. Düzenli rüzgârın yanı sıra yeterli deniz derinliği ve güvenli sörf alanları bu sporların yapılabilmesi için gereklidir. Rüzgârın gücünden yararlanarak özgür ve adrenalin dolu bir deneyim sunan bu sporlar, özellikle gençler arasında ilgi görmektedir.

Dalış sporu, Antalya’nın en cazip aktivitelerinden biridir. Kaş bölgesi sualtı doğal güzellikleri, Kaş Yat Limanı mercan resifleri ve batıklarıyla öne çıkarken; Kemer bölgesinde Fransız Batığı (20-32m), Paris Batığı (25m) ve İç Adalar mağara dalışı için dikkat çekmektedir.

Kalkan bölgesi ise akıntı ve duvar dalışı ile profesyonel dalgıçlar için uygundur. Manavgat'ta bulunan B-24 Amerikan Uçağı Batığı özel izinle dalışa açılmaktadır. Ayrıca Uluburun Antik Batığı (61m), Gelidonya Antik Batığı (26-28m) ve Fransız (Sosyete) Batığı (20-30m) tarihî sualtı miraslarıdır. Antalya Falezleri (14-25m) ve Sıçan Adası (0-22m) karadan dalışa olanak sağlarken; Kaş Uçak Batığı (57-70m), Gök Mağarası (15-83m) ve Suluin Mağarası (45-83m) profesyonel ve ekipmanlı dalış gerektiren özel bölgeler arasında yer alır. Dalış için uygun ekipman, dalış sertifikası veya rehber eşliğinde katılım ve suyun akıntı durumuna dikkat edilmesi zorunludur.

Rafting ve akarsu sporları da Antalya'nın önemli su sporları arasında sayılmaktadır. Serik'teki Köprü Çay, 10 kilometrelik parkuru ve 2-3 zorluk derecesiyle amatörler ve profesyoneller için uygundur. Manavgat Çayı, 19 kilometrelik uzunluğu ve 3-5 zorluk derecesiyle özellikle profesyonel sporcular için idealdir ve rehber eşliğinde yapılmalıdır. Alanya'daki Dim Çayı, 5,5 kilometrelik kısa parkuru ve 1-2 zorluk derecesiyle amatörler için tercih edilmektedir. Köprülü bölgesindeki Alara Çayı ise 20 kilometre uzunluğa ve 2-3 zorluk derecesine sahiptir, özellikle bahar aylarında raftinge elverişlidir.

Şekil 3.22 Rafting Sporü, Köprü Çay, Antalya

Sportif olta balıkçılığı, Finike'nin Akçay ve Karaçay bölgelerinde, ayrıca Köprü Çay, Manavgat Irmağı, Dim Çayı ve Alara Çayı'nda yaygın olarak yapılmaktadır. Bu spor için temiz akarsular, göletler ve bol alabalık ile diğer tatlı su balıklarının varlığı gereklidir.

Antalya'nın plajları da su sporları açısından farklı özellikler sunmaktadır. Konyaaltı Plajı, şehir merkezine yakınlığı sayesinde kolay ulaşım imkânı sağlamaktadır. Jet ski, parasailing ve deniz bisikleti gibi aktiviteler için uygun olan plajda, kafeler ve restoranlar da spor sonrasında keyifli vakit geçirme imkânı sunar.

Lara Plajı ise muz botu, rüzgâr sörfü ve paddleboard gibi su sporlarının yanı sıra plaj partileri ve festivallerle enerjik bir atmosfer yaratır. Geniş kumsalı sayesinde aynı anda birçok aktiviteyi barındırabilmektedir.

Olimpos ve Adrasan plajları ise daha sakin koyalara sahip olmalarıyla öne çıkar. Tarihi ve doğal güzelliklerin iç içe geçtiği bu bölgeler, kano, deniz kayağı ve dalış yapmak isteyenler için eşsiz bir ortam sunmaktadır.

Antalya hem profesyonel sporcular hem de amatör maceraperestler için bir su sporları cennetidir. Akdeniz'in sunduğu doğal güzellikler, adrenalin tutkunlarına ve huzur arayanlara hitap eden etkinliklerle birleşerek eşsiz bir deneyim sunmaktadır. Antalya'nın kıyılarında su sporları yaparken, ziyaretçiler yalnızca doğanın değil, aynı zamanda suyun gücüyle yenilenmiş hissedecek ve unutulmaz anılar biriktirecektir.

ii. Çanakkale İli Su Sporları

Çanakkale, sahip olduğu yaklaşık 650 kilometrelik sahil şeridi ile dalış turizmi ve su sporları açısından Türkiye'nin en önemli merkezlerinden biridir. İstanbul'a yakınlığı nedeniyle özellikle Saros Körfezi, dalıcıların gözdesi durumundadır. Körfez, zengin su altı faunası ve birçok batığı ile dikkat çeker. Kemikli'nin açığında 30 metre derinlikte bulunan Lundy batığı ile Çanakkale Boğazı çıkışındaki Kaptan Franko en bilinen dalış noktaları arasındadır. Ayrıca Boğaz'da 15-30 metre aralığında hem yeni hem de eski pek çok kalıntıya rastlanabilir. Siyah mercan dahil olmak üzere bölgedeki su altı yaşamı oldukça çeşitlidir.

Gökçeada da dalış ve sörf turizmi için önemli bir merkezdir. Kuzu Limanı'nda Birinci Dünya Savaşı'ndan kalma batık kalıntıları, Mermer Feneri ile Anadolu yakası arasındaki bölgede devasa çapalar ve gemi kalıntıları dalıcıların ilgisini çeker. Eşek Adası, Orfoz ve Karayer Adaları ise zengin deniz yaşamıyla öne çıkan dalış noktalarıdır. Mermer Burnu ve Tuz Burnu'nun güney sahilleri serbest dalış için elverişlidir. Çanak Limanı, Bakla Taşı ve Pınar Dere de adanın öne çıkan dalış bölgelerindedir. Gökçeada aynı zamanda rüzgâr sörfü için Türkiye'nin en uygun alanlarından biri olarak görülmektedir. Rüzgârın sürekliliği, uygun dalga

koşulları ve sahil yapısı sayesinde sörf sezonu 7 aya kadar uzamakta, bu da turizm açısından önemli katkılar sağlamaktadır. Önümüzdeki yıllarda Gökçeada'nın, İzmir Alaçatı'dan sonra Türkiye'nin en gözde sörf merkezlerinden biri olması beklenmektedir.

Şekil 3.23 Dalış Sporü, Gökçeada

Bozcaada ise hem dalış hem de su üstü sporlarıyla öne çıkar. Ada kıyılarında keşfedilmeyi bekleyen birçok dalış noktası bulunmakta, ayrıca dalış okulu hizmet vermektedir. Bozcaada'nın Habbela Koyu ve Çayır mevkinde resmi olarak su üstü sporları yapılmaktadır. Çanakkale genelinde rüzgâr sörfü için gerekli koşullar; uygun kumsal, deniz yüzeyinden 10 metre yüksekte belli açıdan ve süreklilikte esen rüzgâr, amatörler için sığ sular, profesyoneller için dalgalı ve rüzgârlı denizlerdir. Bu özellikler Çanakkale'yi su sporları açısından cazip kılmaktadır. Ayrıca bölgede SCUBA Diving de yaygınlaşmaya başlamıştır. Bağımsız solunum ekipmanı ile gerçekleştirilen bu dalış türü, hızlı düşünme, yardımlaşma ve koordinasyon gerektiren bir aktivitedir. Saros Körfezi ve Çanakkale sahilleri, SCUBA diving ile keşfedilmeyi bekleyen doğal güzelliklere sahiptir.

Şekil 3.24 Rüzgâr Sörfü Sporü, Çanakkale

iii. İzmir İli Su Sporları

İzmir, sahip olduğu doğal, coğrafi ve iklimsel avantajlarıyla Türkiye'nin önde gelen su sporları merkezlerinden biri olarak dikkat çekmektedir. Kent genelinde yelken sporuna uygun pek çok alan bulunmakta olup, özellikle Çeşme Altınyunus Otelü, Foça Neilson Fokai Otel, Seferihisar Neilson Club Teos ve Seferihisar Kır Atlantis Otel gibi tesislerde bu spor aktif olarak yapılmaktadır. Bunun yanı sıra, İzmir'de faaliyet gösteren kulüpler yelken sporunun gelişimine katkı sağlamakta ve kentin ulusal ile uluslararası düzeyde tanınırlığını artırmaktadır. İzmir, yelken sporunda çok sayıda milli sporcu yetiştirmiş olup, bu sporcular gerek kulüpler aracılığıyla gerekse bireysel girişimlerle yelkenin turizm ve rekreatif faaliyetler içerisinde yaygınlaşmasına önemli katkılar sunmaktadır. Ayrıca Çeşme, Menderes, Seferihisar, Karaburun, Foça, Dikili ve Selçuk ilçelerindeki tesis önü plajlarda ve sahil alanlarında jet ski, banana, su kayağı, deniz bisikleti, kano gibi su üstü sporları yaygın biçimde uygulanmaktadır. Bununla birlikte, Çeşme Alaçatı Yumru Koyu, rüzgâr sürekliliği, sığ yapısı ve elverişli coğrafi özellikleri sayesinde dünya çapında tanınan bir uçurtma sörfü ve rüzgâr sörfü merkezi olarak ön plana çıkmaktadır. Yılın on bir ayı uygun rüzgâr koşullarıyla sörf sporuna elverişli olan bu alan, bugüne kadar birçok uluslararası şampiyonaya ev sahipliği yapmıştır. Bölgede, nitelikli konaklama ve yeme-içme tesislerinin yanı sıra, profesyonel düzeyde eğitim hizmeti veren sörf merkezleri de faaliyet göstermektedir. Çeşme'nin Çiftlikköy mevkinde yer alan Pırlanta Plajı, sahip olduğu ince yapılı parıltılı kumu, güçlü rüzgârı ve dalga koşullarıyla uçurtma sörfü için

ideal bir ortam sunmakta ve bu özelliğiyle dünya genelinde önemli bir merkez olarak kabul edilmektedir. Son yıllarda Alaçatı'nın bu alandaki başarısı, İzmir'de rüzgâr sörfü ve uçurtma sörfü sporuna ilginin artmasına yol açmış, Urla İçmeler'de rüzgâr sörfü ve uçurtma sörfü, Çandarlı ve Foça'da ise rüzgâr sörfü faaliyetleri yaygınlaşmaya başlamıştır. Öte yandan, Karaburun, Menderes, Selçuk, Foça, Çeşme, Urla, Seferihisar ve Dikili bölgeleri, dalış turizmi açısından öne çıkan destinasyonlardır. Bu bölgelerde hem profesyonel dalışlara olanak sağlayan hem de eğitim amaçlı dalış imkânları sunan dalış merkezleri faaliyet göstermektedir. Katılımcılar bu noktalarda, bölgenin zengin su altı ekosistemini gözlemleme ve farklı dalış deneyimlerini yaşama fırsatı bulmaktadır. Son olarak, İzmir'in bozulmamış koyları ve doğal güzellikleri, günübirlik gezi tekneleri aracılığıyla keşfedilebilmekte, ziyaretçilere berrak sulara yüzme ve denizle iç içe eşsiz bir deneyim yaşama olanağı sunmaktadır. Çeşme, Seferihisar, Menderes, Foça ve Dikili ilçelerinde yoğun olarak gerçekleştirilen bu tekne turları, bölgenin turistik cazibesini artıran önemli rekreatif faaliyetler arasında yer almaktadır.

Şekil 3.25 Rüzgâr Sörfü Sporunu, Alaçatı-İzmir

Şekil 3.26 Dalış Sporları, İzmir

iv. Muğla İli Su Sporları

Muğla, 1124 kilometrelik kıyı şeridi, sayısız koyu, körfezi ve plajlarıyla Türkiye'nin en önemli kıyı kentlerinden biri olarak öne çıkmaktadır. Akdeniz ve Ege'nin turkuaz suları, bölgeyi yat turizmi açısından cazip hale getirirken ziyaretçilere her gün farklı bir noktada demirleme ve tatil yapma imkânı sunmaktadır. Bodrum merkez, Gümbet, Turgutreis, Yalıkavak, Türkbükü ve Torba gibi iskelelerden hareket eden güneybirlik tekne turları, Gökova sahillerinin eşsiz koylarında yüzmeye, yerel restoranlarda yemek ve doğal güzellikleri keşfetme fırsatı vermektedir. Bu turlar arasında en popüler olanlardan biri Karaada gezisi olup, adanın kıyısından çıkan ılık su kaynakları ve göletleriyle dikkat çekmektedir. Daha uzun süreli deniz deneyimi isteyenler için motorlu ve yelkenli yatlarla düzenlenen haftalık mavi yolculuklar da önemli bir seçenektir.

Marmaris ve çevresinde düzenlenen Dalyan turları, İztuzu Plajı'nda caretta caretta kaplumbağalarını gözlemleme, Dalyan çamur banyosunda dinlenme ve Kaunos Antik Kenti'ni ziyaret etme imkânı sunmaktadır. Fethiye ve Göcek çıkışlı 12 Adalar turları ise Yassıca Adaları, Hamam Koyu, Bedri Rahmi Koyu, Tersane Adası, Göbün Koyu, Kurşunlu Koyu, Boynuzbükü, Domuz Adası, Yavansu, Kızıl Ada ve Zeytin Adası gibi doğal güzelliklerle bölgenin turistik çekiciliğini artırmaktadır.

Muğla, rüzgâr sporları açısından da son derece elverişli koşullara sahiptir. Bodrum Yarımadası'nda Turgutreis ve Akyarlar koyları, yıl boyu esen meltem rüzgârlarıyla sörf için ideal alanlar arasındadır. Bitez Koyu geniş kumsalı ve kiralık ekipman imkânlarıyla öne çıkarken, Ortakent Yahşi beldesi sörfçüler için önemli bir alternatif sunmaktadır. Datça Yarımadası'nda öğleden sonraları güçlenen rüzgâr sörf için uygun ortam yaratmakta, Kızlanaltı Gebekum mevki ise yaz aylarında esen kuvvetli rüzgârlarıyla dikkat çekmektedir. Bölgenin öne çıkan ekstrem sporlarından biri olan uçurtma sörfü, fiziksel güç, denge, koordinasyon ve akrobatik becerilerin bir arada kullanılmasını gerektirir. Gökova Körfezi, özellikle Ula'nın Akyaka beldesinde bulunan 3 kilometre uzunluğundaki sığ ve kumluk sahiliyle, yılın altı ayı boyunca sabit rüzgâr koşulları sayesinde uçurtma sörfü için uluslararası düzeyde tanınan bir merkezdir.

Şekil 3.27 Rüzgâr Sörfü Sporü, Datça, Muğla

Bodrum ilçesi, su altı dalış turizmi bakımından Türkiye'nin en önemli merkezlerinden biridir. Bölge; berrak denizi, mağara oluşumları ve zengin ekosistemiyle hem amatör hem de profesyonel dalgıçlara hitap eden farklı parkurlara sahiptir. Büyük Bango, Küçük Bango, Kargı Adası, Köçek Adası, Karaada-Kaçakçı Koyu, Karaada-Delikli Mağara, Karaada-Aksona Burnu, Yassıkaya Adası ve Orak Ada-Burun öne çıkan dalış noktaları arasında yer almakta olup, rekreatif dalışların yanı sıra ileri seviye eğitimler için de uygun ortamlar sunmaktadır.

Muğla'daki akarsu sporları da bölge turizminin önemli bir parçasıdır. Dalaman Çayı, farklı zorluk derecelerine sahip parkurlarıyla Türkiye'nin en gözde rafting rotalarından biridir. Üst etabı 3. derece zorlukta olup rafting botlarıyla geçilirken, alt etabı 1. derece zorlukta “river-kayaking” için uygundur ve çocukların da katılımına olanak tanımaktadır. Parkur, Demirli Köyü Akköprü mevkinde başlayıp Arpacık'ta son bulmakta, yaklaşık 12 kilometrelik bu yolculukta yemek ve yüzme molalarıyla katılımcılara keyifli bir deneyim sunmaktadır.

Eşen Çayı'nda ise kano turları düzenlenmektedir. Kınık'tan başlayan ve 15 kilometrelik bir güzergâhla Patara Kumsalı'nda sona eren bu turlar sırasında yüzme, yemek ve çamur banyosu molaları verilmektedir. Sakin akışı nedeniyle güvenli bir deneyim sağlayan nehirde yer yer küçük dökülmeler ve anafolar, yolculuğa heyecan katmaktadır. Çamur banyosu ve nehrin temiz, soğuk suları da bu deneyimi benzersiz kılmaktadır.

Şekil 3.28 Sualtı Dalış Sporları, Bodrum-Muğla

Köyceğiz, Dalyan ve Fethiye'de de rafting aktiviteleri düzenlenmektedir. Rafting parkurları zorluk derecelerine göre altı sınıfa ayrılır; en kolay parkurlar (1. derece) basit akıntılara sahipken, en zor parkurlar (6. derece) uzman raftingciler için dahi son derece risklidir. Dalaman Çayı, farklı seviyelere uygun etaplarıyla Türkiye'nin rafting turizmi için en elverişli akarsularından biri konumundadır.

Tüm bu özellikleriyle Muğla, yat turizmi, tekne turları, dalış, rüzgâr sporları, uçurtma sörfü, rafting ve kano gibi geniş bir yelpazeye yayılan su sporlarıyla Türkiye'nin en önemli lokasyonlarından biri olmayı sürdürmektedir.

v. Sakarya İli Su Sporları

Sakarya, sahip olduğu göller, akarsular ve kıyı şeridiyle su sporları açısından Türkiye'nin öne çıkan destinasyonlarından biridir. Özellikle Sapanca, Gökent ve Poyrazlar göllerinde kürek, yelken ve sörf gibi aktiviteler yapılabilmektedir. Bu göller, doğal yapıları ve geniş yüzeyleriyle hem amatörler hem de profesyonellere uygun olanaklar sunmaktadır.

Sapanca Gölü, ilin en bilinen su sporları merkezidir. Geniş yüzeyi ve elverişli rüzgâr koşulları sayesinde yelken sporuna son derece uygundur. İstanbul'a 128 km, Ankara'ya 315 km mesafede bulunması nedeniyle ulaşım kolaylığı da sunan göl, dört mevsim ziyaret edilebilmekte; ancak yelken sezonu rüzgâr ve hava koşullarına bağlı olarak değişmektedir. İstanbul'dan gelenler İzmit-Maşukiye güzergâhı üzerinden, Ankara'dan gelenler ise Adapazarı otoban çıkışından Arifiye yönüne saparak kısa sürede göle ulaşabilmektedir.

Sakarya, akarsu sporları açısından da zengin seçeneklere sahiptir. Melen Çayı, Düzce'nin Dokuz Değirmen Köyü'nden başlayarak Kocaali'nin Beyler Köyü'nde son bulan 12 km'lik rafting parkuruyla öne çıkmaktadır. Parkur, yüksek düşüşlerin ve kıvrımlı rapitlerin bulunduğu doğal bir yapıya sahiptir. İstanbul'a 217 km, Ankara'ya 236 km mesafedeki bu parkur, özellikle şubat-mayıs ayları arasında rafting için tercih edilmektedir. Başlangıç noktası olan Kayıkhane'de gerekli ekipman ve yiyecek temin edilebilmekte, rafting için kask, can yeleği ve özel ayakkabı gibi donanımlar kullanılmaktadır.

Şekil 3.29 Rafting Sporu, Melen Çayı-Sakarya

Bir diğer akarsu rotası ise Mudurnu Çayı'dır. Akyazı ilçesinin Dokurcun beldesinden başlayarak Kuzuluk beldesine uzanan iki aşamalı parkura sahiptir. İlk etap Dokurcun-Beldibi köyü arasında 20 km, ikinci etap ise Beldibi-Kuzuluk arası 12 km uzunluğundadır. Doğal manzaralarıyla öne çıkan bu parkurlar, özellikle yeni başlayanlar için uygun ve güvenli koşullar sunmaktadır. Şubat-mayıs ayları arasında gerçekleştirilen faaliyetlerde kask, can yeleği ve akarsu kanosuna özel ekipmanlar kullanılmaktadır. Parkurun zorluk derecesi 5 olarak sınıflandırılmakla birlikte, profesyonel rehberler eşliğinde güvenli bir deneyim yaşatmaktadır. İstanbul'a 180 km, Ankara'ya ise 280 km uzaklıktaki bölgeye TEM otoyolu üzerinden kolayca ulaşılabilmektedir.

Şekil 3.30 Kano Sporunu, Mudurnu Çayı-Sakarya

Tüm bu özellikleriyle Sakarya; göllerde kürek, yelken ve sörf, Karadeniz kıyılarında plaj turizmi ve tekne gezileri, akarsularda ise rafting ve kano gibi pek çok aktiviteye ev sahipliği yaparak su sporları turizmi açısından büyük bir çeşitlilik sunmaktadır.

vi. Artvin İli Su Sporları

Artvin, sahip olduğu zengin doğal yapısı ve akarsuları ile Türkiye'nin en önemli su sporları merkezlerinden biridir. İlin güneyinde yer alan Altıparmak (Barhal) Çayı, Kaçkar Dağları'nın güney yamaçlarından doğarak yaklaşık 40 km ilerledikten sonra Yusufeli'nin 2 km güneyinde Çoruh Nehri'ne karışır. Dağlarla çevrili bu etkileyici vadi, kano ve nehir kayağı için son derece elverişlidir. Yaz boyunca dağlardaki karların erimesiyle debisi yüksek kalan çay hem akarsu sporlarına uygunluğu hem de yaban hayatı açısından sunduğu zenginlikleri ile dikkat çeker. Altıparmak Çayı Havzası'na Artvin veya Erzurum üzerinden Yusufeli'ne ulaşmak mümkündür. Yusufeli'nin 6. kilometresinde Öğdem Deresi'nin çaya katılmasıyla parkur daha da çeşitlenir.

Artvin'in en bilinen akarsularından Çoruh Nehri, rafting sporuna elverişliliğiyle dünya çapında ün kazanmıştır. Yusufeli'nin ortasından geçen nehir, Zambezi Nehri'nden sonra rafting için en uygun ikinci akarsu olarak kabul edilmektedir. Nitekim 4. Dünya Akarsu Kros Şampiyonası burada düzenlenmiş, ayrıca her yıl Türkiye Rafting Şampiyonası da Çoruh'ta

yapılmaktadır. İspir-Yusufeli sınırındaki amlıkaya köyünden başlayıp Artvin'e kadar uzanan 127 km'lik parkur, zorluk derecesi ve uzunluğu bakımından Türkiye'nin en iddialı rafting rotasıdır. Mayıs sonundan Eyll ayna kadar uygun su seviyesine sahip olan oruh, yalnızca spor değil, aynı zamanda doğa ve kültür turizmi açısından da ayrıcalıklı bir deneyim sunar. Rafting parkuru boyunca yemyeşil vadiler, tarihi kaleler, kiliseler ve eşsiz doğal güzellikler sporculara eşlik eder.

Şekil 3.31 Rafting Sporu, Çoruh Nehri-Artvin

Bölgedeki Yusufeli Altıparmak Kyi ise hem su sporları hem de doğa turizmi açısından önemli bir merkezdir. Eski adı Barhal olan ky, adını çevresindeki Altıparmak Dağları'ndan alır ve Yusufeli'ne 32 km, Artvin'e ise 137 km uzaklıktadır. 9. yüzyılda inşa edilen tarihi kilisesiyle inanç turizmine katkı sağlayan ky, aynı zamanda Altıparmak ve Kaçkar Dağları ile dağcılık ve yayla turizmi için de cazip bir destinasyondur. Safari, av turizmi ve doğa sporlarının yanı sıra, Barhal ayı üzerinde gerçekleştirilen akarsu sporları ky ne çıkaran en önemli faaliyetlerdir. Artan ziyaretçi sayısıyla birlikte kydeki pansiyonlar misafirlere konaklama imkânı sunarak bölgenin turizm potansiyelini güçlendirmektedir.

Şekil 3.32 Akarsu Sporları, Barhal Çayı-Artvin

Sonuç olarak, Artvin; Altıparmak (Barhal) Çayı ve Çoruh Nehri başta olmak üzere akarsu sporları, rafting, kano ve doğa turizmine elverişli yapısıyla hem yerli hem de yabancı turistler için eşsiz bir cazibe merkezi konumundadır.

3.2. Su Sporları Türleri ve Teknik Özellikleri

i. Yat ve Tekne Gezileri: Tekneler, yatlara kıyasla daha küçük ölçekli ve donanım bakımından daha sade deniz araçlarıdır. Bu özellikleri sayesinde çoğunlukla mürettebatsız kullanım imkânı sunmaktadırlar. Yatlar ise genellikle kaptan ve mürettebat eşliğinde hizmet veren, lüks ve prestijli bir seyahat deneyimi sağlayan araçlar olup, uzun süreli yolculuklara daha uygun bir yapıya sahiptir. Yat ve gezi tekneleri, sahip oldukları donanım, kullanım amaçları ve sundukları hizmetler doğrultusunda farklı kategoriler altında sınıflandırılmakta; tercihleri ise gidilecek lokasyonun özellikleri ile planlanan suya dayalı aktiviteler belirlemektedir. Bu bağlamda, yelken sporu, dalış, balıkçılık, kıyı alanlarını keşfetme, güneşlenme ve yaban hayatı gözlemleme gibi rekreatif faaliyetler yat ve tekne turlarında sıklıkla gerçekleştirilen deneyimler arasında yer almaktadır.

ii. Yelken: Yapısı gereği rüzgâr gücüyle hareket eden yelkenli tekneler, 19. yüzyılda sportif yarışlarda kullanılmaya başlanmış, 20. yüzyıldan itibaren ise rekreatif ve boş zaman

değerlendirme aracı olarak ön plana çıkmıştır. Tarihsel süreç içerisinde yelken, en eski suya dayalı rekreatif etkinliklerden biri olarak kabul edilmektedir. Yelkenliler; gövde yapısına (katamaran, trimaran vb.), kullanım seviyesine (optimist, laser, dragon vb.) ve seyir türüne (mürettebatlı veya mürettebatsız) göre çeşitli kategorilere ayrılmaktadır. Artan taleplerle birlikte, bu etkinlik zamanla bir turizm türüne dönüşmüştür. Yelken deneyimi, doğa ile mücadele etme, kişisel gelişim sağlama, ekip çalışmasına katılma ve mesleki bilgi, beceri ve yetkinlikler gerektirmesi açısından aktif katılımın yoğun olduğu bir rekreatif faaliyet olarak öne çıkmaktadır. Ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeyde faaliyet gösteren yelken kulüplerinin yanı sıra, toplulukların düzenlediği organizasyonlar, etkinlikler ve festivaller ile sosyal medyanın yaygınlaştırıcı etkisi, bu faaliyetin geniş kitlelere ulaşmasına katkı sağlamaktadır. Böylece yelken aktiviteleri, bireyleri ulusal ve uluslararası seyahatlere yönlendirirken, aynı zamanda yaşam doyumunu artırıcı bir unsur olarak da değerlendirilmektedir. Aşağıda yelken tiplerine ait bilgiler bulunmaktadır.

a. Çok Gövdeli Yelkenli Botlar:

Çok gövdeli tekneler içinde en bilineni katamarandır. Çok gövdeli tekneler merkezlerinde bir gövdeye sahip olmalarının yanında birbirlerine paralel şekillerde duran iki veya üç gövdenin de arasına konan başka elemanlar ile birleşiminden meydana gelebilir. Birinci grupta bulunan gövde tiplerine merkez gövdeliler, ikinci grupta bulunanlara ise asimetrik gövdeliler adı verilir. Bazı gövdelerde sabit veya hareketli salma olabilir. Katamaranlar tek direğe sahiptirler bazılarında yelkenlerin gerginliğini ayarlayabilmek için yelkenlerin üzerinde bumba bulunur. Bumba bulunmayan yelkenlerin gerginliğini ayarlamak için yelkenin alt köşesinden teknenin arkasında bulunan ıskota makarası arasından geçen halat yardımıyla ayarlanır.

b. Tek Gövdeli Yelkenli Botlar:

Optimist: Yelkenli yarış tekneleri içerisinde en küçük olanıdır ve başlangıç seviyesidir çocuklarda hareketli salmalı teknedir ve teknede tek kullanıcı olur. Clark Mills tarafından 1974 yılında tasarlanmıştır. Tekne 35 kg ağırlığında 2,3 metre uzunluğundadır. Optimist teknesi 1,13 metre genişliğindedir. Yelken alanı 3,5 m² olan bu sınıftaki botlar çok sert havalara dayanabilen ve kolay devrilmeyen bir teknedir.

Laser Sınıfı: Hareketli salması olan ve tek kişilik bir teknedir. Bruce Kirby tarafından 1969 yılında tasarlanmıştır. Gövdesinin uzunluğu 4,23 metre en uzunluğu 1,37 metredir. Laser yelken boyutları bakımından 3 sınıfa ayrılmaktadır. Standart laser için 7,06 m², laser Radial 5,76 m² ve laser 4,7 için 4,7 m²'dir.

420 Sınıfı: Hareketli salmalı sınıfında olan tekne iki kişilik olup Christian Maury tarafından tasarlanmıştır. Teknenin ağırlığı 100 kg'dır. Tekne diğerlerinden farklı olarak üç yelkenden oluşmaktadır. Yelkenler ana yelken flok ve balon alanı olarak adlandırılır. Teknenin uzunluğu ise 4,2 metredir.

470 Sınıfı: Andre Cornu tarafından 1963 yılında tasarlanan tekne hareketli salmaya sahip, bir ekip teknesidir iki kişiliktir. Teknenin genel özellikleri 4,7 metre uzunluk, 120 kg ağırlığa sahiptir. 470 sınıfı teknede de 3 yelken alanı bulunmaktadır ana yelken flok ve balon alanı yelkenleri bulunmaktadır.

Pirat: 1938 yılında Carl Martens tarafından tasarlanan tekne hareketli salmaya sahip tekne iki kişiliktir. 5 metre gövde uzunluğuna sahip olan teknenin ağırlığı 170 kg'dır. Teknede ana yelken ve flok alanı bulunmaktadır.

Dragon: Sabit salması olan bir teknedir. Johan Anker tarafından tasarlanmıştır. Teknenin genel özellikleri gövde uzunluğu 8,9 metredir. 1700 kg ağırlıkta olan tekne ana yelken, flok ve balon alanına sahiptir maksimum tayfa sayısı dördür.

Finn Sınıfı: Hareketli salma ve tek kişilik sınıfının en büyük teknesidir. 1949 yılında Rickard Sarby tarafından tasarlanmış olup teknenin özellikleri 107 kg ağırlığındadır gövdesinin uzunluğu ise 4,5 metredir.

iii. Rüzgâr Sörfü: Drake ve Schweitzer tarafından 1967 yılında yelken ve sörf sporlarının bir araya getirilmesiyle geliştirilen rüzgâr sörfü, rüzgâr gücünü kullanarak gerçekleştirilen modern bir su sporudur. Dümen sistemi bulunmayan bu araç; farklı rüzgâr koşullarına göre değişen boyutlarda tasarlanabilen bir sörf tahtası (board), yelken, direk ve bağlantı aparatlarından oluşmaktadır. Bu sporda temel hedef, yelkene tutunarak tahtada dengeyi sağlamak ve rüzgârın itici gücüyle su üzerinde ilerlemektir. Yelken, esnek bir mafsal aracılığıyla tahtaya monte edilmekte; yönlendirme ise direk ve yelkenin döndürülmesi, beden hareketleri ve tahtaya uygulanan ağırlıkla sağlanmaktadır. Bu yapı sayesinde tahta rüzgâr etkisiyle farklı yönlerde hareket edebilmektedir. Kullanılan yelkenler rüzgâr şiddetine göre farklı boyutlarda tercih edilmekte, tahtalar ise denizin dalga durumuna göre çeşitli hacimlerde seçilmektedir. Yelken, esnek bir mafsal aracılığıyla tahtaya monte edilmekte; yönlendirme ise direk ve yelkenin döndürülmesi, beden hareketleri ve tahtaya uygulanan ağırlıkla sağlanmaktadır. Bu yapı sayesinde tahta, rüzgâr etkisiyle farklı yönlerde hareket edebilmektedir. Kullanılan yelkenler rüzgâr şiddetine göre farklı boyutlarda tercih edilmekte, tahtalar ise denizin dalga durumuna göre çeşitli hacimlerde seçilmektedir.

iv. Dalga Sörfü: Sörf, deniz dalgalarının itici gücünden yararlanılarak sörf tahtası üzerinde ayakta ve dengede kalarak gerçekleştirilen bir su sporudur. Pasifik kültürlerinde köklü bir geçmişe sahip olan bu etkinliğin Polonezyalılarından itibaren başladığı, özellikle 1950’li yıllardan itibaren ise küresel ölçekte yaygınlık kazandığı belirtilmektedir. Tarihsel kaynaklar, dalga sörfünün 1700’lü yıllara dayandığını; hatta Hristiyan misyoner William Ellis’in, Hawaii Adaları’ndan Kauai Kralı’nın usta bir sörfçü olduğunu aktardığını ortaya koymaktadır. Ancak dalga sörfü, 20. yüzyılın başlarına kadar sınırlı ilgi görmüş; Hawaii’li sörfçü Duke Kahanamoku’nun Avustralya’da olimpiyatlara katılımıyla birlikte uluslararası düzeyde tanınırlık kazanmıştır. Bu gelişmelerin ardından 1930 yılında Tom Blake’in sörf tahtasının patentini alarak ticarileştirmesi ve II. Dünya Savaşı sonrasında artan popülerliğiyle sörf, altın çağını yaşamış ve geniş kitlelere ulaşmıştır. Sörf, yalnızca fiziksel beceri değil aynı zamanda kararlılık, dayanıklılık ve sürekli pratik gerektiren bir etkinliktir. Düzenli olarak yapılan sörfün sosyalleşme, dinlenme, başarı duygusunu güçlendirme ve stresle baş etme gibi çok boyutlu faydalar sunduğu; bireylerin öznel iyi oluşlarını çeşitli açılardan desteklediği ortaya konmuştur. Ayrıca, sörfçülerin denizi keşfetme arzusu, denizle bütünleşme isteği ve sörf sonrasında yaşanan öz farkındalık deneyimleri, sporun yalnızca rekreatif değil aynı zamanda psikososyal bir boyuta sahip olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda literatürde, sörf deneyimi ile bireylerin iyi oluş halleri arasında olumlu yönlü bir ilişki bulunduğu vurgulanmaktadır.

v. Uçurtma Sörfü (Kitesurfing): Uçurtma sörfü, yelken ve paraşüt özelliklerini bir araya getiren modern bir su sporudur ve temel ekipmanları; paraşüt benzeri uçurtma, kontrol çubuğu (bar), sağlam ipler ve özel sörf tahtası olarak tanımlanmaktadır. Uçurtmanın kontrolü, bar adı verilen kontrol çubuğu aracılığıyla sağlanmakta; board ise su üzerinde kaymayı ve yönlendirmeyi mümkün kılmaktadır. Kontrollü bir seyir ve enerji tasarrufu için uçurtma, bele takılan trapeze ile sabitlenmektedir. Uçurtma sörfü, 1980’lerin başında gelişmeye başlamış ve spor tarihine Oregon’lu Cory Roeseler tarafından kazandırılmıştır. Roeseler, rüzgâr sörfü sırasında dalgalar üzerinde sıçrayıp suya inişlerde defalarca düşmesi sonucunda, yelken yerine uçurtma kullanarak daha güvenli ve kontrollü bir deneyim elde etme fikrini ortaya atmıştır. Bu yenilikle, rüzgâr sörfü ile paraşüt deneyiminin birleştiği uçurtma sörfü sporunun temelleri atılmış ve kısa süre içinde dünyanın en hızlı büyüyen ekstrem spor dallarından biri haline gelmiştir.

vi. Kano: Kano, dar ve uzun yapısıyla genellikle tek veya iki kişilik kullanım için tasarlanan, iki ucu sivri ve kürekle hareket ettirilen küçük teknelerle gerçekleştirilen bir su sporudur. Temelinde doğayla mücadele, hedefe ulaşma ve akışla uyum sağlama gibi unsurlar

bulunmaktadır. Olimpik bir spor dalı olarak da kabul edilen kano, düz tabanlı ve hafif yapılı tekneleri sayesinde taşınabilirlik kolaylığı sunmaktadır. Kürekle yön verilen bu teknelerde dümen sistemi bulunmamakta; yönlendirme kürek darbeleri ve ağırlığın değiştirilmesiyle sağlanmaktadır. Yarışmalarda genellikle tek kürek kullanılmakta olup, sporcuların güvenliği için yedek kürek, baş muhafazası ve yüzme yeleği bulundurulması zorunlu hale getirilmiştir. Müsabakalar, akarsuların süratli kısımlarında belirli mesafelerde düzenlenmekte, ayrıca göl ve deniz gibi durgun sularda uzun süreli kullanım için deniz kanosu gibi özel donanımlı türler de tercih edilmektedir. Deniz kanoları, su geçirmez bagaj bölmeleri ve koruyucu ekipmanları sayesinde daha uzun yolculuklara olanak tanımaktadır. Kano yalnızca fiziksel bir aktivite değil, aynı zamanda bireylerin psikolojik ve sosyal iyi oluşlarına katkıda bulunan bir deneyimdir. Doğa ile bütünleşme, huzur, rahatlama, öz güven, mutluluk, stresle başa çıkabilme ve yaşama isteğini artırma gibi çok boyutlu faydaları literatürde vurgulanmaktadır. Bu nedenle, kano ekoterapi bağlamında değerlendirilebilecek rekreatif bir etkinlik olarak da öne çıkmaktadır. Özellikle erişim engeli bulunan bireyler için yapılan araştırmalarda, kanonun özgürlük ve eşitlik duygularını pekiştirdiği; katılımcıların, su üzerinde hareket ederken bedensel bütünlüğe sahip kişilerle aynı koşullarda bulunabildikleri için bu deneyimi eşsiz ve özgürleştirici olarak tanımladıkları görülmektedir.

Kano, farklı kullanım alanlarına göre çeşitlenen bir spor aracıdır. Kano türleri genellikle üç gruba ayrılır. Temelde üç ana türde kano bulunmaktadır: deniz kanosu, akarsu kanosu ve durgun su kanosu.

a. Deniz Kanosu: Deniz kanosu, açık denizlerin zorlu koşullarına meydan okumak için tasarlanmış bir kano türüdür. Bu kanonun öne çıkan özelliklerinden biri yüksek denge kapasitesidir. Aerodinamik ve uzun yapısı sayesinde, dalgalarla ve rüzgarla etkili bir şekilde başa çıkabilme yeteneğine sahiptir. Bunun yanı sıra, deniz kanosunda bulunan su geçirmez bölmeler, kullanıcının eşyalarını kuru tutmasına yardımcı olur. Aynı zamanda, bu bölmeler acil durumlar için önemli ekipmanları saklamak amacıyla da bir depolama alanı sunar. Dayanıklılık konusunda ise, deniz kanoları genellikle fiberglas, karbon fiber veya plastik gibi aşındırıcı deniz koşullarına ve tuzlu suya direnç gösterebilen malzemelerden üretilir.

b. Akarsu Kanosu: Akarsuda kano, nehirlerin hızlı akıntıları ve doğal engelleriyle meydan okuyan bir spor olup, uygun kano seçimi önemlidir. Öncelikle, bir akarsu kanosunun darbelere, taşlara ve diğer doğal engellere karşı son derece dayanıklı olması şarttır. Bu dayanıklılığı sağlamak adına genellikle polietilen, kompozit veya fiberglas gibi sağlam malzemeler tercih edilir. Akarsu kano türü, ani dönüşleri ve manevraları kolaylaştıran kısa ve

geniş bir yapıya sahiptir. Bu, özellikle hızlı akıntılarla mücadele ederken kritik bir denge sağlar. Ayrıca, rüzgârın etkisini minimize etmek için düşük profile sahip bir tasarımı vardır. Bu kanoların hızla su tahliye edebilen sistemlere sahip olması, hızlı akıntılarda su alması durumunda kano içindeki suyun kolayca tahliye edilmesini sağlar.

c. Durgu Su Kanosu: Bu kanolar, durgun suyun özelliklerine göre tasarlanır. Genellikle uzun ve ince bir yapıya sahip olan bu kanolar, su üzerinde daha düzgün ve dirençsiz bir hareket sağlar. Özellikle yeni başlayanların tercih ettiği başlangıç seviyesi kanolar, stabiliteyi artırmak adına geniş bir tabana sahip olabilir. Bu stabiliteyi daha da artıran bir diğer özellik, kanonun düz tabanlı olmasıdır. Düz taban, durgun suda daha dengeli bir hareket olanağı sunar. Ayrıca, hafif malzemelerden üretilen kanolar, durgun suda daha iyi bir hız ve manevra kabiliyeti sunar. Seyahat süresinin uzun olabileceği durgun sular için rahat oturma ve yaslanma alanına sahip kanolar, kullanıcılara konforlu bir deneyim sunar.

vii. SUP: Son yıllarda dünya genelinde giderek artan bir popüleriteye ulaşan SUP, doğayla bütünleşme imkânı sunmasının yanı sıra bedensel hareketliliği teşvik eden yeni nesil bir su sporu olarak öne çıkmaktadır. Kökeni Hawaii'ye dayanan ve 1950'li yıllarda "KU Hoe He'e Nalu" adıyla ortaya çıkan bu spor, bireylerin bir tahta üzerinde ayakta kalarak kürek çekmeleri veya dalgalar üzerinde sörf yapmaları esasına dayanmaktadır. Kürek çekme ve sörf unsurlarını bir araya getirmesi, SUP'un hem rekreatif amaçlı hem de performans odaklı uygulamalarda tercih edilmesini sağlamış ve onu kendine özgü bir sportif deneyim haline getirmiştir. Açık hava etkinliklerine yönelik artan talep, su sporları alanında da yeni eğilimlerin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Özellikle ekipman teknolojilerindeki yenilikler, kullanıcı dostu tasarımların gelişmesi ve doğal ortamlara erişim imkânlarının kolaylaşması, SUP'un daha geniş kitleler tarafından benimsenmesine katkıda bulunmuştur. Son on yılda küresel ölçekte SUP tahtalarının kullanımında kayda değer bir artış gözlemlenmiş, pandemi sonrası dönemde ise açık hava aktivitelerine olan yönelimin etkisiyle bu spor daha geniş topluluklar arasında yaygınlık kazanmıştır.

viii. Rafting: Rafting, insan-doğa etkileşimini güçlendiren ve yenileyici bir rekreatif deneyim sunan su macerası türlerinden biridir. Debisi yüksek akarsularda, "raft" adı verilen şişme botlarla ve kürekler yardımıyla gerçekleştirilen bu etkinlik, macera turizmi kapsamında heyecan verici bir aktivite olarak değerlendirilmektedir. Katılımcılar, can yeleği, koruyucu kask ve kürek gibi temel güvenlik ekipmanlarıyla donatılarak, grup halinde akarsuyun engellerini aşmaya çalışmakta ve amaç, botu devirmeden parkuru tamamlamaktır. Rafting, doğası gereği ekip çalışmasını zorunlu kılmakta, böylelikle katılımcılar arasında iş birliği ve dayanışmayı

teşvik etmektedir. Her ne kadar yoğun fiziksel kondisyon gerektirmeyen bir spor olarak herkes tarafından yapılabilse de etkinliğin zorluk derecesi akarsuyun akış hızı ve engel yoğunluğuna bağlı olarak değişmektedir. Nehirler genellikle 1 (kolay) ile 6 (geçilmez) arasında sınıflandırılmakta, bu bağlamda rafting, risk algısı yüksek olan, doğayla baş etme ve kendini gerçekleştirme motivasyonu taşıyan turistler için çekici hale gelmektedir. Bu yönüyle rafting, yalnızca bir spor veya eğlence faaliyeti değil, aynı zamanda olumlu duyguları, akış deneyimini ve bireylerin ruhsal iyi oluşunu destekleyen bir rekreatif turizm etkinliği olarak öne çıkmaktadır.

ix. Su Kayağı/Wakeboard: Su kayağı, tekneye bağlı bir kablo ya da özel kablolu sistemler aracılığıyla su yüzeyinde kaymayı içeren bir su sporu olarak tanımlanmaktadır. Bu spor farklı disiplinlere ayrılmaktadır. Bare foot (çıplak ayak) ve show (gösteri) kayağı gibi türler daha gösteri amaçlıyken, klasik disiplinler arasında yer alan slalom, jump (atlama) ve trick (figür) yarışma formatlarında öne çıkmaktadır. Slalom, genellikle tek kayak (mono) ile yapılmakta ve kayak boyutu sporcunun fiziksel özelliklerine göre değişmektedir. Jump disiplininde sporcular, iki uzun kayak kullanarak atlama rampasından en uzağa atlamayı hedeflerken; trick disiplini daha teknik becerilere dayanmakta, küçük ve oval formdaki kayaklarla çeşitli figürlerin sergilenmesine olanak tanımaktadır. Su kayağına benzer şekilde wakeboard da motorlu bir bot tarafından çekilerek gerçekleştirilen ve su kayağı ile dalga sörfünün bir birleşimi niteliğinde olan modern bir su sporudur. Sporcular, botun arkasına bağlanan halatlar yardımıyla su üstünde ilerlemekte ve ayaklarına sabitlenmiş özel tahtalar üzerinde kaymaktadır. Giderek artan popülaritesine rağmen wakeboard, henüz olimpik bir disiplin statüsüne kavuşmamıştır.

x. Dalış: Dalış, tarihsel olarak MÖ 332’de sualtı arama ve kurtarma faaliyetleri ile MÖ 1194-1195 Truva Savaşları gibi askeri amaçlı uygulamalara dayanmaktadır. Modern tüplü dalışın güvenli ve bağımsız kullanım esasları, 19. yüzyılın başlarında geliştirilen bağımsız sualtı solunum cihazları (Self Contained Underwater Breathing Apparatus-SCUBA) ile ortaya çıkmıştır. Başlangıçta sportif ve askeri eğitilmiş bireyler arasında sınırlı kalan dalış, zamanla rekreatif bir faaliyet olarak yaygınlaşmış ve suya dayalı macera sporları kapsamında bireylerin zorlukları aşmasını sağlayan bir deneyim haline gelmiştir. Dalış aktiviteleri; serbest dalış, kasklı dalış, çan dalış, donanımlı dalış ve satürasyon dalışı olmak üzere beş ana kategoride ele alınmaktadır. Turizm bağlamında öne çıkan donanımlı dalış, maske, şnorkel, regülatör, dalış elbisesi, denge yeleği (BC), ağırlık, tüp ve palet gibi ekipmanların kullanımını gerektirmekte ve profesyonel bilgi, beceri ile teknik yetkinlik talep etmektedir. Bu özellikleri doğrultusunda

dalış, katılımcılarda başarı ve yetkinlik duygusunu pekiştirerek özgüven, haz ve keyif deneyimini destekleyen bir rekreatif etkinlik olarak değerlendirilmektedir. Boş zaman literatüründe, dalışın sualtı dünyasını doğrudan deneyimleme fırsatı sunması ön plana çıkarılmakta; bilinmeyenin çekiciliği, eğlence, doğayı tanıma, doğayla baş etme, macera ve keşfetme isteği, bireylerin bu aktiviteye yönelmesinde önemli motivasyon kaynakları olarak gösterilmektedir. Ayrıca, dalış faaliyetlerinin keyifli bir şekilde gerçekleştirilmesi, yaşam doyumunu artırmakta ve bireylerin genel yaşam kalitesine olumlu katkıda bulunmaktadır.

xi. Kürek: Performans ve hobi olarak yapılan kürek sporu, su üzerinde teknenin kürekler yardımıyla hareket ettirilmesiyle yapılan, kas gücüne dayanan ve tüm vücudu çalıştıran bir ekip sporudur. Sadece Tek Çifte (1X) tekne sınıfında bireysellik söz konusudur. Kürek sporunda başarı için sporcuların tekne üstünde hem teknik olarak hem de sosyal olarak beraberliği ve uyumu çok önemlidir. Kürek sporu yüksek düzeyde güç ve dayanıklılık gerektirir. Kürek sporu, açık alanda yapılmasından, malzeme ve ekipmanın önemli olmasından dolayı dış (su koşulları, rüzgâr, malzeme yetersizliği vb.) etkenlerden fazlasıyla etkilenmektedir. Bu spordaki amaç tekneyi en hızlı şekilde götürmektir ve bunun için sporcular yoğun ve şiddetli antrenmanlar yapmaktadırlar. Birçok spora göre fizyolojik ve psikolojik olarak bireylerde daha fazla gelişim sağlamaktadır. Kürek sporu dünyada ve ülkemizde farklı gelişim süreçleri göstermiştir. Modern örnekleri yakın bir zamanda ortaya çıksa da geleneksel olarak kürek yarışları Avrupa'dan Çin'e kadar tüm dünyada gözlemlenen tarihsel bir geçmişe sahiptir.

xii. Dragon Bot: Dragon bot, mümkün olan en kısa sürede açıkça tanımlanmış engelsiz bir rota üzerinde bir yarışır. Bu disiplinde yarışan iki sınıf vardır: Teknedeki kürekçi sayısına göre 10 kişilik ve 20 kişilik. Kürekçiler ikişer ikişer yan yana otururlar ve tek kanatlı bir kürek kullanırlar. Her iki sınıfta da bir davulcu ve bir dümen olur ve teknedeki herkes davulun ritmine göre kürek çeker. Dragon bot Çin kökenlerine sahiptir ve 2000 yıldan daha eski bir tarihe sahiptir. İlk katılımcılar, Asya'da geleneksel bir su sembolü olan ejderhaya tapınılacağını ve dolayısıyla refah ve refah için gereken yağmurları teşvik edeceği inancıyla Çin takviminin beşinci kameri ayının beşinci gününde yarışlar düzenleyen Çinli köylülerdi. Dragon bot, büyük şair Qu Yuan'ın MÖ 278'de ölümünün ardından daha da öne çıktı. Yolsuzluğu protesto etmek için Miluo Nehri'nde intihar etti. Yöre halkı onu kurtarmak için balıkçı teknelerine bindi ve balıkları vücudundan uzak tutmak için suya davul ve kürek vurdu. Ölümü her yıl bir ejderha teknesi festivali (Duanwu Festivali) ile kutlanır. Dragon botlar, öküz başı, geyik boynuzu, atın yelesi, piton gövdesi, şahin pençeleri ve bir balığın yüzgeçleri ve kuyruğuna sahip klasik

ejderhayı andıracak şekilde tasarlanmıştır. Modern Dragon botun kökenlerinin genellikle ilk kez 1976'da düzenlenen Hong Kong Uluslararası Yarışları'nda olduğu kabul edilir.

3.3. Ulusal ve Uluslararası İyi Uygulama Örnekleri ve Karşılaştırmalı Analiz

Ulusal ve uluslararası iyi uygulama örneklerinin incelenmesi, TR90 (Ordu-Giresun) bölgesinde su sporları altyapısı ve yönetimi için açık bir yol haritası sağlar. Bu bölümde önce öne çıkan örnekler kısaca özetlenmekte, ardından TR90 bağlamında aktarılabilir öneriler sunulmaktadır.

3.3.1. Ulusal Örnekler

Türkiye'de su sporları alanında öne çıkan destinasyonlar (Antalya, Alaçatı/Çeşme, Bodrum/Fethiye, Gökçeada ve Bozcaada gibi bölgeler) hem doğal koşulları hem de kurumsal altyapıları sayesinde önemli iyi uygulama örnekleri sunmaktadır. Antalya, turizm altyapısını su sporlarıyla başarıyla entegre eden bir model ortaya koymaktadır. Bölgede dalış, kano, rafting ve SUP gibi farklı branşlar; konaklama, doğa turları ve diğer turistik hizmetlerle birleştirilerek paket ürünlere dönüştürülmekte, bu da ekonomik verimliliği artırmaktadır. Alaçatı ve Datça gibi rüzgâr sporları merkezlerinde ise istikrarlı rüzgâr rejiminin yanı sıra güçlü bir bölgesel markalaşma süreci göze çarpmaktadır. Düzenli festival ve yarış organizasyonları, ulusal ve uluslararası katılımı teşvik etmekte; etkinlik takvimi ile yerel işletmeler arasındaki koordinasyon destinasyonun cazibesini artırmaktadır.

Türkiye'deki diğer önemli örnekler arasında iç su ve nehir temelli su sporları merkezleri yer almaktadır. Çoruh, Melen ve Köprüçay gibi rafting ve kano alanlarında hem doğal zorluk seviyesi hem de güvenlik ve organizasyon altyapısı bu alanları öne çıkarmaktadır. Kıyı bölgelerinde ise Bodrum ve Gökçeada gibi dalış merkezleri hem eğitim hem de turistik dalış faaliyetlerinin sürdürülebilir şekilde yürütülmesine imkân tanımaktadır. Bu destinasyonların ortak özelliği, yerel belediyeler, üniversiteler ve spor kulüpleri gibi paydaşların iş birliği içinde hareket etmesi; tanıtım, etkinlik organizasyonu ve turizm paketleriyle bütünlüklü bir yönetim modelinin benimsenmesidir.

Şekil 3.33 İBB Haliç Su Sporları Merkezi

Şekil 3.34 İBB Tuzla Su Sporları Merkezi

Şekil 3.35 İBB Florya Su Sporları Tesisi

Şekil 3.36 İBB Örnektepe Su Sporları Tesisi

3.3.2. Uluslararası Örnekler

Uluslararası iyi uygulama örnekleri incelendiğinde hem tropik hem de ılıman iklim kuşaklarında su sporlarına yönelik başarılı modellerin ortaya çıktığı görülmektedir. Bu lokasyonlar, doğal koşullarının yanı sıra yönetim yaklaşımları, pazarlama stratejileri ve sürdürülebilirlik politikalarıyla dikkat çekmektedir.

Hawaii ve Bali, sörf ve SUP faaliyetlerinin dünya çapında bilinen merkezleri arasında yer almaktadır. Bu bölgeler, güçlü bir sörf kültürü, köklü eğitim-okul sistemleri ve yıl boyunca süren yarışma ekosistemleri sayesinde sürdürülebilir bir turizm talebi oluşturmuştur. Lokasyon imajı, uluslararası pazarlama faaliyetleriyle desteklenmekte; böylece bölge hem amatör hem profesyonel sporcular için cazibe merkezi haline gelmektedir.

Bonaire, dalış turizmine yönelik geliştirdiği koruma odaklı yönetim modeliyle öne çıkmaktadır. Adanın çevresindeki deniz parkı, sıkı koruma politikaları, izin sistemi ve ziyaretçi kapasitesinin kontrollü yönetimi sayesinde hem ekosistemin sürdürülebilirliğini sağlamış hem de dalış turizmini yüksek standartlarda geliştirmiştir. Koruma programlarından elde edilen gelirlerin yine deniz ekosistemi yönetimine aktarılması bölgeyi örnek alınabilir bir model haline getirmektedir.

Cape Town ve Tarifa ise rüzgâr ve uçurtma sörfü sporlarında uluslararası bilinirliğe sahip iki önemli merkezdir. Bu lokasyonları başarılı kılan unsurlar arasında düzenli ve öngörülebilir rüzgâr rejimi, uluslararası organizasyonlarla desteklenen sezon takvimi ve yerel işletmelerle sağlanan güçlü koordinasyon bulunmaktadır. Güvenlik protokolleri, acil müdahale altyapısı ve risk yönetimi süreçleri bu bölgelerde titizlikle uygulanmakta, böylece hem sporcular hem de ziyaretçiler için güvenli bir ortam sağlanmaktadır.

Yeni Zelanda ve Kosta Rika'da ise su sporları, ekoturizm temelli tur paketleriyle entegre edilmiştir. Bu ülkelerde doğa yürüyüşleri, rafting, kano, yelken ve dalış gibi aktiviteler tek bir destinasyon deneyimi altında bir araya getirilmekte; böylece ziyaretçilere yüksek değer sunan, uzun süreli konaklamaları teşvik eden turizm programları oluşturulmaktadır. Çevre eğitimi, atık yönetimi ve doğal alan koruma politikalarının standart hale gelmiş olması bu destinasyonların sürdürülebilirlik açısından güçlü yönlerini oluşturmaktadır.

Şekil 3.37 Olsztyn, Polonya, Rekreasyon ve Eğitim Merkezi

Şekil 3.38 Porthcawl, Galler Su Sporları Merkezi

3.3.3. Karşılaştırmalı Analiz

Uluslararası iyi uygulamalardan elde edilen bulgular, TR90 bölgesinin su sporları potansiyelini etkin biçimde değerlendirebilmesi için çeşitli stratejik alanlara odaklanılması gerektiğini göstermektedir. Bu çerçevede öne çıkan başlıklar aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

3.3.3.1. Paket Ürün Tasarımı ve Mevsimsellik Yönetimi

Başarılı destinasyonlar, su sporlarını tek başına bir faaliyet olarak sunmak yerine doğa, kültür ve gastronomi gibi bölgesel unsurlarla birleştirerek paket tur programları oluşturmaktadır. Bu yaklaşım hem ziyaretçilerin deneyim çeşitliliğini artırmakta hem de sezonu uzatarak turistik talebin sürdürülebilir olmasına katkı sağlamaktadır. TR90 bölgesinde de benzer şekilde 3-7 günlük modüler tur paketlerinin geliştirilmesi, düşük sezonda dahi ziyaretçi çekme potansiyelini yükseltecektir.

3.3.3.2. Etkinlik ve Yarış Takvimi ile Marka Oluşturma

Düzenli ulusal ve uluslararası organizasyonlar destinasyonların marka değerini önemli ölçüde güçlendirmektedir. Alaçatı ve Antalya örneklerinde olduğu gibi yıl boyunca planlanan yarışlar, festivaller ve özel etkinlikler hem sporcular hem de izleyiciler açısından çekim etkisi yaratmaktadır. TR90 bölgesinin öne çıkarılabilecek branşlara yönelik etkinlik takvimi oluşturması, federasyonlarla koordineli bir yapı kurması ve gerekli lojistik altyapıyı tamamlaması marka bilinirliğini artıracaktır.

3.3.3.3. Çevresel Yönetim ve Sürdürülebilirlik

Bonaire gibi başarılı destinasyonların tecrübesi, su sporlarıyla turizm geliştirilirken ekosistem korumasının merkezde tutulması gerektiğini göstermektedir. Çevresel izleme programları, atık yönetimi uygulamaları, deniz ve kıyı alanlarının korunmasına yönelik politikalar ve çevre bilinci oluşturan etkinlikler, sürdürülebilir turizmin temel öğeleridir. TR90 bölgesinde geliştirilecek su sporları yatırımlarında da benzer bir çevresel duyarlılığın işletme süreçlerinin ayrılmaz parçası haline getirilmesi büyük önem taşır.

3.3.3.4. Yönetişim ve Çok Paydaşlı Model

Uluslararası örneklerde başarının ana unsurlarından biri, paydaşların belirli bir çerçevede koordinasyon içinde hareket edebilmesidir. Belediyeler, üniversiteler, liman yönetimleri, sahil güvenlik birimleri, federasyonlar ve özel sektör temsilcilerinin yer aldığı çok paydaşlı bir yönetim modeli; güvenlik, izin süreçleri, organizasyon planlaması ve yıllık faaliyet takvimlerinin sağlıklı yürütülmesine olanak sağlar. TR90 bölgesinde de benzer bir kurumsal yapının oluşturulması, su sporları ekosisteminin sürdürülebilirliğini destekleyecektir.

3.3.3.5. Güvenlik, Sertifikasyon ve İnsan Kaynağı

Dünya genelindeki iyi uygulamalarda güvenlik protokolleri, acil müdahale mekanizmaları ve sertifikasyon süreçleri en önemli standartlar arasında yer almaktadır. Cankurtaran ve rehberlerin ulusal veya uluslararası sertifikalara sahip olması, sporcular için

sağlık ve güvenlik standartlarının uygulanması ve eğitim programlarının sürekliliği hem destinasyonun güvenilirliğini artırır hem de hizmet kalitesini yükseltir. TR90 bölgesinde insan kaynağının güçlendirilmesi için üniversiteler, spor kulüpleri ve gençlik programlarıyla yapılacak iş birlikleri kritik bir rol oynayacaktır.

3.3.3.6. Finansman ve Destek Mekanizmaları

Uluslararası destinasyonlarda sıkça görülen bir diğer başarı unsuru, kamu-özel sektör iş birlikleri, uluslararası fonlar ve sponsorluklarla oluşturulan finansal destek yapılarıdır. Avrupa Birliği projeleri, kalkınma fonları ve turizm destek mekanizmaları gibi kaynaklar, yatırım maliyetlerinin azaltılmasına ve risklerin paylaşılmasına ciddi katkı sağlar. TR90 bölgesinde geliştirilecek projelerde çeşitli finansman kaynaklarının bir arada kullanılması, yatırımların uygulanabilirliğini ve uzun vadeli sürdürülebilirliğini artıracaktır.

3.3.3.7. TR90'a Aktarılabilir Somut Öneriler (İyi Uygulama Özetleri)

TR90 bölgesinin su sporları potansiyelini etkin bir şekilde değerlendirebilmesi için ulusal ve uluslararası iyi uygulamalardan çıkarılabilir somut öneriler aşağıda özetlenmektedir:

Su sporları faaliyetleri, tek başına bir ürün olarak sunulmak yerine bölgenin yayla turizmi, doğa yürüyüşleri, ekoturizm olanakları ve gastronomi değerleriyle birleştirilerek bütüncül tur paketlerine dönüştürülmelidir. Bu yaklaşım; ziyaretçilerin deneyimini çeşitlendirecek, düşük sezonlarda bile talebi canlı tutacak ve bölgenin turizm gelirlerini yıl geneline yayacaktır.

Bölgenin marka değerini artırmak için federasyonlarla iş birliği içinde yıllık bir etkinlik ve yarışma takvimi oluşturulmalıdır. İlk aşamada bölgesel etkinliklerle başlanabilir; sonrasında coastal rowing yarışları, SUP festivalleri veya dalış keşif haftaları gibi uluslararası katılıma açık organizasyonlarla destinasyonun bilinirliği artırılabilir.

Çevresel sürdürülebilirlik, su sporları yatırımlarının temel ilkelerinden biri olmalıdır. Bu kapsamda tesis işletme protokollerine çevresel izleme süreçleri, dalış kapasitesinin kontrollü yönetimi ve düzenli deniz temizliği faaliyetleri gibi uygulamaların dâhil edilmesi önem taşımaktadır. Böylece hem doğal alanlar korunacak hem de turizm faaliyetleri uzun vadeli bir sürdürülebilirlik çerçevesinde yürütülecektir.

Su sporları ekosisteminin sağlıklı bir şekilde yönetilebilmesi için belediyeler, üniversiteler, federasyonlar, sahil güvenlik birimleri, özel sektör temsilcileri, STK'lar ve yerel toplulukların yer aldığı çok paydaşlı bir yönetim modeli oluşturulmalıdır. Bu yapıya bağlı olarak, güvenlik, izin süreçleri, çevresel izleme ve verilerin güncel şekilde takip edilmesi için

dijital bir açık veri platformu kurulması, yönetim süreçlerinin şeffaflığını ve etkinliğini artıracaktır.

Bölgedeki insan kaynağının güçlendirilmesi de kritik bir unsurdur. Cankurtaran, rehber ve eğitimcilerin sertifikasyon süreçlerinin desteklenmesi; üniversiteler ile spor kulüpleri arasında uygulanacak eğitim ve değişim programları sayesinde nitelikli personel arzı artırılmalı ve su sporları faaliyetlerinin güvenli şekilde yürütülmesi sağlanmalıdır.

Son olarak, yatırımların finansal sürdürülebilirliğini güçlendirmek için çok kaynaklı bir finansman modeli benimsenmelidir. Kalkınma ajansları, ulusal fonlar, belediyeler, Avrupa Birliği programları, özel sektör ortaklıkları, STK'lar ve sponsorluk desteklerinin bir arada değerlendirildiği bir finansman karması hem riskleri azaltacak hem de pilot projelerin başarıya ulaşmasını kolaylaştıracaktır. Başarılı pilot uygulamalar ise bölge genelinde daha geniş kapsamlı yatırımlar için güvenilir örnekler oluşturacaktır.

4. MEVCUT DURUM ANALİZİ

4.1. TR90 Bölgesi (Ordu, Giresun) Su Sporları Potansiyel Alanlarının Değerlendirilmesi

4.1.1. Ordu İlinin Tarihi, Coğrafi ve Sosyo-Ekonomik Özellikleri

Ordu ili, Karadeniz Bölgesi'nin doğusunda yer almakta olup köklü bir tarihe sahiptir. Şehir, MÖ 400 yıllarında "Kotyora" adıyla kurulmuş, Cumhuriyet döneminde ise 4 Nisan 1920 tarih ve 69 sayılı kanunla Trabzon vilayetinden ayrılarak müstakil liva statüsüne kavuşmuştur. 1923 yılında sancakların vilayet olarak adlandırılmasıyla bugünkü idari yapısına ulaşmıştır.

Coğrafi olarak Ordu, 40°-41° kuzey enlemleri ile 37°-38° doğu boylamları arasında, Karadeniz kıyısında konumlanmaktadır. Doğusunda Giresun, batısında Samsun, güneybatısında Tokat ve güneyinde Sivas ile komşudur. 5952 km² yüzölçümüne sahip olan ilin kıyı şeridi 100 km uzunluğunda olup bunun 60 km'si kumsallardan oluşmaktadır. Bu özelliğiyle diğer Karadeniz illerinden farklı bir yapı sergiler. Rakımı yalnızca 3 metre olan il merkezi, denizle iç içe bir konuma sahiptir; buna karşın iç kesimlerde 3000 metreyi bulan dağlık alanlar da görülmektedir. Ordu kent merkezi, Melet Vadisi'nin taşıdığı alüvyonlarla oluşan düzlüklere, denize hâkim konumdaki yaklaşık 500 metre rakımlı Boztepe'nin eteklerinde kurulmuştur (Şekil 4.1.).

Şekil 4.1 Boztepe'den Ordu Kent Merkezi Görüntüsü

İlde Karadeniz iklimi hâkimdir. Yıl boyunca ılıman ve yağışlı hava etkili olurken, yaz ayları serin, kış ayları ise ılık geçmektedir. Bu iklim özellikleri, hem tarımsal üretimde çeşitliliğe katkı sağlamakta hem de ilin doğal güzelliklerini ön plana çıkararak turizm açısından cazip bir ortam sunmaktadır.

Ordu'nun 2024 yılı itibarıyla nüfusu 770.711'dir. Nüfus yoğunluğu 130 kişi/km² düzeyinde olup, ilin en kalabalık ilçeleri Altınordu, Ünye ve Fatsa'dır. Çalışma çağındaki nüfus oranı %66,4 ile oldukça yüksek olmakla birlikte, 41,1 olan ortanca yaş değeri ilin yaşlanma eğiliminde olduğunu göstermektedir. Ordu, İstanbul ve Samsun başta olmak üzere büyükşehirlere göç verirken, aynı zamanda tarım sektöründe çalışmak üzere dışarıdan göç de almaktadır.

Ekonomik açıdan Ordu, Türkiye'nin ve dünyanın en önemli fındık üretim merkezlerinden biridir. Fındığın yanı sıra kivi, çilek, mısır ve elma gibi ürünler de ilin önemli tarım ürünleri arasında yer alır. Sanayi alanında gıda ürünleri imalatı, mobilya ve orman ürünleri öne çıkarken, yeraltı kaynakları bakımından da bentonit, bakır, altın, çinko, gümüş ve manganez gibi zengin maden rezervlerine sahiptir. 2024 yılında ilin toplam ihracat miktarı 439 milyon dolar olup en büyük payı fındık ve fındık mamulleri oluşturmuştur.

Ulaşım altyapısı açısından Ordu, Karadeniz Sahil Yolu üzerinde stratejik bir konuma sahiptir. 2015 yılında hizmete açılan Ordu-Giresun Havalimanı, Türkiye'nin ilk deniz dolgusu üzerine kurulu havalimanı olarak iç ve dış hatlara hizmet vermektedir. Yapımı devam eden Karadeniz-Akdeniz Yolu ve Ünye Limanı'nın geliştirilmesi ise ilin lojistik avantajlarını daha da artıracaktır.

4.1.2. Ordu İli Turizm ve Su Sporları Potansiyeli

Ordu ili, sahip olduğu zengin turizm potansiyeli ile farklı etkinliklere imkân tanımaktadır. Kıyı turizmi, yayla turizmi, trekking ve yamaç paraşütü gibi doğa temelli aktiviteler için elverişli alanlar mevcuttur. Bunun yanı sıra ilin özgün mutfak kültürü ve Karadeniz'in taze deniz ürünleri, ziyaretçilere eşsiz bir gastronomi deneyimi sunmaktadır. Bu yönüyle Ordu hem doğal hem de kültürel değerleriyle görülmeye değer bir destinasyon niteliği taşımaktadır.

Su sporları açısından değerlendirildiğinde ise Ordu ili önemli fırsatlar barındırmaktadır. 100 kilometre uzunluğundaki kıyı şeridinin 60 kilometrelik bölümünün kumsallardan oluşması, yüzme ve plaj turizmi için güçlü bir potansiyel sağlamaktadır. Bunun yanı sıra Karadeniz'in dalga yapısı ve kıyı özellikleri kano, kürek, yelken ve dalış gibi su sporlarına da imkân tanımaktadır. İç kesimlerde yer alan Melet Irmağı, Bolaman Çayı, Elekçi Irmağı ve Turnasuyu

gibi akarsular; rafting, kano ve nehir kayağı gibi macera sporları için uygun koşullar sunmaktadır. Ayrıca Gököy'deki Ordu Ulugöl Tabiat Parkı başta olmak üzere göller ve göletler, ekoturizm faaliyetleri ile küçük ölçekli su sporları için cazip alanlar oluşturmaktadır.

Bu çeşitlilik, Ordu'nun yalnızca klasik turizm türleriyle değil, alternatif turizm ve su sporlarıyla da öne çıkmasına imkân tanımaktadır. Gerek altyapı yatırımları gerekse doğal potansiyelin doğru planlamayla değerlendirilmesi durumunda Ordu, Karadeniz'in önde gelen su sporları merkezlerinden biri olabilecek niteliktedir.

Ordu, su sporları açısından da dikkate değer bir potansiyele sahiptir. 100 km'lik kıyı şeridi, akarsuları ve gölleri ile rafting, kano, yüzme, dalış, SUP ve yelken gibi etkinliklere elverişlidir. Özellikle Çamaş Kanyonu rafting ve kano için uygun doğal koşullara sahipken, Ordu Ulugöl Tabiat Parkı gibi göller ekoturizm ve su aktiviteleri açısından cazip alanlar sunmaktadır. Deniz turizmine elverişli kumsalları ve Karadeniz'in sunduğu doğal olanaklar ile Ordu, su sporları turizminin geliştirilmesi için önemli fırsatlar barındırmaktadır.

4.1.3. Giresun İlinin Tarihî, Coğrafi ve Sosyo-Ekonomik Özellikleri

Giresun ili, Karadeniz Bölgesi'nin doğusunda, Doğu Karadeniz Bölümü'nde yer almakta olup köklü bir tarihe sahiptir. Şehrin antik adı "Kerasus" veya "Cerasus" olup, Miletli denizciler tarafından MÖ 7. yüzyılda kurulduğu kabul edilmektedir. Roma, Bizans ve Trabzon Rum İmparatorluğu dönemlerinde önemli bir liman ve ticaret merkezi olarak öne çıkmıştır. Türklerin bölgeye yerleşmesi 14. yüzyılın sonlarında Bayramlı Çepni Türkmen Beyi Emir Süleyman Bey'in fethiyle başlamış; 1461'de Fatih Sultan Mehmet'in Trabzon'u fethetmesiyle Giresun tamamen Osmanlı egemenliğine girmiştir. Osmanlı döneminde Trabzon vilayetine bağlı bir sancak olan şehir, Cumhuriyet'in ilanından sonra 1923 yılında vilayet statüsüne kavuşmuş ve bugünkü idari yapısını almıştır.

Coğrafi olarak Giresun, 40°07'-41°08' kuzey enlemleri ile 37°50'-39°12' doğu boylamları arasında, Karadeniz kıyısında konumlanmaktadır. Doğusunda Trabzon, batısında Ordu, güneyinde Sivas ve Erzincan illeri yer alır. İlin yüzölçümü yaklaşık 6831 km²'dir. Kıyı kesimleri dar bir şerit hâlinde uzanmakta, iç kesimlere doğru yükselen dağlık alanlar yer almaktadır. Giresun Dağları, kıyıya oldukça yakın konumlanmış olup iç bölgelere geçişi zorlaştırır. Bu nedenle yerleşmeler genellikle kıyı kuşağında yoğunlaşmıştır. İl toprakları akarsu vadileriyle derin bir şekilde yarılmıştır; Harşit, Aksu ve Yağlıdere vadileri önemli akarsu havzalarını oluşturur. Karadeniz'e paralel dağ sıraları arasında çok sayıda yayla yer alır; Kümbet, Bektaş, Sis Dağı ve Kulakkaya Yaylaları ilin en tanınan yaylalarıdır.

Giresun'da Karadeniz iklimi hâkimdir. Yıl boyunca nemli ve yağışlı bir hava etkili olurken, yazlar serin, kışlar ise ılımandır. Ortalama yıllık sıcaklık 14°C civarındadır. Bol yağış, ilin orman örtüsünün zenginleşmesini sağlamış, bu durum hem tarıma hem de ekoturizme elverişli bir çevre oluşturmuştur. Bitki örtüsü bakımından ilin büyük kısmı ormanlarla kaplı olup, özellikle ladin, kayın, gürgen ve kestane ağaçları yaygındır.

Giresun'un 2024 yılı itibarıyla nüfusu 455.922'dir. Nüfus yoğunluğu 67 kişi/km² düzeyindedir. Nüfusun yaklaşık %68'i kıyı kesimlerinde yaşamaktadır. İlin en kalabalık ilçeleri Merkez, Bulancak ve Espiye'dir. Kırsal kesimlerde nüfus azalma eğilimindedir; genç nüfusun büyük bölümü ekonomik nedenlerle başta İstanbul ve Ankara olmak üzere büyükşehirlere göç etmektedir. Kentleşme oranı %66,8 düzeyindedir.

Ekonomik açıdan Giresun, tarıma dayalı bir yapıya sahiptir. Türkiye'nin ve dünyanın önde gelen fındık üretim merkezlerinden biri olan Giresun, fındığın anavatanı olarak kabul edilir. Fındığın yanı sıra mısır, patates, kivi, elma ve sebze-meyve üretimi de yapılmaktadır. Hayvancılık, arıcılık ve ormancılık da ilin ekonomisinde önemli yer tutar. Balıkçılık faaliyetleri Karadeniz kıyısında sürdürülmekte olup hamsi, istavrit, palamut gibi türler en çok avlanan balıklardır. Sanayi faaliyetleri çoğunlukla tarıma dayalı olarak gelişmiştir; fındık işleme tesisleri, gıda sanayi, mobilya ve orman ürünleri imalatı öne çıkan sektörlerdir. 2023 yılı itibarıyla ilin ihracat miktarı 705,6 milyon dolar düzeyindedir ve ihracatın en büyük payını fındık ve fındık mamulleri oluşturmaktadır.

Ulaşım altyapısı açısından Giresun, Karadeniz Sahil Yolu üzerinde stratejik bir konuma sahiptir. 2015 yılında hizmete açılan Ordu-Giresun Havalimanı, Türkiye'nin ilk deniz dolgusu üzerine kurulu havalimanı olarak iç ve dış hatlara hizmet vermektedir. Bunun yanı sıra Giresun Limanı, deniz ticareti açısından ilin ekonomik hayatında önemli bir yer tutmaktadır. İç kesimlere ulaşım, dağlık arazi yapısı nedeniyle zorluklar barındırır da karayolu bağlantılarıyla sağlanmaktadır.

4.1.4. Giresun İli Turizm ve Su Sporları Potansiyeli

Giresun ili, doğal güzellikleri, zengin bitki örtüsü, yaylaları ve tarihi dokusuyla önemli bir turizm potansiyeline sahiptir. Sahip olduğu coğrafi çeşitlilik, kıyı ve dağ turizmini bir arada sunma olanağı sağlar. Kıyı boyunca uzanan kumsallar, temiz deniz ve ormanlık alanlar yaz turizmi için elverişli koşullar sunarken; yüksek kesimlerdeki yaylalar, doğa yürüyüşü, dağcılık, fotoğrafçılık ve ekoturizm etkinlikleri için cazip alanlar oluşturmaktadır. Kümbet, Bektaş, Sis Dağı, Paşakonağı ve Kulakkaya Yaylaları, düzenlenen yayla şenlikleriyle yerli ve yabancı turistlerin ilgisini çekmektedir. Giresun Kalesi, Gogora Kilisesi, Bedrama Kalesi ve

Şebinkarahisar'daki tarihi yapılar, kentin kültürel zenginliğini yansıtmaktadır. Ayrıca Karadeniz'in en büyük adası olan Giresun Adası, doğal ve mitolojik özellikleriyle ilin simgesi hâline gelmiştir.

Su sporları açısından Giresun hem Karadeniz kıyısındaki doğal plajları hem de iç kesimlerdeki akarsuları ve gölleriyle önemli bir potansiyele sahiptir. İl kıyılarında yüzme, dalış, yelken ve kano gibi su sporları yapılabilecek uygun koy ve sahiller mevcuttur. Özellikle Tirebolu ve Görele kıyıları yaz aylarında deniz turizmi açısından canlılık göstermektedir. İç kesimlerde yer alan Harşit Çayı, Aksu Deresi ve Yağlıdere gibi akarsular, kano ve rafting sporları için değerlendirilebilecek niteliktedir. Ayrıca Karagöl, Sis Dağı ve Kulakkaya gibi yüksek kesimlerdeki göller, küçük ölçekli su aktiviteleri ve ekoturizm için elverişli alanlar sunmaktadır.

Giresun'un deniz, göl ve akarsu kaynaklarının yanı sıra, yeşil doğasıyla bütünleşen doğal ortamı, su sporlarının sürdürülebilir şekilde geliştirilmesi için önemli fırsatlar yaratmaktadır. Uygun altyapı yatırımları, çevresel koruma önlemleri ve tanıtım faaliyetleriyle Giresun, Karadeniz'in su sporları ve doğa turizmi açısından önde gelen merkezlerinden biri olabilecek potansiyele sahiptir.

4.2. TR90 Bölgesi (Ordu, Giresun) Mevcut Altyapı, Tesis, Kulüp ve Etkinlik Envanteri

Ordu ili, sahip olduğu doğal göller, barajlar, akarsular ve kıyı alanları ile su sporları açısından geniş bir potansiyele sahiptir. Yapılan saha ziyaretleri, paydaş görüşmeleri ve mevcut tesislerin incelenmesi sonucunda, ilin farklı bölgelerinde kano, yelken, kürek, optimist, SUP ve Dragon bot gibi su sporları branşlarının yanı sıra dalış faaliyetleri için de uygun alanlar tespit edilmiştir. Ayrıca bazı bölgelerin rüzgâr ve dalga koşulları nedeniyle koruma altına alınması, mendirek ve benzeri yapılarla desteklenmesi gerektiği belirlenmiştir. Bu kapsamda, Kiraz Limanı Yaşam Merkezi, Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi, Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri, Melet Irmağı Ağızı, Kordonpark-Turnasuyu, Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi, Yason Burnu, Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi, Gaga Gölü, Ünye Yalı mevki, Ordu Ulugöl Tabiat Parkı, Topçam Baraj Gölü ve Perşembe Yaylası öne çıkan alanlar olarak belirlenmiştir. Genel olarak mevcut tesisler ve potansiyel alanlar, su sporları eğitimleri, deneme faaliyetleri ve turizm amaçlı aktiviteler için uygun koşullar sunmakta ve halk ile sporcuların bu faaliyetlere katılımını teşvik edecek niteliklere sahiptir.

Ordu ilinde, Akyazı bölgesinde Ordu Büyükşehir Belediyesi tarafından kurulan Su Sporları Eğitim Merkezi, 3 yılı aşkın süredir faaliyet göstermektedir. Tesiste bir kano antrenörü ve bir yelken eğitmeni görev yapmakta olup, temel düzeyde düzenli eğitimler aracılığıyla bölgedeki gençlerin su sporlarıyla tanışmasına katkı sağlamaktadır. Bugüne kadar birçok öğrenciye ulaşan merkez, aynı zamanda öğrencisi bulunan bir kulüp yapısına sahiptir ve gelecekteki öğrenci potansiyeli oldukça yüksektir. Eğitimlerde kullanılan modern ve tam donanımlı araçlar sayesinde çocukların ve gençlerin su sporlarına güvenli ve verimli bir şekilde adım atması mümkün olmaktadır. Merkezde yer alan ekipman envanteri, özellikle başlangıç düzeyinde yelken ve kano eğitimlerinin sağlıklı biçimde yürütülmesine imkân tanımaktadır.

Tablo 4.1 Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Merkezi Envanter Listesi

Ekipman türü	Adet	Açıklama
Optimist eğitim teknesi	14	Tam donanımlı, temel yelken eğitimi için
Deniz kanoları	9	Temel kano eğitimi için
K1 durgun su teknesi	1	Başlangıç seviyesi bireysel kullanım
C1 durgun su teknesi	1	Temel düzeyde kano eğitiminde kullanılır

Ordu ilinde, Durugöl Mahallesi'nde bulunan Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü tesislerinde kano, kürek ve rafting gibi su sporları aktiviteleri düzenlenmektedir. Tesiste görev yapan antrenör sayısı yeterli olup, temel düzeyde eğitimler verilmektedir. Mevcut altyapı ve ekipmanlar aşağıda detaylı olarak listelenmiştir.

Tablo 4.2 Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri Envanter Listesi

Ekipman türü	Adet	Açıklama
Akarsu kano (K1) plastik	5	Temel kano eğitimi için
Akarsu kano (C1) plastik	2	Kano eğitimi için
Akarsu yarışma kanosu (K1)	4	Profesyonel kano eğitimi için
Akarsu yarışma kanosu (C1)	1	Profesyonel kano eğitimi için
Akarsu yarışma kanosu (C2)	1	Profesyonel kano eğitimi için
Deniz kanoları	1	Temel kano eğitimi için
Rafting bot	4	Rafting eğitimi için
Jet ski	1	Eğitim amaçlı

Ordu ilinde, Gülyalı ilçesinde yer alan su sporları tesisinde, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve Ordu Büyükşehir Belediyesi tarafından sağlanan malzemeler kullanılmaktadır. Tesis bünyesinde kano, kürek, dragon ve yelken gibi su sporları aktiviteleri düzenlenmektedir. Ayrıca, tesis su sporları yarışlarına ev sahipliği yaparak bölgedeki sportif faaliyetlerin gelişimine katkı sağlamaktadır. Tesiste bulunan malzemeler aşağıda listelenmiştir.

Tablo 4.3 Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi Envanter Listesi

Ekipman türü	Adet	Açıklama
Durgun su yarışma kanosu (K1)	4	Profesyonel kano eğitimi için
Durgun su yarışma kanosu (K2)	2	Profesyonel kano eğitimi için
Durgun su yarışma kanosu (K4)	1	Profesyonel kano eğitimi için
Durgun su yarışma kanosu (C1)	1	Kano eğitimi için
Durgun su yarışma kanosu (C2)	1	Profesyonel kano eğitimi için
Rafting bot	1	Rafting eğitimi için
Optimist Eğitim Teknesi	19	Tam donanımlı, temel yelken eğitimi için
Deniz kanosu	4	Eğitim amaçlı
Dragon yarış teknesi	4	Eğitim ve yarışmalara katılım amaçlı
Takip botu	1	Eğitim amaçlı

Ünye ilçesi su sporları kulübüne ait ekipmanlar sınırlıdır. Sınırlı imkanlara rağmen kano ve kürek eğitimleri 50’yi aşkın sporcu ile ilçede devam etmektedir. Ünye ilçesinde su sporları kulübü bünyesinde bulunan envanter listesi aşağıda listelenmiştir.

Tablo 4.4 Ünye Su Sporları Kulübü Envanter Listesi

Ekipman türü	Adet	Açıklama
Deniz kanosu (K1)	3	Kano eğitimi için
Deniz kanosu (K2)	2	Kano eğitimi için

Fatsa ilçesinde su sporları eğitimi için kullanılabilen ekipmanlar Ordu Büyükşehir Belediyesi’ne ve Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi’ne aittir. Yerleşkede bulunan su sporları envanteri aşağıda listelenmiştir.

Tablo 4.5 Fatsa İlçesi Su Sporları Envanter Listesi

Ekipman türü	Adet	Açıklama
Durgun su kanosu (K2)	2	Kano eğitimi için
Deniz kanosu (K1)	4	Kano eğitimi için

Kumru ilçesi su sporları faaliyetlerinde kullanılan ekipmanlar, Kumru Belediyesi Kano Spor Kulübü ve Kumru İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü iş birliğiyle yürütülen “Kumru Kano Merkezi” çalışmaları kapsamında temin edilmiştir. Ekipmanlar hem öğrencilere yönelik temel kano eğitimlerinde hem de özel gereksinimli bireylerin katıldığı “Paralimpik Kano” projesinde aktif olarak kullanılmaktadır. Mevcut ekipman envanteri aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4.6 Kumru İlçesi Su Sporları Envanter Listesi

Ekipman türü	Adet	Açıklama
Durgun su kanosu (K2)	10	Kano eğitimi için
Fiber Acil Müdahale Teknesi	1	Eğitim Amaçlı

Giresun ili, sahip olduğu uzun kıyı şeridi, akarsuları, dereleri ve doğal koylarıyla su sporları açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Ancak yapılan saha ziyaretleri, kurum görüşmeleri ve mevcut tesislerin incelenmesi sonucunda, il genelinde deniz tabanlı su sporları faaliyetlerinin oldukça sınırlı olduğu belirlenmiştir. Bu durumun başlıca nedenlerinden biri, il merkezinde su sporları aktivitelerinin yürütülmesine uygun geniş ve korunaklı bir fiziksel alanın bulunmayışıdır. Ayrıca Giresun kent merkezinde kıyı yapısının büyük ölçüde deniz dolgusu üzerine inşa edilmiş olması, balıkçı barınakları dışında rüzgâr ve dalgadan korunaklı bölgelerin yetersizliği, kıyı şeridinin yer yer kayalık yapıda olması gibi unsurlar da su sporlarının uygulanabilirliğini sınırlandırmaktadır. Bununla birlikte, mevsimsel olarak değişkenlik gösteren dalga ve rüzgâr koşulları, özellikle eğitim amaçlı faaliyetlerin sürekliliğini olumsuz yönde etkilemektedir. İl genelinde yelken sporu ile ilişkili hiçbir faaliyet bulunmamaktadır. Giresun ilinde rafting sporu açısından en uygun alanlar arasında Harşit Çayı ve Yağlıdere öne çıkmaktadır. İl genelinde kano ve rafting sporlarına uygun akarsular bulunmasına rağmen, aktif eğitim faaliyetleri sadece Espiye ve Tirebolu ilçelerinde yürütülmektedir.

Giresun ilinde yapılan incelemeler sonucunda, su sporları faaliyetlerinin oldukça sınırlı olduğu ve mevcut altyapının geliştirilmesi gerektiği görülmüştür. İl genelinde su sporlarına yönelik kurumsal faaliyetlerin yürütüldüğu iki temel alan bulunmaktadır. Bunlardan ilki Tirebolu Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü, diğeri ise Espiye Şehit Cengiz Sarıbaş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'dir.

Tirebolu Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü bünyesinde kano branşında temel düzeyde eğitimler verilmekte olup, bu faaliyetler yerel düzeyde gençlerin su sporlarıyla tanışmasına katkı sağlamaktadır. Tesis bünyesinde görev yapan eğitimciler eşliğinde, özellikle yaz aylarında kısa süreli uygulamalı eğitimler düzenlenmektedir. Ancak mevcut fiziksel kapasite, ekipman sayısı ve tesis altyapısı profesyonel düzeyde düzenli eğitimler için yetersizdir. Yine de tesis, bölgedeki gençler arasında su sporlarına ilgi oluşturma açısından önemli bir başlangıç noktası niteliğindedir.

Espiye Şehit Cengiz Sarıbaş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi bünyesinde ise okul düzeyinde rafting eğitimi gerçekleştirilmektedir. Eğitimler, kurumun kendi bünyesinde bulunan sınırlı ekipmanlarla yürütülmekte olup, faaliyetler daha çok tanıtım ve temel uygulama düzeyinde kalmaktadır. Bunun dışında il genelinde rafting, dalış, yelken, kürek, dragon veya SUP gibi branşlarda aktif eğitim veya yarışma düzeyinde faaliyet bulunmamaktadır.

Yapılan kurum görüşmeleri sonucunda, Giresun il sınırları içerisinde su sporları altyapısının oldukça kısıtlı olduğu, rafting ve dalış gibi branşlarda kurumların beyan ettiği herhangi bir ekipman veya tesis envanterinin bulunmadığı belirlenmiştir. Ayrıca il merkezinde deniz dolgusu kıyı yapısı, yeterli korunaklı alanların bulunmaması ve dalga koşullarının değişkenliği, su sporları aktivitelerinin düzenli olarak yürütülmesini zorlaştırmaktadır. Aşağıda, su sporları faaliyetlerinin yürütüldüğü iki kurumun mevcut envanterleri tablo halinde sunulmuştur:

Tablo 4.7 Tirebolu Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü Su Sporları Envanter Listesi

Ekipman türü	Adet	Açıklama
Durgun su kanosu (K1)	5	Başlangıç seviyesi bireysel kullanım
Durgun su yarışma kanosu (K2)	2	Profesyonel kano eğitimi için
Durgun su yarışma kanosu (C1)	2	Kano eğitimi için
Deniz kanoları	3	Temel kano eğitimi için
SUP	1	Eğitim amaçlı

Tablo 4.8 Espiye Şehit Cengiz Sarıbaş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Su Sporları Envanter Listesi

Ekipman türü	Adet	Açıklama
Rafting bot	5	Rafting eğitimi için
Deniz kanoları	1	Temel kano eğitimi için

Şekil 4.2 Espiye Ş. Cengiz Sarıbaş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Envanteri Fotoğrafları

Şekil 4.3 Tirebolu Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü Su Sporları Eğitim Fotoğrafları

4.3. İlgili Kurum ve Kuruluş Görüşleri (Belediyeler, Spor Kulüpleri, STK'lar)

Ordu ilinde su sporları ile ilgili mevcut durumun ve potansiyel alanların değerlendirilmesi amacıyla, konunun paydaşlarıyla yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelere il temsilcileri, spor kulüpleri, yerel yönetim ve ilgili kurum temsilcileri katılmıştır. Yapılan görüşmelerde katılımcıların su sporları için önerdiği alanlar ve faaliyet türleri aşağıda özetlenmiştir.

4.3.1. Branş Bazında Görüşmeler

4.3.1.1. Kano Branşı

Kano Ordu İl Temsilcisi Onur GÜNEYTEPE ile yapılan görüşmede, Belde Otel mevkinin kano aktiviteleri için oldukça uygun bir alan olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca Ünye Cevizdere Irmağı'nda rafting için elverişli bir parkur oluşturulabileceği belirtilmiştir. Bu görüş hem deniz hem de akarsu tabanlı kano ve rafting faaliyetleri için önemli bir potansiyelin bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Şekil 4.4 Kano İl Temsilcisi ile Görüşme

Ordu Kano Kulübü Başkanı Mustafa SARIKAYA ile yapılan görüşmede, Ordu’da kano sporuna uygun pek çok yer olduğu ve kulüp tarafından da bu yerlerin çoğunda aktif olarak kano sporu yapıldığı ifade edilmiştir. Ulugöl, Gaga Gölü, Topçam Baraj Gölü, Melet Irmağı, Bolaman Deresi, Elekçi Deresi, Civil Deresi, Turnasuyu Deresi, Perşembe Yaylası, Ordu, Fatsa, Ünye, Perşembe ve Gülyalı sahillerinde hem durgun su kano hem de akarsu kano sporlarının yapılabileceği belirtilmiştir. Özellikle Kumru ilçesinde kano sporuna yoğun bir ilgi olduğu ve ilçede kano envanterinin ve faaliyetlerinin önemli bir seviyede olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca özel gereksinimli bireylerin su sporlarına aşinalığını sağlamaya yönelik paralimpik kano projesinin de başlatıldığı ifade edilmiştir.

Şekil 4.5 Ordu Kano Kulübü Başkanı ile Görüşme

4.3.1.2. Sualtı Sporları

Sualtı Sporları Ordu İl Temsilcisi Barış YÖNTEM ile gerçekleştirilen görüşmede, Belde Otel mevki alanının yelken, kano, kürek, SUP, dragon vb. faaliyetler için en ideal lokasyon olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca SCUBA dalış aktiviteleri için Bozukkale, Yason, Dedeoğlu ve Yalancı Yason bölgelerinin elverişli alanlar olabileceği vurgulanmıştır. Bu bölgelerin hem doğal hem de tarihi zenginlikler açısından önemli dalış rotaları sunduğu değerlendirilmiştir.

Şekil 4.6 Sualtı Sporları İl Temsilcisi ile Görüşme

4.3.1.3. Yelken Sporları

Ordu ilinde su sporları faaliyetlerinin mevcut durumu ve potansiyel alanların belirlenmesi amacıyla yapılan saha çalışmaları ve paydaş görüşmeleri, ilin çeşitli bölgelerinde bu aktivitelerin yürütüldüğünü ortaya koymuştur. Yelken Ordu İl Temsilcisi Melisa BIYIKLI ve Ordu Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü Antrenörü Savaş ÖZCAN, ilin farklı noktalarında kano ve yelken aktivitelerinin deneme amaçlı olarak gerçekleştirildiğini ifade etmişlerdir. Yeni bir su sporları tesisi veya alanı oluşturulması gerektiğinde, eski Belde Otel mevkinin en uygun seçenek olduğu belirtilmiştir. Özellikle rüzgâr koşulları bakımından bu bölgenin, tüm su sporları faaliyetleri için elverişli bir konum sağladığı vurgulanmıştır. Buna ek olarak, Akyazı mevkinin de kano ve yelken aktivitelerinin düzenli olarak gerçekleştirildiği bir alan olduğu belirtilmiştir. Ancak görüşmelerde, özellikle yelkene yeni başlayanlar için rüzgâr ve deniz koşullarının zaman zaman risk oluşturabileceği ifade edilmiştir.

Şekil 4.7 Yelken Ordu İl Temsilcisi ve Ordu Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü Antrenörü ile Görüşme

4.3.1.4. Rafting Sporları

Milli Rafting sporcusu ve Ordu Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Elemanı Arş. Gör. Muhammet Emirhan ÇELİK ile yapılan görüşmede, Melet Irmağı'nın mevcut doğal akış rejimi ve yatak yapısı itibarıyla sürekli rafting faaliyeti için yeterli olmadığını, ancak nehirden ayrılacak kontrollü bir kol vasıtasıyla başlangıç ve orta seviye sporculara uygun yapay bir parkur oluşturulabileceği ifade edilmiştir. Bu görüş özellikle Melet Irmağı üzerinde kontrollü ve profesyonel bir parkur oluşturma potansiyelinin altını çizerek, Ordu'nun akarsu tabanlı sporlar için potansiyelini ortaya koymaktadır.

4.3.2. Ordu İli Kurum ve STK Görüşmeleri

4.3.2.1. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü

Ordu Gençlik ve Spor İl Müdürü Hakan YÜKSEL, Şube Müdürü Bünyamin AKYÜZ ve Kano Antrenörü Emre YILMAZ ile yapılan görüşmelerde, Durugöl Mahallesi'nde Gençlik İl Müdürlüğü yerleşkesinin sahil kesiminin kano ve yelken aktiviteleri için uygun olabileceği belirtilmiştir. Ayrıca, bu alanın şehir merkezine yakınlığı sayesinde ulaşım kolaylığı sağlayarak önemli bir avantaj sunabileceği vurgulanmıştır. Bölgenin eğitim amaçlı faaliyetler için elverişli olmasına rağmen, rüzgâr ve dalga koşullarının zaman zaman yeni başlayan sporcular için risk oluşturabileceği ifade edilmiştir. Bu nedenle, sahil kesiminde korumalı alanlar, mendirek ve benzeri güvenlik yapılarının oluşturulması gerektiği vurgulanmıştır. Müdürlük, su sporlarının gençlerin fiziksel gelişimi ve spor kültürünün yaygınlaşması açısından önemini dile getirilmiştir.

Şekil 4.8 Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Yetkilileri ile Görüşme

4.3.2.2. İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

İl Kültür ve Turizm Müdürü Uğur TOPARLAK ile yapılan görüşmede, kurumun su sporları ve turizm faaliyetlerine ilişkin bilgilendirme yapılmış ve genel değerlendirmeler alınmıştır. Müdürlük, Ordu ilinde su sporlarının turizm açısından önemini vurgulamış ve bu tür faaliyetlerin desteklenmesinin bölge turizmine katkı sağlayacağı görüşünü paylaşmıştır. Faaliyet alanları hakkında spesifik öneriler sunulmamış olmakla birlikte, kurumun su sporlarına ve turizme yönelik olumlu yaklaşımı, gelecekteki projeler için iş birliği ve destek sağlanabileceğini göstermektedir.

Şekil 4.9 İl Kültür ve Turizm Müdürü ile Görüşme

4.3.2.3. Ordu Büyükşehir Belediyesi

Ordu Büyükşehir Belediyesi İşletme ve İştirakler Dairesi Başkanı Zeki MUT, Ünye şehir merkezinde yer alan Yalı mevkinin su sporları için ideal bir alan olduğunu ifade etmiştir. Bölgenin coğrafi uygunluğu ve ulaşım kolaylığı sayesinde farklı su sporları branşlarına ev sahipliği yapabileceği belirtilmiştir. Ayrıca, Ordu Büyükşehir Belediyesi'nin Akyazı Mahallesi ve Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisinde su sporları tesislerinin bulunduğunu ve aktif olarak kullanıldığını ifade etmiştir. Bu tesislerin, kano, yelken ve diğer su sporları aktiviteleri için uygun altyapıya sahip olduğu vurgulanmıştır.

Daire Başkanı Zeki MUT, Ordu Büyükşehir Belediyesi'nin su sporları alanındaki altyapı ve tesis yatırımlarının, ilin turizm ve spor potansiyelini artırmaya yönelik önemli adımlar olduğunu belirtmiştir. Bu bağlamda, Yalı mevkinin su sporları aktiviteleri için stratejik bir merkez olabileceği ve mevcut tesislerin etkin kullanımının teşvik edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Şekil 4.10 Ordu Büyükşehir Belediyesi İşletme ve İştirakler Dairesi Başkanı ile Ünye’de Görüşme

4.3.2.4. Ünye Su Sporları Spor Kulübü

Ünye Su Sporları Spor Kulübü Başkanı Savaş KARA ve Kürek Antrenörü Muharrem KILIÇARSLAN ile yapılan görüşmede, Ünye’de gerçekleştirilecek su sporları faaliyetleri (kürek, kano, yelken, SCUBA dalış ve diğer branşlar) için en uygun ve tek alanın Ünye Yalı mevki olduğu ifade edilmiştir. Görüşmelerde ayrıca, kulübün bölgede yaklaşık iki yıldır elliden fazla öğrenci ile aktif olarak kano faaliyetleri yürüttüğü belirtilmiş ve bu durumun Ünye’yi su sporları açısından aktif bir merkez hâline getirdiği vurgulanmıştır. Bu kapsamda, Ünye Yalı

mevkinin mevcut altyapısı ve konumu, farklı su sporları aktiviteleri için uygun bir ortam sunmaktadır.

Şekil 4.11 Ünye Su Sporları Kulübü ile Görüşme

4.3.2.5. Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi

Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Özkan UĞURLU ve fakülte öğretim üyesi Prof. Dr. Mehmet AYDIN ile gerçekleştirilen görüşmede, Fatsa Balıkçı Barınağı Liman bölgesinin geniş ve elverişli bir yapıya sahip olması nedeniyle farklı su sporları faaliyetleri için ideal bir alan oluşturduğu vurgulanmıştır. Bu kapsamda söz konusu alan, kano, yelken, kürek, SUP, dragon ve SCUBA dalış gibi tüm su sporları aktiviteleri için uygun bulunmuştur. Ayrıca görüşmede, Ordu Üniversitesi Fatsa Yerleşkesinde yaklaşık 2500 öğrenci bulunması nedeniyle bölgenin su sporları faaliyetleri açısından oldukça avantajlı bir potansiyel taşıdığı ifade edilmiştir. Bu durum hem eğitim amaçlı hem de sportif ve rekreatif faaliyetler için Fatsa'nın önümüzdeki dönemde önemli bir merkez haline gelebileceğini göstermektedir.

Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Özkan UĞURLU ve fakülte öğretim üyesi Prof. Dr. Mehmet AYDIN Ordu Altınordu ilçesinde su sporları için en uygun alanın eski Belde Otel mevki olduğu belirtilmiştir. Bölgenin batı ve karayel rüzgârlarına karşı korunaklı yapısı, su sporları açısından avantajlı bir konum sunduğu ifade edilmiştir. Bununla birlikte, alanın kuzeyli rüzgârlara açık olması nedeniyle zaman zaman riskler oluşturabileceği, bu durumun da ufak bir mendirek inşasıyla giderilerek alanın tamamen korunaklı hâle getirilebileceği vurgulanmıştır. Böyle bir yapısal düzenleme ile bölgenin kano, yelken, kürek, optimist, SCUBA ve diğer su sporları branşları için çok daha güvenli ve uygun bir merkez olabileceği değerlendirilmiştir. Ayrıca, Belde Otel mevkinin Ordu'ya hâkim konumu sayesinde halkı su sporları aktivitelerine teşvik etme potansiyeli taşıdığı ifade edilmiştir.

Şekil 4.12 Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyeleri ile Görüşme

4.3.2.6. Ordu ve Giresun’da Su Sporları Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Fizibilite Raporu Açılış Toplantısı

Ordu ve Giresun illerinde su sporları faaliyetlerinin geliştirilmesi amacıyla hazırlanacak fizibilite raporu kapsamında açılış toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Mehmet Hilmi GÜLER, Ordu Ticaret ve Sanayi Odası (OTSO) Başkanı Adil Levent KARLIBEL, Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) Genel Sekreteri Kemal AKPINAR, DOKA Mavi Ekonomi Birimi’nden ve Ordu YDO’dan uzmanlar, Ordu Üniversitesi Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi adına Prof. Dr. Özkan UĞURLU ve Doç. Dr. Nihan ŞENBURSA ve ilgili kamu kurumlarından yetkililer katılım sağladı.

Toplantıda, fizibilite raporunun kapsamı ve izlenecek yol haritası ele alınarak, bölgenin mevcut potansiyeli, ihtiyaçları ve öncelikleri değerlendirildi. Kamu kurumları, akademik temsilciler ve diğer paydaşların görüş ve önerileri alınarak, Ordu ve Giresun illerinde su sporlarının sürdürülebilir şekilde geliştirilmesine yönelik ortak bir bakış açısı oluşturuldu. Açılış toplantısı, hazırlanacak fizibilite raporunun sağlıklı ve katılımcı bir zeminde ilerlemesi açısından önemli bir başlangıç niteliği taşıdı.

Şekil 4.13 Fizibilite Raporu Açılış Toplantısı

4.3.2.7. Ordu ve Giresun’da Su Sporları Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Fizibilite Raporu Sonuç Bilgilendirme Toplantısı

Ordu Ticaret ve Sanayi Odası Toplantı Salonunda gerçekleştirilen programa, Vali Muammer EROL, Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Mehmet Hilmi GÜLER, DOKA Genel Sekreteri Kemal AKPINAR, Ordu Üniversitesi Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Özkan UĞURLU ve fakülteden proje ekibi, DOKA Mavi Ekonomi Birimi Uzmanları, Ordu YDO uzmanları ve ilgili kamu kurumu yöneticileri katılım sağlamıştır.

DOKA’nın 2025 yılı Mavi Ekonomi Sonuç Odaklı Programı kapsamında çalışılan “Ordu-Giresun İlleri Su Sporları Fizibilitesi” raporunun sunumu yapılmıştır. Merkez ve seçilen ilçelerde su sporlarına uygun alanların belirlenmesi, teknik ve çevresel değerlendirmeler hakkında ilgili kurumlar bilgilendirilmiştir.

Şekil 4.14 Fizibilite Raporu Sonuç Bilgilendirme Toplantısı

4.3.3. Giresun İli Kurum ve STK Görüşmeleri

Giresun ilinde su sporlarının mevcut durumu ve potansiyel gelişim alanlarını değerlendirmek amacıyla, konuyla ilgili paydaşlarla yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelere il ve ilçe temsilcileri, antrenörler ile ilgili kurumların yetkilileri katılım sağlamıştır. Yapılan bu görüşmelerde, katılımcılar su sporlarına uygun gördükleri alanlar ve gerçekleştirilmesini önerdikleri faaliyet türleri hakkında görüş ve önerilerini paylaşmıştır.

4.3.3.1. Giresun Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Giresun Kültür ve Turizm Müdür Yardımcısı Mustafa Sema KONAK ile yapılan görüşmede, Giresun Adası'nda dalış turizmi faaliyetlerinin gerçekleştirilebileceği belirtilmiştir. Ayrıca, ada üzerinde hâlihazırda yürütülen bir destinasyon düzenleme çalışmasının bulunduğu ifade edilmiştir. Bunun yanı sıra, Aksu Deresi'nin kano ve rafting faaliyetleri için uygun bir alan olabileceği vurgulanmıştır. Müdür Yardımcısı KONAK, bu tür su sporlarının bölgenin turizm çeşitliliğini artırarak Giresun'un tanıtımına katkı sağlayabileceğini dile getirmiştir. Ayrıca görüşmede, ilde henüz Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanmış herhangi bir sportif aktivite işletmesinin faaliyette bulunmadığı; bu nedenle su sporları faaliyetlerinin resmî izin ve belgelendirme süreçlerinin başlatılması gerektiği vurgulanmıştır.

Şekil 4.15 Giresun İl Kültür ve Turizm Müdür Yardımcısı ile Görüşme

4.3.3.2. Giresun Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü

Giresun ilinde su sporları potansiyelinin değerlendirilmesi kapsamında, Giresun Gençlik ve Spor İl Müdürü Muzaffer ERGÜN ve Spor Şube Müdürü Halil DEMİREL ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerde, ilin sahip olduğu kıyı yapısı, akarsuları ve barınak alanlarının farklı su sporları branşları açısından değerlendirilmesi gerektiği üzerinde durulmuştur. Yetkililer, kürek, kano ve yelken sporları için Aksu Deresi, Giresun Limanı Balıkçı Barınağı, Giresun Merkez Gemiler Çekeği mevki ve yeni yapılan Aksu Tüneli çıkışında yer alan Uzunkum Yeni Balıkçı Barınağı mevki gibi alanların uygun olabileceğini ifade etmişlerdir.

Şekil 4.16 Giresun Gençlik ve Spor İl Müdürü Muzaffer ERGÜN ve Spor Şube Müdürü Halil DEMİREL ile Görüşme

Ayrıca, Tirebolu ilçesinin doğal koşullarının su sporları açısından elverişli olduğu, bu bölgede farklı branşlarda etkinliklerin geliştirilebileceği görüşü dile getirilmiştir. Genel olarak, il müdürlüğü yetkilileri Giresun'un sahip olduğu deniz ve akarsu potansiyelinin, uygun planlama ve altyapı çalışmalarıyla su sporlarının geliştirilmesine önemli katkı sağlayabileceğini belirtmişlerdir.

Sualtı Federasyonu Giresun İl Temsilcisi Mesut Nadir ALACA, son beş yıl içerisinde il genelinde su altı sporlarıyla ilgili olarak kulüp düzeyinde bir etkinlik düzenlenmediğini belirtmiştir. Arama kurtarma (SAR) eğitimlerinin bireysel ekipmanlarla gerçekleştirildiğini, su altı zıpkınına ilgi duyan bazı kişilerin ise bireysel olarak bu alanda faaliyet gösterdiğini ifade etmiştir. Giresun'dan milli takıma sporcuların katılım sağladığını, ancak bu sporcuların herhangi bir kulüp bünyesinde yetişmediğini de eklemiştir.

İlde faaliyet gösteren Deniz ve Dağcılık Kulübü'nün su altı sporları alanında eğitim vermeyi planladığı, ancak bu çalışmaların henüz uygulama aşamasına geçmediği belirtilmiştir. Mesut Nadir ALACA, Giresun'un doğu kesiminde dalış için uygun alanların bulunduğunu, batı kesiminin ise dip yapısı nedeniyle bu tür faaliyetler için çok elverişli olmadığını dile getirmiştir. En uygun dalış noktaları arasında Espiye-Zefre arasında olduğunu dile getirmiştir. Palamut Kayası, Kör Taş Bölgesi (Kiremit Gemisi Batığı-22m), Uluburun, Asarkaya ve Küçük Ada dalışa uygun yerlerdir. Bu alanların dalış turizmi açısından değerlendirilebileceği, ancak zaman zaman çöplük kaynaklı kirlilik nedeniyle suyun bulanık olabildiği ifade edilmiştir.

Şekil 4.17 Giresun Sualtı Federasyonu İl temsilcisi Mesut Nadir ALACA, Kano İl Temsilcisi Kader SARI ile Görüşme

Giresun Kano İl Temsilcisi Kader SARI, il merkezinde aktif olarak yürütülen kano veya kürek faaliyetlerinin bulunmadığını, ancak Tirebolu ve Espiye ilçelerinde kısmi düzeyde çalışmaların gerçekleştirildiğini belirtmiştir. SARI, Giresun'daki derelerin rafting faaliyetleri için uygun özellikler taşıdığını, ancak şu anda kulüp veya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde bu alanlarda düzenli faaliyetlerin yürütülmediğini ifade etmiştir.

4.3.3.3. Espiye Ş. Cengiz Sarıbaş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

Espiye ilçesinde yapılan görüşmeler ve saha incelemeleri sonucunda, ilçenin su sporları açısından elverişli alanlara sahip olduğu belirlenmiştir. İlçede rafting ve kano eğitimlerinin yürütüldüğü, bu faaliyetlerin okul sporları kapsamında gerçekleştirildiği ifade edilmiştir. 2022 yılından bu yana özellikle Yağlıdere mevkinde düzenli rafting etkinliklerinin devam ettiği, bölgenin bu tür eğitimler için kullanıldığı belirtilmiştir. Beden Eğitimi Öğretmeni ve Rafting Antrenörü Ata ATAKUL, Yağlıdere üzerinde kendi imkânlarıyla rafting parkurları oluşturmuş ve öğrencileriyle birlikte bu alanda çeşitli başarılar elde etmiştir. Espiye ekibi, Türkiye Şampiyonası'nda birincilik kazanmış; ayrıca kız öğrencilerden oluşan takım, Next Generation Rafting Cup 2025 Avrupa Kupası'nda şampiyon olmuştur. Takımın ayrıca kadınlar kategorisinde Dünya Kupası'na katılmaya hak kazandığı ifade edilmiştir.

Şekil 4.18 Espiye Ş. Cengiz Sarıbaş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Rafting ve Kano Antrenörü Ata ATAKUL

Bölge, kısa mesafeli parkurlara sahip olup, su derinliğinin düşük olması ve zaman zaman debinin azalması nedeniyle rafting faaliyetlerinin sürekliliği olumsuz yönde etkilenmektedir. Ayrıca, bölgedeki hidroelektrik santrallerin suyun doğal akışını azaltmasının da bu faaliyetleri sınırladığı belirtilmiştir. Buna rağmen, Yağlıdere Mevki mevcut yapısıyla eğitim ve antrenman amaçlı kano ile rafting faaliyetleri için elverişli bir alan olarak değerlendirilmektedir. Espiye ilçesinin, mevcut potansiyelinin geliştirilmesiyle Giresun'daki su sporları çalışmaları içinde önemli bir yer edinebileceği öngörülmektedir.

Şekil 4.19 Yağlıdere Kano ve Rafting Parkur Alanı

4.3.3.4. Tirebolu Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü

Tirebolu ilçesinde gerçekleştirilen görüşmeler kapsamında, Tirebolu Gençlik ve Spor İlçe Müdürü Mustafa KAŞYOL ve Spor Şube Sorumlusu Barış KARABULUT ile

görülmüştür. Görüşmelerde, Tirebolu Çarşı Mahallesi Karayolları mevkinin coğrafi yapısı itibarıyla kano, kürek, yüzme, açık deniz yüzme, su altı branşları ve dalış sporları için uygun alanlar içerdiği ifade edilmiştir.

Şekil 4.20 Tirebolu Gençlik ve Spor İlçe Müdürü Mustafa KAŞYOL ve Spor Şube Sorumlusu Barış KARABULUT

İlçede su sporları kapsamında şu anda yalnızca kano eğitimlerinin yürütüldüğü, bu eğitimlerin Giresun Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü koordinasyonunda gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Eğitimlerin genellikle yaz aylarında açık deniz alanlarında, kış aylarında ise Giresun merkezdeki kapalı yüzme havuzunda devam ettiği aktarılmıştır. İlçede yürütülen çalışmalarla Türkiye Şampiyonası'na katılacak sporcuların yetiştirildiği ifade edilmiştir.

Tirebolu'da rafting ile ilişkili herhangi bir faaliyetin bulunmadığı, ancak Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü bünyesinde bir adet antrenörün görev yaptığı belirtilmiştir. Bölgedeki altyapı kapsamında bir adet konteyner, yüzer iskele ve rampa bulunduğu, bu unsurların eğitim ve antrenman faaliyetlerine destek sağladığı aktarılmıştır.

4.3.3.5. Giresun Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Asiye Hande BAŞKAN'ın Değerlendirmesi

Giresun Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğretim üyesi ve yelken uzmanı Dr. Öğr. Üyesi Asiye Hande BAŞKAN ile yapılan görüşmede, Giresun kıyı şeridinin su sporları açısından taşıdığı potansiyel değerlendirilmiştir. Başkan, Giresun'un doğudan batıya uzanan sahil yapısının farklı spor branşları için çeşitli avantajlar sunduğunu, özellikle Giresun Merkez-

Belediye Halk Plajı/Aksu Sahili bölgelerinin su sporları merkezi kurulması açısından uygun alanlar olduğunu belirtmiştir.

Şekil 4.21 Giresun Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi ve Yelken Uzmanı Dr. Öğr. Üyesi Asiye Hande BAŞKAN ile Yapılan Görüşme

Tirebolu ilçesi için de olumlu görüş belirten Başkan, ilçedeki kano ve SUP eğitimlerinin yürütülmesinin ve sahil boyunca ulaşımın kolay olmasının, bölgenin su sporları açısından potansiyel taşıdığını vurgulamıştır. Ayrıca, bölgede mevcut altyapı ve plaj alanlarının geliştirilmesi halinde, Tirebolu'nun da eğitim ve gençlik sporları faaliyetleri için uygun bir merkez haline gelebileceğini ifade etmiştir.

Dr. BAŞKAN, Giresun kıyılarının genel olarak SUP, kano, yüzme, yelken ve başlangıç düzeyi yelken sporları için uygun olduğunu; doğru altyapı ve güvenlik önlemleri sağlandığında hem spor turizmi hem de gençlik spor faaliyetleri açısından önemli bir potansiyele sahip olacağını belirtmiştir.

4.4. Mevzuat ve Yasal Çerçevenin Değerlendirilmesi

TR90 bölgesinde (Ordu ve Giresun il ve ilçe ölçeği) su sporları altyapısının planlanması ve işletilmesi, kıyı ve iç su alanlarının kamu yararı ilkesine dayalı tahsisi, deniz ve iç su emniyeti, balıkçılıkla alan uyumu, çevresel koruma ve spor federasyonlarının teknik talimatlarıyla tanımlanan birden çok mevzuat katmanına tabidir.

4.4.1. 3621 Sayılı Kıyı Kanunu ve Uygulama Yönetmelikleri

TR90'da kıyı alanlarında tesisleşme; kıyı çizgisi ve kıyı kenar çizgisinin resmi tespitine, imar planlarında fonksiyon kararlarının işlenmesine ve kıyıların herkesin eşit kullanımına açık olma ilkesine bağlıdır. Yüzer iskele, çekek yeri, tekne-board parkı, kurtarma rampası ve regatta

için geçici platformlar, plan-proje onayı ve kamu yararı gerekçesi ile konumlandırılmalıdır. Liman-balıkçı barınağı çevresinde faaliyetlerde, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı/Liman Başkanlığı ile seyir emniyeti yönünden “giriş-çıkış koridoru” ve “parkur izolasyonu” düzenlemeleri; şamandıra işaretleri, gece-gündüz görünürlük, radar reflektörü ve retroreflektif plakalar gibi denizde işaretleme elemanlarının ulusal uygulama ilkelerine uygun şekilde tesis edilmesini gerektirir. Proje dosyalarında, kıyı yapıları için statik ve deniz yapıları (dalga yükü, akıntı, korozyon ve yorulma) hesapları; kıyı erozyonu ve morfolojiye etkiler, erişilebilirlik ve acil tahliye yolları ayrıntılı olarak gerekçelendirilmelidir.

4.4.2. 1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu

Su sporları parkurlarının balıkçılık faaliyetleriyle çakışmaması, 1380 sayılı Kanun kapsamındaki düzen-koruma hedeflerine uygun planlama gerektirir. TR90’da balıkçı kooperatifleriyle yapılacak protokoller, avlanma sahaları, ağ-olta hatları, av yasakları takvimi ve yaklaşma rotaları göz önünde bulundurularak eğitsel seans saatleri, geçici koridor kapanışları ve yarış günleri için açıkça ilan edilmelidir. Tesis risk değerlendirmesinde “balıkçılık etkileşim matrisi” bölümünde, ihlal senaryoları (parkur ihlali, ağ hasarı, motorlu RIB dalga etkisi) ve azaltım önlemleri (hız sınırı, AIS/VHF bilgilendirmesi, görsel uyarı panoları, nöbetleşe güvenlik botu pozisyonları) teknik olarak belgelenmelidir. Mendirek içi kullanımda düşük sürat/düşük dalga prensibi, motorlu kurtarma botlarının yaklaşma–ayrılma prosedürleri ve balıkçı trafiği önceliği açık kurallara bağlanarak çatışma riski azaltılır.

4.4.3. Can kurtarma Yönetmeliği (Gençlik ve Spor Bakanlığı)

Deniz ve iç su alanlarında can güvenliği organizasyonu, Can kurtarma Yönetmeliği’nin personel, ekipman ve operasyon standartlarına dayanır. İlçe bazlı tesisleşmede cankurtaran sayısı ve sertifikasyon düzeyi; gözetleme noktalarının görüş açısı analizleri, kurtarma RIB botu, spinal board, termal battaniye, oksijen seti, otomatik dış defibrilatör gibi ekipmanın konum-erişim planı, açılış öncesi uygunluk denetiminin ayrılmaz parçasıdır. Operasyon el kitabında meteorolojik eşikler (rüzgâr hızı, dalga yüksekliği, görüş-metre, fırtına uyarıları) “dur-kısıtlı-devam” matrisine bağlanmalı; iç sularda elektriksel fırtına ve ani seviye değişimleri için ayrı alarm protokolleri tanımlanmalıdır. Hipotermi ve soğuk şok yönetimi, su sıcaklığına bağlı maruziyet süreleri ve kıyıdan açık suya geçiş rotalarının şamandıra ile ayrılması; eğitim-serbest kullanım segmentasyonu; çocuk-yetişkin ekipman standardizasyonu ile bütünleştirilmelidir. Etkinlik günlerinde katılımcı başına minimum güvenlik botu ve hakem-gözetmen oranları, federasyon talimat referanslarıyla doğrulanmalı; ambulans ve sağlık hizmeti sağlayıcısı ile tahliye rotaları ve toplanma noktaları tesis planına işlenmelidir.

4.4.4. Türkiye Yelken Federasyonu (TYF) Talimatları

Yelken ve rüzgâr sporları tesisleri için TYF talimatları; eğitim akışları, antrenör yetkinlikleri, yarış parkuru geometrisi ve güvenlik botu tahsisini teknik düzeyde belirler. TR90'da Tip B tesis tasarımında rigging-çekrek alanı geometrisi; hâkim rüzgâr yönlerine göre rüzgâr penceresi analizi; Optimist, ILCA/Laser, Techno/RS:X gibi sınıflara ayrılmış filolar için karada park-manevra alanları; başlangıç-bitiş hattı hizalaması ve şamandıra yerleşimlerinin rüzgarüstü-rüzgaraltı veya trapez parkur konfigürasyonlarına göre oluşturulması gerekir. Hakem görüş hatları ve zamanlama istasyonlarının yer seçimi; kurtarma botlarının bekleme pozisyonları ve müdahale süreleri; VHF kanal tahsisi ve yarış yönetimi protokolleri, talimatlarda belirtilen referans değerlerle uyumlandırılmalıdır. TYF akreditasyonu ve kurs yetkilendirmeleri, lisanslı sporcu yetiştirme ve regatta ev sahipliği için ön koşuldur.

4.4.5. Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu (TSSF) Yönetmelik ve Talimatları

Sualtı branşları (serbest dalış, SCUBA, sualtı fotoğraf-video vb.) için TSSF; dalış derinlik sınırları, lider dalgıç eşlik zorunluluğu, dalış plan bildirimleri ve acil durum prosedürlerini ayrıntılarıyla düzenler. TR90'da karasularında sportif dalış yapılacaksa, Türk karasularında aletli dalışa ilişkin yönetmelik uyarınca alan-derinlik limitleri, çevresel hassasiyetler ve yerel bildirim-denetim zinciri tesis işletme el kitabına "branş bazlı SOP" olarak işlenmelidir. Dalış noktalarının seçimi; akıntı ve görüş koşulları, tekne yaklaşma-bekleme pozisyonları; yüzey işaretlemeleri (dalış bayrağı, şamandıra) ve kurtarma zinciri (RIB-kıyı sağlık noktası-ambulans) teknik planlarla desteklenmelidir. Sertifikasyon eşdeğerlikleri ve eğitmen yetkisi, kurs ve etkinlik akreditasyonu için zorunlu belgeler arasındadır.

4.4.6. Türk Karasularında Sportif Amaçlarla Yapılacak Aletli Dalışlara İlişkin Yönetmelik

Karasularda sportif aletli dalış faaliyetlerinin esaslarını belirleyen yönetmelik, TR90'daki dalış operasyonlarında saha seçimi, izin-bildirim prosedürleri ve güvenlik gerekliliklerini normatif hale getirir. Dalış profilleri ve maksimum derinlik limitleri; refakat, yedek hava-gaz yönetimi ve acil yükseliş planları; yüzey destek teknesinin donanım standardı ve fiili konuşlanması; gece dalışları için ışık-görüş-işaretleme gereklilikleri, yönetmelik hükümlerine göre yapılandırılmalıdır. Çevresel hassasiyetler (yumurtlama sahaları, koruma alanları) ve bölgesel riskler (akıntı, gemi trafiği, mendirek-rıhtım yakınlığı) saha risk analizinde derecelendirilerek dalış izin-bildirim dosyasına eklenmelidir.

4.4.7. DSİ ve İç Su Kullanım Prosedürleri (Baraj/Göletler)

Dereli, Şebinkarahisar ve benzeri iç su lokasyonlarında DSİ ve baraj işletmeleri ile koordinasyon, parkur mühendisliği ve emniyetin omurgasını oluşturur. Sezonluk su seviye varyasyonu ve akıntı rejimi profilleri çıkarılarak 1000-2000 m hatlar için şamandıra dizilerinin ankraj tasarımları; ayarlanabilir kol-zincir sistemleri, ağırlık optimizasyonu ve kabarmaçekilme koşullarına dayanım kriterleriyle hesaplanır. Başlangıç-bitiş kuleleri ve zamanlama altyapısında kıyı taşıyıcı sistemlerin geoteknik yeterliliği; erişim yollarının acil tahliye kapasitesi, kıyı-su sınırındaki kayma ve erozyon riskleri değerlendirilmeli; iç su kalitesi ve görüş koşullarına bağlı can güvenliği prosedürleri (ışıklandırma, yansıtıcı işaretler, sis-düşük görüş planları) operasyon el kitabına entegre edilmelidir. Balıkçılıkla çakışmanın önlenmesi için takvim eşgüdümü, yasaklı zon sınırlandırması ve bilgi panoları standartlaştırılmalıdır (DSİ ve çevre idaresi uygulama ilkeleri).

4.4.8. Çevresel Mevzuat ve Kıyı-İç Su Ekosistem Uyumu

Kıyı ve iç su tesislerinde çevresel uyum; atık su ve yağmur suyu yönetimi, yakıt ikmali dökülme önleme planları, gürültü ve ışık kontrolü ile geçici tesislerin geri söküm-temizlik prosedürlerini kapsar. Yüzer iskele ve modüler platform tercihleri bentik habitat üzerindeki kalıcı etkiyi azaltır; yakıt-yağ depolama için ikincil sızıntı tutucular, absorbant setleri ve acil müdahale protokolleri oluşturulmalıdır. Etkinlik-kamp yoğun dönemlerinde çevre il müdürlüğüne bildirim yapılmalı; sahil şeridi erozyon ve bulanıklık kontrolü için yağmur suyu drenaj projeleri uygulanmalıdır. Gece kullanımında ışık kirliliği ve yaban hayatı hassasiyetleri limit değerler ve zaman bantları ile yönetilmeli; kıyı yerleşimlerine yakın alanlarda gürültü sınırları operasyon planına bağlanmalıdır (Kıyı Kanunu uygulamaları ve yerel çevre mevzuatı).

4.4.9. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı / Liman Başkanlığı-Seyir Emniyeti Düzenlemeleri

Regatta ve geniş katılımlı etkinliklerde, liman başkanlığı ve Sahil Güvenlik ile geçici seyir-emniyet düzenlemeleri; deniz trafiği uyarıları, hız-yaklaşma sınırlamaları ve yasaklı manevra alanlarının yayımlanması yoluyla gerçekleştirilir. Yarış idaresi, TYF/TSSF teknik kılavuzlarına uygun hakem-zamanlama, başlangıç-bitiş hattı kurulumları ve kurtarma botu tahsisini etkinlik operasyon dosyasında birleştirmelidir. Bu dosya; meteorolojik istihbarat ve karar eşikleri, sağlık hizmeti sağlayıcı koordinasyonu, tahliye ve toplanma noktaları, kamu bilgilendirme ve medya akreditasyonu süreçlerini içerir. Balıkçılık protokolleriyle uyumlu geçici yasak alan-koridor duyurularının takvimi, liman başkanlığı kararları ile eşgüdümlenmelidir.

4.4.10. İşletme, Sigorta ve Hukuki Sorumluluk Çerçevesi

Belediye/kooperatif veya özel işletme modellerinde sözleşme ve sigorta düzeni; ferdi kaza ve sorumluluk teminatları, ekipman bakım-muayene kayıtları ve KKE (can yeleşği vb.) stok-kontrol çizelgeleri denetimde ibraz edilebilir şekilde arşivlenmelidir. Rezervasyon-kapasite yönetimi, meteorolojik iptal kriterleri ve iade politikaları şeffaf biçimde yayımlanmalı; personel eğitim-sertifikaşyon matrisi (antrenör, cankurtaran, hakem, teknisyen) ve periyodik tatbikat takvimi yıllık işletme planına bağlanmalıdır. İlçe ölçüğünde mikro-lokasyon ağları (Espiye, Tirebolu, Keşap vb.) için tek tip güvenlik kılavuzu, standardize parkur işaretleme şeması ve birleşik VHF-acil iletişim zinciri uygulanarak operasyonel tutarlılık ve denetim kolaylığı sağlanır.

5. MEKÂNSAL PLANLAMA VE ARAZİ ARAŞTIRMASI

5.1. Saha Çalışması Bulguları ve Uygun Yatırım Alanlarının Tespiti

5.1.1. Ordu İli İl Merkezi İçin Potansiyel Su Sporları Tesisleri

Ordu'nun merkez ilçesi Altınordu, sahip olduğu coğrafi yapısı, kıyı şeridi sayesinde su sporları açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Bölgede yer alan mevcut tesisler ve doğal alanlar hem eğitim hem de rekreasyon amaçlı faaliyetlere olanak tanımaktadır. Saha ziyaretleri ve kurum görüşmeleri sonucunda, Altınordu sınırları içinde farklı branşlara hizmet verebilecek alanlar tespit edilmiş ve değerlendirilmiştir. Bu bölgeler; ulaşım kolaylığı, altyapı imkânları gibi kriterler doğrultusunda öne çıkmakta, sporcuların ve halkın su sporlarına katılımını destekleyecek merkezler olarak değerlendirilmektedir. Altınordu sınırları içerisinde Kiraz Limanı Yaşam Merkezi mevki, Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisleri, Duru Göl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri ve Melet Irmağı Ağız olmak üzere dört farklı alan su sporları için öne çıkan merkezler olarak belirlenmiştir.

5.1.1.1. Kiraz Limanı Yaşam Merkezi: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Ordu'nun Altınordu ilçesinde yer alan Kiraz Limanı Yaşam Merkezi, son yıllarda gerçekleştirilen dönüşüm projeleriyle dikkat çekmektedir. Belde Evler'in yıkılmasının ardından halkın kullanımına sunulan bu alan, denize girilebilen kumsal alanları, yürüyüş yolları ve sosyal donatılarla zenginleştirilmiştir. Alan Ordu Büyükşehir Belediyesi himayesindedir.

Şekil 5.1 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Genel Görünüm

Ordu'nun Altınordu ilçesinde yer alan Kiraz Limanı Yaşam Merkezi, su sporları faaliyetleri için stratejik ve elverişli bir alan olarak öne çıkmaktadır. Bölgenin batı ve karayel rüzgarlarına karşı doğal olarak korunaklı yapısı, kano, yelken, SUP ve benzeri su sporları branşları için güvenli bir ortam sağlamaktadır. Kuzey ve poyraz rüzgarlarına zaman zaman açık olmasına karşın, ufak bir mendirek veya koruma yapıları ile bu riskler minimize edilebilir.

Şekil 5.2 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Mevkinde Yakın Geçmişte Yürütülen Su Sporlarından Görüntüler

Kiraz Limanı Yaşam Merkezi, şehir merkezine olan yakınlığı sayesinde ulaşım kolaylığı sunmakta ve halk ile sporcuların bu faaliyetlere katılımını teşvik etmektedir. Alanın temiz denizi ve bakımlı kıyı çevresi, su sporları aktiviteleri için sağlıklı ve güvenli bir ortam oluşturmakta, aynı zamanda kullanıcı deneyimini artırmaktadır. Denize girilebilen kumsal alanlar, yürüyüş yolları ve sosyal donatılar, su sporları aktivitelerinin yanı sıra destekleyici altyapı unsurları olarak öne çıkmaktadır. Geniş ve açık alan yapısı, farklı su sporları branşlarının eş zamanlı olarak uygulanabilmesine imkân tanımakta ve eğitim, deneme ile rekreasyon amaçlı faaliyetler için uygun bir saha oluşturmaktadır.

Şekil 5.3 Su Sporları Yapılabilecek Alanlar, Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Mevki

Geçmişte Kiraz Limanı Yaşam Merkezi civarında yelken ve kürek faaliyetlerinin yürütüldüğü gözlemlenmiştir. Ayrıca, bu bölgeye çok yakın konumda bulunan Bozukkale Burnu, dalış aktiviteleri için öğrenme ve başlangıç amaçlı eğitimlerin yapılabileceği uygun bir alan olarak değerlendirilmektedir. Bu sayede, Kiraz Limanı Yaşam Merkezi çevresinde farklı su sporları branşları bir arada uygulanabilir ve kapsamlı eğitim programları yürütülebilir.

Şekil 5.4 Bozukkale Burnu, Dalış Faaliyetleri İçin Uygun Alan

Su sporları tesislerinde bulunması gereken temel özellikler; güvenli ve korunaklı alanlar, temiz ve sağlıklı deniz, ulaşım kolaylığı, uygun altyapı, eğitim ve depolama alanları, sosyal donatılar ve çevresel sürdürülebilirliktir. Kiraz Limanı Yaşam Merkezi, bu kriterlerin çoğunu bünyesinde barındırarak, Ordu ilinde su sporları aktiviteleri için tercih edilebilecek bir merkez olarak değerlendirilmektedir.

Şekil 5.5 Deniz ve Kıyı Çevresi Görünümü, Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Mevki

5.1.1.2. Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Ordu'nun Altınordu ilçesinde yer alan Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi, son yıllarda su sporları faaliyetlerinin en yoğun yürütüldüğü merkezlerden biridir. Tesis, yelken ve kano branşlarında eğitim veren antrenörleri ve itfaiye ekiplerinin arama-kurtarma ve dalış tatbikatları için kullandığı alanlarıyla dikkat çekmektedir.

Şekil 5.6 Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi Su Sporları Etkinlik Alanı

Bölge, Civil Deresi'nin hemen yanında yer alması nedeniyle suyun çoğu zaman bulanık ve çamurlu olması ile karakterizedir. Ayrıca, deniz karayel, poyraz ve yıldız rüzgarlarına açık olduğundan, özellikle yelkene yeni başlayan sporcular için alan tamamen korunaklı değildir. Bu nedenle bazı doğal zorluklar göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5.7 Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi Plaj ve Mendirek Alanı

Civil Deresi'nin akışı nedeniyle bölgede su bulanıklığı fazladır ve bu durum görsel açıdan olumsuz bir etki yaratmaktadır. Ayrıca derenin yapısı gereği kirletici unsurların girişi de yüksektir. Tesis korunaklı olmasına rağmen aktivite yapılacak alan açısından sınırlıdır ve özellikle rüzgârın 3 Bofor ve üzerine çıktığı durumlarda yeni başlayanların yelken aktivitelerini

yürütmesi güçleşmektedir. Bununla birlikte tesisin altyapısı ve sahip olduğu ekipmanlar yeterli düzeydedir. Hem kano hem de yelken branşında antrenör bulunması önemli bir avantaj sağlamaktadır. Üç yılı aşkın süredir hizmet vermesi sayesinde öğrenci potansiyeli yüksektir ve yeni gelen öğrenciler için de önemli bir potansiyel barındırmaktadır. Ayrıca tesisin şehir merkezinde, halkın dikkatini ve ilgisini çekebilecek bir noktada bulunması büyük bir fırsat sunmaktadır.

Şekil 5.8 Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi

5.1.1.3. Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Durugöl Mahallesi'nde yer alan Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri, mevcut yapısı itibarıyla su sporlarına yönelik belirli avantajlar ve dezavantajlar barındırmaktadır. Öncelikle tesisin bulunduğu kıyı yapısı su sporları açısından bazı zorluklar yaratmaktadır. Bölgenin rüzgâra açık olması nedeniyle özellikle yelken ve kano gibi branşlarda başlangıç seviyesindeki sporcular için risk unsuru ortaya çıkmaktadır. Denize giriş-çıkış alanları kayalık bir zemine sahip olduğundan hem güvenlik hem de erişilebilirlik açısından kullanım kolaylığı bulunmamaktadır. Ayrıca korunaklı bir alanın inşa edilmesi coğrafi koşullar nedeniyle oldukça güç görünmektedir. Bu durum, tesisin bazı su sporları branşları için kısıtlayıcı bir faktör olarak değerlendirilebilir.

Şekil 5.9 Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri Sahili ve Dalgakıranların Görünümü

Bununla birlikte tesisin önemli avantajları da vardır. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde bulunması, kurumsal yapı sayesinde eğitimci potansiyelinin yüksek olmasını sağlamaktadır. Eğitimci kadrosunun güçlü olması, öğrenci potansiyelini de doğrudan artırmakta ve tesisin sporcu yetiştirme kapasitesini yükseltmektedir. Ayrıca kıyı gerisinde geniş bir alan bulunması, gelecekte yapılacak düzenlemelerle sahil bölgesinin su sporları için daha uygun hale getirilebilmesine olanak tanımaktadır.

Şekil 5.10 Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri Kıyı Yapısı

Olumsuz yanlardan biri ise suyun bulanık yapısı ve tesisin şehrin daha az görünür bir bölgesinde yer almasıdır. Bu durum tesisin halkın ilgisini çekme kapasitesini

sınırlandırmaktadır. Ancak, uygun tanıtım faaliyetleri ve sporcu odaklı projeler ile bu dezavantaj kısmen giderilebilir.

Şekil 5.11 Ordu Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Su Sporları Eğitim Tesisi Girişi

Genel olarak değerlendirildiğinde, Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri mevcut haliyle su sporları açısından sınırlı imkânlar sunmakla birlikte, güçlü eğitimci ve öğrenci potansiyeli ile kıyı geri sahasının gelişime açık yapısı sayesinde ilerleyen dönemlerde önemli bir sporcu yetiştirme merkezi olma potansiyeline sahiptir.

5.1.1.4. Melet Irmağı Ağızı: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Dere içerisinde konumlanması nedeniyle alan, taşkın riski taşımaktadır. Su yapısı temiz değildir ve kirlenici unsurların fazla olması su sporlarının sürdürülebilirliği açısından olumsuz bir durum yaratmaktadır. Ayrıca dere içerisinde çoğu zaman akıntı mevcut olup bu durum güvenlik ve kullanım kolaylığı bakımından dikkat edilmesi gereken bir unsurdur. Ancak bu akıntı, kontrollü bir planlama ile ufak çaplı rafting faaliyetleri için bir potansiyel oluşturabilir. Benzer şekilde kano ve kürek aktiviteleri de belirli ölçüde uygulanabilir. Yelken sporu açısından değerlendirildiğinde ise alanın mevcut yapısı nedeniyle sınırlı bir uygunluk söz konusudur. Tesisin dezavantajlarından biri de ulaşımın zor olması ve şehrin merkezinden uzak bir bölgede yer almasıdır. Bununla birlikte, doğal çevresi ve dere yapısı dikkate alındığında, doğru planlama ve çevre düzenlemeleri ile turizm potansiyeli barındırdığı da söylenebilir.

Şekil 5.12 Melet Irmağı Kıyı Yapısı

Şekil 5.13 Melet Irmağı Su Akıntısı, Yüksek Debi Durumu

5.1.2. Ordu İli İlçeleri İçin Potansiyel Su Sporları Tesisleri

5.1.2.1. Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Gülyalı, Ordu şehir merkezine yaklaşık 17 km uzaklıkta yer alan, nüfus yoğunluğu düşük ve doğal yapısı korunmuş bir ilçedir. Uzun sahil şeridi ve denize erişim imkânları sayesinde su sporları, kampçılık ve doğa turizmi açısından önemli avantajlara sahiptir. İlçenin Ordu-Giresun Havalimanı'na yakınlığı ise sporcular ve ziyaretçiler için ulaşım kolaylığı sağlamaktadır.

Ordu Büyükşehir Belediyesi tarafından kurulan Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi ve Kamp Alanı, ilçede su sporları açısından öne çıkan tek kurumsal tesistir. Merkezde kano, yelken ve dragon bot gibi su sporları için alanlar bulunmakta olup, kamp alanı, bisiklet yolu, izleyici otoparkı, kayıkhanesi, duş ve WC gibi destekleyici altyapılar da mevcuttur. Tesis, zaman zaman dragon bot yarışları ve bisiklet festivalleri gibi organizasyonlara ev sahipliği yaparak hem sporcular hem de halk için sosyal bir çekim noktası hâline gelmektedir. Tesisin kamp alanı ile tasarlanmış olması, yalnızca sportif faaliyetleri değil, aynı zamanda sosyal etkinlikleri ve turizm odaklı organizasyonları da desteklemektedir.

Şekil 5.14 Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi

İlçede deniz suyu zaman zaman çevresel faktörlerden etkilenebilmektedir; özellikle atık suların tesis alanına ulaşması, su sporları faaliyetlerinin planlanmasında dikkate alınması gereken bir durumdur. Bu sorunun çözülmesi halinde, Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi, bölgenin en yüksek potansiyele sahip tesislerinden biri hâline gelebilecektir. Tesis bünyesinde

yürütülen eğitim programları, hem daha önce deneyim kazanmış sporcuların rehberliğiyle hem de Ordu Büyükşehir Belediyesi ve Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesindeki uzman eğitimler tarafından verilmektedir. Kano, yelken ve dragon bot gibi su sporlarında hem bireysel hem de grup eğitimleri sunularak gençlerin ve ilgilenen halkın yeteneklerini geliştirmeleri desteklenmektedir. Bu sayede hem mevcut bilgi birikimi aktarılmakta hem de ilçenin doğal yapısı ve açık deniz erişimi sayesinde su sporları potansiyeli artırılmaktadır. Özellikle bahar ve yaz aylarında genç nüfusun su sporlarına ilgisinin artması beklenmektedir.

Şekil 5.15 Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi, Dragon Yarışları

Şekil 5.16 Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi, Yelken Eğitimi

Bölgedeki bir diğer önemli merkez ise Marino Port Alışveriş ve Eğlence Merkezi'dir. Ordu-Giresun Havalimanı yakınında yer alan bu merkez, içerisinde 43 dükkân, lunapark, çocuk oyun alanları, futbol sahası, düğün salonu ve açık hava etkinlikleri için amfiterenler gibi çeşitli sosyal ve eğlence imkânları sunmaktadır. Ayrıca kamp alanları, motel ve kano etkinlik alanlarıyla hem yerel halka hem de ilçeye gelen ziyaretçilere geniş bir hizmet yelpazesi sağlamaktadır.

Genel olarak değerlendirildiğinde, Gülyalı küçük bir ilçe olmasına rağmen uzun sahil şeridi, mevcut su sporları merkezi ve sosyal yaşam alanları sayesinde turizm ve spor odaklı gelişime açık önemli bir potansiyele sahiptir.

5.1.2.2. Ünye Yalı Mevki: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Ünye, Karadeniz kıyısında sahip olduğu uzun sahil şeridi, doğal plajları ve Yalı mevki gibi deniz sporlarına elverişli alanlarıyla turizm açısından öne çıkan ilçelerden biridir. Ünye Kalesi, tarihi konaklar ve Kültür Yolu üzerindeki yapılar ilçeye kültürel değer katarken; Asarkaya Kent Ormanı, mesire alanları ve festival etkinlikleri de sosyal ve doğal turizmi desteklemektedir. Kolay ulaşımı, gelişen altyapısı ve geçmişte yoğun ilgi gören su sporları eğitimleri, ilçeyi gelecekte hem deniz turizmi hem de kültür turizmi için cazip bir destinasyon haline getirmektedir.

Ünye'de su sporları tesisleri için en uygun yer, ilçenin merkezinde bulunan Yalı mevki olarak öne çıkmaktadır. Hem şehre yakınlığı hem de ulaşım kolaylığıyla bu bölge, halkın ve gençlerin rahatlıkla erişebileceği bir konumdadır. Deniz yapısının sunduğu avantajlar da dikkate değerdir; batı ve kuzey rüzgârlarına karşı korunaklı, poyraza karşı ise kısmen korunaklı bir özellik taşır. Bu durum, özellikle kano, kürek ve yelken gibi aktivitelerin güvenli şekilde yapılabilmesine olanak sağlar.

Şekil 5.17 Ünye Yalı Mevki

Yalı mevkiine yakın deniz feneri çevresi, dalış için elverişli yapısıyla dikkat çeker ve suyun temizliği ile kıyı yapısı sayesinde yalnızca dalış değil, kano ve kürek gibi su sporları için de uygun bir ortam sunar. İlçede faaliyet gösteren su sporları kulübü, düzenlediği etkinliklerle bu potansiyeli aktif olarak değerlendirirken, yaklaşık 50 civarındaki kano sporcusu da bölgedeki altyapı ve kulüp faaliyetlerinin canlılığını ortaya koymaktadır.

Şekil 5.18 Ünye İlçesi Yalı Mevki Deniz Kanosu Eğitimi

Geçmiş yıllarda Ordu Büyükşehir Belediyesi'nin Ünye'de düzenlediği yelken eğitimlerine yoğun bir katılımın sağlanması da bölge halkının su sporlarına olan ilgisini açıkça ortaya koymaktadır. Ayrıca kulübün varlığı, öğrencilere yönelik sürekli bir katılım potansiyeli yaratmakta ve bu da tesisin sürdürülebilirliği açısından önemli bir avantaj oluşturmaktadır.

Şekil 5.19 Ünye Yalı Mevki Batısı

Sonuç olarak, Yalı mevki sahip olduğu merkezi konum, ulaşım kolaylığı, rüzgârlara karşı elverişli yapısı ve mevcut sporcu-öğrenci potansiyeliyle Ünye'de bir su sporları tesisi için

en uygun bölge olarak değerlendirilmektedir. Burada kurulacak bir tesisin kısa sürede geniş bir katılımcı kitlesine ulaşması kuvvetle muhtemeldir.

5.1.2.3. Topçam Baraj Gölü: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Topçam Baraj Gölü, Ordu'nun Mesudiye ilçesinde, yeşilin ve mavinin muhteşem uyum içinde bulunduğu, şehrin gürültüsünden uzak, sakin ve doğal bir cennettir. Deniz seviyesinden yaklaşık 950 metre yükseklikte bulunan baraj gölü, benzersiz bir “yayla gölü” karakterine sahiptir. Ordu merkeze mesafesi 100 km olup araçla yaklaşık 1,5-2 saatte ulaşılabilir. Ulaşımın nispeten daha zor olması, aynı zamanda sakin ve özellikle doğa tutkunu ziyaretçiler için bir cazibe noktası oluşturmaktadır.

Şekil 5.20 Topçam Baraj Gölü

Baraj gölü, rüzgâr ve dalganın denize kıyasla minimum olduğu bir su kütesidir. Bu özellik, özellikle yeni başlayanlar ve amatör sporcular için ideal bir ortam sunar. Baraj gölünün geniş yüzey alanı, çeşitli su sporları aktivitelerine aynı anda izin verecek büyüklüktedir. Ayrıca, etrafı yemyeşil ormanlarla ve yüksek tepelerle çevrili olan göl, su sporu yapanlar için olağanüstü bir manzara deneyimi vaat etmektedir. Bu, geleneksel bir deniz deneyiminden çok daha farklı ve çekici bir unsurdur.

Şekil 5.21 Topçam Baraj Gölü'nde Kürek ve Yelken Aktiviteleri

Topçam Baraj Gölü'nün fiziksel yapısı çeşitli su sporları için son derece uygundur. Sakin suları, kürek çekmek ve kano yapmak için mükemmeldir. Rekabetçi antrenmanlar, eğitim kampları veya keyifli doğa turları düzenlenebilir. Göl üzerinde özellikle öğleden sonra oluşan düzenli ve hafif rüzgarlar, yelken ve başlangıç seviyesi rüzgâr sörfü için uygun olabilir. Manzaranın keyfini çıkarmak amacıyla küçük yelkenli tekneler veya elektrikli gezinti tekneleri ile turlar düzenlenebilir. Özel bir tekne ile gölün sakin sularında su kayağı ve wakeboard yapmak için uygun bir alan sunar. Baraj gölündeki balık popülasyonu, amatör balıkçılık (olta turizmi) için de bir cazibe merkezi oluşturabilir. Su sporları, bölgenin doğal güzellikleri, yayla turizmi ve trekking rotaları ile birleştirilerek çok yönlü bir turizm paketi oluşturulabilir. Sakin ve izole ortamı, milli takımların veya kulüplerin kürek, kano gibi branşlarda yüksek irtifa antrenman kampları için dikkat çekici olabilir. Ordu merkeze olan mesafe ve yol durumu, ulaşımı bir miktar kısıtlayıcı bir faktördür. Tesise ulaşımın sağlanmasına yönelik servis olanakları düşünülmelidir. Bölgede su sporları tesisine yönelik mevcut bir altyapı bulunmamaktadır. İskele, tekne bakım alanı, soyunma kabinleri gibi tesisler sıfırdan inşa edilmelidir. Yüksek rakımı nedeniyle su sıcaklığı, denize göre daha düşüktür ve aktivite sezonu yaz ayları (haziran-eylül) ile sınırlı olabilir.

5.1.2.4. Ordu Ulugöl Tabiat Parkı: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Ordu Ulugöl Tabiat Parkı, Ordu ilinin Gölköy ilçesinde, şehir merkezine yaklaşık 79 km uzaklıkta yer almaktadır. Doğal güzellikleriyle bölgenin en önemli turizm alanlarından biri

olan Ulugöl, özellikle sonbahar aylarında renk cümbüşüyle ziyaretçi çeken, göl ve çevresindeki ormanlarla bütünleşmiş bir tabiat parkıdır. Alan, deniz seviyesinden yaklaşık 1200 metre yükseklikte konumlanmakta olup, ortalama 15 metre derinliğe sahip bir heyelan gölünü barındırmaktadır. Ordu Büyükşehir Belediyesi tarafından işletilen park içerisinde konaklama imkânı sunan bungalov evler, yeme-içme tesisleri ve yürüyüş alanları bulunmaktadır. Alanın doğal yapısı ve sakin atmosferi, doğa turizmi ve rekreasyon açısından önemli bir çekim merkezi oluşturmaktadır.

Şekil 5.22 Ordu Ulugöl Tabiat Parkı Genel Görünüm

Gölün dağlarla çevrili yapısı, rüzgâr etkisinin düşük olmasını sağlamakta, bu da kano, kürek ve SUP gibi göl tabanlı su sporları için güvenli ve uygun bir ortam oluşturmaktadır. Göl yüzeyi nispeten durgun olduğundan, başlangıç seviyesindeki sporcular veya doğa ile iç içe rekreasyon amaçlı etkinlikler için elverişli koşullar sunmaktadır. Ancak gölün küçük yüzölçümü ve derinliği, yelken sporu gibi geniş alan gerektiren branşlar açısından sınırlayıcı bir faktördür.

Şekil 5.23 Ordu Ulugöl Tabiat Parkı'nda Kano Faaliyetlerinden Görüntü

Alanın en önemli avantajlarından biri, doğal güzelliklerinin yanı sıra mevcut konaklama ve yeme-içme imkânlarıdır. Tesis alanı, günübirlik ziyaretçilerin yanı sıra konaklamalı spor kampları için de kullanılabilir. Bu durum, ulusal ve bölgesel çapta doğa sporları kamplarının düzenlenmesine olanak sağlamaktadır. Ayrıca alanın turizm potansiyeli, su sporları aktivitelerinin tanıtım ve katılım açısından daha cazip hâle gelmesini mümkün kılmaktadır.

Öte yandan, Ordu Ulugöl Tabiat Parkı'nın bazı dezavantajları da bulunmaktadır. Şehir merkezine uzaklığı ve bölgeye ulaşımın stabilize, nispeten eski bir yol ile sağlanması, özellikle büyük gruplar ve düzenli eğitim programları için erişim zorlukları yaratmaktadır. Ayrıca su sporlarına yönelik kalıcı bir altyapının (kayıkhanesi, ekipman depolama alanı vb.) bulunmaması, faaliyetlerin sürekliliğini kısıtlamaktadır. Göl ekosisteminin hassas yapısı da çevresel sürdürülebilirlik açısından dikkat edilmesi gereken bir faktördür; yapılacak her türlü faaliyet, ekosistemin korunmasını öncelidir.

Şekil 5.24 Ulugöl Çevresinde Doğa ve Göl Manzarası

Genel olarak değerlendirildiğinde, Ordu Ulugöl Tabiat Parkı mevcut haliyle su sporları açısından temel olanaklara sahip olmasa da kano ve kürek gibi göl tabanlı spor branşlarında önemli bir potansiyel barındırmaktadır. Konaklama ve sosyal olanakların mevcut olması, alanı rekreasyonel su sporları ve doğa turizmi temelli spor kampları için uygun kılmaktadır. Ulaşımın iyileştirilmesi ve sınırlı da olsa su sporları altyapısının kurulmasıyla Ordu Ulugöl Tabiat Parkı Ordu’da doğa ile bütünleşik su sporlarının öncü merkezlerinden biri hâline gelebilir.

5.1.2.5. Perşembe Yaylası: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Ordu’nun Aybastı ilçesi sınırlarında yer alan Perşembe Yaylası, doğal gölü ve yaz aylarında ortaya çıkan eşsiz menderesleriyle Türkiye’nin en bilinen yaylalarından biridir. Şehir merkezine yaklaşık 104 km uzaklıkta bulunan alan, karayolu bağlantısının elverişli olması sayesinde ziyaretçiler için ulaşım açısından rahat bir noktada yer almaktadır. Yayla, her yıl düzenlenen şenlikler ve festivallerle hem yerli hem de yabancı turistlerin ilgisini çekmektedir. Çevresinde oteller, pansiyonlar, restoranlar, alışveriş noktaları ve piknik alanlarının bulunması bölgenin turizm açısından cazibesini artırmaktadır.

Şekil 5.25 Perşembe Yaylası Genel Görünüm

Perşembe Yaylası'ndaki göl ve menderes yapıları, doğa ile bütünleşik bir su sporları alanı potansiyeli taşımaktadır. Göl tabanlı su sporları (kano, kürek, SUP vb.) için uygun koşullar sunulmakta, daha önce de kano etkinlikleri düzenlenmiştir. Mendereslerin oluşturduğu su yolu güzergâhları, doğa sporlarıyla bütünleşik aktiviteler (örneğin trekking + kano veya bisiklet + su sporları kombinasyonları) için özgün bir deneyim alanı yaratmaktadır. Bu yönüyle bölge, su sporlarının yalnızca sportif değil aynı zamanda turizm odaklı etkinlikler ile entegre edilebileceği bir sahadır.

Şekil 5.26 Perşembe Yaylası Menderesleri

Bölgenin güçlü yönlerinden biri, mevcut sosyal ve turistik altyapının görece gelişmiş olmasıdır. Konaklama tesisleri, restoranlar, piknik ve çadır alanları, günübirlik veya uzun süreli su sporları kamplarına imkân tanıyabilir. Ayrıca alanın geniş ve doğal yapısı, yalnızca su sporlarına değil aynı zamanda doğa sporlarına (trekking, dağ bisikleti, kampçılık vb.) uygun bir ortam sunmaktadır. Bu sayede multidisipliner turizm paketleri (örneğin doğa yürüyüşü + kano + kamp) geliştirilebilir.

Öte yandan Perşembe Yaylası bazı kısıtlayıcı faktörlere de sahiptir. Şehir merkezine uzak olması, düzenli eğitim programları veya sürekli kullanım için erişim açısından dezavantaj oluşturmaktadır. Kış aylarında bölgenin yoğun kar yağışıyla kaplı olması, su sporları faaliyetlerinin dört mevsim sürdürülebilirliğini engellemektedir. Ayrıca gölde ve mendereslerde kalıcı bir su sporları altyapısı (iskele, ekipman depolama, güvenlik alanları)

bulunmamaktadır. Doğal yapının korunması gerekliliği, herhangi bir tesisleşme sürecinde çevresel sürdürülebilirlik açısından dikkatle planlanması gereken bir konudur.

Şekil 5.27 Perşembe Yaylası'nda Düzenlenen Etkinliklerden Görüntü

Genel olarak değerlendirildiğinde, Perşembe Yaylası özellikle yaz dönemlerinde doğa ve su sporlarının entegre edilebileceği, turizm odaklı etkinlikler için yüksek potansiyele sahip bir alandır. Mevcut turistik altyapısı ve doğal güzellikleri sayesinde ulusal ölçekte çekim merkezi olabilir. Ancak düzenli su sporları eğitimi veya yıl boyu kullanım için uygun değildir. Bu nedenle, Perşembe Yaylası su sporları açısından mevsimsel ve turizm odaklı etkinlikler için uygun bir merkez olarak değerlendirilmektedir.

5.1.2.6. Gaga Gölü: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Fatsa ilçesinden Aybastı yolu üzerinde onuncu kilometresinde bulunmaktadır. Asfalt yolla ulaşım sağlanmaktadır. Fatsa-Aybastı karayolu üzerinde Fatsa İlçesi'nin 10 km kuzeydoğusunda yer alan Gaga Gölü, Örencik Köyü sınırları içindedir. 60 dekarlık bir alanı kaplamaktadır. Gaga Gölü Bolaman Irmağı ile batısındaki Yassıtaş mevki arasında; yaklaşık 6 kilometre karelik bir alanı etkileyen heyelan sonucu, yapıyı oluşturan üst Kretase flisleri yüzeyinde oluşmuştur.

Şekil 5.28 Gaga Gölü

Gölün Derinliği 10-15 metre arasında değişmektedir. Gölün ortasında küçük bir adacık bulunmaktadır. Fındık bahçelerinin arasında, yeşillikler içindeki göl, birçok bitki ve hayvan türünü barındırır. Göl 1.ve 3. Derece Doğal Sit Alanı olarak koruma altına alınmıştır. Gölde dört çeşit balık yaşamaktadır. Fatsa Gaga Gölü Tabiat Parkı'nın Ordu Büyükşehir Belediyesi tarafından çevre ve peyzaj düzenlemesi kapsamında; ziyaretçilere yürüyüş yolları, büfe, WC, mescit, çeşme gibi olanakların yanı sıra seyir terası, salıncak, fotoğraf çekim alanları, kano sporu sunmaktadır. Ayrıca, otopark ve kent mobilyalarıyla da konforlu bir yapı kazanan park, Ordu'nun turizm potansiyelini artırmaya katkı sağlamaktadır.

Şekil 5.29 Gaga Gölü'nde Düzenlenen Etkinliklerden Görüntü

5.1.2.7. Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi, Ordu ilinin Fatsa ilçesinde, Karadeniz kıyısında konumlanmış, doğal liman özellikleri taşıyan sığ ve korunaklı bir alandır. Küçük tonajlı gemiler ve balıkçı tekneleri için uygun olan liman, kara yolu ile kolay erişim sağlamakta ve çevresinde sosyal tesisler ile turistik alanlar yer almaktadır. Liman sahası içerisinde yer alan Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi'nde ise su sporları faaliyetlerini desteklemek amacıyla fakülte öğrencileri tarafından kullanılan iki adet kano ile bir fiber bot ve 10 takım SCUBA ekipmanı bulunmaktadır.

Şekil 5.30 Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi Envanterleri

Limanın hemen yakınında bulunan Fatsa Fener Adası, Ordu Büyükşehir Belediyesi tarafından oluşturulan durgun su sporları merkezi sayesinde kano ve benzeri su sporları için elverişli bir ortam sunmaktadır. Ada üzerinde 150 kişilik açık alan, oturma alanları, kafe, seyir dürbünleri, balık izleme havuzları ve kuş gözlem noktaları gibi sosyal ve rekreasyon alanları da mevcuttur. Ayrıca liman ile ada arasında düzenlenen günlük tekne turları, bölgenin su sporları ve turizm potansiyelini güçlendirmekte, ziyaretçilere eşsiz bir deniz deneyimi sunmaktadır. Bununla birlikte, Elekçi Irmağı ile Fatsa Limanı arasındaki mesafenin kısa olması, Elekçi Irmağı'ndan başlayan kano ve rafting sporcularının rotalarını Fatsa Limanı'na kadar sürdürebilmelerine olanak tanımakta, böylece bölgenin su sporları açısından bütüncül bir parkur özelliği kazanmasını sağlamaktadır. Ordu Kano Derneği'nin girişimleriyle su sporları altyapısının geliştirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmekte olup, mevcut durum ve planlanan projeler göz önüne alındığında Fatsa, gelecekte Karadeniz kıyısında önemli bir su sporları ve turizm merkezi olma potansiyeline sahiptir.

Şekil 5.31 Fatsa Limanı

Şekil 5.32 Fatsa Fener Adası

5.1.2.8. Kumru İlçesi: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Kumru ilçesi, denizle doğrudan bağlantısı olmamasına rağmen su sporlarının eğitim ve sosyal gelişim amacıyla yaygınlaştırıldığı örnek bir yerleşimdir. Kumru İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve Kumru Belediyesi iş birliğiyle yürütülen Kumru Kano Merkezi faaliyetleri kapsamında, öğrencilere ve özel gereksinimli bireylere yönelik düzenli kano eğitimleri, festivaller ve sosyal sorumluluk etkinlikleri gerçekleştirilmektedir. İlçe, Gaga Gölü ve Aybastı Perşembe Yaylası gibi yakın bölgelerdeki doğal su alanlarını kullanarak yıl boyu süren bölgesel etkinliklere aktif katılım sağlamaktadır.

Şekil 5.33 Kumru Kano Merkezi

Şekil 5.34 Perşembe Yaylası Kano Etkinliği

Kumru'nun su sporları potansiyelini artıran en önemli unsurlardan biri, Kumru Paralimpik Kano Projesi ile engelli bireylerin fiziksel ve sosyal gelişimine yönelik kapsayıcı çalışmaların yürütülmesidir. Bu yönüyle ilçe, kano sporunu yalnızca rekreatif değil, aynı

zamanda eğitsel ve rehabilitatif bir faaliyet olarak değerlendirilen özgün bir merkez haline gelmiştir. Uygun altyapı yatırımları ve kurumsal desteklerle Kumru'nun, Ordu ilinin iç kesimlerinde su sporları eğitimi ve toplumsal entegrasyon açısından önemli bir merkez olma potansiyeli bulunmaktadır.

Şekil 5.35 Kumru Paralimpik Kano Projesi Etkinliği

5.1.3. Giresun İli İl Merkezi İçin Potansiyel Su Sporları Tesisleri

Giresun'un ilinin sahip olduğu kıyı şeridi, doğal koylar ve deniz erişimi sayesinde su sporları açısından belirli bir potansiyele sahiptir. Mevcut durumda deniz alanlarında yürütülen su sporları faaliyetleri oldukça sınırlı olmakla birlikte, saha ziyaretleri ve kurum görüşmeleri sonucunda il merkezi sınırları içinde farklı branşlara hizmet verebilecek potansiyel alanlar tespit edilmiştir. Bu alanlar; ulaşım kolaylığı, mevcut altyapı imkânları ve şehir merkezine yakınlık gibi kriterler doğrultusunda öne çıkmakta ve sporcular ile halkın su sporlarına katılımını destekleyebilecek merkezler olarak değerlendirilmektedir. Ancak çoğu alanın balıkçılar tarafından yoğun olarak kullanılması ve su sporları tesislerinin kurulması için yeterli fiziksel alanın bulunmaması, aktivitelerin güvenli ve sürekli şekilde yürütülmesini sınırlayan önemli bir faktördür. Giresun il sınırları içerisinde öne çıkan su sporları tesisleri ve potansiyel alanlar hakkında detaylı bilgiler aşağıda başlıklar halinde sunulmuştur.

5.1.3.1. Giresun Merkez Kumyalı Mevki: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Giresun'un şehir merkezinde yer alan Kumyalı mevki, mevcut durumda yoğun balıkçı trafiği nedeniyle su sporları faaliyetleri için uygun bir alan sunmamaktadır. Barınaktaki tüm alanlar balıkçılar tarafından kullanılmakta olup, su sporları tesislerinin konumlandırılacağı fiziksel alan mevcut değildir. Ancak Giresun Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü yetkilileri, barınağın Giresun Aksu Tüneli çıkışında yapılan yeni büyük kapasiteli balıkçı barınağına taşınma ihtimali olduğuna dikkat çekmişlerdir. Bu durum gerçekleştiğinde, Giresun Merkez Kumyalı mevki su sporları tesisi kurulumu için uygun bir alan haline gelecektir.

Mevcut konum ve koşullar dikkate alındığında, tesis kapsamında kano, yelken, kürek, SUP ve dalış gibi birçok etkinliğin hibrit olarak yürütülmesi mümkün olacaktır. Bununla birlikte, alanın bitişiğinde yer alan Giresun Port Limanı, sportif aktiviteler açısından potansiyel tehlike oluşturabilmektedir. Bölgede herhangi bir nehir girişi bulunmamakta ve mendirek girişleri dalga ile rüzgâr koşullarına bağlı olarak değişkenlik göstermektedir.

Şekil 5.36 Giresun Kalesi'nden Giresun Merkez Kumyalı Mevki'nin Görünümü

Şekil 5.37 Giresun Merkez Kumyalı Mevki Liman İçerisinden Görünüm

Şekil 5.38 Giresun Merkez Kumyalı Mevki Mendirek Ucundan Görünüm

Buna rağmen, alanın şehir merkezine yakınlığı ve halka açık deniz erişimi, gençlerin ve halkın su sporlarına katılım potansiyelini artıran önemli bir avantajdır. Barınaktaki balıkçılar yeni Kumyalı Balıkçı Barınağı mevkiye taşındığında, burası Giresun'da su sporları kültürünü yaygınlaştırmak ve yeni sporcuların eğitime başlamak için stratejik bir lokasyon olarak değerlendirilebilecektir.

5.1.3.2. Giresun Merkez Gemiler Çekeği Mevkii: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Giresun Merkez'de yer alan Gemiler Çekeği mevkindeki Balıkçı Barınağı, konumu ve korunaklı yapısı itibarıyla su sporları tesisi kurulumu açısından yüksek potansiyele sahip bir

alan olarak değerlendirilmektedir. Barınak, dalga ve rüzgâr koşullarına karşı oldukça korunaklı olup, özellikle mendirek dışı kısımda batı ve karayel rüzgârlarına karşı doğal bir koruma sağlamaktadır. Bu özelliğiyle bölge; kano, yelken, kürek, dalış ve SUP gibi su sporlarının güvenli biçimde yürütülmesine elverişli bir yapıya sahiptir. Ayrıca alanın Giresun Adası'na yakın bir konumda bulunması, dalış faaliyetleri açısından da avantaj sağlamaktadır.

Şekil 5.39 Giresun Kalesi'nden Giresun Merkez Gemiler Çekeği Mevkinin Görünümü

Şekil 5.40 Giresun Merkez Gemiler Çekeği Mevkinde Yer Alan Balıkçı Barınağının Görüntüsü

Şekil 5.41 Giresun Merkez Gemiler Çekeği Mevkinde Yer Alan Balıkçı Barınağının Mendirek Görünümü

Bununla birlikte, mevcut durumda barınak alanı tamamen balıkçı tekneleriyle dolu olduğundan, yeni bir su sporları tesisinin kurulabileceği fiziksel boşluk bulunmamaktadır. Ayrıca barınak, balıkçı kooperatifi tarafından işletilmekte olup, gerekli izinler alınmadan sportif faaliyetlerin yürütülmesi mümkün değildir. Kurum görüşmelerinde, barınakta faaliyet gösteren balıkçıların su sporları etkinliklerine olumlu yaklaşmadıkları da belirtilmiştir.

5.1.3.3 Aksu Su Ürünleri Kooperatifi Mevki: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Giresun Merkez’de yer alan Aksu Su Ürünleri Kooperatifi mevki, su sporları tesisi kurulumu açısından bazı potansiyel avantajlara sahip olmakla birlikte, mevcut koşullar açısından sınırlamalar ve riskler barındırmaktadır. Barınak, derenin hemen dibinde inşa edilmiş olup, bu durum suyun sürekli bulanık olmasına ve su kalitesinin değişkenlik göstermesine neden olmaktadır. Ayrıca barınağın hemen bitişinde yer alan çöplük alanı, çevresel ve görsel açıdan olumsuz bir etki yaratmaktadır.

Şekil 5.42 Aksu Su Ürünleri Kooperatifi Mevki

Mendirek çıkışı, barınağın fiziksel yapısı gereği oldukça dar bir yapıya sahip olup, kum toplama potansiyeli yüksektir. Bu durum, küçük tekneler ve başlangıç düzeyindeki su sporları aktiviteleri açısından zaman zaman zorluklar yaratabilmektedir. Özellikle yağışın bol olduğu mevsimlerde, dere ağzı olması nedeniyle mendirek çıkışında şiddetli akıntı oluşmakta ve bu durum güvenlik açısından ek önlem gerektirmektedir.

Tüm bu koşullar göz önünde bulundurulduğunda, Aksu Su Ürünleri Kooperatifi mevkinin su sporları faaliyetleri için mevcut haliyle sınırlı bir uygunluk sağladığı değerlendirilmektedir. Alanın fiziksel ve çevresel kısıtları, özellikle kano, SUP veya yelken gibi başlangıç ve eğitim düzeyindeki sporların güvenli bir şekilde yürütülmesini zorlaştırmaktadır.

5.1.3.4 Uzunkum Yeni Balıkçı Barınağı Mevki: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Giresun Merkez'in doğu çıkışında, Aksu Tüneli'nin hemen çıkışında yer alan yeni Uzunkum Yeni Balıkçı Barınağı mevki, su sporları tesisi kurulumu açısından yüksek potansiyele sahip bir alan olarak değerlendirilmektedir. Barınak, geniş bir fiziksel alan sunmakta olup, henüz tekneler için yer tahsisi yapılmamış olması, su sporları aktiviteleri açısından önemli bir avantaj sağlamaktadır. Alan, rüzgâr ve dalga koşullarına karşı korunaklı bir yapıya sahip olup, kano, yelken, SUP ve kürek gibi sporların güvenli bir şekilde yürütülmesine elverişli bir ortam sunmaktadır. Mendireğin bulunduğu bölge, kum toplama eğilimi gösterdiğinden, ilerleyen dönemlerde sağlık sorunları yaşanabilir; bu durum planlamada dikkate alınmalıdır.

Şekil 5.43 Uzunkum Yeni Balıkçı Barınağı Mevki

Barınakta balıkçı aktiviteleri genellikle kış döneminde yoğunlaşırken, su sporları faaliyetleri yaz aylarında gerçekleştirilmektedir. Bu durum, mevsimsel uyumluluk açısından önemli bir avantaj sunmaktadır. Yeni barınak alanında, balıkçı teknelerinin ayrılmış bölgelere yönlendirilmesi hâlinde, su sporları tesisleri için yeterli ve güvenli bir alan oluşturulabilir. Özellikle tesis mendireğinin en doğu yakasına inşa edilirse, balıkçı teknelerinden bağımsız bir alan sağlanabilir; ancak giriş-çıkış esnasında teknelerin oluşturabileceği riskler yine de göz önünde bulundurulmalıdır. Tüm bu özellikleriyle Uzunkum Yeni Balıkçı Barınağı mevki, Giresun ilinde su sporları için kurulabilecek en uygun ve stratejik alanlardan biri olarak öne çıkmaktadır.

5.1.4. Giresun İli İlçeleri İçin Potansiyel Su Sporları Tesisleri

5.1.4.1. Espiye-Yağlıdere Mevki: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Espiye ilçesi, sahip olduğu akarsu ve doğal alanlar sayesinde rafting ve kano branşları için dikkat çekici bir potansiyele sahiptir. Özellikle Yağlıdere, etaplar oluşturulması hâlinde kano ve rafting eğitimleri için elverişli parkurlar sunmaktadır. Bölge, doğal akışlı su yapısı ve korunaklı alanlarıyla sporcular için güvenli bir ortam sağlamaktadır.

Şekil 5.44 Espiye Yağlıdere

Şekil 5.45 Espiye Yağlıdere Şehit Cengiz Sarıbaş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Aktivitesi

Espiye’de, Şehit Cengiz Sarıbaş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi bünyesinde yürütülen okul düzeyindeki kano ve rafting eğitimleri, öğrencilerin ulusal ve uluslararası

yarışmalara katılımını sağlamış, bölgenin su sporları kültürünün gelişmesine önemli katkıda bulunmuştur. Bununla birlikte parkurun kısa olması, bazı bölgelerde derinliğin azalması ve çevredeki HES'lerin su akışını düşürmesi, rafting faaliyetlerinin sürdürülebilirliğini zaman zaman olumsuz etkileyebilmektedir.

5.1.4.2. Gülburnu Mevki: Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Gülburnu mevki, kano ve SUP aktiviteleri için doğal potansiyel taşımakla birlikte, kıyı yapısı ve korunaklı alanları sayesinde başlangıç düzeyinde eğitim ve deneme faaliyetlerine uygun bir alan sunmaktadır. Ancak bölgedeki balıkçı barınakları nedeniyle kullanılabilir fiziksel alan sınırlıdır ve şehrin dışında yer alması, ulaşım ve lojistik açısından bazı kısıtlar getirmektedir. Bu nedenle ileri düzey su sporları eğitimleri ve sürekli organizasyonlar için altyapı güçlendirmesi ve ek güvenlik önlemleri alınması gerekmektedir.

şekil 5.46 Karayolundan Gülburnu Mevki Görünümü

Ŗekil 5.47 Gülburnu Mevki

5.1.4.3. Tirebolu Karayolları Mevki ve HarŖit ayı Su Sporları Potansiyeli ve Uygunluk Analizi

Tirebolu ilçesi, Giresun il sınırları içinde su sporları aktivitelerinin en yoğun yürütüldüğü merkezlerden biridir. İlçede, Tirebolu Karayolları mevki ve HarŖit ayı kano, yelken SUP, dalıŖ ve diğer su sporları branŖları için oldukça yüksek potansiyele sahip bir alandır. Bunun temel nedeni korunaklı yapısı ve ilçe merkezinde yer almasıdır. İlçe merkezi içinde yer alması, ulaŖım ve lojistik açısından avantaj sağlamaktadır.

Şekil 5.48 Tirebolu Karayolları Mevki

Şekil 5.49 Tirebolu merkez kaleden Karayolları Mevki Görüntüsü

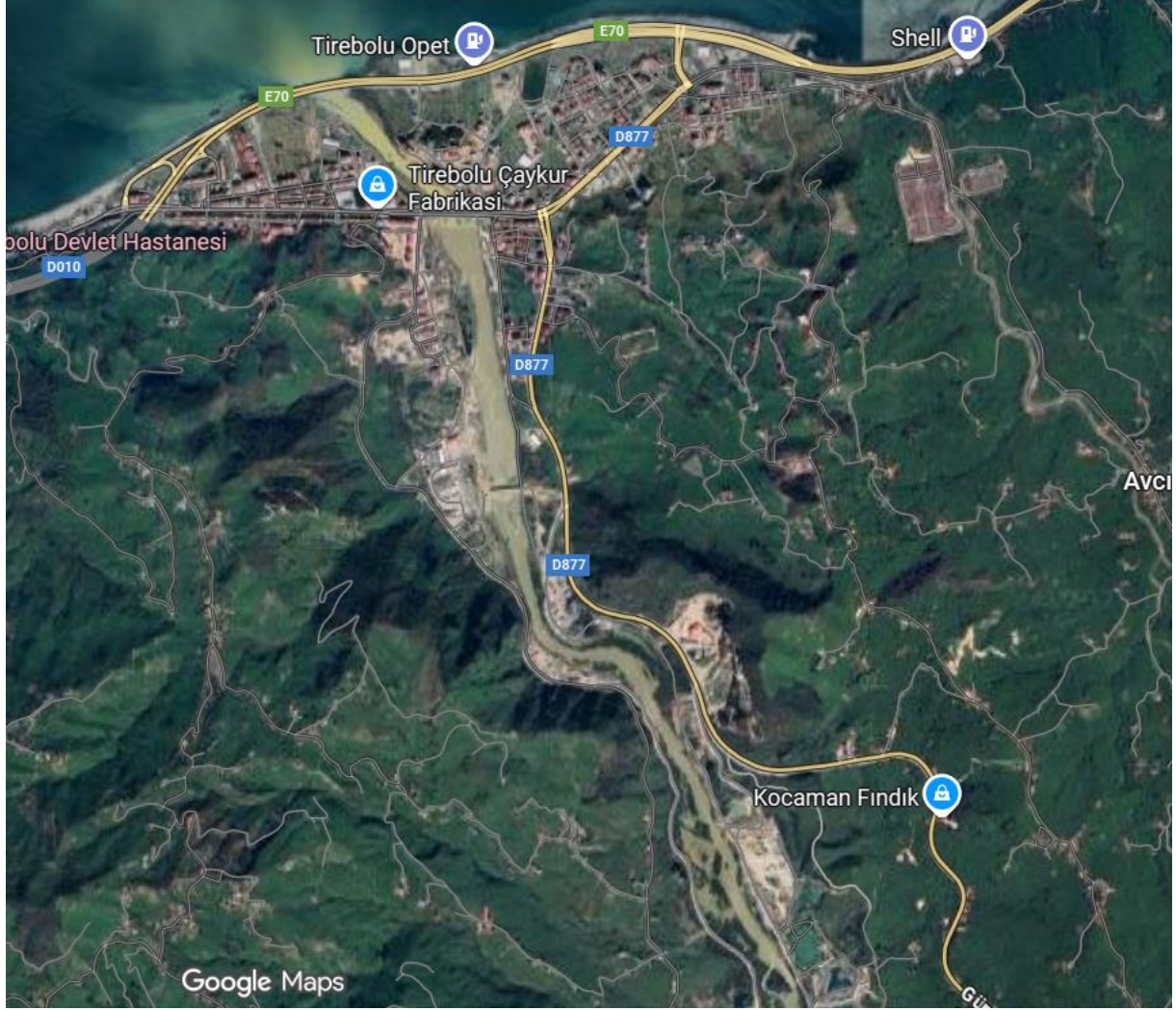
Şekil 5.50 Tirebolu Karayolları Mevki

Mevcut kıyı yapısı ve altyapısı, başlangıç ve orta düzey eğitimler ile deneme faaliyetleri için uygundur. Kara tesislerinin kurulabilmesi için yeterli alan sunması, Tirebolu'yu Giresun ilinde su sporları aktiviteleri için en uygun alanlardan biri hâline getirmektedir. Bölgede konteyner, yüzer iskele ve rampa altyapısı mevcut olup, yaz döneminde düzenli eğitimler yürütülmekte, kış aylarında ise Giresun Merkez'deki kapalı havuzda temel eğitimler sürdürülmektedir. Ancak ileri düzey aktiviteler ve sürekli kullanım için ekipman sayısının artırılması ve ilave antrenörler sağlanması gerekmektedir.

Şekil 5.51 Tirebolu Gençlik İlçe Müdürlüğü Fiziki Alanı

Harşit Çayı'nın özellikle son 7-8 kilometrelik kısmı, Tirebolu ilçesinde kano ve rafting aktiviteleri için elverişli doğal koşullar sunmaktadır. Bölge, akışkan ve doğal yapısı sayesinde başlangıç ve orta düzey eğitimler ile deneme faaliyetleri için uygun bir parkur oluşturur. Parkurun kısa olması ve yer yer derinliğinin azalması gibi sınırlamalar olmasına rağmen, Harşit Çayı eğitim ve tanıtım amaçlı etkinlikler için stratejik bir alan olarak değerlendirilmektedir.

Şekil 5.52 Tirebolu Merkez Harşit Çayı

5.2. Kıyı Şeridi ve İç Sularda Su Sporlarına Uygun Alanların CBS Tabanlı Haritalanması ve İnfografik Haritalar

Bu çalışmada Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS), Ordu ve Giresun illerinde belirlenen su sporları potansiyel alanlarının konumsal olarak haritalandırılması ve görsel sunumu amacıyla kullanılmıştır. CBS, mekânsal verilerin toplanması, depolanması, yönetilmesi ve görselleştirilmesini sağlayan bir bilgi sistemidir. Bu yönüyle, alanların coğrafi konumlarının doğru şekilde temsil edilmesi ve görsel analizlerin desteklenmesi açısından önemli bir araçtır.

Çalışmada CBS, yalnızca haritalama aracı olarak kullanılmış; analiz süreci kapsamında ayrı olarak gerçekleştirilen SWOT ve AHP değerlendirmelerine destekleyici görsel materyal üretmek amacıyla uygulanmıştır. Bu kapsamda, ArcGIS Pro 2.8.3 Desktop jeoistatistiksel analiz modülü yazılımı kullanılarak Ordu ve Giresun illerindeki potansiyel su sporları alanlarının konumları, kıyı morfolojisi ve erişim bağlantıları işlenmiş; her bölge, mekânsal doğruluk esasına göre sayısallaştırılmıştır.

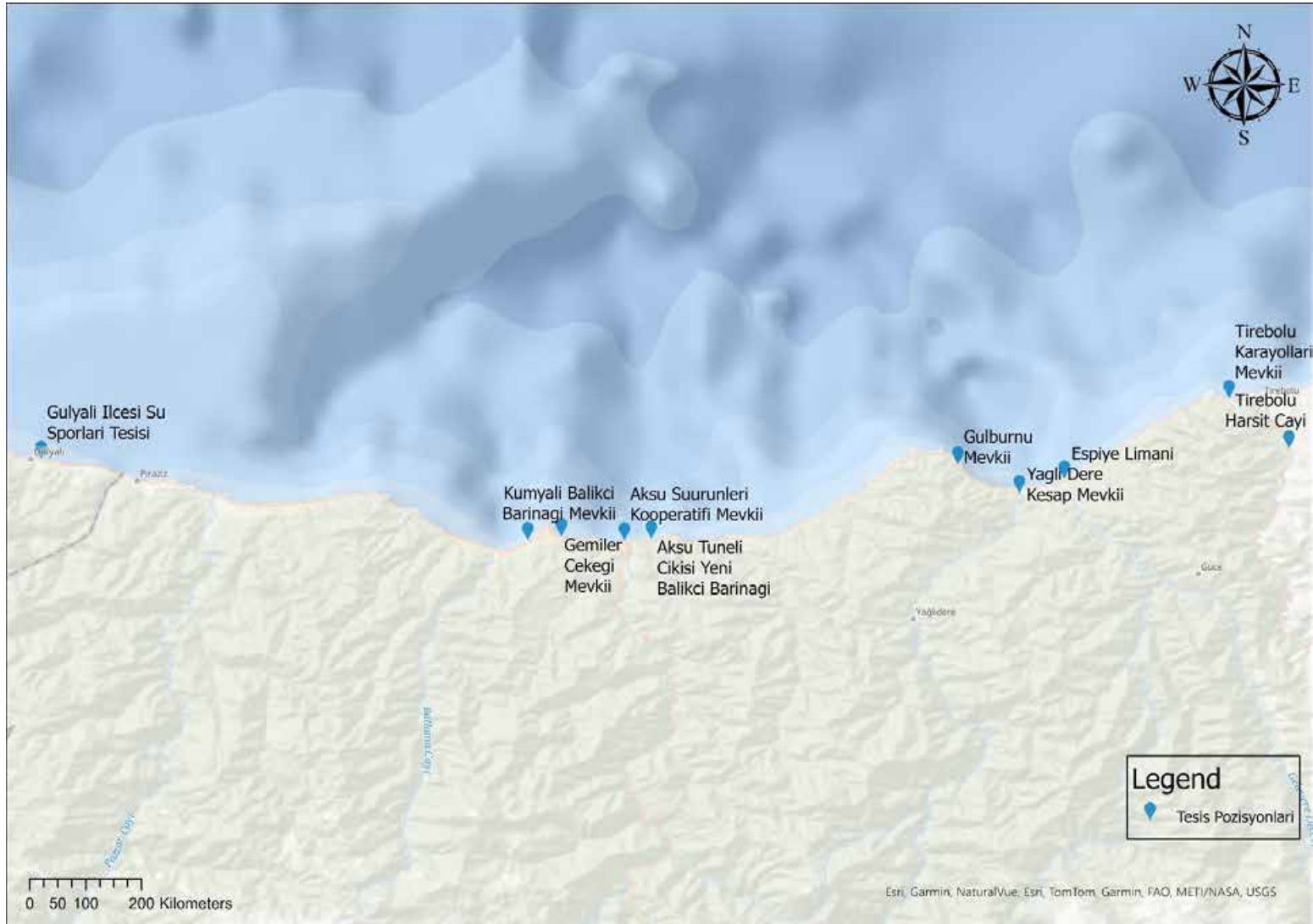
Elde edilen haritalar, çalışma alanlarının fiziksel konumlarını, deniz ve kara etkileşimlerini ve birbirleriyle olan konumsal ilişkilerini göstermektedir. Böylece, CBS tabanlı görseller; SWOT ve AHP sonuçlarının mekânsal bağlamda desteklenmesi ve karar vericiler için bütüncül bir değerlendirme zemini oluşturulması amacıyla hazırlanmıştır. Ordu ve Giresun illeri için oluşturulan CBS tabanlı haritalar Şekil 5.53 ve Şekil 5.54'te sunulmaktadır.

Ordu ve Giresun illerinde belirlenen su sporları potansiyel alanları, CBS tabanlı haritalara ek olarak infografik haritalar aracılığıyla da görsel olarak sunulmuştur. CBS tabanlı konumsal verilerden yararlanılarak hazırlanan bu infografik haritalar, her iki ilin merkez ve ilçe düzeyindeki potansiyel su sporları alanlarının mekânsal dağılımını sade, anlaşılır ve estetik bir biçimde ortaya koymaktadır. Haritalar, kullanıcıya yalnızca coğrafi konum bilgisi sunmakla kalmayıp; aynı zamanda alanların spor türlerine göre uygunluk durumlarını, ulaşım olanaklarını ve çevresel niteliklerini semboller, ikonlar ve renk kodları aracılığıyla görselleştirmektedir. Bu yönüyle infografik haritalar, CBS tabanlı konum verilerinin ötesine geçerek su sporları alanlarına ilişkin hem konumsal hem de açıklayıcı bilgileri bir arada sunan bütüncül bir görsel referans niteliği taşımaktadır.

Bu infografik haritalar, yalnızca uzmanlar ve karar vericiler için değil, aynı zamanda halkın su sporları olanaklarına daha bilinçli şekilde erişebilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Haritalar, Ordu ve Giresun illerinde yer alan tüm su sporları alanlarını, branş türleriyle birlikte tek bir görsel atlas üzerinde birleştirilerek kullanıcıya kapsamlı bir bakış sunmaktadır. Böylece hem yerel halk hem de spor tutkunları, kendi il sınırları içerisindeki en uygun kano, yelken, dalış veya rafting noktalarını kolaylıkla görebilmekte, bu alanların fiziksel koşulları, ulaşım imkânları ve çevresel özellikleri hakkında ön bilgi edinebilmektedir. CBS tabanlı haritalar yalnızca konumsal dağılımı gösterirken, infografik haritalar alanların ayrıntılı niteliklerini, spor türü uygunluklarını ve erişim bilgilerini de sunarak kullanıcı dostu bir "Su Sporları Atlası" işlevi görmektedir. Bu kapsamda Ordu ve Giresun illeri için oluşturulan su sporları infografik haritaları Şekil 5.55-5.58 arasında sunulmaktadır.

Şekil 5.53 Ordu İli CBS Tabanlı Su Sporları Haritası

Şekil 5.54 Giresun İli CBS Tabanlı Su Sporları Haritası

Ordu Su Sporları Atlası

Ünye

- Kilit Bilgiler:**
- Odak Noktası: Yalı Mevkii (Merkezî konum, ulaşımı kolay)
 - Deniz Yapısı: Batı ve kuzey rüzgarlarına karşı korunaklı; dalışa uygun temiz su.
 - Mevcut Altyapı: Aktif bir su sporları kulübü ve ~50 kano sporcusu.
 - Geçmiş Başarı: Belediyenin düzenlediği yelken eğitimlerine yoğun ilgi.

Fatsa

- Kilit Bilgiler:**
- Karakteri: Korunaklı bir doğal liman, Fener Adası ile entegre su sporları merkezi.
 - Özgün Yapı: Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi'nin akademik ve ekipman desteği mevcut.
 - Bağlantı: Elekçi Irmağı'ndan başlayan kano parkurunun denizle buluşma noktası.
 - Kısıtlar: Alan, balıkçı tekneleriyle paylaşılıyor; profesyonel yarışlar için dar.

Perşembe Yaylası

- Kilit Bilgiler:**
- Karakteri: Önü yayla, doğal gölü ve eşsiz menderesleriyle bir turizm cazibe merkezi.
 - Mevcut Turizm Altyapısı: Oteller, restoranlar, festival alanları mevcut.
 - Özgünlük: Su sporları, trekking ve kamp ile birleştirilebilen çok yönlü deneyim.
 - Kısıtlar: Mevsimsel (yoğun kar), şehre uzak ve su sporları için özel altyapı yok.

Gülyalı

- Kilit Bilgiler:**
- Odak Noktası: Gülyalı Su Sporları Merkezi & Kamp Alanı (Kurumsal tesis)
 - Büyük Avantaj: Ordu-Giresun Havalimanı'na yakınlık.
 - Mevcut Altyapı: Kano, yelken, dragon bot alanları; kamp, bisiklet yolu, seyirci otoparkı.
 - Etkinlik Deneyimi: Dragon bot yarışları ve bisiklet festivallerine ev sahipliği yapmıştır.

Ulugöl Tabiat Parkı

- Kilit Bilgiler:**
- Karakter: 1200 m yükseklikte, durgun yüzeyle bir heyelan gölü ve tabiat parkı.
- Mevcut Tesisler: Bungalov evler, yeme-içme ve yürüyüş alanları (Belediye işletmesi).
- Uygunluk: Başlangıç seviyesi ve rekreasyonel aktiviteler için güvenli ve uygun.
- Sınırlılık: Küçük yüzölçümü yelkene uygun değil; ulaşım zor ve su sporları altyapısı yok.

Gaga Gölü

- Kilit Bilgiler:**
- Karakteri: 1. ve 3. Derece Doğal Sit Alanı statüsünde, koruma altında küçük bir heyelan gölü.
 - Mevcut Altyapı: Ordu BB tarafından düzenlenmiş; yürüyüş yolları, seyir terası, WC, otopark.
 - Özgünlük: Ortasında adacık bulunan, fındık bahçeleriyle çevrili şirin ve erişimi kolay bir rota.
 - Sınırlılık: Küçük yüzölçümü (60 da) sadece kano gibi hafif su sporlarına izin veriyor.

Topçam Baraj Gölü

- Kilit Bilgiler:**
- Karakteri: Yüksek irtifalı (950 m), sakin ve dalgasız bir yayla gölü.
 - Uygunluk: Özellikle yeni başlayanlar ve amatör sporcular için ideal.
 - Potansiyel Kullanım: Millî takım antrenman kampları ve doğa tutkunları.
 - Zorluk: Ordu merkeze uzak (100 km) ve mevcut altyapı bulunmuyor.

Lejant	
	Tüplü Dalış
	Rafting
	Kano
	SUP
	Kürek
	Yelken
	Kamp
	Karavan
	Bisiklet
	Amatör Balıkçılık

Şekil 5.55 Ordu İli Su Sporları İnfografik Haritası

Altınordu Su Sporları Atlası

Akyazı

Kilit Bilgiler:

- Tesis: Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi
- Karakteri: Ordu BB'ye ait, şehir merkezinde faal bir eğitim merkezi.
- Mevcut Yapı: Uzman antrenörler, temel ekipman ve yerleşik öğrenci potansiyeli var.
- Kullanım: Yelken, kano eğitimi ve itfaiye dalış tatbikatları yapılıyor.
- Zorluklar: Cıvil Deresi nedeniyle su bulanık; rüzgara açık ve alan sınırlı.

Durugöl

Kilit Bilgiler:

- Tesis: Durugöl Mahallesi Gençlik Spor İl Müdürlüğü Tesisleri
- Karakteri: Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'ne bağlı kurumsal bir tesis.
- Mevcut Yapı: Güçlü eğitmen kadrosu ve yüksek öğrenci potansiyeli var.
- Zorluklar: Kayalık kıyı yapısı, rüzgara açık konumu, suyun bulanık olması ve az görünürlük.
- Potansiyel: Kıyı gerisindeki geniş alan ile geliştirmeye açık.

Kirazlımanı

Kilit Bilgiler:

- Karakteri: Şehir merkezine (Altınordu) çok yakın, halka açık bir yaşam merkezi.
- Deniz Yapısı: Batı ve kuzeybatı rüzgarlarına karşı doğal korunaklı, ancak kuzey rüzgarlarına açık.
- Mevcut Altyapı: Kumsal, yürüyüş yolları, sosyal donatılar (Ordu BB himayesinde).
- Geçmiş ve Potansiyel: Yelken ve kürek geçmişi var; Bozukkale Burnu dalış için uygun.

Melet

Kilit Bilgiler:

- Karakteri: Bir akarsu ağızı; taşkın riski ve doğal akıntıya sahip.
- Su Yapısı: Su kalitesi düşük, kirlenici unsurlar mevcut.
- Potansiyel: Kontrollü koşullarda kano, kürek ve küçük ölçekli rafting.
- Zorluklar: Ulaşım zor, yelkene uygun değil, güvenlik riskleri yüksek.

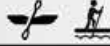
Lejant

	Tüplü Dalış		Kürek		Bisiklet
	Rafting		Yelken		Amatör Balıkçılık
	Kano		Kamping		
	SUP		Karavan		

Şekil 5.56 Altınordu İlçesi Su Sporları İnfografik Haritası

Giresun Su Sporları Atlası

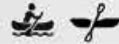
Gülburnu Mevkii

Kilit Bilgiler:

- Karakteri: Sakin ve korunaklı kıyı yapısıyla başlangıç seviyesinde su sporlarına elverişli.
- Su Yapısı: Kano ve SUP eğitimleri için uygun, ancak alan balıkçı barınakları nedeniyle sınırlı.
- Potansiyel: Altyapı ve güvenlik iyileştirmeleriyle alternatif bir eğitim noktası olabilir.
- Zorluklar: Şehir merkezine uzaklığı, ulaşım zorlukları ve teknik altyapı eksikliği sürdürülebilirliği kısıtlıyor.

Espiye-Yağlıdere

Kilit Bilgiler:

- Karakteri: Doğal akışlı nehir yapısıyla rafting ve kano için en elverişli parkurlardan biri.
- Su Yapısı: Güvenli etaplar oluşabilen, ancak mevsimsel su seviyesi değişkenlik gösteren kısa parkur.
- Potansiyel: Altyapı iyileştirmeleriyle ulusal düzeyde eğitim ve yarışma merkezi olabilir.
- Zorluklar: HES kaynaklı akış azalması, taşkın riski ve altyapı eksiklikleri sürekliliği sınırlıyor.

Tirebolu-Hamşit Çayı

Kilit Bilgiler:

- Karakteri: İlçe merkezinde yer alan, çok branşlı su sporlarına uygun gelişmiş bir alan.
- Su Yapısı: Korunaklı kıyı yapısı; kano, yelken, SUP, dalış ve rafting için elverişli.
- Potansiyel: Mevcut altyapı güçlendirilirse bölgesel düzeyde su sporları merkezi olabilir.
- Zorluklar: Ekipman ve antrenör yetersizliği ile Hamşit Çayı'ndaki mevsimsel su seviyesi azalığı kapasiteyi sınırlandırıyor.

Lejant			
	Tüplü Dalış		Kürek
	Rafting		Yelken
	Kano		Kamp
	SUP		Karavan
			Bisiklet
			Amatör Balıkçılık

Şekil 5.57 Giresun Su Sporları İnfografik Haritası

Giresun Merkez Su Sporları Atlası

Gemiler Çekeği Mevkii

Kilit Bilgiler:

- Karakteri: Korunaklı kıyı yapısı ve Giresun Adası'na yakınlığıyla su sporlarına elverişli bir alan.
- Su Yapısı: Mendirek sayesinde batı ve karayel rüzgârlarına karşı korunaklı; çoklu branş kullanımı için uygun.
- Potansiyel: Uygun izinlerle çok branşlı bir su sporları merkezine dönüşebilir.
- Zorluklar: Balıkçı barınağı kullanımı nedeniyle tesisleşme ve alan erişimi kısıtlı.

Aksu Suürünleri Kooperatifi

Kilit Bilgiler:

- Karakteri: Şehir merkezine yakın, dere ağzında konumlanan bir kıyı alanı.
- Su Yapısı: Sürekli bulanık, akıntılı ve dar mendirek yapısı nedeniyle güvenli değil.
- Potansiyel: Çevresel rehabilitasyon uygulanırsa kano ve SUP için sınırlı uygunluk kazanabilir.
- Zorluklar: Kirlilik, akıntı, kum birikimi ve çöplük alanı nedeniyle spor yapmaya elverişsiz.

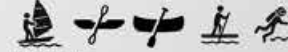
Kumyalı Balıkçı Barınağı

Kilit Bilgiler:

- Karakteri: Şehir merkezine çok yakın, erişimi kolay bir kıyı alanı.
- Su Yapısı: Geniş kıyı hattı; kano, yelken, kürek, SUP ve dalış için uygun.
- Potansiyel: Balıkçı barınağı taşındığında büyük bir su sporları merkezine dönüşebilir.
- Zorluklar: Liman trafiği ve dalga değişkenliği güvenlik açısından dikkat gerektiriyor.

İncekum Mevkii

Kilit Bilgiler:

- Karakteri: Geniş fiziki alanı ve korunaklı yapısıyla su sporlarına en uygun bölgelerden biri.
- Su Yapısı: Rüzgâr ve dalgaya karşı korunaklı; kano, yelken, kürek ve SUP için elverişli.
- Potansiyel: Planlı düzenleme ile çok branşlı bir su sporları merkezine dönüştürülebilir.
- Zorluklar: Mendirek çevresinde kum birikimi ve balıkçı trafiği uzun vadeli kullanımda dikkat gerektiriyor.

Lejant

Şekil 5.58 Giresun Merkez Su Sporları İnfografik Haritası

5.3. Her İl İçin Önerilen Pilot Yatırım Lokasyonlarının SWOT Analizi

Küresel rekabet ortamına uyum sağlamak ve organizasyonların sürdürülebilirliğini güvence altına almak amacıyla çeşitli stratejik yönetim teknikleri geliştirilmiştir. Bu tekniklerden biri olan SWOT analizi, işletmelerin ve projelerin güçlü ve zayıf yönlerini belirleyerek fırsatları değerlendirmesine ve tehditlere karşı önlem almasına yardımcı olur. SWOT, güçlü yönler (Strengths), zayıf yönler (Weaknesses), fırsatlar (Opportunities) ve tehditler (Threats) olmak üzere dört temel bileşenden oluşur.

İlk olarak 1965 yılında Heinz Wehrich tarafından ortaya atılan SWOT analizi, günümüzde kamu ve özel sektör projelerinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu analiz, yalnızca içsel güçlü ve zayıf yönleri belirlemekle kalmaz, aynı zamanda dışsal fırsatları avantaja dönüştürmeyi ve tehditlere karşı stratejiler geliştirmeyi amaçlar.

Ordu ve Giresun ilinde yapılması planlanan su sporları tesislerinin başarısı için SWOT analizi uygulanarak mevcut avantajlar ve olası riskler belirlenebilir. Bu yöntem, yatırım sürecinde karar alıcılara rehberlik ederken, projenin stratejik yönelimlerini şekillendirmeye katkı sağlar. Analiz sürecinde paydaş görüşleri, uzman değerlendirmeli, sektör verileri, bölgesel dinamikler, turizm potansiyeli ve ekonomik göstergeler dikkate alınmalıdır.

SWOT analizi, uzman görüşlerine dayalı olarak yapılan esnek ve pratik bir yönetim aracı olup, su sporları tesislerinin güçlü ve zayıf yönlerini belirlemede, fırsatları değerlendirmede ve olası tehditlere karşı önlem geliştirmede kritik bir rol oynamaktadır. Matris yöntemiyle içsel ve dışsal faktörlerin sistematik olarak analiz edilmesi, tesislerin planlama ve geliştirme süreçlerinin etkinliğini artırmaktadır. Bu bağlamda, Ordu ili su sporları tesisleri için yapılan SWOT analizinin alanında uzman kişiler tarafından yürütülmesi büyük önem taşımaktadır.

Bölgesel turizm ve spor altyapısı açısından stratejik öneme sahip olan Ordu su sporları tesislerinde SWOT analizi rehberliğinde ilerlemek, sürdürülebilir ve etkin bir yatırım ve yönetim süreci yürütülmesini sağlamaktadır. Planlama aşamasında SWOT analiz sonuçlarının dikkate alınması, tesislerin geliştirilmesine yönelik gerçekçi ve uygulanabilir stratejilerin oluşturulmasına katkı sunmaktadır.

Potansiyel alanlar arasında değerlendirilen Kumru ilçesi, mevcut fiziksel altyapısının su sporları faaliyetleri için uygun alanlar sunmaması ve ilçede faaliyet gösteren merkezin su sporları etkinliklerini Ordu il sınırları içerisindeki farklı lokasyonlarda (Fatsa, Ünye, Perşembe Yaylası vb.) yürütmesi nedeniyle SWOT analizine dahil edilmemiştir.

5.3.1. Ordu İli İl Merkezi Potansiyel Alanlar İçin SWOT Analizleri

5.3.1.1. Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Kiraz Limanı Yaşam Merkezi, şehir merkezine yakın konumu ve kolay ulaşılabilirliği sayesinde su sporlarına erişimi artırma potansiyeline sahip bir alandır. Doğal korunaklı yapısı, temiz deniz suyu ve geniş açık alanlarıyla özellikle yelken, kano ve SUP gibi başlangıç seviye eğitimler için uygun koşullar sunmaktadır. Bununla birlikte, kuzey rüzgârlarına açık olması, koruma yapısı eksikliği ve profesyonel tesis donanımının yetersizliği önemli zayıf yönler olarak öne çıkmaktadır. Bölge, Ordu'nun turizm çeşitliliğini artırabilecek, gençlere yönelik spor programlarıyla sosyal fayda yaratabilecek ve ulusal etkinliklere ev sahipliği yapabilecek bir potansiyel taşımaktadır. Ancak mevsimsel hava koşulları, çevresel tehditler ve yüksek yatırım maliyetleri dikkatle yönetilmesi gereken risklerdir. Kiraz Limanı Yaşam Merkezi alanı için yapılan SWOT analizi Tablo 5.1'de verilmektedir.

Tablo 5.1 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none">• Şehir merkezine yakın konumda bulunması ve ulaşım kolaylığı sayesinde halkın ve sporcuların katılımını teşvik etmesi.• Batı ve karayel rüzgârlarına karşı doğal olarak korunaklı yapıya sahip olması ve yelken, kano, dalış, SUP ile başlangıç seviye eğitimler için güvenli ortam sunması.• Deniz suyunun temiz olması ve kıyı çevresinin bakımlı bulunması nedeniyle sağlık ve hijyen açısından avantaj sağlaması.• Geniş açık alan yapısına sahip olması ve farklı branşların aynı anda uygulanabilmesine imkân tanınması.• Yelken ve kürek geçmişinin bulunması ve spor kültürünün daha önce deneyimlenmiş olması.• Sosyal donatılar, yürüyüş yolları ve kumsal alanların bulunması ve spor faaliyetlerini destekleyen sosyal ve rekreatif altyapı sunması.• Bozukkale Burnu'na yakın olması ve dalış eğitimi ile başlangıç faaliyetleri için uygun ek mekân sağlaması.	<ul style="list-style-type: none">• Kuzey ve poyraz rüzgârlarına açık olması ve bu nedenle güvenlik riskleri yaratması.• Mendirek veya ek koruma yapıları ihtiyacının bulunması ve bu durumun altyapı yatırımı gerektirmesi.• Şu an için tam donanımlı bir su sporları tesisinin (depolama, eğitim alanı, güvenlik merkezi vb.) bulunmaması.• Spor branşlarının çeşitlilik göstermesine rağmen profesyonel turnuva veya yarışmalar için yeterli teknik altyapının bulunmaması
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none">• Ordu'nun turizm çeşitliliğini artıracak yeni bir çekim merkezi olma potansiyeline sahip olması.• Yelken, kano, SUP ve dalış gibi farklı branşların bir arada sunulabilmesi sayesinde çok yönlü bir spor merkezi olma potansiyeline sahip olması.• Gençlere yönelik eğitim programları ve okullarla yapılacak iş birlikleri sayesinde	<ul style="list-style-type: none">• Karadeniz'in mevsimsel ve ani değişen hava koşullarına sahip olması ve bu nedenle bazı sporların yılın sadece belirli dönemlerinde yapılabilmesi.• Uygun güvenlik tedbirleri alınmaması durumunda kaza riskinin ortaya çıkması ve tesis imajını olumsuz etkilemesi.• Altyapı yatırım maliyetleri ve bakım gereksinimlerinin bulunması.

spor turizmi ve sporcu yetiştirme potansiyeli sunması.

- Pandemi sonrası açık hava etkinliklerine olan ilginin artması nedeniyle talebin büyüme göstermesi.
- Yerel yönetim desteğinin (Ordu Büyükşehir Belediyesi himayesinde olması) bulunması ve bu durumun planlama ile yatırımlar için avantaj sağlaması.

5.3.1.2. Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi, şehir merkezine çok yakın konumuyla su sporlarının kent yaşamına entegre edilmesi açısından stratejik bir avantaja sahiptir. Mevcut uzman antrenör kadrosu, oturmuş öğrenci potansiyeli ve temel altyapı unsurlarıyla sürdürülebilir bir eğitim ortamı sunmaktadır. Bununla birlikte, Civil Deresi'nin su kalitesini olumsuz etkilemesi, aktivite alanının sınırlılığı ve korunaklı bir yapının bulunmaması tesisin verimliliğini azaltan unsurlar arasındadır. Merkezin halk, üniversite ve gençlik kulüpleriyle yapılacak iş birlikleri sayesinde su sporlarına ilgiyi artırma potansiyeli bulunmaktadır. Ancak kirleticiler, sert rüzgâr koşulları ve mevsimsel değişkenlikler uzun vadede tesisin cazibesini ve güvenliğini tehdit edebilir. Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi alanı için yapılan SWOT analizi Tablo 5.2'de verilmektedir.

Tablo 5.2 Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none">• Ordu şehir merkezine çok yakın konumda bulunması sayesinde ulaşım kolaylığı sağlaması ve halkın ilgisini çekme potansiyeli sunması.• Yelken ve kano branşlarında uzman antrenörlerin bulunması.• İtfaiye ekiplerinin arama-kurtarma ve dalış tatbikatları için kullanılmasıyla çok amaçlı bir işlev görmesi.• Üç yılı aşkın süredir hizmet vermesi sayesinde oturmuş bir öğrenci potansiyeline sahip olması.• Tesisin gerekli olan başlangıç düzeyinde temel altyapı ve ekipmanlara sahip olması.	<ul style="list-style-type: none">• Civil Deresi'nin akışı nedeniyle suyun sürekli bulanık ve çamurlu olması ve bu durumun görsel açıdan olumsuzluk yaratması.• Dere yapısı gereği kirletici unsurların alana karışma ihtimalinin bulunması.• Aktivite yapılacak alanın sınırlı olması.• Rüzgârın 3 Bofor üzerine çıktığında özellikle yeni başlayanlar için yelken yapmayı zorlaştırması ve tehlike arz etmesi.• Su sporları aktiviteleri için korunaklı bir alana sahip olmaması.
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none">• Şehir merkezinde bulunması sayesinde halkın su sporlarına ilgisini artırabilecek etkinliklerin düzenlenebilmesi.• Turistik faaliyetlerle entegrasyon sağlanarak daha geniş kitlelere ulaşma imkânı bulunması.• Üniversite ve gençlik kulüpleri ile iş birliği yapılarak öğrenci katılımının artırılabilmesi.	<ul style="list-style-type: none">• Civil Deresi'nin getirdiği kirleticiler nedeniyle sağlık ve çevre sorunları yaşanma riski bulunması.• Deniz ve rüzgâr koşullarının dalgalı ve sert olması ve bu nedenle özellikle acemi sporcular için güvenlik riski oluşturması.• Suyun bulanık ve kirli olmasının uzun vadede tesisin cazibesini azaltabilmesi.

• Yerel yönetim desteği sayesinde tesisin altyapısının ve tanıtım faaliyetlerinin geliştirilebilmesi.	• Mevsimsel olarak deniz koşullarının değişkenlik göstermesi ve bu durumun etkinliklerin sürekliliğini kısıtlayabilmesi.

5.3.1.3. Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri, güçlü kurumsal desteği, nitelikli eğitmen kadrosu ve yüksek öğrenci potansiyeliyle Ordu'daki su sporları altyapısına önemli katkılar sunabilecek bir konumdadır. Ancak tesisin kayalık kıyı yapısı, rüzgâra açık konumu ve sınırlı görsel çekiciliği, özellikle başlangıç seviyesindeki sporcular için dezavantaj oluşturmaktadır. Buna karşın, kıyı gerisinde yapılabilecek düzenlemeler ve tanıtım faaliyetleriyle tesisin cazibesinin artırılması mümkündür. Üniversiteler ve gençlik kulüpleriyle kurulacak iş birlikleri, sporcu yetiştirme kapasitesinin güçlendirilmesine katkı sağlayabilir. Bununla birlikte, coğrafi kısıtlar ve sürekli değişken deniz koşulları uzun vadeli sürdürülebilirlik açısından dikkatle yönetilmelidir. Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri için yapılan SWOT analizi Tablo 5.3'te verilmektedir.

Tablo 5.3 Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none"> • Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde bulunması sayesinde güçlü kurumsal ve fiziksel altyapı sunması. • Eğitimci kadrosunun güçlü olması ve sporcu yetiştirme kapasitesinin yüksek olması. • Öğrenci potansiyelinin yüksek olması. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kıyı yapısının kayalık olması nedeniyle denize giriş-çıkışın zor ve güvenlik açısından riskli olması. • Rüzgâra açık konumda bulunması ve özellikle acemi yelken ile kano sporcuları için risk yaratması. • Coğrafi koşullar nedeniyle kalıcı korunaklı alan inşa etmenin zor olması. • Suyun bulanık yapısı nedeniyle görsel cazibenin düşük olması. • Konumu itibarıyla görünürlüğünün az olması.
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> • Geniş kıyı gerisinin yeni düzenlemeler ve yatırımlarla su sporları için daha uygun hale getirilebilmesi. • Tanıtım faaliyetleriyle tesisin bilinirliğinin artırılabilmesi. • Üniversiteler, gençlik kulüpleri ve federasyonlarla iş birliği yapılarak sporcu yetiştirme kapasitesinin güçlendirilebilmesi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Coğrafi koşullar nedeniyle kalıcı korunaklı alan oluşturulmasının zor olması ve uzun vadede bazı branşların sürdürülebilirliğini kısıtlaması. • Rüzgâr ve deniz koşullarının sporcular için sürekli güvenlik riski oluşturması. • Bölgedeki doğal çevre koşullarının (kayalık yapı, bulanık su) su sporlarının cazibesini azaltması.

5.3.1.4. Melet Irmağı Ağzı Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Melet Irmağı Ağzı, doğal akıntı yapısı sayesinde kano, kürek ve küçük ölçekli rafting faaliyetleri için uygun bir potansiyel taşımakta ve ekoturizm açısından da dikkat çekici bir çevre sunmaktadır. Ancak taşkın riski, su kalitesinin düşük olması ve akıntının kontrolsüz yapısı, bu alanın güvenli ve sürdürülebilir biçimde kullanılmasını zorlaştırmaktadır. Yelken gibi bazı su sporlarına elverişsiz olan bölge, doğru çevre düzenlemesi ve altyapı yatırımlarıyla sınırlı doğa sporlarına uygun bir eğitim ve etkinlik sahasına dönüştürülebilir. Ayrıca doğa yürüyüşü, kamp ve kano gibi etkinliklerin entegre edilmesiyle spor-turizm çeşitliliği artırılabilir. Bununla birlikte, ulaşım zorlukları ve çevresel kirlilik riskleri dikkate alınarak planlama yapılması gerekmektedir. Melet Irmağı Ağzı için yapılan SWOT analizi Tablo 5.4'te verilmektedir.

Tablo 5.4 Melet Irmağı Ağzı Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none">Doğal akıntı yapısının kano, kürek ve küçük ölçekli rafting aktiviteleri için uygunluk sağlaması.Doğal çevrenin sunduğu potansiyel ile ekoturizm ve rekreasyonel faaliyetler için cazip bir ortam sunması.Akıntının kontrollü planlama ile eğitim amaçlı kullanılabilmesi.	<ul style="list-style-type: none">Dere yapısının taşkın riski taşıması nedeniyle spor ve güvenlik açısından dezavantaj oluşturması.Su kalitesinin düşük olması ve kirlenici unsurların fazla bulunması.Alanın yelken sporu için elverişsiz yapı göstermesi.Kontrolsüz akıntının güvenlik riski yaratması ve su derinliğinin yetersiz olması.Şehir merkezinden uzak olması
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none">Çevre düzenlemesi ve planlı altyapı yatırımları ile turizm ve sınırlı doğa sporları alanı haline getirilebilmesi.Alanın rafting, kano ve kürek branşlarının eğitim ve etkinliklerinde kullanılacak alternatif bir ortam sunması.Bölgenin doğal yapısının su sporları ile doğa yürüyüşü ve kamp gibi bütüncül spor-turizm faaliyetlerinin entegre edilmesine imkân tanınması.Yerel halk ve turistler için farklı spor deneyimlerinin sunulabilmesi.	<ul style="list-style-type: none">Taşkın ve akıntı risklerinin faaliyetlerin sürekli aksamasına neden olabilmesi.Kirli su yapısının uzun vadede sporcu sağlığı üzerinde olumsuz etkiler yaratabilmesi.Altyapı yatırımları yapılmadığında çevresel kirlilik ve güvenlik sorunlarının artabilmesi.Ulaşım zorluklarının sürdürülebilir sporcu ve ziyaretçi çekme kapasitesini sınırlayabilmesi.Alanın su sporları açısından görsel ve turistik cazibe sunmamasıİrmakta yetersiz ve değişken su derinliğinin olması.

5.3.2. Ordu İli İlçeleri Potansiyel Alanlar İçin SWOT Analizleri

5.3.2.1. Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Gülyalı İlçesi, uzun sahil şeridi, doğal yapısının korunmuş olması ve Ordu-Giresun Havalimanı'na yakınlığı sayesinde su sporları açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Mevcut su sporları merkezi, kano, yelken ve dragon bot gibi branşlara altyapı sunarken, kamp alanı, bisiklet yolu ve sosyal donatılarla desteklenmesi tesisin çekiciliğini artırmaktadır. Ancak deniz suyunun zaman zaman kirlenmesi, ilçenin küçük ölçekli yapısı ve mevsimsel kullanım

yoğunluğu sürdürülebilirlik açısından bazı sınırlılıklar yaratmaktadır. Buna karşın atık su yönetiminin iyileştirilmesi, tesis bölgesindeki deniz suyu kalitesini iyileştirilmesi ve turizm odaklı etkinliklerin artırılması, Gülyalı'nın ulusal düzeyde bir su sporları merkezi olarak konumlanmasına katkı sağlayabilir. Çevreyle uyumlu planlama ve kurumlar arası iş birliğiyle bölgenin ekoturizm potansiyeli daha da güçlendirilebilir. Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisleri için yapılan SWOT analizi Tablo 5.5'te verilmektedir.

Tablo 5.5 Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisleri Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none"> • Uzun sahil şeridi ve doğal yapının korunmuş olmasının su sporları ve doğa turizmi için elverişli ortam sunması. • Ordu-Giresun Havalimanı'na yakınlığın ulaşım kolaylığı sağlaması. • Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisleri'nin kano, yelken ve dragon bot gibi branşlara altyapı sağlaması. • Kamp alanı, bisiklet yolu, izleyici otoparkı, kayıkhanesi, duş ve WC gibi destekleyici donatıların mevcut olması. • Dragon bot yarışları ve bisiklet festivalleri gibi sosyal etkinliklere ev sahipliği yaparak sporcu ve halk için cazibe merkezi oluşturması. • Eğitim programlarının uzman eğitmenler ve deneyimli sporcular tarafından verilmesinin sporcu gelişimini desteklemesi. • MarinoPort gibi ek sosyal ve eğlence tesisleriyle desteklenmesinin katılımcı deneyimini zenginleştirilmesi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Yarı kapalı yapısı nedeniyle deniz suyunun çevresel faktörlerden daha fazla etkilenmesi, kirletici unsurların birikimine yol açarak atık su riskini artırması ve su kalitesinin düşmesine neden olması. • İlçenin küçük ölçekli olmasının sürekli sporcu ve ziyaretçi çekme kapasitesini sınırlaması. • Sezonluk yoğunluğun bahar ve yaz aylarında yüksek kullanım, kış aylarında düşük ilgi yaratması. • Ordu il merkezine 16 km mesafede olması.
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> • Atık su sorunlarının çözülmesinin bölgenin güçlü bir su sporları merkezi haline gelmesini sağlaması. • Turizm odaklı su sporları ve eğitim kampı organizasyonları ile ulusal çapta ilgi çekme potansiyeli sunması. • Üniversiteler, federasyonlar ve özel kulüplerle yapılacak iş birliklerinin su sporları altyapısını güçlendirmesi. • MarinoPort ve çevredeki sosyal donatılarla entegre ulusal ve uluslararası etkinliklerin düzenlenebilmesi. • İlçenin doğal yapısının ekoturizm ve gençlik turizmi projelerine entegre edilebilme imkânı sunması. 	<ul style="list-style-type: none"> • Çevresel kirlilik ve atık su problemlerinin çözülmemesinin tesisin cazibesini uzun vadede azaltması. • Küçük ölçekli yerleşim yapısının büyük çaplı organizasyonlarda altyapı yetersizliklerine yol açması. • Deniz koşullarındaki değişkenlik ve çevresel faktörlerin etkinliklerin aksamasına neden olması. • Bölgedeki turizm ve spor yatırımlarının sürdürülebilirliğinin yeterince sağlanamamasının risk oluşturması.

5.3.2.2. Ünye Yalı Mevki Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Ünye Yalı mevki, sahip olduğu uzun sahil şeridi, merkezi konumu ve korunaklı deniz yapısıyla su sporları açısından güçlü bir potansiyel taşımaktadır. Özellikle Yalı mevki hem

halkın hem de gençlerin kolay erişebileceği bir konumda bulunarak su sporlarına katılımı teşvik etmektedir. Bölgede faaliyet gösteren kulüplerin ve aktif sporcuların varlığı, su sporlarının yerel düzeyde benimsenmesini sağlamaktadır. Ancak altyapının profesyonel tesis düzeyine ulaşmamış olması ve mevsimsel deniz koşullarının yarattığı kısıtlar, sürdürülebilir faaliyetlerin önünde engel oluşturmaktadır. Buna rağmen dalış turizminin geliştirilmesi ve kültürel unsurlarla bütünleşik etkinliklerin düzenlenmesi, Ünye'nin bölgesel bir su sporları merkezi haline gelmesine katkı sağlayabilir. Ünye Yalı mevki su sporları için yapılan SWOT analizi Tablo 5.6'da verilmektedir.

Tablo 5.6 Ünye Yalı Mevki Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none"> • Uzun sahil şeridi ve doğal plajların geniş turizm potansiyeli sunması. • Yalı mevkinin merkezi konumunun ulaşım kolaylığı sağlaması ve halk ile gençlerin erişimini kolaylaştırması. • Batı ve kuzey rüzgârlarına karşı korunaklı yapının kano, kürek ve yelken sporları için güvenli ortam sunması. • Deniz feneri çevresinin dalış için elverişli ve temiz yapı sunması. • Bölgede faaliyet gösteren su sporları kulübü ve 50'ye yakın aktif kano sporcusunun mevcut olması. • Geçmişte düzenlenen yelken eğitimlerine yüksek katılımın halkın spora ilgisini artırması. • Kültürel ve doğal turizm unsurlarının spor ve turizmin entegre edilmesini sağlaması. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poyraza karşı kısmen korunaklı olmasının zaman zaman güvenlik riski yaratması. • Deniz koşullarının mevsimsel değişkenliğinin özellikle kış aylarında dalga ve rüzgâr etkisi oluşturması. • Altyapının tam anlamıyla profesyonel tesisleşme seviyesine ulaşamaması.
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> • Yalı mevkinde kurulacak bir tesisin kısa sürede geniş katılımcı kitlesine ulaşabilmesi. • Dalış turizminin geliştirilmesinin su altı sporları için cazibe merkezi oluşturması. • Kültür ve deniz turizmiyle bütünleşik organizasyonların oluşturulabilmesi. • Gençlerin ilgisinin sürdürülebilir bir sporcu yetiştirme ekosistemi sağlaması. 	<ul style="list-style-type: none"> • Altyapı tesislerinin şehir manzarasını bozacağı yönündeki algı nedeniyle halkın projelere karşı tepki göstermesi ve bunun tesis yatırımlarını geciktirme veya engelleme riski oluşturması. • Yeterli altyapı yatırımları yapılmamasının potansiyelin tam olarak değerlendirilememesine yol açması. • Çevresel faktörlerin (kirlilik, kıyı erozyonu vb.) uzun vadede spor alanlarının kullanımını sınırlaması. • Bölgedeki rekabetçi turizm yatırımlarının dikkatleri farklı alanlara kaydırabilmesi.

5.3.2.3. Topçam Baraj Gölü Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Topçam Baraj Gölü, sakin ve dalgasız su yapısıyla kürek, kano, yelken ve rüzgâr sörfü gibi branşlara elverişli; doğal güzellikleri ve yüksek rakımıyla da sporcular için yüksek irtifa kamp alanı potansiyeli taşıyan bir bölgedir. Ancak merkeze uzaklığı, altyapı eksiklikleri ve kısa

aktivite sezonu önemli kısıtlar oluşturmaktadır. Doğru planlama ve çevreye duyarlı yatırımlarla, spor ve doğa turizmini birleştiren sürdürülebilir bir destinasyona dönüştürülmesi mümkündür. Topçam Baraj Gölü su sporları potansiyeline ilişkin SWOT analizi Tablo 5.7’de sunulmaktadır.

Tablo 5.7 Topçam Baraj Gölü Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none"> • Sakin ve dalgasız su yapısının kürek, kano, yelken ve rüzgâr sörfü başlangıç seviyeleri için uygun olması. • Geniş yüzey alanının aynı anda farklı su sporlarına olanak sağlaması. • Eşsiz doğal güzellikler ve yüksek rakımlı yayla gölü özelliğinin sporcular ve turistler için cazip olması. • Sessiz ve izole ortamın milli takımlar ve kulüpler için yüksek irtifa antrenman kampları açısından avantaj sağlaması. • Trekking, yayla turizmi ve amatör balıkçılık ile entegre edilebilecek çok yönlü turizm potansiyeli sunması. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ulaşım zorluklarının Ordu merkeze 100 km mesafe ve 1,5-2 saat yol süresiyle ortaya çıkması. • Mevcut su sporları altyapısının bulunmamasının iskele, soyunma odaları ve bakım alanlarının sıfırdan inşa edilmesini gerektirmesi. • Yüksek rakımın su sıcaklığını düşük tutması ve aktivite sezonunu Haziran–Eylül ile sınırlaması. • Konaklama ve lojistik imkanlarının sınırlı olmasının kamp veya yayla pansiyonları dışında tesisleşme imkânı sunmaması. • Baraj gölü üzerinde su sporları tesisi kurulması için özel izin süreçlerinin karmaşık ve uzun olması nedeniyle projenin uygulama sürecinin zorlaşması.
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> • Spor turizmi ve doğa turizminin birleştirilmesiyle cazip bir destinasyon yaratılabilmesi. • Milli takımlar için yüksek irtifa kamp merkezi haline getirilebilmesi. • Elektrikli gezinti tekneleri ve su kayağı gibi alternatif sporlarla çeşitlilik sağlanabilmesi. • Doğa tutkunları ve ekoturizm pazarına yönelik paket programlarla ulusal ve uluslararası ilgi çekilebilmesi. • Yerel halk için istihdam ve ekonomik katkı potansiyeli sunulması. 	<ul style="list-style-type: none"> • Altyapı yatırımlarının maliyetli olmasının sürdürülebilirlik sorununa yol açması. • Mevsimselliğin kısa sezon dışında kullanımın zayıf kalmasına sebep olması. • Doğal ekosisteme zarar verme riskinin kontrolsüz turizm ve çevre kirliliği ile artması. • Ulaşım zorluklarının yeterli ziyaretçi çekme kapasitesini sınırlaması. • Bölgedeki hava koşullarının değişkenliğinin ani rüzgâr ve yağışlarla spor faaliyetlerini etkilemesi. • Baraj gölü statüsü nedeniyle gerekli resmi izinlerin alınamaması veya gecikmesi sonucunda projenin ertelenmesi ya da tamamen iptal edilme riskinin bulunması.

5.3.2.4. Ordu Ulugöl Tabiat Parkı Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Ordu Ulugöl Tabiat Parkı, durgun göl yüzeyi ve doğal güzellikleriyle kano, kürek ve SUP gibi su sporları için uygun; sakin atmosferiyle doğa ve rekreasyon turizmi açısından cazip bir alan sunmaktadır. Ancak gölün küçük yüzölçümü, ulaşım zorlukları ve altyapı eksiklikleri düzenli eğitimler ve büyük organizasyonlar için kısıtlayıcıdır. Yine de doğa ile iç içe spor kampları, bölgesel etkinlikler ve mevcut tesislerle bütünleşmiş turizm paketleriyle

sürdürülebilir bir spor destinasyonuna dönüştürülebilme potansiyeli taşımaktadır. Ordu Ulugöl Tabiat Parkı su sporları potansiyeline ilişkin SWOT analizi Tablo 5.8’de sunulmaktadır.

Tablo 5.8 Ordu Ulugöl Tabiat Parkı Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none"> • Durgun ve güvenli göl yüzeyinin kano, kürek ve SUP gibi göl tabanlı su sporları için uygun olması. • Doğal güzellikler ve sakin atmosferin rekreasyon ve doğa turizmi açısından cazip olması. • Dağlarla çevrili yapının rüzgârın etkisini azaltarak başlangıç seviyesindeki sporcular için güvenli ortam sunması. • Ordu Büyükşehir Belediyesi işletmesinin kurumsal yönetim ve sürdürülebilirlik potansiyeli sunması. 	<ul style="list-style-type: none"> • Küçük yüzölçümü ve derinliğin yelken gibi alan gerektiren branşlar için uygun olmaması. • Şehir merkezine uzaklık ve zorlu ulaşım yollarının büyük gruplar ve düzenli eğitimler için kısıtlayıcı olması. • Su sporları için kalıcı altyapının bulunmamasının kayıkhanesi ve ekipman depolama alanı eksikliğine yol açması. • Göl ekosisteminin hassas yapısının faaliyetlerin sınırlı ve dikkatli yürütülmesini gerektirmesi. • Tabiat parkı statüsü nedeniyle inşaat ve işletme izinlerinin zor alınması, altyapı kısıtları ve çevresel hassasiyetlerin su sporları tesisi kurulumunu zorlaştırması.
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> • Doğa ile iç içe spor kampları ve eğitim programları düzenleme potansiyelinin bulunması. • Ulusal ve bölgesel çapta kano, kürek ve SUP etkinlikleri organize edilebilmesi. • Mevcut sosyal tesislerle entegre turizm ve spor paketleri oluşturulabilmesi. • Sınırlı altyapı yatırımları ile su sporları etkinliklerinin çeşitlendirilebilmesi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ulaşım zorluklarının katılım ve süreklilik riskine yol açması. • Ekosistemin zarar görmesinin sürdürülebilirlik ve çevresel koruma önlemlerini gerektirmesi. • Büyük ve kalabalık organizasyonlarda lojistik sorunların yaşanabilmesi. • Hava koşullarının ani değişiminin göl yüzeyindeki aktiviteleri etkilemesi. • Yetersiz konaklama ve yeme-içme olanaklarının spor kampları ve günübirlik ziyaretçiler için sınırlılık oluşturması. • Koruma kuralları, çevresel denetimler ve olası yerel halk-STK tepkileri nedeniyle projenin durdurulması veya izinlerin iptal edilmesi riski.

5.3.2.5. Perşembe Yaylası Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Perşembe Yaylası, göl ve menderes yapısı ile kano, kürek ve SUP gibi su sporlarına uygun, geniş doğal alanı sayesinde trekking ve kamp gibi aktivitelerle entegre edilebilecek çok yönlü bir spor ve turizm ortamı sunmaktadır. Festivaller ve şenlikler bölgeye turist çekme potansiyeli yaratırken, karayolu bağlantısının elverişli olması yaz aylarında erişimi kolaylaştırmaktadır. Öte yandan, şehir merkezine uzaklık, kış aylarındaki kar yoğunluğu, kalıcı su sporları altyapısının eksikliği ve sınırlı turistik olanaklar düzenli kullanım ve büyük ölçekli organizasyonlar için kısıtlayıcıdır. Bununla birlikte, yaz döneminde kamp ve eğitim programları düzenlenmesi, multidisipliner paketlerin geliştirilmesi ve bölgesel tanıtım

faaliyetleriyle bölge, sürdürülebilir bir su sporları lokasyonu haline getirilebilir. Perşembe Yaylası su sporları potansiyeline ilişkin SWOT analizi Tablo 5.9’da sunulmaktadır.

Tablo 5.9 Perşembe Yaylası Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none"> Göl ve menderes yapılarının kano, kürek ve SUP gibi göl tabanlı su sporları için uygun ortam sunması. Doğal ve geniş alanın multidisipliner turizm ve doğa sporlarıyla entegrasyon sağlamak için elverişli olması. Festivaller ve şenliklerin bölgeye turist çekerek sosyal ve sportif etkinliklere katılımı artırması. 	<ul style="list-style-type: none"> Şehir merkezine uzaklığın düzenli eğitim programları veya sürekli kullanım açısından kısıtlayıcı olması. Kış aylarında yoğun karın su sporlarının dört mevsim sürdürülebilirliğini engellemesi. Kalıcı su sporları altyapısının bulunmamasının iskele, ekipman depolama ve güvenlik alanları eksikliğine yol açması. Doğal yapının hassasiyetinin her türlü tesisleşme ve düzenleme sürecinde çevresel planlama gerektirmesi. Sınırlı turistik altyapının büyük ölçekli organizasyonlar ve sürekli kullanım açısından dezavantaj oluşturması.
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> Turizm odaklı su sporları etkinliklerinin ulusal ölçekte çekim merkezi potansiyeli sunması. Multidisipliner paketlerin (trekking + kano + kamp gibi) özgün deneyim alanları yaratması. 	<ul style="list-style-type: none"> Mevsimselliğin kış ve yoğun yağış dönemlerinde faaliyetlerin sınırlı olmasına yol açması. Ulaşım ve erişim zorluklarının büyük gruplar veya ekipman taşımada lojistik sorunlara neden olması. Çevresel bozulma riskinin turizm ve etkinlik planlaması sırasında doğal yapının zarar görmesine yol açması. Altyapı eksikliğinin güvenlik ve operasyonel sürdürülebilirlik açısından risk oluşturması.

5.3.2.6. Gaga Gölü Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Fatsa’da yer alan Gaga Gölü, Doğal Sit Alanı statüsüyle korunarak ekosistemin sürdürülebilirliğini güvence altına almakta; çevresindeki fındık bahçeleri, adacıkları ve zengin biyolojik çeşitliliğiyle doğal bir güzellik sunarken kano ve çeşitli rekreasyonel aktiviteler için de cazip bir ortam oluşturmaktadır. Asfalt yol ile merkeze erişimin kolay olması ve Ordu Büyükşehir Belediyesi’nin peyzaj düzenlemeleri gölün kullanımını desteklerken, sosyal donatılar ziyaretçilere konfor sağlar. Ancak, 60 dekar ile sınırlı yüzölçümü, koruma statüsü nedeniyle tesisleşme kısıtları ve profesyonel düzeyde su sporları için alan eksikliği, faaliyetlerin ölçeğini sınırlamaktadır. Öte yandan, rekreasyonel kano, doğa yürüyüşleri, ekoturizm ve eğitim amaçlı kullanım fırsatları bölgeyi turizm açısından çekici hale getirmekte, ancak yoğun ziyaretçi baskısı ve çevresel tehditler sürdürülebilirliği riske atabilmektedir. Gaga Gölü su sporları potansiyeline ilişkin SWOT analizi Tablo 5.10’da sunulmaktadır.

Tablo 5.10 Gaga Gölü Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none"> • Fındık bahçeleri, adacık ve biyolojik çeşitlilik ile doğal güzelliklerin turizm ve rekreasyon için cazibe oluşturması. • Asfalt yolla ulaşımın sağlanmasının merkeze erişimi kolaylaştırması. • Ordu Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan çevre ve peyzaj düzenlemelerinin göl alanının kullanımını desteklemesi. • WC, mescit, büfe ve fotoğraf çekim alanları gibi sosyal olanakların ziyaretçilere konfor sağlaması. • Gölün doğal yapısının kano sporu için elverişli alan sunması. 	<ul style="list-style-type: none"> • Yüzölçümünün 60 dekar ile sınırlı olmasının geniş ölçekli su sporlarına uygun olmamasına yol açması. • Koruma statüsünün tesisleşme imkânlarını kısıtlaması. • Fındık bahçeleri ve yerleşim alanlarına yakınlığının çevresel baskı riskini artırması. • Profesyonel düzeyde yelken ve kürek gibi su sporları için yeterli alan bulunmaması. • Ordu merkeze 33 km mesafede olmasının ulaşım ve toplu taşıma imkânlarını sınırlaması.
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> • Rekreasyonel kano, doğa yürüyüşleri ve fotoğrafçılığı entegre ederek turizm potansiyeli yaratabilmesi. • Çevresel değerleriyle ekoturizm ve eğitim amaçlı kullanıma uygunluk sağlaması. • Festival veya etkinlik alanı olarak doğal çekicilik sunması. • Ordu'nun tanıtımında "korunan doğal göller" temasıyla öne çıkabilmesi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Yoğun ziyaretçi baskısının koruma altındaki ekosisteme zarar verebilmesi. • Atık yönetimi ve çevre temizliği yapılmadığında gölün kirlenme riskinin ortaya çıkması. • Sınırlı su yüzeyinde aşırı kullanımın ekosistem dengesini bozması. • Plansız yapılaşma ve çevresel baskıların sit alanı niteliğini tehdit etmesi. • İklim değişikliği ve kuraklık sonucunda su seviyesinin azalması.

5.3.2.7. Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Fatsa Limanı, sığ, korunaklı ve durgun su yapısı ile kano ve kürek gibi su sporları için güvenli bir ortam sağlarken, şehir merkezine yakın konumu ulaşımı kolaylaştırmakta ve Deniz Bilimleri Fakültesi'nin akademik destek ve öğrenci katılımı imkânı sunması bölgeyi güçlendirmektedir. Fener Adası'ndaki sosyal ve rekreasyonel alanlar ile günlük tekne turları, turizm ve spor aktivitelerinin entegre edilmesine katkı sağlar. Ancak liman alanının balıkçı tekneleriyle paylaşılması, ekipman yetersizliği ve dar alan yapısı bazı su sporlarının uygulanmasını kısıtlamaktadır. Bununla birlikte, akademi, yerel yönetim ve sivil toplum iş birliği ile bölge, Karadeniz kıyısında marka değeri yüksek bir su sporları merkezi haline getirilebilir. Liman faaliyetleri ve çevresel kirlilik gibi riskler sürdürülebilirliği tehdit edebilse de planlı kullanım ve altyapı yatırımları ile bu tehditler yönetilebilir. Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi su sporları potansiyeline ilişkin SWOT analizi Tablo 5.11'de sunulmaktadır.

Tablo 5.11 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none"> • Liman özelliğinin sığ, korunaklı ve durgun bir su yapısı sağlaması. • Liman ve adanın şehir merkezine yakın olmasının kara yolu ile kolay ulaşımı mümkün kılması. • Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi'nin varlığının akademik destek ve öğrencilerin spor faaliyetlerine katılım imkânı sunması. • Fener Adası üzerindeki kafe, oturma alanları, kuş gözlem noktaları, balık izleme havuzları ve seyir dürbünlerinin sosyal ve rekreasyonel kullanım olanağı sunması. • Günlük tekne turlarının turizm ve spor faaliyetlerini entegre etmesi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liman alanının küçük tonajlı gemiler ve balıkçı tekneleriyle paylaşılmasının su sporları için kullanım çatışması riski oluşturması. • Profesyonel yarışlar için yeterli genişlik ve uluslararası standartlarda tesis altyapısının eksik olması. • Liman çevresindeki balıkçı atıkları ve liman faaliyetlerinin çevresel kirlilik riski yaratması. • Mendirek içerisinde olmasından dolayı su sporlarının liman içinde yapılmasına engel olması
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> • Akademi, yerel yönetim ve sivil toplum iş birliğinin güçlü bir gelişim modeli oluşturma imkânı sunması. • Karadeniz kıyısında önemli bir su sporları merkezi olarak marka değeri yaratabilmesi. • Sosyal ve rekreasyonel olanaklarla geniş ziyaretçi kitlesine hitap etmesi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liman faaliyetlerinin su sporları için güvenlik riski oluşturması. • Deniz kirliliği ve balıkçılık atıklarının su kalitesini düşürmesi. • Mevsimsel dalgalanmalar ve kötü hava koşullarının tesis kullanımını sınırlaması.

5.3.3. Giresun İli İl Merkezi Potansiyel Alanlar İçin SWOT Analizleri

5.3.3.1. Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları SWOT Analizi

Giresun Merkez Kumyalı mevki, şehir merkezine yakın konumu ve denize doğrudan erişim avantajı ile su sporları için gelecekte önemli bir potansiyel taşımaktadır. Mevcut durumda alanın tamamen balıkçılar tarafından kullanılması, tesisleşmeye fiziksel engel oluştursa da yeni balıkçı barınağı projesinin tamamlanmasıyla bölge su sporlarına açılabilir niteliktedir. Kano, yelken, kürek, SUP ve dalış gibi farklı branşların aynı anda uygulanabileceği geniş bir alan oluşturma imkânı, Kumyalı'yı stratejik bir lokasyon haline getirmektedir. Ancak liman trafiği ve dalga koşullarındaki değişkenlik, güvenlik açısından dikkat edilmesi gereken zayıf yönlerdir. Balıkçı barınağının taşınmasının ardından yapılacak planlı yatırımlar sayesinde Giresun'da su sporları kültürünün gelişimi desteklenebilir. Giresun Merkez Kumyalı mevki su sporları potansiyeline ilişkin SWOT analizi Tablo 5.12'de sunulmaktadır.

Tablo 5.12 Giresun Merkez Kumyalı Mevkii Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none"> • Şehir merkezine çok yakın konumda bulunması nedeniyle halkın ve gençlerin su sporlarına kolay erişim sağlaması. • Yeni balıkçı barınağı projesinin tamamlanması durumunda mevcut alanın su sporları için uygun hale gelebilmesi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mevcut durumda tüm barınak alanlarının balıkçılar tarafından kullanılması nedeniyle su sporlarına uygun fiziksel alan bulunmaması.

<ul style="list-style-type: none"> • Kıyı yapısının geniş olması sayesinde kano, yelken, kürek, SUP ve dalış gibi farklı branşların birlikte uygulanabilmesi. • Halkın denize doğrudan erişim imkânına sahip olması nedeniyle farkındalık ve katılım potansiyelinin yüksek olması. 	<ul style="list-style-type: none"> • Giresun Port Limanı'nın yakınlığının sportif faaliyetler için potansiyel tehlike oluşturabilmesi.
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> • Balıkçı barınağının taşınmasıyla su sporları için yeni bir tesis alanı oluşturulabilmesi. • Şehir merkezindeki konumunun gençleri spora yönlendirmek açısından stratejik avantaj sunması. • Giresun'da su sporları kültürünün gelişmesini ve yeni sporcuların yetişmesini sağlayacak bir merkez haline gelebilmesi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liman ve mendirek çevresinde yaşanabilecek yoğun deniz trafiğinin güvenlik riskleri yaratması. • Balıkçı taşınma sürecinin uzaması durumunda alanın uzun vadede âtl kalması riski.

5.3.3.2. Giresun Merkez Gemiler Çekeği Mevki Su Sporları SWOT Analizi

Giresun Merkez'de yer alan Gemiler Çekeği mevki, korunaklı yapısı ve Giresun Adası'na yakın konumu sayesinde su sporları açısından yüksek potansiyele sahip bir bölgedir. Mendirek yapısı sayesinde batı karayel ve kuzey rüzgârlarına karşı doğal koruma sağlayan alan, kano, yelken, kürek, SUP ve dalış gibi branşların güvenli biçimde uygulanmasına elverişlidir. Ancak mevcut durumda barınak alanının tamamen balıkçılar tarafından kullanılması, tesisleşmeyi kısıtlayan temel faktördür. Balıkçı kooperatifinin olumsuz yaklaşımı ve işletme izin kısıtları, kısa vadede su sporları faaliyetlerinin başlatılmasını zorlaştırmaktadır. Uygun izin ve planlama süreçlerinin tamamlanması halinde ise Giresun Merkez Gemiler Çekeği mevki, Giresun'da sürdürülebilir bir su sporları merkezi haline gelebilir. Giresun Merkez Gemiler Çekeği mevki su sporları potansiyeline ilişkin SWOT analizi Tablo 5.13'te sunulmaktadır.

Tablo 5.13 Giresun Merkez Gemiler Çekeği Mevki Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none"> • Kıyı yapısının dalga ve rüzgâra karşı korunaklı olması nedeniyle su sporları için güvenli bir ortam sağlaması. • Mendirek yapısının batı, karayel ve kuzey rüzgârlarına karşı doğal koruma sunması. • Giresun Adası'na yakın konumunun dalış ve açık deniz sporları açısından avantaj oluşturması. 	<ul style="list-style-type: none"> • Barınak alanının tamamen balıkçılar tarafından kullanılması nedeniyle su sporları için fiziksel alan bulunmaması. • Barınağın balıkçı kooperatifi tarafından işletilmesi ve gerekli izinler olmadan sportif faaliyetlerin yürütülememesi. • Balıkçıların su sporları etkinliklerine olumsuz yaklaşım göstermesi.
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> • Uygun izin süreçleri tamamlandığında alanda çok branşlı bir su sporları merkezi kurulabilmesi. • Şehir merkezine yakın konumun gençlerin ve halkın katılımını teşvik etmesi. • Dalış, kano ve yelken gibi sporların aynı bölgede entegre biçimde yürütülmesiyle turizm potansiyelinin artırılabilmesi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Balıkçılık faaliyetleri ve liman içi deniz trafiğinin güvenlik riski oluşturması. • İzin süreçlerinin uzaması veya olumsuz sonuçlanmasının projeyi geciktirme riski. • Çevresel baskılar ve kıyı kullanım çatışmalarının tesis planlamasını olumsuz etkilemesi.

5.3.3.3. Aksu Su Ürünleri Kooperatifi Mevki Su Sporları SWOT Analizi

Giresun Merkez’de bulunan Aksu Su Ürünleri Kooperatifi mevki, konumu itibarıyla su sporları açısından bazı avantajlar sunsa da çevresel ve fiziksel koşullar bakımından ciddi sınırlılıklar barındırmaktadır. Barınağın dere ağzında yer alması, suyun sürekli bulanık, kirli ve akıntılı olmasına neden olurken, bu durum sporcular için güvenlik ve sağlık riski oluşturmaktadır. Mendirek yapısının dar olması ve kum birikimi eğilimi, küçük tekneler ile kano veya SUP gibi başlangıç düzeyindeki su sporlarının sağlıklı yürütülmesini zorlaştırmaktadır. Ayrıca bitişikteki çöplük alanı, çevresel ve görsel olarak olumsuz bir etki yaratmaktadır. Bu nedenlerle, alanın mevcut haliyle su sporları tesisine dönüştürülmesi önerilmemekte, ancak ileriye dönük çevresel rehabilitasyon çalışmalarıyla potansiyel kazanabileceği değerlendirilmektedir. Aksu Su Ürünleri Kooperatifi mevki su sporları potansiyeline ilişkin SWOT analizi Tablo 5.14’te sunulmaktadır.

Tablo 5.14 Aksu Su Ürünleri Kooperatifi Mevki Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none">• Şehir merkezine yakın konumda bulunması nedeniyle erişim kolaylığı sağlaması.• Doğal bir su bağlantısına sahip olması nedeniyle potansiyel bir antrenman alanı oluşturabilmesi.	<ul style="list-style-type: none">• Dere ağzında konumlanması nedeniyle suyun sürekli bulanık, kirli ve akıntılı olması.• Bitişikteki çöplük alanının çevresel ve görsel olumsuzluk yaratması ve sporcuların sağlığı açısından tehlike arz etmesi.• Mendirek çıkışının dar yapısı ve kum birikimi potansiyelinin yüksek olması.• Akıntıların kontrolsüz hale gelmesi durumunda güvenlik riski oluşturması.• Başlangıç düzeyindeki sporcular için uygun güvenli alanın bulunmaması.
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none">• Alanın rehabilitasyonu ile kano ve SUP gibi branşlara uygun hale getirilebilmesi.• Çevresel iyileştirme projeleri ile bölgenin ekoturizm ve eğitim amaçlı kullanılabilmesi.• Kooperatif iş birliğiyle sosyal sorumluluk projeleri kapsamında spor faaliyetlerinin geliştirilebilmesi.	<ul style="list-style-type: none">• Derenin taşkın ve kirlilik riski nedeniyle su kalitesinin sürekli değişkenlik göstermesi.• Çöplük alanından kaynaklanabilecek çevresel kirlilik ve sağlık riskleri.• Mendirek çıkışındaki akıntıların spor güvenliği açısından kalıcı tehdit oluşturması.• Balıkçı faaliyetleriyle su sporları arasında potansiyel kullanım çatışması yaşanması.

5.3.3.4. Uzunkum Yeni Balıkçı Barınağı Mevki Su Sporları SWOT Analizi

Uzunkum Yeni Balıkçı Barınağı mevki, sahip olduğu geniş fiziksel alan, korunaklı yapısı ve henüz yoğun kullanımda olmamasıyla Giresun’da su sporları tesisine dönüştürülmeye uygun bölgelerden biri olarak öne çıkmaktadır. Barınağın rüzgâr ve dalga koşullarına karşı doğal koruma sağlaması, kano, yelken, kürek ve SUP gibi branşların güvenli biçimde uygulanmasına olanak tanımaktadır. Ayrıca balıkçı faaliyetlerinin çoğunlukla kış aylarında

gerçekleşmesi, yaz aylarında spor aktiviteleriyle mevsimsel uyum yakalanmasını kolaylaştırmaktadır. Ancak mendirek çevresinde oluşabilecek kum birikimi, uzun vadede sığlık sorunu yaratabileceğinden planlama aşamasında dikkate alınmalıdır. Uygun düzenlemelerle balıkçı tekneleri ve spor alanlarının ayrılması hâlinde, mevki hem rekreatif hem de sportif açıdan stratejik bir merkez haline gelebilir. Uzunum Yeni Balıkçı Barınağı mevki su sporları potansiyeline ilişkin SWOT analizi Tablo 5.15’te sunulmaktadır

Tablo 5.15 Uzunum Yeni Balıkçı Barınağı Mevki Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none"> • Geniş fiziksel alanın tesis kurulumu ve çok branşlı aktiviteler için uygunluk sağlaması. • Rüzgâr ve dalga koşullarına karşı korunaklı yapının güvenli bir ortam sunması. • Kano, yelken, kürek ve SUP gibi farklı branşların bir arada uygulanabilmesi. • Balıkçı faaliyetlerinin kış aylarında yoğunlaşmasıyla su sporlarının yaz döneminde rahat yürütülebilmesi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mendirek bölgesinde kum birikimi potansiyelinin yüksek olması ve uzun vadede sığlık sorunları yaratması. • Balıkçı teknelerinin giriş-çıkış hareketlerinin zaman zaman spor güvenliğini etkilemesi. • Mevcut sosyal ve teknik altyapı eksikliklerinin tesisleşme öncesi yatırım gerektirmesi.
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> • Henüz tahsis yapılmamış geniş alan sayesinde planlı bir su sporları merkezi tasarlanabilmesi. • Balıkçılar ve yerel yönetim arasında koordinasyon sağlanarak spor ve ekonomik faaliyetlerin birlikte yürütülebilmesi. • Bölgenin doğu çıkışında yer almasıyla şehir trafiğinden bağımsız erişim imkânı sunması. • Dalış, kano ve yelken gibi farklı branşların entegre edilmesiyle turizm potansiyelinin artırılabilmesi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kum birikimi ve sığlaşmanın uzun vadede altyapı bakım maliyetlerini artırması • Balıkçı trafiğinin artması hâlinde kullanım çatışması yaşanma riski. • Plansız yapılaşma veya yoğun kullanımın çevresel etkiler yaratması. • Güvenlik önlemleri alınmadığı durumda mendirek çevresinde akıntı kaynaklı risklerin oluşması.

5.3.4. Giresun İli İlçeleri Potansiyel Alanlar İçin SWOT Analizleri

5.3.4.1. Espiye-Yağlıdere Mevki Su Sporları SWOT Analizi

Espiye-Yağlıdere Mevki, Giresun’un en yüksek su sporları potansiyeline sahip alanlarından biri olup, özellikle rafting ve kano branşları için doğal bir parkur niteliği taşımaktadır. Bölgenin doğal akışa sahip su yapısı, etap oluşturulması durumunda eğitim ve yarışma faaliyetlerine uygun bir ortam sunmaktadır. Şehit Cengiz Sarıbaş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi bünyesinde yürütülen spor faaliyetleri, gençlerin ulusal ve uluslararası organizasyonlara katılımını sağlayarak su sporları kültürünün gelişimine katkı sağlamaktadır. Ancak parkurun kısa olması, su seviyesinin mevsimsel olarak düşmesi ve hidroelektrik santrallerin akış rejimini etkilemesi, faaliyetlerin sürekliliğini sınırlandırmaktadır. Uygun altyapı düzenlemeleri ve su yönetimi planlamalarıyla bölge, Giresun’un doğa temelli su sporları

merkezi haline gelebilir. Espiye-Yağlıdere mevki su sporları potansiyeline ilişkin SWOT analizi Tablo 5.16’da sunulmaktadır.

Tablo 5.16 Espiye-Yağlıdere Mevki Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none"> • Doğal akışa sahip nehir yapısının rafting ve kano branşlarında başlangıç aşaması eğitim için kısa mesafeli elverişli parkur sunması. • Korunaklı alanları sayesinde sporcular için güvenli ortam oluşturması. • Yerel eğitim kurumları aracılığıyla kano ve rafting faaliyetlerinin aktif biçimde sürdürülmesi. • Öğrencilerin ulusal ve uluslararası yarışmalara katılımının bölgesel spor kültürünü geliştirmesi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Parkur uzunluğunun kısa olması ve bazı bölgelerde derinliğin yetersiz kalması. • HES faaliyetlerinin su seviyesini düşürmesi nedeniyle akış hızının ve performans koşullarının değişkenlik göstermesi. • Altyapı eksikliği nedeniyle ekipman, güvenlik ve izleyici alanlarının sınırlı olması.
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> • Uygun altyapı düzenlemeleriyle ulusal düzeyde kano ve rafting etkinliklerine ev sahipliği yapılabilmesi. • Eğitim kurumları ve federasyon iş birliğiyle sporcu yetiştirme kapasitesinin artırılabilmesi. • Bölgenin doğa turizmiyle entegre edilerek spor turizmi destinasyonu haline getirilebilmesi. • Yerel halkın katılımıyla sosyal ve ekonomik canlanma sağlanabilmesi. 	<ul style="list-style-type: none"> • HES’lerin su akışını kısıtlaması nedeniyle parkur uygunluğunun mevsimsel olarak azalması. • Yoğun yağış dönemlerinde ani akıntı artışı ve taşkın riskinin faaliyetleri tehlikeye sokması. • Çevresel düzenlemeler yapılmadığında doğal alanın bozulma riski. • Yetersiz bakım ve güvenlik önlemlerinin uzun vadede sporcular için risk oluşturması.

5.3.4.2. Gülburnu Mevki Su Sporları SWOT Analizi

Gülburnu mevki, kıyı yapısı ve nispeten sakin deniz koşulları sayesinde özellikle kano ve SUP gibi başlangıç düzeyindeki su sporları için elverişli bir potansiyele sahiptir. Alanın doğal korunaklı yapısı, eğitim ve deneme faaliyetlerinin güvenli biçimde yürütülmesine olanak tanımaktadır. Ancak bölgedeki balıkçı barınaklarının varlığı kullanılabilir alanı sınırlamakta, şehir merkezine uzaklığı ise ulaşım ve lojistik açıdan dezavantaj oluşturmaktadır. Bu nedenle ileri seviye spor etkinlikleri ve sürekli organizasyonların gerçekleştirilebilmesi için altyapı yatırımları ve ek güvenlik önlemleri gereklidir. Uygun düzenlemeler yapıldığında, Gülburnu mevki Giresun’un doğu kıyısında alternatif bir su sporları eğitim noktası haline gelebilir. Gülburnu mevki su sporları potansiyeline ilişkin SWOT analizi Tablo 5.17’de sunulmaktadır.

Tablo 5.17 Gülburnu Mevki Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none"> • Kıyı yapısının korunaklı olması nedeniyle başlangıç seviyesindeki kano ve SUP aktivitelerine uygunluk sağlaması. • Doğal ortamın sakinliği sayesinde eğitim ve deneme faaliyetleri için güvenli koşullar sunması. • Gürültüden uzak yapısı nedeniyle odaklı eğitim programlarının yürütülmesine elverişli olması. • Turizm potansiyelinin yüksek olması- 	<ul style="list-style-type: none"> • Balıkçı barınaklarının varlığı nedeniyle kullanılabilir alanın sınırlı olması. • Şehir merkezine uzak konumun ulaşım ve lojistik zorluklar oluşturması. • Mevcut durumda sosyal ve teknik altyapı eksikliğinin bulunması. • Sürekli etkinlikler için yeterli güvenlik ve destek hizmetlerinin olmaması.
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> • Kano ve SUP eğitimleri için alternatif bir eğitim merkezi haline getirilebilmesi. • Altyapı ve güvenlik iyileştirmeleriyle düzenli spor etkinlikleri düzenlenebilmesi. • Bölgenin doğal yapısı sayesinde doğa sporları ve turizmle entegre edilebilmesi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Balıkçı faaliyetlerinin su sporlarıyla alan kullanım çatışması yaratma riski. • Ulaşım yetersizlikleri nedeniyle sürdürülebilir kullanımın sağlanamaması. • Dalgalar ve rüzgâr koşullarının mevsimsel değişkenliği nedeniyle güvenlik riskleri oluşabilmesi. • Plansız kullanım durumunda çevresel bozulma ve kıyı erozyonu riski.

5.3.4.3. Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları SWOT Analizi

Tirebolu Karayolları mevki ve Harşit Çayı, Giresun'un su sporları açısından en gelişmiş merkezlerinden biridir. İlçe merkezinde yer alması, ulaşım kolaylığı ve mevcut altyapı olanakları sayesinde kano, yelken, SUP, dalış ve rafting gibi farklı branşların uygulanmasına elverişli bir ortam sunmaktadır. Kıyı yapısının korunaklı olması ve yeterli kara alanının bulunması, tesisleşme ve ekipman yerleşimi açısından büyük avantaj sağlamaktadır. Harşit Çayı'nın son kesiminde yer alan doğal parkur, özellikle eğitim ve tanıtım amaçlı aktiviteler için stratejik bir katkı sunmaktadır. Altyapı güçlendirmesi ve profesyonel kadro desteğiyle Tirebolu, bölgesel düzeyde su sporları merkezi olma potansiyeline sahiptir. Tirebolu Karayolları mevki ve Harşit Çayı su sporları potansiyeline ilişkin SWOT analizi Tablo 5.18'de sunulmaktadır.

Tablo 5.18 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Potansiyeli SWOT Analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none"> • İlçe merkezinde yer alması sayesinde ulaşım ve lojistik kolaylığı sağlaması. • Kıyı yapısının korunaklı olması ve başlangıç ile orta düzey eğitimlere uygunluk sunması. • Konteyner, yüzer iskele ve rampa gibi mevcut altyapı unsurlarının bulunması. • Harşit Çayı'nın doğal akışının kano ve rafting aktiviteleri için uygun koşullar sağlaması. 	<ul style="list-style-type: none"> • Harşit Çayı parkurunun kısa olması ve bazı bölgelerde derinliğin yetersiz kalması. • Kış dönemlerinde hava koşullarının aktiviteleri kısıtlaması.

-
- Yaz döneminde aktif olarak düzenlenen eğitimlerle su sporları kültürünün gelişmiş olması.

Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none">• Giresun'un su sporları merkezi olarak tanıtılmasında öncü bir rol üstlenebilmesi.• Rafting, kano ve yelken branşlarında ulusal düzeyde etkinliklerin düzenlenebilmesi.• Eğitim kurumları ve federasyonlarla yapılacak iş birlikleriyle sporcu yetiştirme kapasitesinin artırılabilmesi.• Harşit Çayı çevresinde doğa turizmiyle entegre spor etkinlikleri geliştirilebilmesi.	<ul style="list-style-type: none">• Harşit Çayı'nda su seviyesinin mevsimsel olarak azalması nedeniyle etkinliklerin sürekliliğinin etkilenmesi.• Plansız kullanım veya aşırı yoğunluk sonucunda çevresel bozulma riski.• İlçede balıkçılık ve su sporları faaliyetleri arasında alan kullanım çatışması yaşanması.

5.4. Alan Seçimi İçin Çok Kriterli Karar Verme Uygulaması (AHP)

Su sporları, bölgesel turizmin gelişmesine, gençlerin spora yönlendirilmesine ve kıyı şehirlerinde sportif çeşitliliğin artmasına katkı sağlayan önemli bir faaliyettir. Ancak bu tür tesislerin yer seçiminde, ulaşım kolaylığı, doğal koşullar, altyapı yeterliliği, turizm potansiyeli ve sürdürülebilirlik gibi çok sayıda faktör göz önüne alınmalıdır. Bu nedenle, karar verme sürecinin bilimsel temellere dayandırılması büyük önem taşımaktadır.

Bu çalışmada, Ordu ili merkez bölgesi ve ilçelerinde kurulması planlanan su sporları tesisleri için en uygun yerin belirlenmesi amacıyla Analitik Hiyerarşi Süreci (AHP) yöntemi kullanılmıştır.

AHP, Saaty (1980) tarafından geliştirilmiş çok kriterli karar verme problemlerini çözmek için kullanılan sistematik bir yöntemdir. AHP, karmaşık karar problemlerini daha anlaşılır bir yapıya dönüştürürken hem nitel hem de nicel faktörleri bir arada değerlendirme olanağı sağlar. Bu yöntem, karar vericilerin bilgi, deneyim ve sezgilerini matematiksel bir yapıya entegre ederek, alternatiflerin göreceli önemini belirlemeye yardımcı olur. AHP, bir problemi amaç-kriter-alt kriter-alternatifler biçiminde hiyerarşik bir yapıya dönüştürür ve bu yapı üzerinden ikili karşılaştırmalar yapılarak ağırlık katsayıları hesaplanır.

AHP üç temel aşamadan oluşmaktadır:

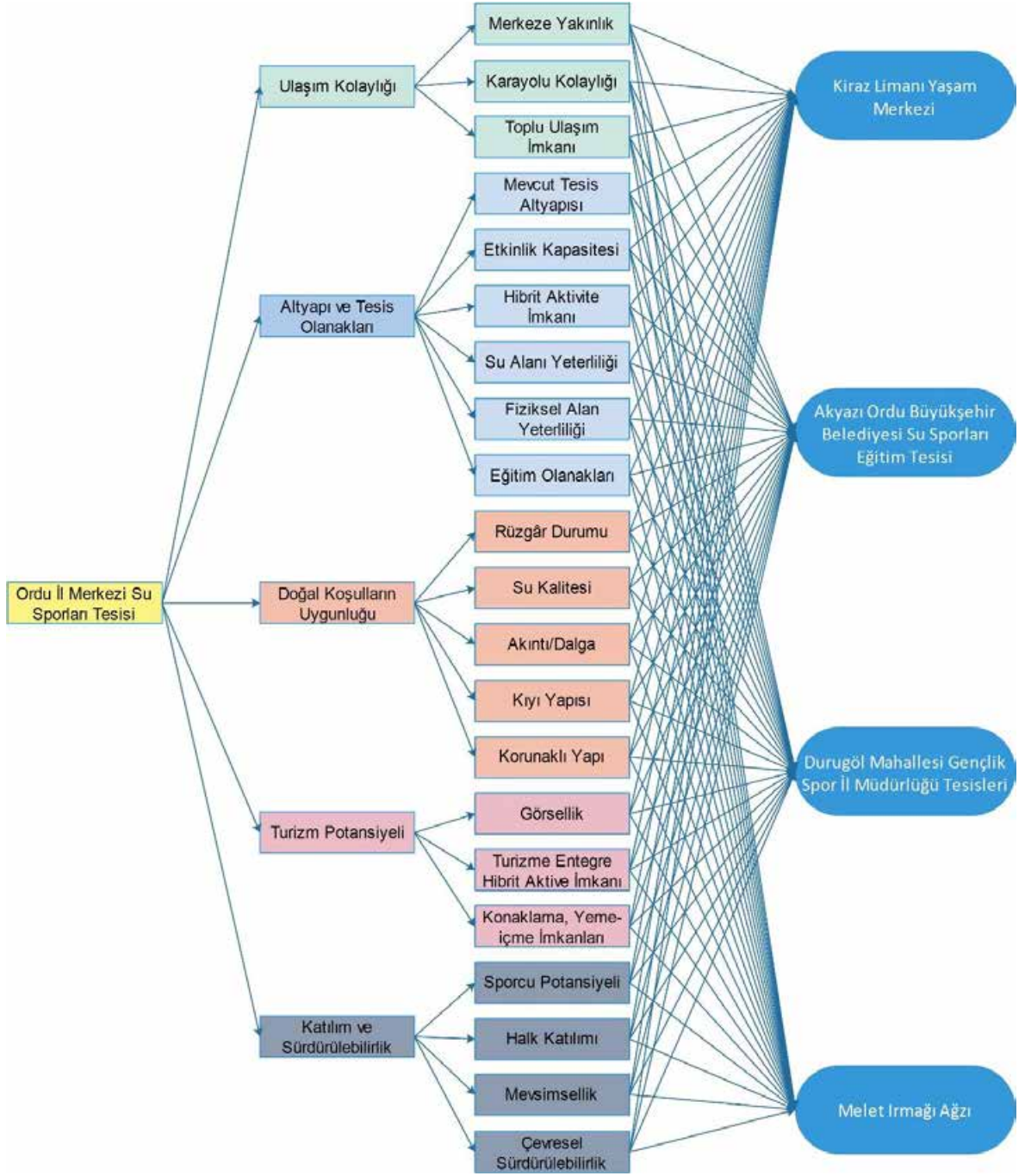
- Problemin hiyerarşik yapısının oluşturulması,
- Kriterlerin, alt kriterlerin ve alternatiflerin ikili karşılaştırmalarla değerlendirilmesi,
- Normalizasyon, ağırlıklandırma, tutarlılık oranının hesaplanması ve sentezleme işlemleri.

Çalışmada yer seçimine ilişkin kriterlerin belirlenmesi için uzman görüşüne dayalı bir yöntem uygulanmıştır.

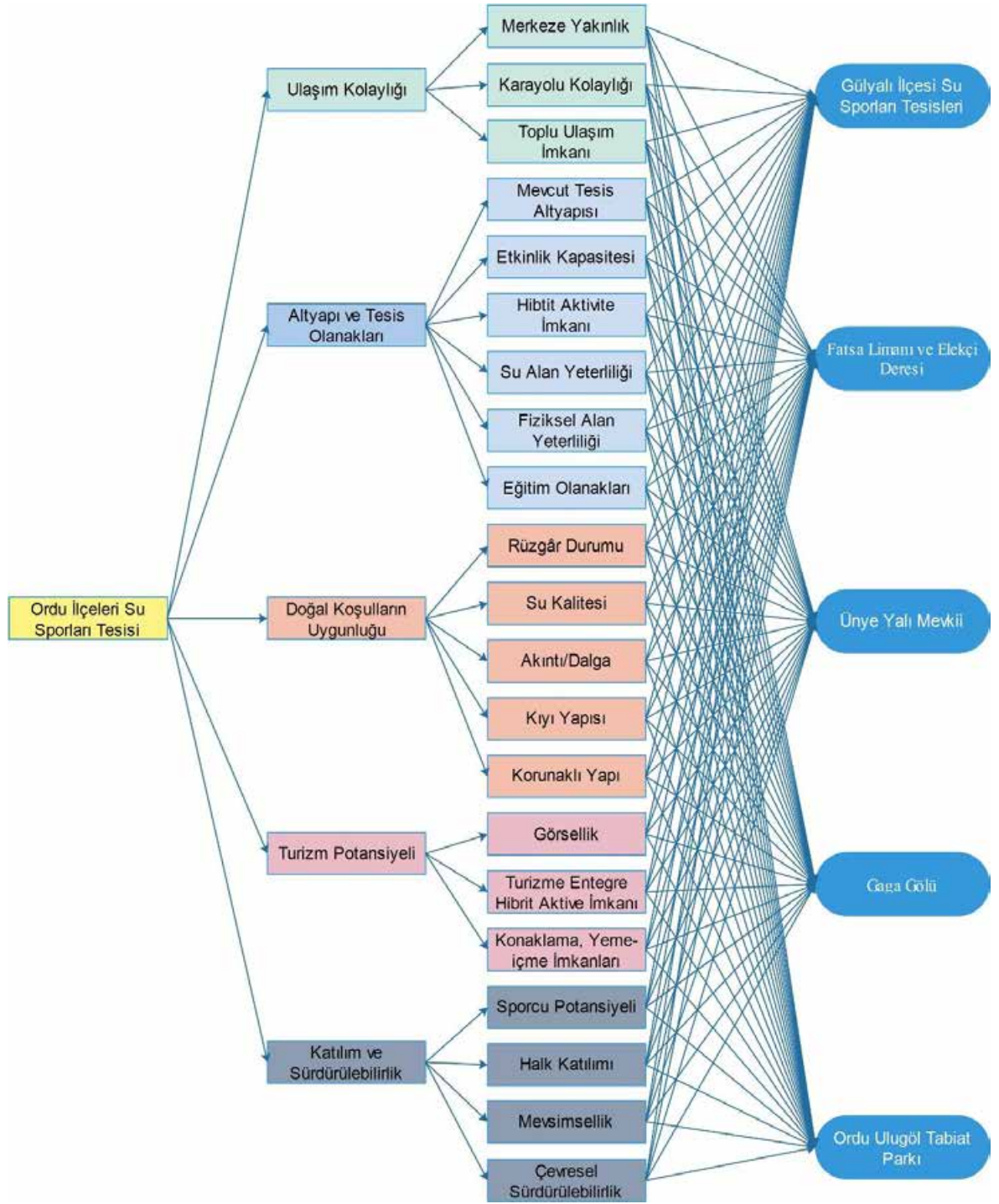
5.4.1. Ordu ve Giresun İl Merkezi ve İlçeleri İçin AHP Yapısı

Ordu ve Giresun il merkezi ve ilçelerinde su sporları için optimum alanların belirlenmesi amacıyla bölgede profesyonel olarak su sporlarıyla ilgilenen; üç farklı branştan il temsilcisi, üç antrenör, bir milli sporcu ve bir akademisyen olmak üzere toplam sekiz uzmanla görüşme yapılmıştır. Uzmanlardan elde edilen görüşler sonucunda, su sporları tesislerinin kurulacağı yerleri belirlerken dikkate alınması gereken kriterler belirlenmiştir. Tüm uzmanların değerlendirmelerinde eşit ağırlık kullanılmıştır.

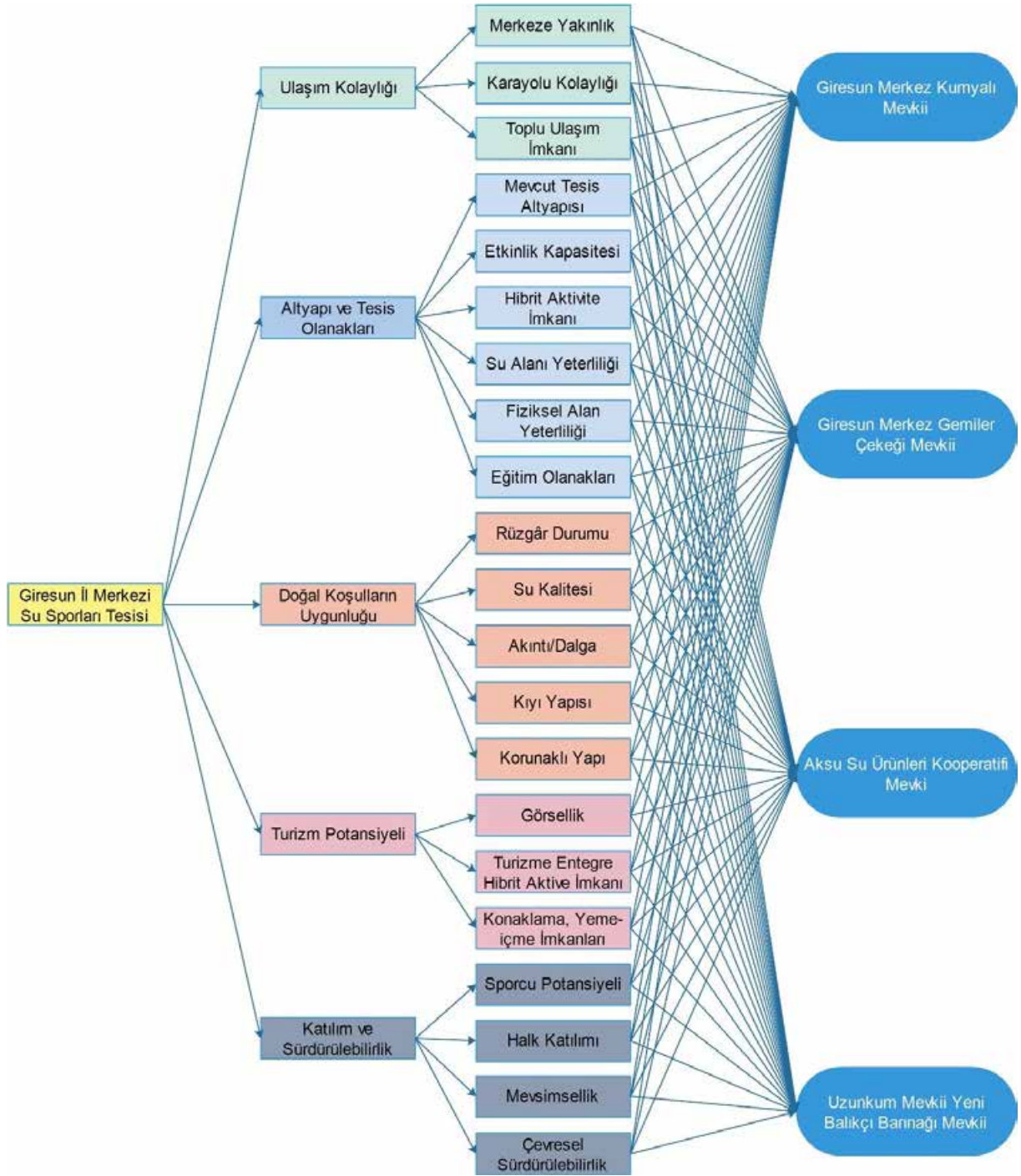
Elde edilen bilgiler doğrultusunda çalışmanın hiyerarşik yapısı oluşturulmuş ve Şekil 5.59-62 arasında gösterilmiştir.

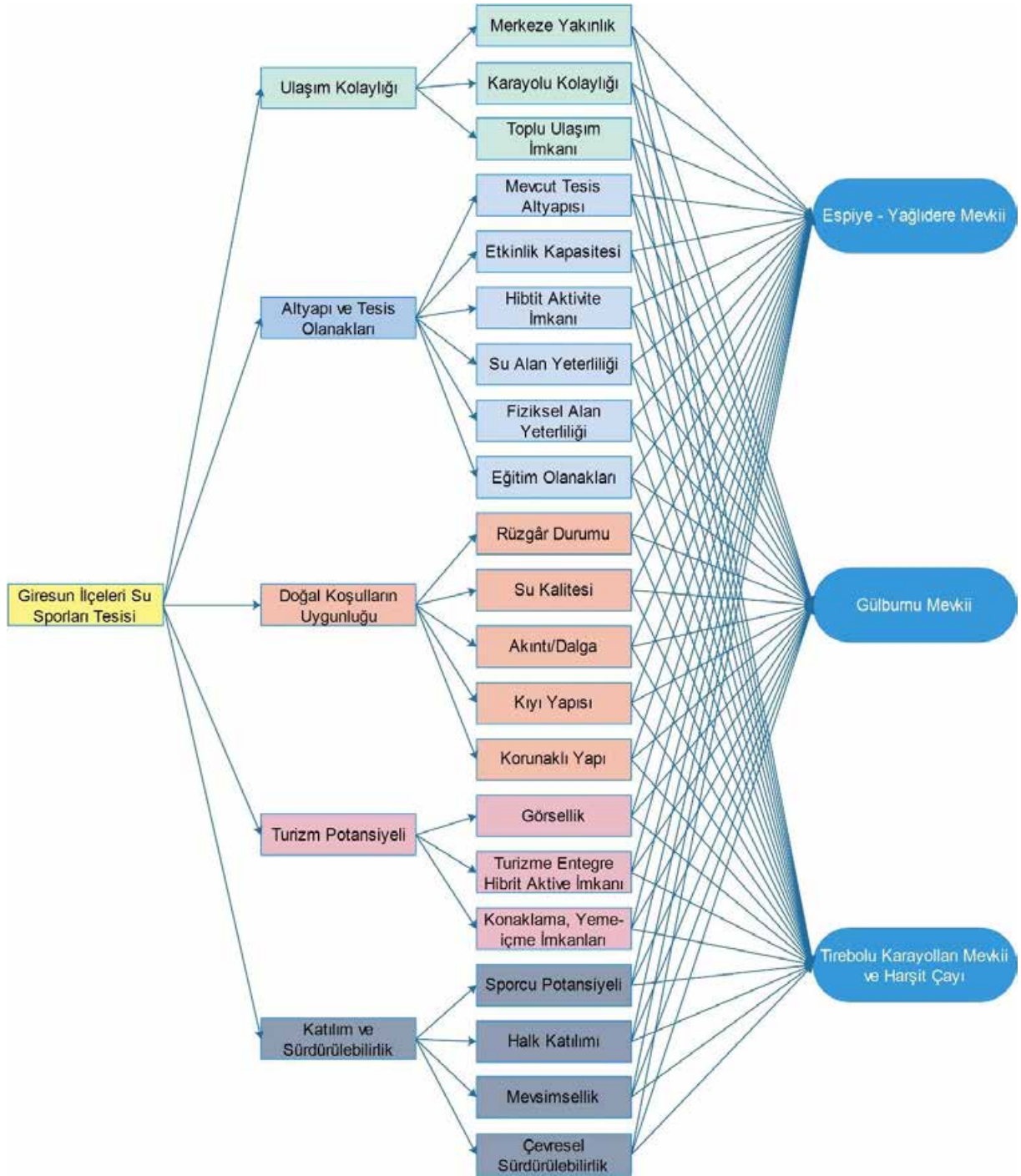
Şekil 5.59 Ordu İl Merkezi Su Sporları Tesisi Yer Belirleme Yöntemi Hiyerarşik Yapısı

Şekil 5.60 Ordu İlçeleri Su Sporları Tesisi Yer Belirleme Yöntemi Hiyerarşik Yapısı

Şekil 5.61 Giresun İl Merkezi Su Sporları Tesisi Yer Belirleme Yöntemi Hiyerarşik Yapısı

Şekil 5.62 Giresun İlçeleri Su Sporları Tesisi Yer Belirleme Yöntemi Hiyerarşik Yapısı

Uzman görüşleriyle şekillenen ve Şekil 5.59-62 arasında gösterilen hiyerarşik model, beş ana kriter etrafında yapılandırılmıştır. Bu ana kriterler ve her birini oluşturan alt kriterler aşağıda detaylı olarak açıklanmaktadır.

i. Ulaşım Kolaylığı (UK)

Tesisin, kullanıcılar, sporcular, turistler ve organizasyon katılımcıları tarafından rahatlıkla erişilebilir olmasıdır. Bu, tesisin cazibesi ve sürdürülebilir işletme başarısı için kritik bir faktördür.

a. Merkeze Yakınlık (MY): Tesisin şehir merkezi, ilçe merkezi gibi yerleşim merkezlerine olan mesafesidir. Merkeze yakınlık, ulaşım süresi ve maliyetini azaltır, ziyaretçi potansiyelini ve lojistik kolaylığı artırır; ayrıca acil durum müdahaleleri için avantaj sağlar.

b. Karayolu Kolaylığı (KK): Tesisin karayolu ağlarına bağlantısının kalitesi, ulaşım yollarının bakım durumu ve yönlendirme tabelalarının yeterliliğini kapsar. İyi karayolu bağlantısı, özel araçlarla gelen kullanıcılar, ekipman taşınabilirliği ve turistik erişim için önemli bir avantajdır.

c. Toplu Ulaşım İmkânı (TUI): Otobüs, minibüs, tren, metro veya deniz ulaşımı gibi toplu taşıma araçlarıyla ulaşımın mümkün olup olmadığını, erişim sıklığını ve kolaylığını değerlendirir. Özellikle bireysel aracı olmayan ziyaretçiler, genç sporcular ve turistler için erişilebilirliği artırır.

ii. Altyapı ve Tesis Olanakları (ATO)

Tesisin kurulacağı alanda mevcut teknik, fiziksel ve sosyal altyapının (elektrik, su, kanalizasyon, internet) ve tesisin işlevsel gerekliliklerini karşılayacak fiziksel olanakların yeterliliğinin değerlendirilmesidir.

a. Mevcut Tesis Altyapısı (MTA): Bölgede halihazırda bulunan elektrik, su, kanalizasyon, internet gibi teknik altyapı unsurları ile spor tesisleri, soyunma odaları, duş, iskele, depolama alanı gibi fiziksel altyapının varlığıdır. Bu, yatırım maliyetini ve kurulum süresini doğrudan azaltır.

b. Etkinlik Kapasitesi (EK): Tesisin yerel, ulusal veya uluslararası su sporları etkinliklerine ev sahipliği yapabilecek kapasitede olup olmadığıdır. Alan büyüklüğü, seyirci kapasitesi, park yeri ve organizasyon altyapısı dikkate alınır.

c. Hibrit Aktivite İmkânı (HAİ): Farklı su sporlarının (ör. rafting-kano-SUP) aynı parkur veya bağlantılı güzergâhlarda ardışık veya eş zamanlı olarak yapılabilme uygunluğudur.

d. Su Alanı Yeterliliği (SAY): Su yüzeyinin genişliği, derinliği, temizliği, akıntı koşulları ve güvenliği gibi fiziksel koşulların, yapılacak aktivite türlerine (yelken, kano, sörf, yüzme vb.) uygunluğudur.

e. *Fiziksel Alan Yeterliliği (FAY)*: Kıyı şeridinin genişliği de dâhil olmak üzere, soyunma odaları, bakım alanları, ofisler, otopark, idari binalar ve yeşil alanlar için yeterli kara alanının mevcut olup olmadığıdır.

f. *Eğitim Olanakları (EO)*: Su sporları eğitimleri, antrenman programları, kamplar veya sertifikalı kursların yapılabilmesi için gerekli altyapı, uygun alanlar ve eğitmen erişiminin varlığıdır. Çevredeki eğitim kurumlarıyla iş birliği potansiyelini de kapsar.

iii. Doğal Koşulların Uygunluğu (DKU)

Su sporlarının güvenli, verimli ve sürdürülebilir biçimde yapılabilmesi için çevresel ve meteorolojik koşulların elverişliliğinin değerlendirilmesidir.

a. *Rüzgâr Durumu (RD)*: Yelken, rüzgâr sörfü, uçurtma sörfü gibi branşlar için rüzgârın yönü, şiddeti ve sürekliliğinin uygunluğudur. Aşırı veya düzensiz rüzgâr koşulları risk oluşturabilir.

b. *Su Kalitesi (SK)*: Su sporlarının sağlıklı ve sürdürülebilir biçimde yapılabilmesi için suyun kimyasal, biyolojik ve fiziksel kalitesinin (temizlik, kirlilik seviyesi, sıcaklık) uygunluğudur.

c. *Akıntı/Dalga (AD)*: Su yüzeyindeki akıntı hızları, yönü ve dalga yüksekliklerinin, yüzmeye ve kano gibi branşlar başta olmak üzere, aktivite güvenliği ve konforu açısından uygunluğudur. Uygun düzeyde akıntı eğitim için avantaj sağlarken, aşırı olması risk yaratır.

d. *Kıyı Yapısı (Kıyı.Y)*: Kıyı eğimi, zemin tipi (kum, çakıl, kaya), derinleşme oranı ve kıyının erişilebilirliğidir. Bu faktörler tesisin konumlandırılması, tesis edilebilirliği ve kullanıcı güvenliği açısından önem taşır.

e. *Korunaklı Yapı (K.Yapı)*: Tesisin yer aldığı su alanının doğal (koy, ada) veya yapay (mendirek, dalgakıran) unsurlar sayesinde olumsuz hava koşullarından (rüzgâr, dalga) korunaklı olup olmadığıdır. Bu, düşük riskli bir su alanı oluşturur.

iv. Turizm Potansiyeli (TP)

Bölgenin turistik cazibesi, destekleyici faaliyetler ve ziyaretçi çekme gücüdür. Bu kriter, tesisin sürdürülebilir işletme başarısı için ekonomik bir boyut taşır.

a. *Görsellik (GR)*: Bölgenin doğal manzarası, estetik çekiciliği, peyzaj kalitesi ve fotojenik değeridir. Görsel cazibe, ziyaretçi deneyimini ve tanıtım potansiyelini doğrudan artırır.

b. *Turizme Entegre Hibrit Aktivite İmkânı (TEHAİ)*: Su sporlarının, doğa yürüyüşü, kampçılık, dalış, tekne gezisi veya kültürel turlar gibi diğer turistik aktivitelerle entegre biçimde sunulabilme potansiyelidir. Bu, çok yönlü bir destinasyon yaratarak ziyaretçi çekiciliğini artırır.

c. Konaklama ve Yeme-İçme İmkanları (KYİ): Tesis yakınında otel, pansiyon, restoran, kafe gibi destekleyici turistik işletmelerin varlığıdır. Bu imkanlar, sporcular ve turistler için konforu artırır, konaklama süresini uzatır ve ekonomik canlanmayı destekler.

v. Katılım ve Sürdürülebilirlik (KS)

Projenin sosyal kabulü, yerel halkın ve sporcuların katılım potansiyeli ile tesisin uzun vadeli işletilebilirliği ve çevresel etkisinin değerlendirilmesidir.

a. Sporcu Potansiyeli (SP): Bölgedeki aktif veya potansiyel su sporu sporcularının sayısı, yerel kulüplerin, okulların veya üniversitelerin varlığıdır. Bu, tesisin kullanım oranını ve canlılığını doğrudan etkiler.

b. Halk Katılımı (HK): Yerel halkın su sporlarına ve tesisin faaliyetlerine yönelik ilgisi, sahiplenme duygusu, farkındalığı ve katılım destek düzeyidir. Sosyal sürdürülebilirlik için hayati öneme sahiptir.

c. Mevsimsellik (MV): Hava koşullarına ve turizm döngüsüne bağlı olarak, tesisin yıl boyunca aktif bir şekilde kullanılabilme kapasitesi ve sezon uzunluğudur.

d. Çevresel Sürdürülebilirlik (ÇS): Tesisin kurulumu ve işletilmesi sırasında doğal ekosistem üzerindeki olumsuz etkilerin minimize edilmesi; atık yönetimi, enerji verimliliği, çevre dostu teknolojilerin kullanımı ve karbon ayak izinin azaltılması gibi uygulamaların değerlendirilmesidir.

5.4.1.1. Ordu İl Merkezi ve İlçeleri İçin AHP Uygulaması

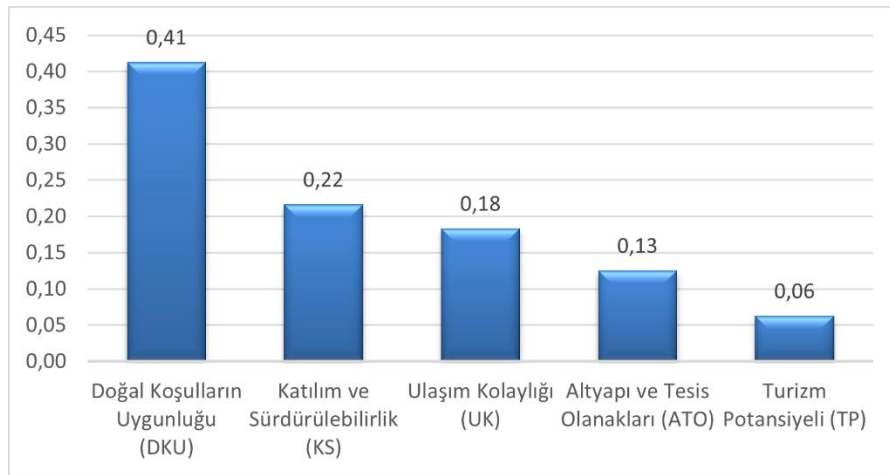
Bu çalışmada, Ordu ili ve ilçelerinde su sporları tesisleri için en uygun yerin belirlenmesi amacıyla bir AHP modeli geliştirilmiştir. Modelin birinci düzeyini bu ana amaç oluştururken, ikinci düzeyde yer seçimini etkileyen beş ana kriter belirlenmiştir. Söz konusu ana kriterler ise toplam 21 alt kriter ile detaylandırılmıştır. Üçüncü ve son düzeyde ise değerlendirmeye alınan alternatif bölgeler yer almaktadır. Bu alternatifler; il merkezindeki Kiraz Limanı Yaşam Merkezi, Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi, Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri ve Melet Irmağı Ağzı'nın yanı sıra, Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi, Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi, Ünye Yalı mevki, Gaga Gölü ve Ordu Ulugöl Tabiat Parkı'nda bulunan ilçe tesislerinden oluşmaktadır. Hiyerarşik yapı kurulduktan sonra, kriterler ve alternatifler arasındaki ikili karşılaştırmalar Saaty'nin 1-9 ölçeği kullanılarak yapılmıştır (Tablo 5.19).

Tablo 5.19 Saaty'nin 1-9 Ölçeği

Önem değerleri	Değer tanımları
1	Eşit önemde
3	Biraz daha önemli (az üstünlük)
5	Oldukça önemli (fazla üstünlük)
7	Çok önemli (çok üstünlük)
9	Son derece önemli (kesin üstünlük)

Her bir karşılaştırma matrisi için normalleştirme, ağırlıklandırma ve tutarlılık analizi işlemleri Microsoft Excel'de gerçekleştirilmiş ve tüm matrislerin tutarlılık oranlarının (CR) kabul edilebilir sınır olan 0,1'in altında olduğu görülmüştür.

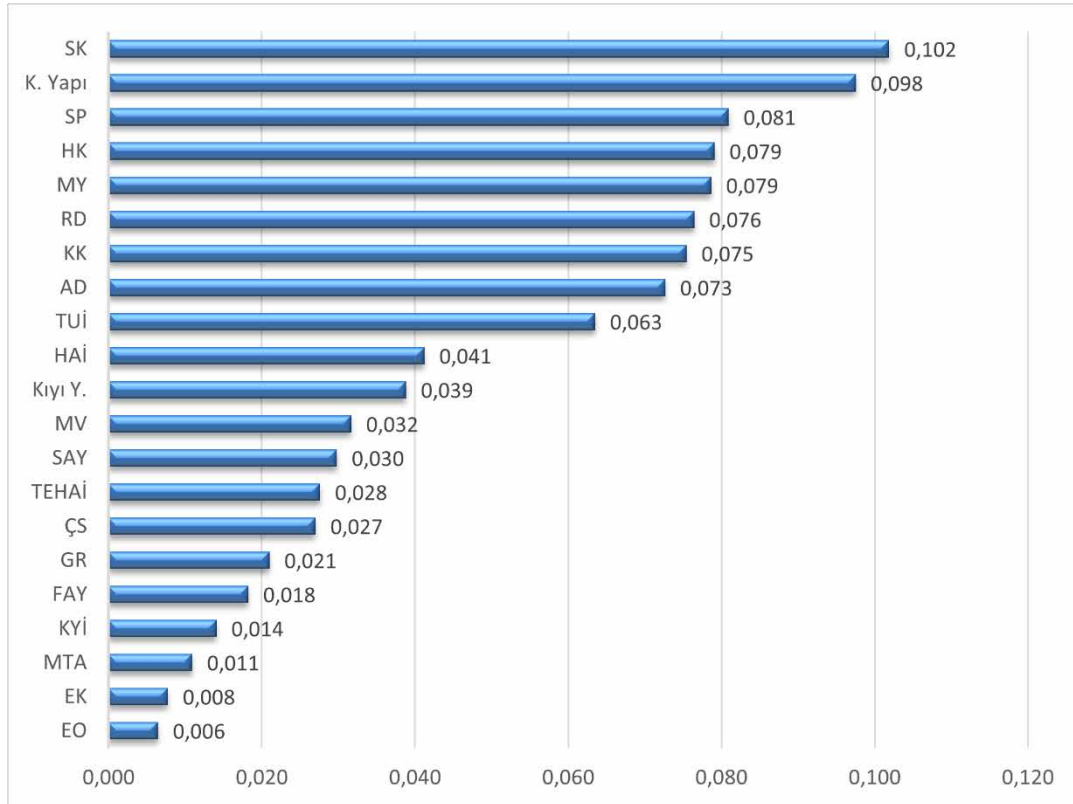
Normalize etme işlemi sonucunda elde edilen ana kriter ağırlıkları Doğal Koşulların Uygunluğu %41, Katılım ve Sürdürülebilirlik %22, Ulaşım Kolaylığı %18, Altyapı ve Tesis Olanakları %13 ve Turizm Potansiyeli %6 şeklindedir (Şekil 5.63). Sonuçlara göre (Tablo 5.20, Şekil 5.64), Doğal Koşulların Uygunluğu su sporları tesisi yer seçiminde en önemli faktör olarak belirlenmiştir. Bu kriterin altında yer alan alt kriterlerden “Su Kalitesi” ve “Korunaklı Yapı”, %10'luk ağırlık oranlarıyla en yüksek öneme sahip alt kriterlerdir. Katılım ve Sürdürülebilirlik ana kriterinin altında yer alan “Sporcu Potansiyeli” ve “Halk Katılımı” alt kriterleri ise %8'lik ağırlık oranlarıyla bu kriterin en yüksek öneme sahip alt kriterlerdir. Ulaşım Kolaylığı ana kriterinin altında yer alan “Merkeze Yakınlık” ve “Karayolu Kolaylığı” alt kriterleri de %8'lik ağırlık oranlarıyla bu kriterin en yüksek öneme sahip alt kriterlerdir. Altyapı ve Tesis Olanakları ana kriterinin altında yer alan “Hibrit Aktivite İmkânı” alt kriteri de %4'lük ağırlık oranlarıyla bu kritere en yüksek öneme sahip alt kriterlerdir. Son olarak Turizm Potansiyeli ana kriterinin altında yer alan “Turizme Entegre Hibrit Aktivite İmkânı” alt kriteri %3'lük ağırlık oranlarıyla bu kriterin en yüksek öneme sahip alt kriterleri olarak belirlenmiştir.

Şekil 5.63 Ana Kriterlerin Ağırlık Dağılımı

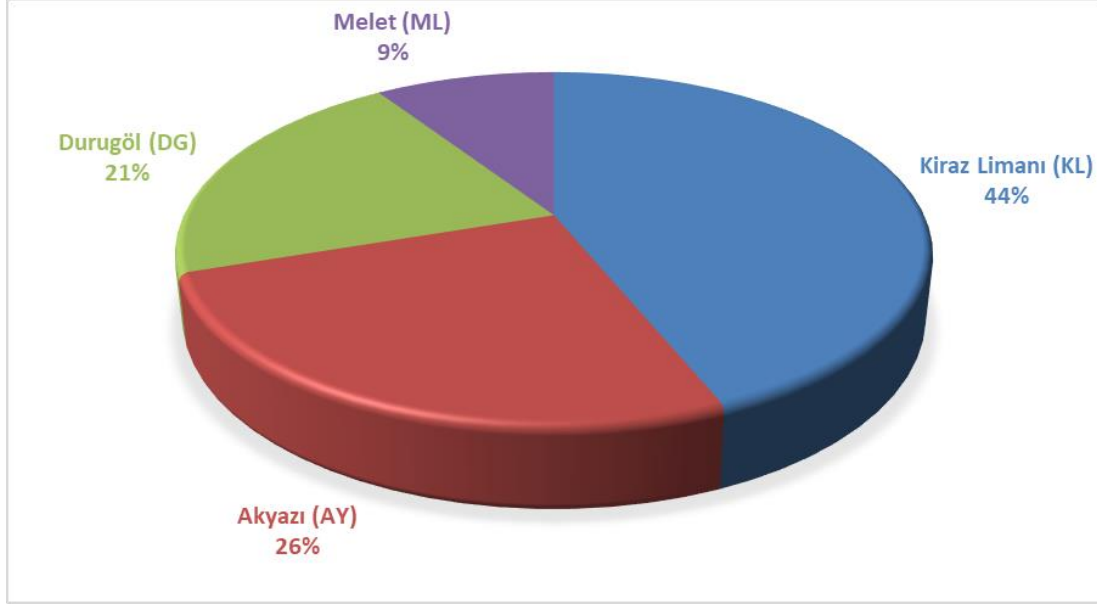
Tablo 5.20 Ana ve Alt Kriter Ağırlıkları

Ana kriter	Ana kriter ağırlıkları	Alt kriterler	Alt kriter ağırlıkları
Ulaşım kolaylığı	0,18	Merkeze yakınlık (MY)	0,08
		Karayolu kolaylığı (KK)	0,08
		Toplu ulaşım imkânı (TUI)	0,06
Altyapı ve tesis olanakları	0,13	Mevcut tesis altyapısı (MTA)	0,01
		Etkinlik kapasitesi (EK)	0,01
		Hibrit aktivite imkânı (HAİ)	0,04
		Su alanı yeterliliği (SAY)	0,03
		Fiziksel alan yeterliliği (FAY)	0,02
Doğal koşulların uygunluğu	0,41	Eğitim olanakları (EO)	0,01
		Rüzgâr durumu (RD)	0,08
		Su kalitesi (SK)	0,10
		Akıntı/dalga (AD)	0,07
		Kıyı yapısı (Kıyı Y.)	0,04
		Korunaklı yapı (K. Yapı)	0,10
Turizm potansiyeli	0,06	Görsellik (GR)	0,02
		Turizme entegre hibrit aktivite imkânı (TEHAİ)	0,03
		Konaklama ve yeme-içme imkanları (KYİ)	0,01
Katılım ve sürdürülebilirlik	0,22	Sporcu potansiyeli (SP)	0,08
		Halk katılımı (HK)	0,08
		Mevsimsellik (MV)	0,03
		Çevresel sürdürülebilirlik (ÇS)	0,03

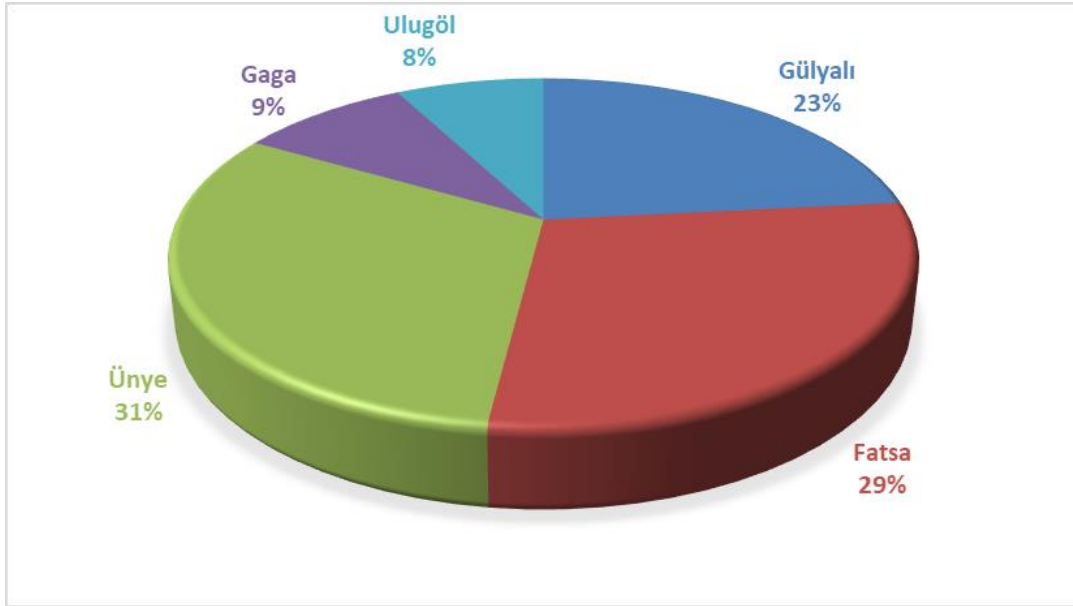

Şekil 5.64 Alt Kriter Ağırlıkları

Tüm kriterlerin ve alt kriterlerin ağırlıkları ile alternatiflerin puanları birleştirilerek sentezleme işlemi yapılmıştır. Sentezleme sonucunda, Ordu il merkezinde su sporları tesisi için en uygun yer olarak ise Kiraz Limanı Yaşam Merkezi tespit edilmiş olup onu sırasıyla Akyazı Ordu Büyükşehir Belediyesi Su Sporları Eğitim Tesisi ve Durugöl Mahallesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Tesisleri izlemektedir (Şekil 5.65). Ordu ilçelerinde ise su sporları tesisi için en uygun yer Ünye Yalı mevki olarak belirlenmiştir (Şekil 5.66). Ünye Yalı mevkinin sırasıyla Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi ve Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi izlemiştir.

Şekil 5.65 AHP Sonuçlarına göre Ordu İl Merkezi Uygun Alan Dağılımı

Şekil 5.66 AHP Sonuçlarına göre Ordu İlçeleri Uygun Alan Dağılımı

5.4.1.2. Giresun İl Merkezi ve İlçeleri AHP Uygulaması

Bu çalışmada, Giresun ili ve ilçelerinde su sporları tesisleri için en uygun yerin belirlenmesi amacıyla bir AHP modeli geliştirilmiştir. Modelin birinci düzeyini bu ana amaç oluştururken, ikinci düzeyde yer seçimini etkileyen beş ana kriter belirlenmiştir. Söz konusu ana kriterler ise toplam 21 alt kriter ile detaylandırılmıştır. Üçüncü ve son düzeyde ise değerlendirmeye alınan alternatif bölgeler yer almaktadır. Bu alternatifler; il merkezindeki Giresun Merkez Kumyalı mevki, Giresun Merkez Gemiler Çekeği mevki, Uzunkum mevki Yeni Balıkçı Barınağı ve Aksu Su Ürünleri Kooperatifi mevkiinin yanı sıra, Gülburun mevki, Espiye-Yağlıdere mevki ve Tirebolu'da bulunan Tirebolu Karayolları mevki ve Harşit Çayı'ndan oluşmaktadır. Hiyerarşik yapı kurulduktan sonra, kriterler ve alternatifler arasındaki ikili karşılaştırmalar Saaty'nin 1-9 ölçeği kullanılarak yapılmıştır (Tablo 5.21).

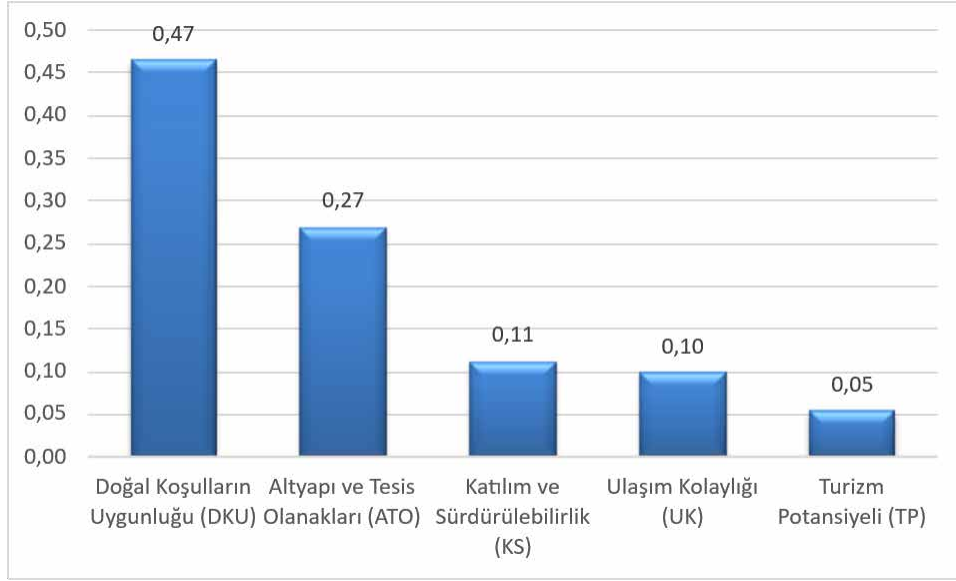
Tablo 5.21 Saaty'nin 1-9 Ölçeği

Önem değerleri	Değer tanımları
1	Eşit önemde
3	Biraz daha önemli (az üstünlük)
5	Oldukça önemli (fazla üstünlük)
7	Çok önemli (çok üstünlük)
9	Son derece önemli (kesin üstünlük)

Her bir karşılaştırma matrisi için normalleştirme, ağırlıklandırma ve tutarlılık analizi işlemleri Microsoft Excel'de gerçekleştirilmiş ve tüm matrislerin tutarlılık oranlarının (CR) kabul edilebilir sınır olan 0,1'in altında olduğu görülmüştür.

Normalize etme işlemi sonucunda elde edilen ana kriter ağırlıkları Doğal Koşulların Uygunluğu %47, Altyapı ve Tesis Olanaklar %27, Katılım ve Sürdürülebilirlik %11, Ulaşım Kolaylığı %10 ve Turizm Potansiyeli %5 şeklindedir (Şekil 5.67). Sonuçlara göre (Tablo 5.22, Şekil 5.68), Doğal Koşulların Uygunluğu su sporları tesisi yer seçiminde en önemli faktör olarak belirlenmiştir. Bu kriterin altında yer alan alt kriterlerden “Su Kalitesi” ve “Kıyı Yapısı”, %10'luk ağırlık oranlarıyla en yüksek öneme sahip alt kriterlerdir. Altyapı ve Tesis Olanakları ana kriterinin altında yer alan “Su Alan Yeterliliği” alt kriterleri %7'lik ağırlık oranlarıyla bu kriterin en yüksek öneme sahip alt kriteridir. Katılım ve Sürdürülebilirlik ana kriterinin altında yer alan “Sporcu Potansiyeli” ve “Mevsimsellik” alt kriterleri ise %4'lük ağırlık oranlarıyla bu kriterin en yüksek öneme sahip alt kriterler olarak tespit edilmiştir. Ulaşım Kolaylığı ana kriterinin altında yer alan “Merkeze Yakınlık” alt kriterleri de %5'lik ağırlık oranlarıyla bu kriterin en yüksek öneme sahip alt kriteridir. Son olarak Turizm Potansiyeli ana kriterinin

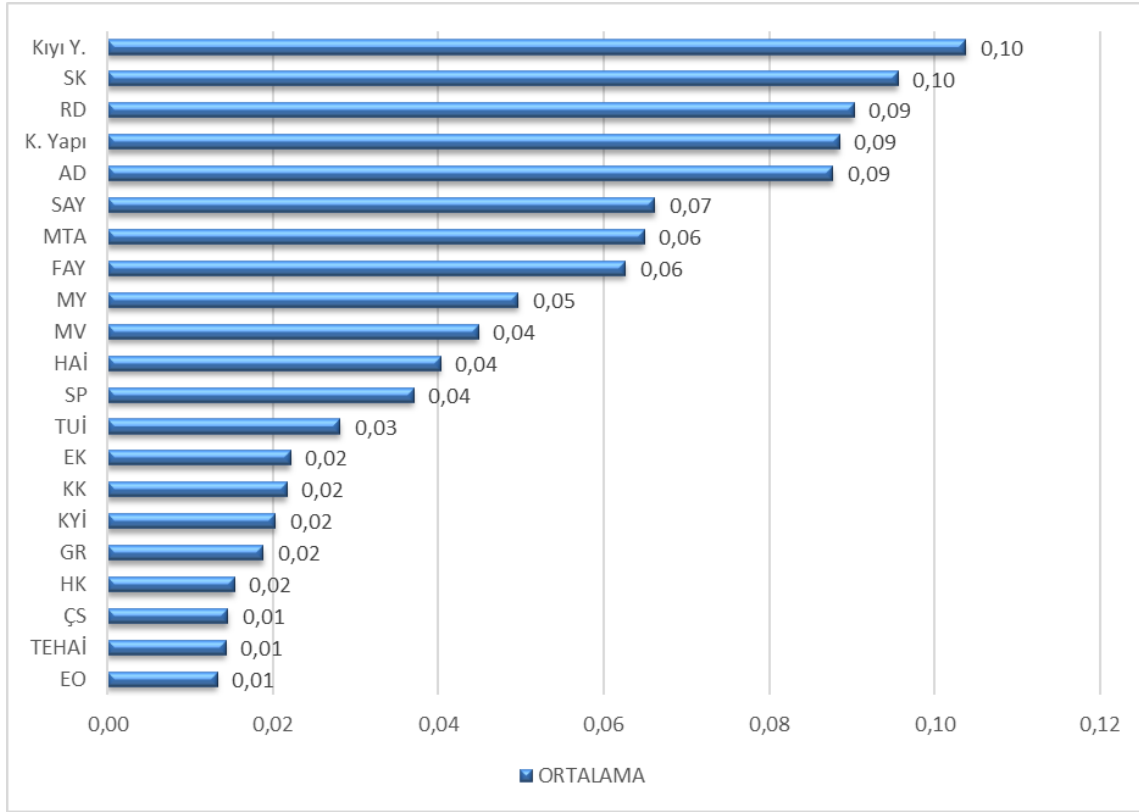
altında yer alan “Görsellik” ve “Konaklama ve Yeme-İçme İmkanları” alt kriterleri %2’lik ağırlık oranlarıyla bu kriterin en yüksek öneme sahip alt kriterleri olarak belirlenmiştir.

Şekil 5.67 Ana Kriterlerin Ağırlık Dağılımı

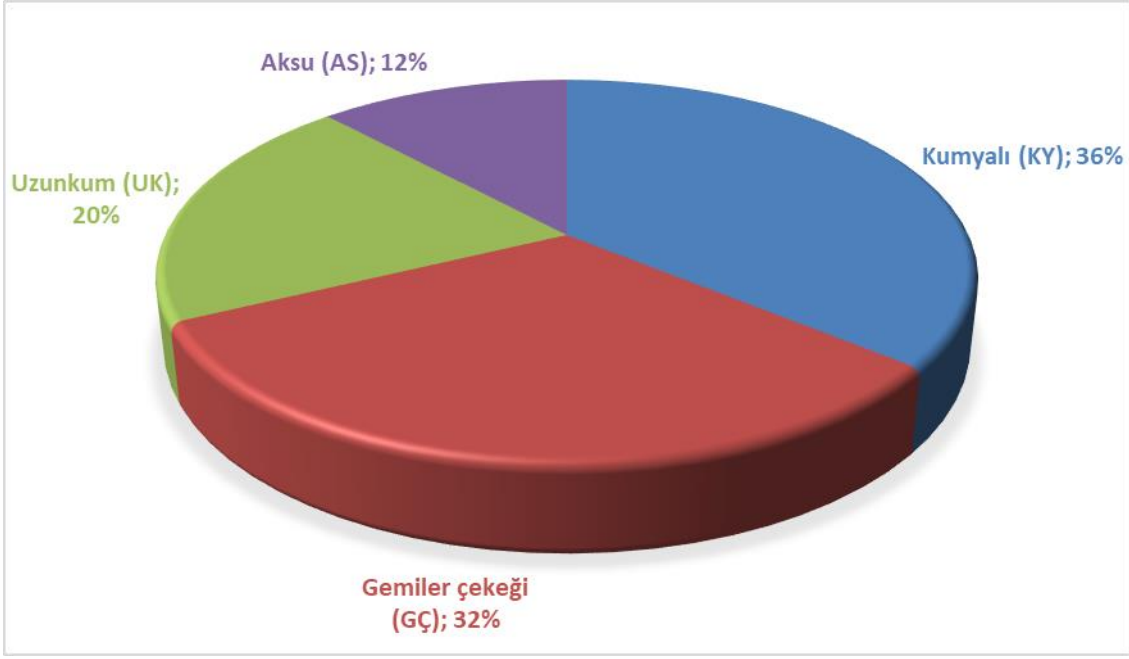
Tablo 5.22 Ana ve Alt Kriter Ağırlıkları

Ana kriter	Ana kriter ağırlıkları	Alt kriterler	Alt kriter ağırlıkları
Ulaşım kolaylığı	0,10	Merkeze yakınlık (MY)	0,05
		Karayolu kolaylığı (KK)	0,02
		Toplu ulaşım imkânı (TUI)	0,03
Altyapı ve tesis olanakları	0,27	Mevcut tesis altyapısı (MTA)	0,06
		Etkinlik kapasitesi (EK)	0,02
		Hibrit aktivite imkânı (HAİ)	0,04
		Su alanı yeterliliği (SAY)	0,07
		Fiziksel alan yeterliliği (FAY)	0,06
Doğal koşulların uygunluğu	0,47	Eğitim olanakları (EO)	0,01
		Rüzgâr durumu (RD)	0,09
		Su kalitesi (SK)	0,10
		Akıntı/dalga (AD)	0,09
		Kıyı yapısı (Kıyı Y.)	0,10
		Korunaklı yapı (K. Yapı)	0,09
Turizm potansiyeli	0,05	Görsellik (GR)	0,02
		Turizme entegre hibrit aktivite imkânı (TEHAİ)	0,01
		Konaklama ve yeme-içme imkanları (KYİ)	0,02
Katılım ve sürdürülebilirlik	0,11	Sporcu potansiyeli (SP)	0,04
		Halk katılımı (HK)	0,02
		Mevsimsellik (MV)	0,04
		Çevresel sürdürülebilirlik (ÇS)	0,01

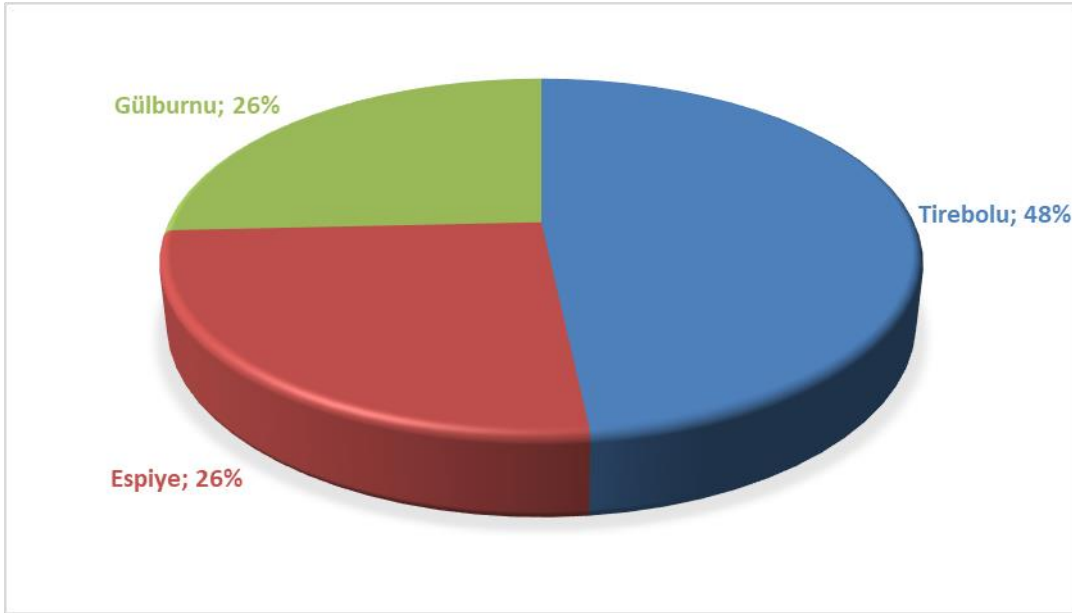

Şekil 5.68 Alt Kriter Ağırlıkları

Tüm kriterlerin ve alt kriterlerin ağırlıkları ile alternatiflerin puanları birleştirilerek sentezleme işlemi yapılmıştır. Sentezleme sonucunda, Giresun il merkezinde su sporları tesisi için en uygun yer olarak ise Giresun Merkez Kumyalı mevki tespit edilmiş olup onu sırasıyla Giresun Merkez Gemiler Çekeği mevki, Uzunkum Yeni Balıkçı Barınağı ve Aksu Su Ürünleri Kooperatifi mevki izlemektedir (Şekil 5.69). Giresun ilçelerinde ise su sporları tesisi için en uygun yer Tirebolu Karayolları mevki ve Harşit Çayı olarak belirlenmiştir (Şekil 5.70). Gülburnu mevki ve Espiye-Yağlıdere mevki eşit oranlarla Tirebolu Karayolları mevki ve Harşit Çayı'nı takip etmiştir.

Şekil 5.69 AHP Sonuçlarına göre Giresun İl Merkezi Uygun Alan Dağılımı

Şekil 5.70 AHP Sonuçlarına göre Giresun İlçeleri Uygun Alan Dağılımı

6. PROJE ALANININ FİZİKSEL VE COĞRAFİ ÖZELLİKLERİ

6.1. Ordu İli Altınordu İlçesi Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Mevki

Ordu ili Altınordu ilçesi Kiraz Limanı Yaşam Merkezi mevki, Ordu şehir merkezinin doğusunda, Karadeniz kıyısında yer almaktadır. Bölge; kuzeyde Karadeniz, güneyde Ordu-Samsun Devlet Karayolu (D010) ile sınırlanmış olup, topografik olarak düşük eğimli kıyı şeridi boyunca uzanır. Proje alanı, kıyı morfolojisi ve yönlenmesi itibarıyla batı (W) ve kuzeybatı (NW) yönlerinden gelen hâkim rüzgâr ve dalgalara karşı doğal korunaklı, kuzey (N) ve kuzeydoğu (NE) yönlerine ise kısmen açık bir konumdadır.

6.1.1. Batimetrik ve Hidrografik Özellikler

Kiraz Limanı Yaşam Merkezi sahası, düşük eğimli kumlu-çakıllı kıyı morfolojisine sahiptir. Batimetri verilerine göre deniz tabanı derinliği kıyıdan itibaren düzenli olarak artmakta olup:

- Kıyıdan 50 m açıkta yaklaşık 2-4 m,
- 100 m açıkta 6-8 m,
- 200-250 m açıkta 10-12 m derinlik değerleri gözlenmektedir.

Deniz tabanı sedimanı kumlu-çakıllı alüvyon karakterindedir; alt seviyelerde tüf ve bazalt birimleri bulunmaktadır. Kıyı eğimi ortalama %2-3 olup, morfolojik olarak kıyı dolgusu ve iskele yapımına elverişlidir.

Hidrografik açıdan bölge, kuzey ve kuzeydoğu yönlerinden gelen açık deniz dalgalarına kısmen maruz, batı ve kuzeybatı yönlerine karşı doğal korunaklı bir sahadır. Kıyı akıntıları genellikle doğudan batıya yönelir; ortalama hız 0,3-0,5 m/s, kuvvetli rüzgâr koşullarında ise 1 m/s civarına çıkmaktadır. Kıyı hattında yerel hidrodinamik koşullar liman sahasında sakin iç koy ortamı oluşturur.

6.1.2. İklim ve Meteorolojik Veriler (Rüzgâr, Dalga, Akıntı, Yağış)

Ordu ilinde nemli Karadeniz iklimi hüküm sürmektedir. İklim tipi; nemli, deniz etkisinde, kışları serin, yazları ılık karakterdedir. Sahilden içeriye gidildikçe karasallık etkisi artar. Canik Dağları kuzeyden gelen soğuk hava akımlarına set oluşturur ve bu rüzgârların taşıdığı bulutların Ordu üzerinde yağışa dönüşmesine katkı sağlar.

Yağış

Ortalama olarak yılın 150 günü yağışlı geçer. Uzun yıllık ortalama yıllık toplam yağış miktarı 1037 mm'dir. MGM verilerine göre 100 yıllık trendde 266 mm/100 yıl oranında artış eğilimi mevcuttur. En fazla yağış sonbahar-kış döneminde (ekim-aralık) gözlenir. En yüksek günlük yağış miktarı 13 Haziran 1975'te 171,3 kg/m² olarak kaydedilmiştir.

Sıcaklık

Ordu uzun yıllık ortalama sıcaklığı 14,3°C'dir. Uzun dönemli eğilimde 3,6°C/100 yıl oranında sıcaklık artışı gözlenmektedir. Yıllık sıcaklık aralığı genellikle 5°C-26°C arasında değişmekte; nadiren 0°C altına veya 29°C üzerine çıkmaktadır.

- Son 35 yıllık dönemde ölçülen en yüksek sıcaklık 37,3°C, en düşük sıcaklık -7,2°C'dir.
- Ortalama deniz suyu sıcaklığı 15,4°C olup;
- En yüksek ortalama su sıcaklığı Temmuz-Ağustos'ta 24°C,
- En düşük ortalama su sıcaklığı Ocak-Mart döneminde 8°C olarak ölçülmüştür.

Rüzgâr

Ordu ili rüzgâr rejimi incelendiğinde, kuzeyli ve güneyli rüzgârların hâkim, ancak son 11 yıllık dönemde (2015-2025) kuzey-kuzeybatı (NNW-NW) yönlü kuvvetli rüzgârların baskın olduğu görülmektedir.

Tablo 6.1 Ordu Altınordu Aylık Maksimum Rüzgâr Yönü ve Hızı

İstasyon adı/ numarası: Ordu/17033												
Aylık maksimum rüzgâr yönü ve hızı (m/sn)												
Yıl/ay	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015	NNW	NW	NNW	NNW	NNW	WNW	NNW	WNW	NNW	N	N	NW
	12,9	11,3	10,8	14,9	10,8	10,8	9,3	13,4	9,3	10,8	13,4	13,9
2016	NNW	NW	WNW	NW	WSW	NNW	NNW	NNW	NW	N	NW	NW
	13,9	15,4	14,4	16,5	19,5	9,8	9,3	11,8	11,8	9,8	15,4	12,3
2017	NW	NW	NNW	W	NW	W	NNW	NNW	WSW	NNW	W	NNW
	16,5	16,5	14,4	15,9	19,0	9,3	14,9	10,8	10,8	12,3	13,4	10,8
2018	WNW	W	WNW	NNW	SW	NNW	NNW	NW	NNW	NNW	NNW	SW
	16,5	15,9	15,4	12,3	10,3	9,3	9,8	12,9	19,0	12,9	11,3	13,4
2019	W	NNW	NNW	W	NNW	NNW	WSW	WNW	N	NW	NNW	SSE
	15,9	11,3	13,4	10,3	13,4	12,3	9,8	12,3	10,3	12,3	10,3	9,3
2020	NW	SSW	NNW	NW	NW	NNW	NNW	W	WNW	NNW	W	NW
	11,6	16,5	13,1	20,5	15,4	10,2	11,6	11,3	16,1	11,4	9,1	8,6
2021	NNW	NW	SW	NW	W	NNW	NNW	W	NW	NW	NW	N
	15,0	21,5	13,1	15,4	14,4	10,6	11,0	12,2	11,1	11,5	18,1	12,0
2022	NW	SSW	NNW	S	NNW	NW	NNW	NNW	WSW	WNW	NNW	W
	12,8	11,1	11,7	16,1	9,1	11,4	10,2	7,4	9,0	14,7	11,5	9,9
2023	W	NW	WNW	NW	NW	NNW	NNW	NNW	NNW	NNW	S	WNW
	12,9	12,9	18,0	13,9	10,3	8,2	11,8	8,7	9,3	12,9	14,9	18,5
2024	NW	SW	WNW	NW	SSW	W	NNW	NNW	NNW	NNW	NW	NW
	13,4	10,3	13,9	14,4	9,8	13,4	10,3	9,3	8,7	10,3	13,4	10,3
2025	NNW	NNW	NNW	NNW	W	NNW	NNW	NNW	NNW	-	-	-
	10,3	8,7	10,8	11,3	10,3	9,8	8,2	9,3	8,2	-	-	-

- Hâkim yönler: NNW, NW, WNW
- Maksimum hız: 21,5 m/s (Şubat 2021, NW yönü)
- Ortalama maksimum hız: 8-15 m/s

- Ortalama rüzgâr hızı: 1,3-1,6 m/s
- Kuvvetli rüzgâr gün sayısı: yıllık ortalama 22 gün
- Rüzgârlar kış ve ilkbaharda daha kuvvetli, yaz döneminde ise daha zayıftır.

Kiraz Limanı Yaşam Merkezi mevki kıyı yönlenmesi itibarıyla batı ve kuzeybatı rüzgârlarına karşı doğal korunaklı, buna karşılık kuzey ve kuzeydoğu yönlerine kısmen açık bir durumdadır.

Deniz Durumu

Genel olarak bölge deniz durumu 2-3 Bofor aralığında, yani hafif-orta şiddetli dalga koşullarında seyrederek. Kiraz Limanı Yaşam Merkezi mevki, yönlenmesi nedeniyle batı ve kuzeybatı dalgalarına karşı korunaklı, kuzey-kuzeydoğu dalgalarına açık özellik gösterir.

Tablo 6.2 Ordu Merkez 17033 Numaralı İstasyon Verileri

İstasyon adı/ numarası: Ordu/17033												
Aylık maksimum denizin hali												
Yıl/ay	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015	4	4	3	4	3	3	3	4	3	4	4	4
2016	4	5	4	4	4	4	3	3	4	4	4	5
2017	4	5	4	4	4	3	4	3	3	4	4	4
2018	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4
2019	4	3	3	3	3	3	4	4	3	4	3	3
2020	3	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	3
2021	4	5	5	3	4	3	4	4	3	3	5	5
2022	4	4	4	4	3	3	3	4	4	4	4	4
2023	4	5	5	4	4	4	4	3	4	4	5	4
2024	4	4	3	3	4	3	4	3	3	4	4	5
2025	5	4	4	3	3	3	3	3	4	-	-	-

Ordu Merkez 17033 numaralı istasyon verilerine (2015-2025) göre (Tablo 6.2.):

- Yılın ortalama 186 günü deniz 2 Bofor, 160 günü 3 Bofor şiddetindedir.
- En yüksek gözlenen deniz durumu 5 Bofor olup, yılda ortalama 1-2 gün sürer.
- 4 Bofor şiddetindeki deniz koşulları en çok Ocak–Mart aylarında görülmektedir.

Kaydedilen meteorolojik uç değerler:

- En yüksek sıcaklık: 37,3°C
- En düşük sıcaklık: -7,2°C
- En yüksek günlük yağış: 171,3 kg/m² (13.06.1975)
- En yüksek rüzgâr hızı: 128,5 km/s (12.03.1968)
- En yüksek kar kalınlığı: 62 cm

Bu veriler Ordu ili genelinde iklim koşullarının nemli, rüzgâr bakımından kuzeyli yönlerin baskın, sıcaklık açısından ılımlı bir karakter taşıdığını ortaya koymaktadır.

6.1.3. Genel Sonuç

Ordu ili Altınordu ilçesi Kiraz Limanı Yaşam Merkezi mevki:

- Nemli Karadeniz iklimine sahip,
- Batı ve kuzeybatı yönlü rüzgâr ve dalgalara karşı korunaklı,
- Düzenli batimetrik eğimli,
- Orta-yüksek dayanımlı zemin yapısına sahip bir kıyı bölgesidir.

Bu özellikler, alanın kıyı ve liman projeleri açısından meteorolojik, hidrografik ve jeoteknik açıdan uygun koşullar sunduğunu göstermektedir.

6.2. Ordu İli Ünye Yalı Mevki

6.2.1. Batimetrik ve Hidrografik Özellikler

Ordu ili Ünye Yalı Mevki, Ünye şehir merkezinde, Karadeniz kıyısında yer almakta olup, kuzeyinde Karadeniz, güneyinde Ünye-Samsun Devlet Karayolu (D010) bulunmaktadır. Alan; kıyı boyunca uzanan düşük eğimli bir morfolojiye sahiptir.

Bölge, kuzey-kuzeydoğu yönlerinden gelen rüzgâr ve dalgalara karşı açık, buna karşılık batı ve kuzeybatı yönlerinden gelen rüzgâr ve dalgalara karşı doğal korunaklı bir konumdadır. Kıyı çizgisi, Yalı Mahallesi sahilinde yer alan mevcut mendirek yapıları sayesinde kısmen korunmuş durumdadır.

Ünye Yalı mevki sahası, düşük eğimli, ince-orta taneli kumlu kıyı morfolojisine sahiptir. Batimetri verileri kıyıdan itibaren düzenli derinleşme gösterir. Deniz tabanı malzemesi kum, çakıl ve ince alüvyon karışımından oluşmakta; alt tabakalarda andezitik tüf ve bazalt birimleri yer almaktadır. Kıyı eğimi ortalama %2-3, yer yer %4 civarına çıkmaktadır. Bu yapı, liman, iskele veya kıyı koruma yapıları için uygun niteliktedir.

Hidrografik olarak, bölge kuzeydoğu ve kuzey yönlü açık deniz dalgalarına maruz kalmakta, batı ve kuzeybatı yönlerine karşı korunaklı bir yapı sergilemektedir. Kıyı akıntıları genel olarak ortalama 0,4-0,6 m/s hızla gerçekleşmektedir. Kuvvetli rüzgâr koşullarında akıntı hızı 1 m/s civarına çıkmaktadır. Sediment taşınımı doğu-batı yönlüdür ve mevsimsel dalga yönlenmeleriyle değişiklik gösterebilmektedir.

6.2.2. İklim ve Meteorolojik Veriler (Rüzgâr, Dalga, Akıntı, Yağış)

Ünye ilçesi, Karadeniz kıyısına özgü nemli ve ılıman iklim özellikleri göstermektedir. Yazlar serin-ılıman, kışlar ılımlı ve bol yağışlı geçmektedir. Yıllık ortalama sıcaklık 14-15°C, yıllık ortalama yağış miktarı ise 1000-1100 mm civarındadır.

Yağış

Ortalama olarak yılın 140-150 günü yağışlı geçmektedir. En fazla yağış Ekim-Aralık aylarında, en az yağış ise Temmuz-Ağustos aylarında görülmektedir. Yıllık ortalama toplam yağış miktarı 1050 mm, en yüksek günlük yağış değeri 165 kg/m² civarındadır.

Sıcaklık

- Yıllık ortalama sıcaklık 14,2°C olup;
- En yüksek sıcaklık 36,8°C,
- En düşük sıcaklık -6,5°C olarak kaydedilmiştir.
- Deniz suyu sıcaklığı yıl içinde 8°C (kış) ile 24°C (yaz) arasında değişmektedir.

Rüzgâr

Ünye Balıkçı Barınağı Ana Mendirek Fener İstasyonu (17460) verilerine göre (2015-2025), bölgede güneybatı (SW-WSW) ve batı (W-WNW) yönlü kuvvetli rüzgârlar baskındır.

Tablo 6.3 Ünye Yalı Mevki (Ünye Balıkçı Barınağı Fener İstasyonu 17460) Aylık Maksimum Rüzgâr Yönü ve Hızı (m/s)

İstasyon adı/ numarası: Ünye Balıkçı Barınağı Ana Mendirek Fener/17460												
Aylık maksimum rüzgâr yönü ve hızı (m/sn)												
Yıl/ay	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015	SSW	SSW	WNW	WNW	W	WSW	WSW	WNW	NW	W	WNW	W
	25,5	24,7	20,3	34,9	15,0	16,1	12,3	20,3	21,6	18,7	19,3	27,1
2016	S	SSW	SW	W	W	SSW	WNW	WSW	WNW	WSW	NW	WSW
	24,2	21,6	23,0	27,7	20,7	16,4	19,4	17,5	23,0	24,6	17,7	22,9
2017	SSE	W	NW	WNW	WNW	SW	W	W	WNW	WSW	W	S
	25,6	20,5	20,2	21,4	21,1	16,9	15,6	13,6	16,9	19,8	25,7	18,7
2018	W	WNW	NW	N	NW	NNE	NW	N	NW	NW	WSW	W
	24,8	21,8	13,2	13,7	18,7	14,3	15,5	29,7	24,9	17,0	18,5	14,6
2019	N	SW	WSW	WNW	NNW	WNW	WSW	N	WNW	NW	WSW	SW
	30,5	20,7	16,8	21,6	23,0	16,9	19,0	22,3	14,8	21,3	19,1	22,1
2020	WNW	WSW	SSW	NW	WNW	NW	NNE	NNW	WNW	NW	NW	N
	18,0	27,3	22,4	21,8	15,4	15,0	14,6	20,7	20,9	17,3	15,8	14,9
2021	WSW	W	W	WSW	WNW	N	NW	NNW	W	N	N	WSW
	24,2	25,1	23,8	21,3	22,3	11,7	17,7	17,3	16,7	18,0	25,7	17,3
2022	W	SW	N	SW	NW	NNW	WNW	NW	W	NW	SE	NNW
	22,0	23,9	17,5	25,3	14,9	16,4	13,4	15,3	47,3	21,1	17,8	18,1
2023	NW	NNW	NW	WNW	NNW	W	NNW	NNW	NE	N	SW	SW
	16,0	17,9	18,8	14,8	13,0	16,3	19,8	11,3	15,4	20,2	24,3	14,0
2024	ESE	W	NW	WNW	NNW	SW	NNW	W	W	WNW	NNE	NNW
	21,7	15,6	20,5	19,3	15,4	20,2	14,0	16,9	15,3	19,6	20,7	23,7
2025	SW	NNW	NE	NNW	WNW	NNW	N	NW	NW	-	-	-
	16,2	17,3	16,1	17,4	19,2	20,1	16,3	14,5	10,1	-	-	-

Kıyı morfolojisi nedeniyle Yalı mevki, batı ve kuzeybatı rüzgârlarına karşı doğal korunaklı, kuzey ve kuzeydoğu yönlü rüzgârlara açık konumdadır.

- Hâkim rüzgâr yönleri: WSW, WNW, NW
- Maksimum hız: 47,3 m/s (Ekim 2022, W yönü)
- Ortalama maksimum hız: 15-25 m/s
- Ortalama rüzgâr hızı: 2,5-3,5 m/s
- Kuvvetli rüzgâr gün sayısı: yıllık ortalama 25-30 gün
- Rüzgârlar: kış ve ilkbaharda kuvvetli, yaz döneminde zayıftır.

Ünye Yalı Mevki, kıyı yönlenmesi itibarıyla batı ve kuzeybatı rüzgârlarına karşı doğal korunaklı, kuzey ve kuzeydoğu yönlü rüzgârlara açık bir yapıdadır.

Deniz Durumu

- Ünye kıyılarında dalga rejimi genellikle 2-3 Bofor arasında seyretmektedir.
- 4 Bofor üzeri deniz koşulları yılda ortalama 5-10 gün,
- 5 Bofor üzeri koşullar ise nadir (1-2 gün) olarak gerçekleşmektedir.
- Kuzey ve kuzeydoğu rüzgârlarının etkili olduğu dönemlerde dalga yüksekliği 1,5-2,0 m, yön değişimlerinde 0,5-1,0 m civarına düşmektedir.

6.2.3. Genel Sonuç

Ordu ili Ünye Yalı mevki:

- Nemli Karadeniz iklimine sahip,
- Batı ve güneybatı yönlü rüzgâr ve dalgalara karşı korunaklı,
- Kuzey ve kuzeydoğu yönlerine açık,
- Düzenli batimetrik eğimli,
- Orta-yüksek dayanımlı zemin yapısına sahip bir kıyı bölgesidir.

Bu özellikler, Ünye Yalı mevkinin kıyı yapıları ve liman tesisleri açısından meteorolojik, hidrografik ve jeoteknik açıdan uygun bir bölge olduğunu göstermektedir.

6.3. Giresun Merkez Kumyalı Mevkii

Giresun Merkez Kumyalı mevki, Karadeniz kıyısında, şehir merkezinde yer almaktadır. Bölge; kuzeyde Karadeniz, güneyde ise kıyı boyunca uzanan şehir içi ulaşım aksları ve kentsel yerleşimle sınırlanmış olup, topoğrafik olarak dolgu nitelikli kıyı şeridi üzerinde gelişmiş bir yapıdadır. Proje alanı, liman ve mendireklerin oluşturduğu kıyı morfolojisi ve yönlenmesi itibarıyla batı (W), kuzeybatı (NW), kuzey (N) ve kuzeydoğu (NE) yönlerinden gelen hâkim rüzgâr ve dalgalara karşı yüksek oranda korunaklı bir konumdadır.

6.3.1. Batimetrik ve Hidrografik Özellikler

Giresun Limanı batısında yer alan Balıkçı Barınağı sahası, kıyı dolgusu ile şekillenmiş düşük eğimli bir kıyı morfolojisine sahiptir. Bölgedeki deniz tabanı, kıyıya yakın kesimlerde ince-orta taneli kumlu sedimanlar ve dolgu malzemeleri içerirken, daha derin alanlara doğru doğal sediman birimleri ve kayalar gözlenmektedir. Kıyı eğimi düşük olup, liman ve barınak yapıları için uygun bir morfolojik karakter sunar. Hidrodinamik olarak, barınağın yapı geometrisi nedeniyle bazı koruma sağladığı varsayılabilir; ayrıca bölgedeki sediman dinamiği ile ilgili araştırmalar, dolgu yapılarının sediman birikimini etkilediğini göstermektedir.

6.3.2. İklim ve Meteorolojik Veriler (Rüzgâr, Dalga, Akıntı, Yağış)

Giresun ilinde nemli Karadeniz iklimi hâkimdir. İklim tipi; nemli, deniz etkisinde, kışları serin, yazları ılık karakterdedir. Sahilden iç kesimlere doğru gidildikçe karasallık etkisi artmaktadır. Giresun çevresindeki dağlık alanlar kuzeyden gelen soğuk hava akımlarına set oluşturur ve bu rüzgârların taşıdığı bulutların Giresun üzerinde yağışa dönüşmesine katkı sağlar.

Rüzgâr rejimi açısından, bölge çoğunlukla kuzey ve kuzeydoğu yönlerinden esen hâkim rüzgârlar etkisi altındadır. Açık deniz dalgaları kuzeydoğu yönünden gelmekte olup, liman ve barınak alanları batı ve kuzeybatı yönlerine karşı doğal korunaklıdır. Kıyı akıntıları ise genel olarak doğudan batıya yönelmektedir. Ortalama akıntı hızı sakin koşullarda düşük seviyelerde olup, kuvvetli rüzgâr durumlarında artış göstermektedir. Yağışlar yıl boyunca düzenli dağılım göstermekte, özellikle sonbahar ve kış aylarında yoğunlaşmaktadır.

Yağış

Giresun Merkezinde uzun yıllık meteoroloji verilerine göre yıllık ortalama yağış miktarı yaklaşık 1282 mm'dir. Yılın yaklaşık 163 günü yağışlı geçer. Yağışlar özellikle sonbahar ve kış aylarında yoğunlaşır; uzun dönem eğilimlerinde 1999-2023 arası yıllar yüksek yağışlı bir dönem göstermektedir. Sahile yakın meteoroloji istasyonlarında yapılan analizler, kıyı bölgelerinde yağışlı gün sayısının iç kesimlere göre daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Sıcaklık

- Yıllık ortalama sıcaklık yaklaşık 14,4 °C'dir.
- En yüksek sıcaklık 37,3 °C olarak kaydedilmiştir.
- En düşük sıcaklık -9,8 °C'dir.
- Deniz suyu sıcaklığı kışın yaklaşık 7,8 °C'ye kadar düşer.
- Yazın deniz suyu sıcaklığı yaklaşık 27 °C'ye kadar çıkar.
- Uzun dönemli ortalama deniz suyu sıcaklığı yaklaşık 16,9 °C'dir.

Giresun kıyılarında Karadeniz'in genel karakteristiğine uygun olarak yaz aylarında yüksek su sıcaklıkları, kışın ise belirgin soğuma görülmektedir.

Rüzgâr

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Giresun/17034 İstasyonu (2015-2025) verilerine göre, Giresun kıyılarında hâkim rüzgâr yönleri çoğunlukla güney-güneybatı sektörü (SSW-SW) ile kuzey-kuzeydoğu sektörü (N-NNE-NNW) arasında değişmektedir.

Tablo 6.4 Giresun Merkez Aylık Maksimum Rüzgâr Yönü ve Hızı

İstasyon adı/ numarası: Giresun/17034												
Aylık maksimum rüzgâr yönü ve hızı												
Yıl / ay	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015	N 1,2	SW 1,5	N 1,5	N 1,7	N 1,2	N 1,2	NNW 1,0	N 1,5	N 0,8	SW 1,2	N 1,3	N 1,1
2016	SW 1,4	NNE 1,3	SW 1,6	N 1,4	SW 1,5	SW 1,3	N 1,5	SSW 1,3	SSW 1,5	N 1,3	SSW 1,2	SW 1,6
2017	SSW 1,6	NNE 1,7	NNE 1,3	N 1,5	NNW 1,3	NNE 1,4	SW 1,4	WSW 1,4	SSW 1,3	SSW 1,3	SSW 1,2	SSW 1,2
2018	SW 1,5	NNE 1,4	NE 1,5	N 1,3	NNE 1,4	N 1,3	N 1,4	SW 1,6	N 1,2	S 0,9	N 1,1	SSW 1,3
2019	SSW 1,5	SW 1,4	SW 1,4	N 1,5	SW 1,2	SSW 1,2	N 1,4	SSW 1,3	SSW 1,1	SSW 0,9	SSW 0,8	S 0,9
2020	SW 1,5	SSW 1,6	WSW 1,3	N 1,4	NNE 1,4	NNW 1,2	SW 1,4	NNW 1,3	SSW 1,2	N 0,8	SSW 1,1	S 0,9
2021	N 1,1	N 1,3	N 1,6	N 1,5	N 1,4	SW 1,3	WNW 1,6	N 1,1	SSW 1,3	N 1,1	N 1,2	NE 1,2
2022	SSW 1,6	SW 1,4	SW 1,7	NE 1,5	NNE 1,3	N 1,3	N 1,3	N 1,1	SSW 1,3	SSW 1,2	SSW 0,9	SW 1,0
2023	SSW 0,8	SSW 1,6	SW 1,3	NNE 1,4	NNE 1,3	SSW 1,3	SSW 1,3	SW 1,3	SSW 1,4	S 0,7	SSW 1,3	C 1,0
2024	SSW 1,7	SSW 1,2	NNE 1,3	NNE 1,3	SW 1,4	SW 1,3	WSW 1,4	NNE 1,3	SSW 1,1	SSW 1,5	SSW 1,3	SW 1,3
2025	SW 1,1	SW 1,8	SW 1,3	SW 1,5	C 1,3	SW 1,3	SSW 1,3	SW 1,4	SSW 1,5	SSW 1,1	-	-

- Hâkim yönler: SSW, SW, N, NNE, NNW
- Ortalama rüzgâr hızı: 1,1-1,6 m/s

Giresun merkezi, kıyı ve topoğrafya yapısı nedeniyle genel olarak düşük rüzgâr hızlarına sahip (hafif rüzgâr rejimi) bir bölgedir. Belirgin kuvvetli rüzgâr kaydı bulunmamakta olup, yılda yalnızca birkaç gün rüzgâr etkisi arttığı dönemler gözlenmektedir (genellikle sonbahar fırtınaları).

Deniz Durumu

Giresun kıyılarında deniz hâli 2015-2025 verilerine göre çoğunlukla 3-5 Bofor aralığında, mevsime göre değişkenlik göstermektedir. Aylık maksimum deniz hâli: Çoğunlukla 4-5 Bofor, Bazı yıllarda kış aylarında 6 Bofor seviyesine çıkmıştır (ör. 2019 Ocak-2021 Aralık-

2023 Mart). Genel durum: Kış ve geçiş mevsimlerinde dalga ve deniz hâli yükselme eğilimindedir. Yaz aylarında 3-4 Bofor seviyelerinde daha sakin bir deniz durumu hâkimdir.

Tablo 6.5 Giresun Merkez 17034 Numaralı İstasyon Verileri

İstasyon adı/ numarası: Giresun/17034												
Aylık maksimum denizin hali												
Yıl / Ay	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015	5	4	5	5	3	3	3	5	3	4	5	5
2016	5	5	4	5	4	3	4	4	5	5	5	5
2017	4	5	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5
2018	5	4	5	4	4	4	4	4	4	5	4	5
2019	6	5	5	5	4	4	5	4	4	5	4	5
2020	5	5	3	4	5	4	4	4	4	4	4	5
2021	4	5	5	3	4	3	4	4	4	4	4	6
2022	5	5	4	6	4	4	4	3	4	4	5	4
2023	4	5	6	4	4	3	5	4	4	5	6	5
2024	5	3	5	4	5	4	4	4	4	5	5	5
2025	5	4	4	4	4	4	3	4	5	4	-	-

6.3.3. Genel Sonuç

Giresun ili Merkez ilçesi kıyı bölgesi:

- Nemli Karadeniz iklimine sahip,
- Batı ve kuzeybatı yönlü rüzgârlara karşı korunaklı, kuzey ve kuzeydoğu yönlü rüzgâr ve dalgalara açık,
- Düzenli ve nispeten sığ eğimli batimetriye sahip,
- Orta dayanımlı zemin yapısı bulunan bir kıyı bölgesidir.

Bu özellikler, alanın kıyı ve liman projeleri açısından meteorolojik, oşinografik ve zemin koşulları bakımından genel olarak uygun nitelikler sunduğunu göstermektedir.

6.4. Giresun İli Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı

6.4.1. İklim ve Meteorolojik Veriler (Rüzgâr, Dalga, Akıntı, Yağış)

Tirebolu ilçesi, Karadeniz kıyısında yer almakta olup tipik nemli Karadeniz iklimi özellikleri gösterir. Kıyı şeridi topoğrafik olarak dolgu ve doğal kıyı kesimlerinin birlikte bulunduğu nispeten düşük eğimli bir morfolojiye sahiptir. Bölge yıl boyunca deniz etkisinde olup, kış aylarında serin ve yağışlı, yaz aylarında ise ılık ve nemli koşullar hâkimdir.

Rüzgâr

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Tirebolu/18225 İstasyonu (2015-2025) verilerine göre bölgedeki rüzgâr rejimi düşük hızlı, sakin karakterlidir.

Tablo 6.6 Tirebolu Aylık Maksimum Rüzgâr Yönü ve Hızı

İstasyon adı/numarası: Tirebolu/18225 İstasyonu												
Aylık maksimum rüzgâr yönü ve hızı												
Yıl / Ay	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	S 1,5	SSE	SSE	S 1,6
	1,4	1,6	1,4	1,7	1,5	1,4	1,5	1,6		1,5	1,7	
2016	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	S 1,5	SSE	SSE	SSE	S 1,6
	1,8	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	1,8	1,9	1,4	1,6		
2017	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE
	1,5	1,6	1,5	1,5	1,6	1,8	1,8	1,5	1,8	1,6	1,6	1,3
2018	SSE	SSE	N 1,6	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	SSW	WSW
	1,4	1,2		1,7	1,8	1,7	1,8	2,0	1,7	1,5	1,4	1,3
2019	SSE	SW	SW	SW	SW	WSW	SW	WSW	WSW	WSW	SW	WSW
	1,6	1,2	1,5	1,5	1,7	1,5	1,9	1,6	1,7	1,5	1,5	1,2
2020	SW	WSW	SW	SW	SW	SW	WSW	WSW	WSW	WSW	WSW	WSW
	1,6	1,7	1,3	1,4	1,6	1,7	1,8	1,9	1,6	1,6	1,5	1,4
2021	WSW	WSW	SW	WSW	SW	WSW	WSW	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE
	1,6	1,5	1,6	1,4	1,6	1,7	1,9	1,7	1,9	1,6	1,5	1,4
2022	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	SSE	S 2,0	S 1,7	SSE	N 1,4
	1,6	1,4	1,5	1,6	1,6	1,7	2,1	1,6			1,6	
2023	S 1,4	S 2,2	S 1,4	S 1,4	S 1,7	S 1,8	S 2,1	S 1,8	S 1,7	S 1,7	S 1,8	S 1,3
			SSE									
2024	S 1,6	S 1,5	1,5	N 1,4	S 1,8	S 1,8	N 1,8	S 1,9	S 1,7	S 2,0	S 1,8	S 1,5
2025	S 1,1	S 1,7	S 1,6	S, 1,5	SSE	S 2,0	S 2,0	S 2,0	S 2,0	S 1,6	-	-
					1,5							

Hâkim rüzgâr yönleri:

- Veriler, yıllar boyunca tekrar eden hâkim rüzgâr yönlerini göstermektedir:
- SSE (Güney-güneydoğu) → en baskın yön (özellikle 2015-2018, 2021-2022)
- S (Güney) → 2023-2025 yıllarında baskın
- SW-WSW → 2019-2021 döneminde etkili
- Yalnızca birkaç ayda N-NNE yönü görülmüştür.
- Genel sonuç: Baskın yön: SSE-S sektörü, İkincil etkili yön: SW-WSW

Ortalama rüzgâr hızı:

- Aylık ortalama rüzgâr hızları tablosuna göre:
- Minimum: 1,1 m/s
- Maksimum: 2,1 m/s
- Genel ortalama: 1,4-1,8 m/s
- Yaz aylarında ortalama hız 1,7-2,0 m/s civarına yükselmektedir.

Bu değerler, Tirebolu'nun düşük hızlı, sakin rüzgâr rejimine sahip olduğunu açıkça göstermektedir.

Kuvvetli rüzgâr gün sayısı:

- Tirebolu istasyonunda 2015-2025 arasında maksimum rüzgâr hızı kayıtları bulunmadığından, rüzgâr kuvveti verisi dolaylı olarak “deniz hâli” üzerinden değerlendirilmiştir.

Bu nedenle Tirebolu için tahmini kuvvetli rüzgâr gün sayısı:

- Yılda yaklaşık 5-8 gün. (Genellikle 5-6 Bofor deniz hâli görülen kış aylarında) Giresun Merkez ile benzer biçimde, Tirebolu bölgesi de fırtınalı gün açısından düşük sıklığa sahip bir kıyı alanıdır.

Deniz Durumu

Aylık maksimum deniz hâli (Bofor)-2015-2025:

- Değerler çoğunlukla 4-5 Bofor
- Bazı yıllarda özellikle kış aylarında 6 Bofor:

Genel dalga ve deniz durumu:

- Ortalama deniz hâli: 3-5 Bofor
- Kış ayları: 5-6 Bofor seviyelerinde artış
- Yaz ayları: 3-4 Bofor aralığında sakin deniz

Baskın dalga geliş yönü:

- Kuzey ve kuzeydoğu (Karadeniz genel karakteristiği gereği)

6.4.2. Genel Sonuç

Tirebolu ilçesi kıyı bölgesi:

- Nemli Karadeniz iklimi etkisi altındadır.
- Kuzey ve kuzeydoğu yönlü dalgalara karşı yarı açık,
- WNW-NW yönlü rüzgârlara karşı nispeten korunaklıdır.
- Rüzgâr hızları düşük olup, bölge sakin rüzgâr rejimine sahiptir (1,4-1,8 m/s).
- Deniz koşulları kış aylarında orta-yüksek şiddete ulaşabilmekte, yaz ayları ise sakin geçmektedir.
- Kıyı yapıları açısından batimetrik eğim düzenli ve elverişli, zemin yapısı ise orta dayanımlıdır.

Bu özellikler birlikte değerlendirildiğinde, Tirebolu kıyı alanının liman, barınak ve kıyı yapıları için meteorolojik ve oşinografik açıdan uygun bir bölge olduğunu göstermektedir.

7. TEKNİK TASARIM VE ALT-ÜST YAPI İHTİYACI

7.1. Üç Boyutlu Modelleme Yazılımı

Bu fizibilite çalışmasında, Ordu ve Giresun illerinde belirlenen su sporları alanlarına ait 3 boyutlu tip proje görsellerinin oluşturulmasında, sektörün uluslararası standartlarda kullanılan liman ve kıyı yapıları simülasyon yazılımlarından biri olan Wärtsilä Model Wizard 6® paket programından yararlanılmıştır. Model Wizard 6®, özellikle kıyı yapıları, iskeleler, marina alanları ve manevra akışlarının gerçekçi bir şekilde modellenmesi amacıyla geliştirilen kapsamlı bir modelleme ve simülasyon platformudur.

Program; kıyı şeridi biçimlendirme, iskele ve platform tasarımı, yükselti ve derinlik verilerinin entegrasyonu, mevcut yapıların dijital ortamda yeniden oluşturulması ve saha ölçekli mimari/peyzaj tasarımlarının 3 boyutlu görselleştirilmesi gibi çok sayıda bileşeni bir araya getirmektedir. Bu özellikleri sayesinde, hazırlanan fizibilite kapsamında ihtiyaç duyulan 3B tip proje görselleri hem gerçek arazi verileriyle uyumlu hem de uygulanabilirlik analizine katkı sağlayacak bir detay seviyesinde üretilmiştir.

Model oluşturma sürecinde;

- Ordu ve Giresun kıyı şeritlerine ait deniz haritaları,
- İlgili belediyelerin kıyı ve iskele uygulama projeleri,
- ABD Sahil Güvenlik Teşkilatı Dijital Yükselti Modeli (USCG DEM) verileri kullanılarak çalışma alanlarının topografik ve batimetrik yapısı sisteme aktarılmıştır.

Ayrıca görsellerin gerçekçiliğinin artırılması amacıyla bölgede seyir yardımcısı veya siluet unsuru olarak kullanılan belirgin yapılar (mendirekler, kaleler vb.) modele eklenmiştir. Böylece çalışma alanlarının gerçek arazi koşullarını yansıtan, planlama ve karar verme süreçlerine doğrudan katkı sağlayan yüksek doğrulukta 3 boyutlu görseller üretilmiştir.

Bu kapsamda, raporun görsel bölümlerinde tip proje modellemesine ilişkin örnek üç boyutlu görüntüler ve simülasyon örnekleri sunulmuştur.

7.2. Önerilen Su Sporları Tesislerinin Konsept Tasarımı

Bu çalışma kapsamında Ordu Kiraz Limanı Yaşam Merkezi, Ünye Yalı mevki, Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi, Giresun Merkez Kumyalı mevki ve Tirebolu Karayolları mevki ve Harşit Çayı lokasyonlarında kurulması önerilen su sporları tesisleri için ortak bir konsept tasarım yaklaşımı geliştirilmiştir. Tesislerin her biri farklı fiziksel çevrede bulunsa da su sporlarının gerektirdiği işlevsel ihtiyaçlar dikkate alınarak tüm alanlar için uygulanabilir bir

kombine su sporları merkezi tipolojisi oluşturulmuştur. Tasarım hem eğitim hem rekreasyon hem de operasyonel kullanım süreçlerini tek bir bütünleşik tesis kurgusunda bir araya getirir.

Konsept tasarım; idari ofis, güvenlik birimi, sporcu hazırlık alanları, kantin, tuvalet ve duş birimleri, eğitim sınıfı ve teknik odalar gibi kapalı mekânları kapsarken; açık alanda ekipman depolama rafları, kapalı malzeme deposu, yüzer iskele ve sporcuların suya giriş-çıkışını kolaylaştıran rampa gibi temel unsurları içerir. Tesis çevresi, güvenli kullanım sağlamak ve sporcu/ziyaretçi hareketini kontrol altına almak amacıyla çevre duvarı ve çitlerle sınırlandırılmıştır. Her bir bileşen hem sporcuların hem de ziyaretçilerin tesis içinde güvenli ve akıcı bir şekilde hareket edebilmesini sağlayacak biçimde konumlandırılmıştır.

Tasarım yaklaşımı, tesislerin yüksek sezonsal kullanım göz önünde bulundurularak modüler ve esneyebilir karakterde olmasını hedeflemiştir. Bu nedenle kapalı alanlar ile açık depolama çözümleri, farklı spor dallarının ihtiyaç duyduğu ekipman türlerine uyum sağlayabilecek şekilde düzenlenmiş; yüzer iskele ve rampa ise tüm lokasyonlarda su koşullarına uyarlanabilir nitelikte tasarlanmıştır. Böylece her bir tesis, bulunduğu alanın fiziksel özelliklerine göre ölçeklenebilirken, hizmet standardı bakımından tüm bölgede birbiriyle uyumlu bir yapı ortaya çıkmaktadır.

7.3. Her Bir Spor Dalı İçin Tip Projeler ve 3 Boyutlu Görseller

Konsept tasarım çerçevesi doğrultusunda, her bir lokasyon için temsil niteliği taşıyan 3 boyutlu mimari modeller hazırlanmıştır. Modellemeler, spor dallarına göre ayrı ayrı yapı tasarlamak yerine, tüm faaliyetlere hizmet verebilecek bütüncül bir su sporları tesisi üzerinden gerçekleştirilmiştir. Bu yaklaşım hem yatırım maliyetlerinin optimize edilmesini hem de bölgedeki tüm tesislerin ortak bir standart altında tanımlanmasını sağlamaktadır.

Hazırlanan 3B görseller, tesisin farklı açılardan görünümünü, kapalı ve açık mekân ilişkilerini, ekipman depolama düzenlerini, kıyıyla olan bağlantı noktalarını ve kullanıcı hareket yönlerini net bir şekilde ortaya koymaktadır. Görsellerde yer alan yüzer iskele, açık depolama rafları, kapalı depo alanı, rampa, servis vinci, giriş-çıkış noktaları ve diğer fonksiyonel unsurlar; tesisin günlük operasyonlarında kullanılacağı biçimde gerçekçi senaryolarla modellenmiştir. Ayrıca bazı açılarda denizde yelkenlilerin görünmesi, tesisin spor faaliyetleriyle bütünleşik kullanımını görsel olarak desteklemektedir.

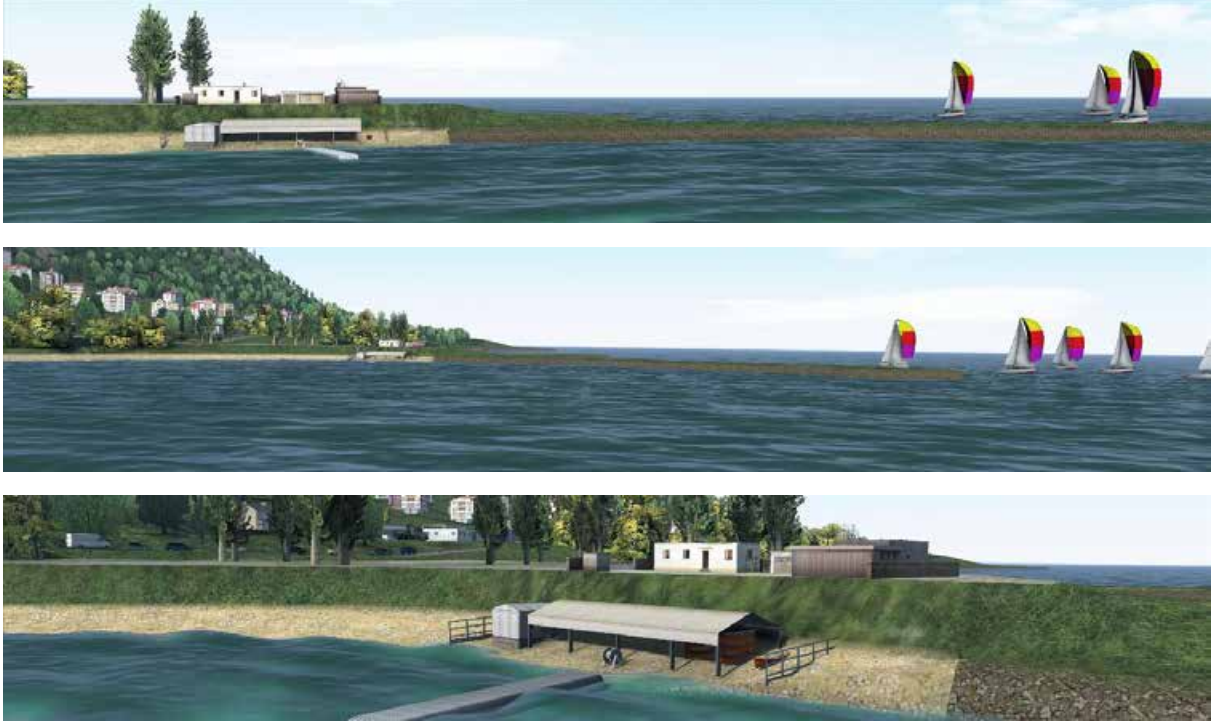
Her bir model, su sporlarının eğitim, deneyim ve güvenlik gereksinimlerini karşılayacak işlevsel alanları temsil ederken; tesislerin mekânsal kurgusunun yatırımcılara, karar vericilere ve saha uygulayıcılarına aktarılmasını kolaylaştırmaktadır. Bu yönüyle 3B görseller, fizibilite

raporunun yalnızca mimari bir sunum ögesi değil, aynı zamanda önerilen tesislerin gerçek kullanım biçimlerine dair uygulamaya dönük bir rehber niteliği taşımaktadır.

7.3.1. Ordu Kiraz Limanı Yaşam Merkezi 3 Boyutlu Tip Proje Tasarımı

Kiraz Limanı Yaşam Merkezi'nde planlanan su sporları tesisi, bölgenin yelken, kano, SUP ve dalış eğitimleri için yüksek potansiyel sunması nedeniyle çok amaçlı ve bütünlük bir altyapı olarak tasarlanmıştır. Alanı kuzeyli rüzgarlara karşı daha korunaklı bir hale getirmek ve su sporları için emniyetli ve kontrollü bir faaliyet alanı oluşturmak amacıyla 100 metre uzunluğunda ve 127 derece açısında bir koruyucu mendirek inşa edilmiş, böylece eğitim ve antrenman süreçleri için gerekli korunaklı su alanı sağlanmıştır. Bu kapsamda kanolar ve ekipmanlar için depolama alanı, spor malzemelerinin güvenli, düzenli ve hızlı erişilebilir şekilde saklanması sağlayarak operasyonel verimliliği artırmaktadır. Çeki ırgatı, suya indirme-çekme süreçlerini kolaylaştırarak eğitim ve antrenman faaliyetlerinin kesintisiz yürütülmesine imkân tanır. Dalış ekipmanları depolama alanı, özellikle Bozukkale Burnu çevresindeki dalış eğitimlerine yönelik ekipmanların korunması ve bakımının yapılması açısından gereklidir. Sporcular ve ziyaretçiler için tuvalet, soyunma odaları ve duşlar, tesisin hijyen ve konfor standartlarını yükseltirken; güvenlik kulübesi, tesis ve çevresinin genel güvenliğinin sağlanması, giriş-çıkışların kontrolü ve alanın 7/24 izlenebilmesi için gerekli olan temel bir güvenlik birimidir. İdari bina, tesis yönetimi, kayıt işlemleri, malzeme takibi ve organizasyon planlamasının yürütüldüğü merkez işlevini görürken; kantin ve dinlenme alanı sporcuların ve ailelerin bekleme, dinlenme ve sosyal etkileşim ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Eğitim odaklı faaliyetlerin desteklenmesi için tasarlanan derslik binası ise teorik eğitimler, brifingler ve kurs programlarının gerçekleştirilmesine olanak sağlamaktadır. Tüm bu yapıların bir araya gelmesiyle Kiraz Limanı Yaşam Merkezi (Ordu ili, Altınordu ilçesi, Kirazlıman Mahallesi, Ada 4941-Parsel 1), bölgesel su sporları faaliyetleri için fonksiyonel, güvenli ve sürdürülebilir bir merkez niteliği kazanmaktadır. Hazırlanan 3 boyutlu tip proje görselleri Şekil 7.1'de sunulmaktadır.

Şekil 7.1 Ordu Kiraz Limanı Yaşam Merkezi 3 Boyutlu Tip Proje

7.3.2. Ünye Yalı Mevki 3 Boyutlu Tip Proje Tasarımı

Ünye Yalı mevkinde kurulması planlanan su sporları tesisi, bölgenin doğal kumsal yapısı, geniş kıyı bandı ve korunaklı koy niteliği sayesinde yelken, kano, SUP ve dalış gibi branşların aynı anda yürütülebilmesine imkân tanıyan bütüncül bir altyapı olarak tasarlanmıştır. Bu kapsamda tip projede yer alan kanolar ve ekipmanlar için depolama alanı, sahada kullanılan tüm spor malzemelerinin güvenli ve hızlı erişilebilir biçimde muhafaza edilmesini sağlayarak düzenli bir operasyon akışı oluşturmaktadır. Kumsaldan suya geçişin güvenli şekilde gerçekleştirilmesi için çeki ırgatı gerekli olup, özellikle kano ve küçük yelkenlilerin indirilip çıkarılmasında önemli işlev görmektedir. Bölgenin dalışa elverişli temiz sahil kesimi dikkate alınarak planlanan dalış ekipmanları depolama alanı, malzemelerin korunması ve eğitim hazırlıklarının kontrollü şekilde yapılmasını sağlamaktadır. Sporcuların ve ziyaretçilerin temel ihtiyaçlarını karşılamak üzere tuvalet, soyunma odaları ve duş üniteleri tesisin konfor ve hijyen standartlarını yükseltirken, güvenlik kulübesi tesis ve çevresinin genel güvenliğinin sağlanması, giriş-çıkışların kontrolü ve alanın 7/24 izlenebilmesi için gerekli olan temel bir güvenlik birimidir. Tesis yönetimi, kayıt işlemleri ve organizasyon planlamasının yürütüldüğü idari bina, sportif faaliyetlerin koordinasyon merkezini oluştururken; kantin ve dinlenme alanı sporcular, aileler ve ziyaretçiler için sosyal etkileşim ve bekleme imkânı sunmaktadır. Eğitim ağırlıklı aktiviteler için tasarlanan derslik binası ise teorik eğitimler, brifingler ve kurs programları için işlevsel bir alan yaratmaktadır. Bu bütünlük kurulum sayesinde Ünye Yalı mevkinde önerilen

tesis, bölgenin güçlü su sporları potansiyelini organize, güvenli ve sürdürülebilir bir yapıya dönüştürmeyi amaçlamaktadır. Hazırlanan 3 boyutlu tip proje görselleri Şekil 7.2’de sunulmaktadır.

Şekil 7.2 Ünye Yalı Mevki 3 Boyutlu Tip Proje

7.3.3. Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi 3 Boyutlu Tip Proje Tasarımı

Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi’nde yelken, kano, kürek, rafting ve SUP gibi çok branşlı su sporlarının aynı alanda yürütülmesine uygun liman ve kıyı yapısı göz önünde bulundurularak tasarlanan tip proje, bölgenin su sporları potansiyelini sürdürülebilir bir yapıya dönüştürmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda planlanan kanolar ve ekipmanlar için depolama alanı, sahada kullanılan spor malzemelerinin güvenli, düzenli ve hızlı erişilebilir biçimde muhafaza edilmesini sağlayarak özellikle kano, kürek ve SUP branşlarında operasyonel verimliği artırmaktadır. Liman ve korunaklı koy yapısında yoğun kullanılan kıyı geçiş noktaları için suya iniş rampası ve çeki ırgatı, yelkenli ve kürek teknelerinin kontrollü şekilde suya indirilmesi ve sudan çıkarılması açısından kritik birimlerdir. Rafting ve kürek sporlarında kullanılan kişisel donanımlar ile dalışa yönelik ekipmanların korunması için oluşturulan dalış ekipmanları

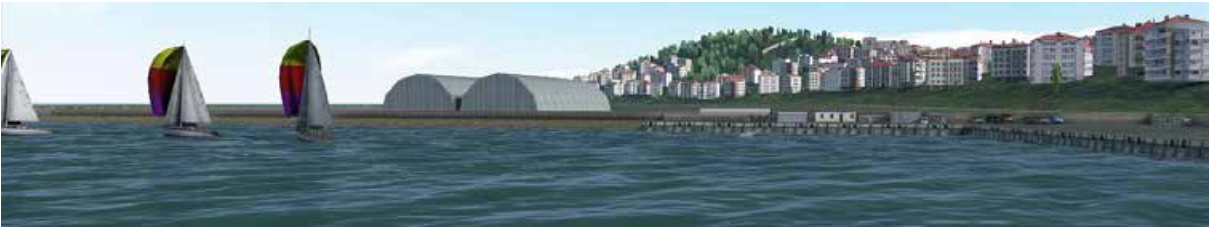
depolama alanı hem güvenlik hem bakım açısından gereklidir. Sporcuların hijyen ve konfor ihtiyaçlarını karşılayan tuvalet, soyunma odaları ve duş tesisleri, sürekli kullanım için standart bir gereklilik sunarken, güvenlik kulübesi tesis ve çevresinin genel güvenliğinin sağlanması, giriş-çıkışların kontrolü ve alanın 7/24 izlenebilmesi için gerekli olan temel bir güvenlik birimidir. Tesisin idari süreçlerinin yürütüldüğü idari bina, kayıt işlemleri, malzeme takibi ve organizasyon koordinasyonunun merkezidir. Sporcular ve ziyaretçiler için sosyal bir buluşma noktası sunan kantin ve dinlenme alanı, etkinlikler ile günlük eğitim programları arasında konforlu bir bekleme ortamı yaratır. Branş eğitimlerinin teorik kısmının yapıldığı derslik binası ise yelken, kürek ve rafting gibi branşlarda brifing, eğitim ve kurs programlarının düzenli şekilde verilmesini mümkün kılar. Bu bütünleşik yapısıyla Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi (Ordu ili, Fatsa ilçesi M.K. Paşa Mahallesi, Ada 2905-Parsel 3), bölgesel su sporları faaliyetleri için modern, güvenli ve çok yönlü bir merkez hâline gelmektedir. Hazırlanan 3 boyutlu tip proje görselleri Şekil 7.3'te sunulmaktadır.

Şekil 7.3 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi 3 Boyutlu Tip Proje

7.3.4. Giresun Merkez Kumyalı Mevki 3 Boyutlu Tip Proje Tasarımı

Giresun Merkez Kumyalı mevkinde planlanan su sporları tesisi, bölgenin geniş kıyı yapısı, şehir merkezine yakınlığı ve doğal korunaklık sağlayan kıyı formu sayesinde kano, kürek, yelken ve SUP gibi çok branşlı aktivitelerin bir arada yürütülmesine uygun bir altyapı olarak tasarlanmıştır. Bu doğrultuda projede yer alan kanolar ve ekipmanlar için depolama alanı, sahada kullanılan tüm spor malzemelerinin güvenli şekilde muhafaza edilmesini sağlayarak düzenli ve verimli bir operasyon akışı sunmaktadır. Çeki ırgatı, özellikle kano, kürek ve küçük yelkenlilerin suya kontrollü biçimde indirilmesi ve çıkarılması için kritik bir işlev görürken, kıyı kullanımında güvenliği artırmaktadır. Dalgaların düşük olduğu dönemlerde yürütülen eğitimler için gerekli kişisel ekipmanların korunmasını sağlayan dalış ekipmanları depolama alanı, su sporlarının teknik hazırlık süreçlerinin düzenli şekilde yönetilmesine katkı sunar. Sporcuların ve ziyaretçilerin temel ihtiyaçlarını karşılayan tuvalet, soyunma odaları ve duş birimleri tesisin konfor ve hijyen standardını yükseltirken, güvenlik kulübesi tesis ve çevresinin genel güvenliğinin sağlanması, giriş-çıkışların kontrolü ve alanın 7/24 izlenebilmesi için gerekli olan temel bir güvenlik birimidir. Organizasyon, kayıt ve günlük operasyon planlamalarının yürütüldüğü idari bina, tesis yönetiminin merkezi olarak işlev görürken; kantin ve dinlenme alanı, sporcular ve ailelerine sosyal etkileşim ve bekleme konforu sağlamaktadır. Branş içi teorik eğitimlerin, brifinglerin ve kurs programlarının yürütülebilmesi için oluşturulan derslik binası ise Giresun Merkez Kumyalı mevkinin su sporları kültürünü geliştiren önemli bir eğitim alanı niteliği taşımaktadır. Tüm bu yapıların bütünlük kullanımıyla Giresun Merkez Kumyalı mevki, Giresun kent merkezine hizmet eden modern ve çok amaçlı bir su sporları tesisi potansiyeline kavuşmaktadır. Hazırlanan 3 boyutlu tip proje görselleri Şekil 7.4'te sunulmaktadır.

Şekil 7.4 Giresun Merkez Kumyalı Mevki 3 Boyutlu Tip Proje

7.3.5. Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı 3 Boyutlu Tip Proje Tasarımı

Tirebolu Karayolları mevki ve Harşit Çayı'nda yer alan proje alanı hem akarsu hem de deniz koşullarını bir arada sunması sayesinde yelken, kano, SUP, rafting ve dalış gibi geniş yelpazede su sporunun uygulanabileceği benzersiz bir konuma sahiptir. Bu nedenle hazırlanan tip projede kanolar ve ekipmanlar için depolama alanı hem akarsu hem de deniz tabanlı branşlarda kullanılan spor malzemelerinin güvenli ve düzenli biçimde muhafaza edilmesini sağlayarak yoğun eğitim dönemlerinde operasyonel verimliliği artırmaktadır. Çeki ırgatı, özellikle yelkenli ve kürek teknelerinin kontrollü şekilde suya indirilmesi ve sudan çıkarılması için kritik olup, akıntılı dönemlerde güvenli geçiş sürecine katkı sağlar. Rafting ve dalış aktivitelerinde kullanılan özel ekipmanların korunması için gerekli olan dalış ekipmanları depolama alanı, Harşit Çayı'nın doğal akışı ve denizin birleştiği noktada yürütülen eğitimler açısından önemli bir lojistik destek sunmaktadır. Sporcuların hijyen ve konfor ihtiyaçlarını karşılayan tuvalet, soyunma odaları ve duş birimleri, yoğun yaz dönemlerinde tesisin sürdürülebilir kullanımını güvence altına alırken; güvenlik kulübesi, tesis ve çevresinin genel güvenliğinin sağlanması, giriş-çıkışların kontrolü ve alanın 7/24 izlenebilmesi için gerekli olan temel bir güvenlik birimidir. Tesis yönetimi, kayıt süreçleri ve eğitim programlarının planlandığı idari bina, bölgedeki faaliyetlerin koordinasyon merkezini oluştururken, kantin ve dinlenme alanı sporcular ile ailelerine rahat bir sosyal ortam sunmaktadır. Branş öncesi teorik eğitimlerin, güvenlik brifinglerinin ve kurs programlarının gerçekleştirildiği derslik binası ise hem rafting hem de yelken/SUP eğitimleri için pedagojik altyapıyı tamamlamaktadır. Bu bütünlük tesis yapısıyla Tirebolu Karayolları mevki ve Harşit Çayı (Giresun ili, Tirebolu ilçesi, Hamam Mahallesi, Ada 110-Parsel 2, 27 ve 28) bölgesel ölçekte çok branşlı su

sporlarının güvenli, planlı ve sürdürülebilir şekilde yürütülebileceği modern bir merkez niteliği kazanmaktadır. Hazırlanan 3 boyutlu tip proje görselleri Şekil 7.5’te sunulmaktadır.

Şekil 7.5 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı 3 Boyutlu Tip Proje

7.4. Altyapı ve Üstyapı İhtiyaçları

TR90 Bölgesi’nde (Kiraz Limanı Yaşam Merkezi, Ünye Yalı mevki, Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi, Giresun Merkez Kumyalı mevki ve Giresun Merkez Gemiler Çekeği mevki) önerilen su sporları tesislerinin verimli, güvenli ve sürdürülebilir bir şekilde işletilebilmesi, kıyı kullanımının yüksek olduğu bu alanlarda altyapı ve üstyapı bileşenlerinin bütüncül bir yaklaşımla, ortak teknik standartlar çerçevesinde ele alınmasını zorunlu kılmaktadır. Belirlenen pilot yatırım lokasyonlarının tamamı, benzer bir dizi temel mühendislik ihtiyacını paylaşmaktadır. Mevcut temel belediye hizmetlerine erişim olsa da su sporları faaliyetlerinin doğası gereği klasik kullanımdan farklı talepler ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle mevcut durumdaki potansiyel eksiklikler de dikkate alınarak, sistem güçlendirmeleri ve ek standartlar gereklidir. Bu bölümde tanımlanan ihtiyaçlar, tesislerin uzun vadeli, güvenli, çevreyle uyumlu

ve organizasyon düzenlemeye elverişli şekilde işletilmesini sağlayacak teknik temeli oluşturmaktadır.

Tesislerin temel işlevlerini yerine getirebilmesi için su, elektrik ve iletişim altyapısı hayati öneme sahiptir. Su temini açısından, tüm pilot alanlar şehir içme suyu şebekesine yakın konumlanmıştır. Ancak tesislerin duş-soyunma birimleri, ekipman yıkama alanları, eğitim ve operasyonel ihtiyaçları birlikte değerlendirildiğinde, kesintisiz hizmet için güçlendirme ve yedek depolama kapasitesi şarttır. Sezonale talep artışlarını karşılamak üzere, tesislerin 10-20 m³ aralığında yedek su deposu ile desteklenmesi önerilmektedir. Ayrıca, kano, yelken ve benzeri ekipmanların tatlı su ile durulanmasına yönelik alanlar, çevresel yükü azaltmak amacıyla uygun drenaj hatlarıyla ayrıştırılmalıdır. Elektrik altyapısı bakımından tüm alanlarda mevcut şebeke bağlantıları bulunsa da sporcu alanları, ekipman depoları, kamera sistemleri, saha aydınlatması ve teknik birimlerin ihtiyacını karşılayacak şekilde bağlantı gücünün artırılması gereklidir. Özellikle güvenlik ve akşam eğitimlerine olanak tanımak amacıyla, kıyı, iskele ve mendirek içlerini aydınlatacak yüksek verimli, deniz şartlarına dayanıklı, düşük tüketimli LED sistemler ve projektörler kurulmalıdır. Operasyonel süreklilik için temel büyüklükte acil durum jeneratörleri önerilirken, sıcak su ihtiyacı ile işletme maliyetlerini düşürmek amacıyla tesis çatılarına veya uygun açık alanlara Güneş Enerjisi Santralleri entegrasyonu, beş alanın tamamında uygulanabilir bir çözüm olarak öne çıkmaktadır. Ayrıca, ofisler ve halka açık alanlarda yüksek hızlı fiber internet erişimi de modern bir tesisin olmazsa olmazıdır.

Çevresel sürdürülebilirlik ve mevzuata uyum, atık yönetimi sistemlerini ön plana çıkarmaktadır. Atık su yönetimi konusunda, duş, tuvalet ve ekipman yıkama alanlarından kaynaklanan pis suların mevcut kentsel kanalizasyon şebekesine sorunsuz deşarjı için gerekli bağlantı ve altyapı kontrolleri yapılmalıdır. Kıyı ekosistemini korumak amacıyla, geri akış önleyici ve yağ tutucu benzeri koruyucu elemanların kullanılması ve yoğun dönemlerde arıtma yükünü dengelemek için depolama veya dengeleme ünitelerinin tesise entegre edilmesi gerekmektedir. Yağmur suyu yönetimi de bir diğer kritik husustur; otopark ve sert zeminli alanlardaki yüzey akışını kontrol altına almak ve mümkün olduğunca zemine sızdırmak için yağmur suyu drenaj kanalları ve geçirimli zemin uygulamaları tercih edilmelidir. Katı atık yönetiminde ise geri dönüşüm kültürünü teşvik eden ayrıştırılmış atık toplama üniteleri tesis geneline yayılmalıdır.

Ulaşım ve erişilebilirlik açısından, beş alanın tamamının şehir içi ulaşım ağlarına yakınlığı önemli bir avantaj olmakla birlikte, tüm lokasyonların mevcut karayolu ağına güvenli

ve konforlu bir şekilde bağlanması, iki yönlü trafiğe uygun erişim yollarının iyileştirilmesi veya inşa edilmesi gerekmektedir. Kıyı kullanımının yoğun olduğu dönemlerde trafik yükü arttığından, bu durumu yönetmek için tesis girişlerinin belirgin şekilde ayrılması, sporcu-yaya koridorlarının oluşturulması ve acil durum araçlarının erişebileceği manevra alanlarının düzenlenmesi zorunludur. Bu erişimi tamamlayıcı nitelikte, her tesiste ziyaretçi, personel ve engelli bireyler için ayrılmış, yeterli kapasitede, aydınlatılmış ve güvenlik kameraları ile donatılmış otopark alanları planlanmalıdır. Otoparklardan tesis girişine ve su kenarına uzanan güzergâhta ise engelli erişim standartlarına tam uyumlu, bölgenin doğal dokusu ile bütünleşen yaya ve bisiklet yolları, dinlenme alanları ve peyzaj düzenlemeleri hayata geçirilmelidir.

Üstyapı bileşenleri, tesislerin fonksiyonel kullanımını açısından kritik öneme sahiptir. Su sporlarının güvenli ve verimli yapılabilmesi için, kıyıyla su arasında bağlantı sağlayacak yüzer iskeleler, rampalar ve modüler ponton sistemleri tüm alanlarda ortak bir ihtiyaç olarak öne çıkmaktadır. Mevcut mendirek, rıhtım ve kıyı yapılarının su sporlarına uygun hale getirilmesi, bunlara ek olarak eğitim ve çıkış amaçlı yeni iskele, rampa ve platformların inşası gereklidir. Özellikle başlangıç seviyesi eğitimler için korunaklı bir su alanı yaratacak (kısa mendirek uzatmaları, dalgakıranlar gibi) dalga ve akıntı etkisini azaltıcı tedbirler de değerlendirilmelidir. Üstyapı bileşenleri ise idari birim, sporcu hazırlık alanları, soyunma-duş birimleri, ekipman depoları, küçük ölçekli bakım alanları, güvenlik ve ilk yardım odaları ile eğitim amaçlı kapalı alanlara olan ihtiyacı kapsamaktadır. Bu yapılar, kıyı ekosistemine uyumlu, hafif ve modüler olarak ölçeklenebilen tasarımlarla hem kurulum hem de işletme maliyetleri açısından avantaj sağlayacak şekilde inşa edilmelidir. Ayrıca, yelken, kürek veya kano faaliyetlerinin düzenlenebilmesi için gözlem ve organizasyon birimlerine yönelik yapısal elemanlar da tesislerin tamamında kullanılabilir bir standart olarak değerlendirilmelidir.

8. ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE SOSYAL ETKİ ANALİZİ

8.1. Deniz ve Kıyı Ekosistemine Olası Etkiler ve Önlemler

8.1.1. Ordu İli Proje Alanlarının Denizel Çevre Açısından Değerlendirilmesi

Proje alanı ve çevresindeki biyo-çeşitlilik ve denizel çevreye etkileri kapsamında yapılan çalışmada, denizel omurgasızlar, denizel omurgalı canlılar ve makro alglerin varlığı tespit edilmiştir.

Fatsa ve Ünye bölgelerinde planlanan tesislerde dolgu alanı veya deniz tahkimatı işlemleri yapılmayacağından bu bölgelerde yapılacak proje çalışmalarının var olan denizel ekosisteme bir etkisi olmayacaktır.

Ordu Kiraz Limanı Yaşam Merkezi mevkinde ise, proje sahasının kıyısal kısmı kıyı tahkimatı ve mendirek yapılarından oluşmaktadır. Kıyı tahkimatı kısmı 1-2 m derinliğinde, çok dar bir alanda kayalık ve sığlık bir alan, devamında ise kumluk alanlardan oluşan bir yapı mevcuttur. Dolgu alanı kıyı tahkimatı yapıları bölgesinde yoğun olarak, balık popülasyonlarından ziyade, daha çok zemine tutunan veya kıyı tahkimatı yapısının üzerinde, kırık ve yarıklarda yaşayan bentik veya sesil yaşayan canlılar bulunmaktadır. Dolayısıyla çalışma sahasında da daha çok bentik veya sesil yaşayan canlılar tespit edilmiştir. Bitki toplulukları ise daha çok dolgu sahası içerisinde sığlaşmış alanlarda gözlemlenmiştir.

Faaliyet sahası deniz kısmında tespit edilen tüm fauna ve flora türleri tehlike kategorileri, endemiklik durumları, nispi bolluk dereceleri, uluslararası anlaşmalarla (Bern Sözleşmesi vb.) koruma altına alınan tür tespit edilmemiştir. Proje kapsamında yapılacak faaliyetinin deniz ekosistemine etkileri bağlamında değerlendirildiğinde denizel su kolonu ve tabanında yaşayan canlı türü listelerine bakıldığında gerek fitoplanktonik ve zooplanktonik ve gerekse bentik ve pelajik omurgalı ve omurgasız türler içerisinde endemik bir türün söz konusu olmadığı, uluslararası sözleşmeler kapsamında belirlenmiş, türü tehdit altında veya hassas sayılabilen bir türün olmadığı belirlenmiştir.

Proje kapsamındaki yapılacak olan mendirek veya dolgu inşaatı zaten var olan dolgu sahasının daha genişletilmesi üzerinedir. Dolayısıyla proje sahası doğal habitat özelliğini yıllar önce yitirmiştir.

Ayrıca, proje alanı Su Ürünleri Kanunu kapsamında olan su ürünleri istihsal ve üreme sahası değildir. Ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca korunması gerekli alanlar (BERN Sözleşmesi) uyarınca koruma altına alınmış alanlardan “Önemli Deniz Kaplumbağası Üreme Alanları” kapsamında belirtilen I. ve II. koruma bölgeleri, “Akdeniz Foku Yaşama ve Üreme Alanları” içerisinde olmadığı bilimsel araştırmalar için önem arz eden

ve/veya nesli tehlikeye düşmüş veya düşebilir türler ve ülkemiz için endemik olan türlerin yaşama ortamı olan alanlar kapsamında olmadığı tespit edilmiştir.

8.1.2. Giresun İli Proje Alanlarının Denizel Çevre Açısından Değerlendirilmesi

Tirebolu bölgesi, deniz yüzeyinde ve sualtında doğal kayalıklardan oluşan bir habitata sahiptir. Bölge biyo-çeşitlilik ve denizel çevreye etkileri kapsamında değerlendirildiğinde, denizel omurgasızlar, denizel omurgalı canlılar ve makro alglerin bölgede bolca varlığı gözlemlenmiştir. Bu bölgede planlanan tesislerde, dolgu alanı veya deniz tahkimatı işlemleri yapılmayacağından, bu bölgelerde yapılacak proje çalışmalarının var olan denizel ekosisteme bir etkisi olmayacaktır. Faaliyet sahası deniz kısmında tespit edilen tüm fauna ve flora türleri tehlike kategorileri, endemiklik durumları, nispi bolluk dereceleri, uluslararası anlaşmalarla (Bern Sözleşmesi vb.) koruma altına alınan tür tespit edilmemiştir. Proje kapsamında yapılacak faaliyetlerin deniz ekosistemine etkileri bağlamında değerlendirildiğinde denizel su kolonu ve tabanında yaşayan canlı türü listelerine bakıldığında gerek fitoplanktonik ve zooplanktonik, gerekse bentik ve pelajik omurgalı ve omurgasız türler içerisinde endemik bir türün söz konusu olmadığı, uluslararası sözleşmeler kapsamında belirlenmiş, türü tehdit altında veya hassas sayılabilen bir türün olmadığı belirlenmiştir. Ayrıca, proje alanı Su Ürünleri Kanunu kapsamında olan su ürünleri istihsal ve üreme sahası değildir. Ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca korunması gerekli alanlar (BERN Sözleşmesi) uyarınca koruma altına alınmış alanlardan “Önemli Deniz Kaplumbağası Üreme Alanları” kapsamında belirtilen I. ve II. koruma bölgeleri, “Akdeniz Foku Yaşama ve Üreme Alanları” içerisinde olmadığı bilimsel araştırmalar için önem arz eden ve/veya nesli tehlikeye düşmüş veya düşebilir türler ve ülkemiz için endemik olan türlerin yaşama ortamı olan alanlar kapsamında olmadığı tespit edilmiştir.

Harşit Çayı bölgesinde planlanan çalışmada ise dere yatağında var olan doğal malzeme ile bir parkur planlanmaktadır. Bu dere yatakları yağışın bol olduğu zamanlarda hızla değişim sergilemektedirler. Dolayısıyla bölgede yapılabilecek bir parkur planlamasının doğal ekosisteme fazladan bir olumsuz etki gösterebileceği düşünülmemektedir.

8.2. Yerel İstihdama ve Turizm Hareketliliğine Katkıları

Su sporları tesislerinin kurulması, işletilmesi ve bakımı, çok katmanlı bir istihdam yapısı oluşturacaktır. İlk aşamada inşaat ve altyapı çalışmalarıyla geçici istihdam sağlanacak; tesislerin faaliyete geçmesiyle birlikte kalıcı iş imkânları doğacaktır. Bu kapsamda antrenörler, rehberler, tekne bakım ve onarım teknisyenleri, cankurtaranlar, güvenlik personeli, idari çalışanlar ve temizlik personeli gibi doğrudan istihdam edilecek bireylerin yanı sıra, ekipman

kiralama, satış ve bakım hizmetleri gibi yan sektörlerde de iş olanakları oluşacaktır. Ayrıca, su sporlarına yönelik eğitim merkezleri ve sertifika programları, bölge gençlerine yeni mesleki beceriler kazandırarak nitelikli insan kaynağının gelişimine katkıda bulunacaktır. Özellikle yelken, kano, SUP ve dalış gibi branşlarda uzmanlaşacak eğitmenler, Ordu ve Giresun'u bir su sporları eğitim merkezi haline getirebilecektir. Ordu ve Giresun, geleneksel turizminin ötesine geçerek su sporları odaklı bir deniz turizm modeliyle bölgedeki turizm sezonunun uzamasına ve çeşitlenmesine hizmet edecektir. Düzenlenecek ulusal ve uluslararası organizasyonlar, Ordu ve Giresun'un tanıtımını güçlendirerek bölgenin bir su sporları merkezi olarak markalaşmasını sağlayacaktır.

8.3. Toplumsal Fayda ve Sosyal Kabul Analizi

Su sporları projelerinin hayata geçirilmesi, Ordu ve Giresun'da kapsamlı toplumsal faydalar ve güçlü bir sosyal kabul oluşturacaktır. Yerel halkın su sporlarıyla tanışması, fiziksel aktivite bilincini artıracak, gençlerin kötü alışkanlıklardan uzaklaşarak sosyalleşmesine ve takım ruhu geliştirmesine katkı sağlayacaktır. Bu projeler güçlü bir sahiplenme duygusu yaratacak, gönüllülük programları ve toplum temelli faaliyetler aracılığıyla dayanışma kültürü pekişecektir. Kadınların ve engelli bireylerin sosyal hayata katılımını teşvik edecek programlar, toplumsal kapsayıcılığı artıracak; ulusal ve uluslararası organizasyonlar ise kültürel etkileşim ve hoşgörü ortamı yaratacaktır. Ordu ve Giresun arasında geliştirilecek iş birlikleri, bölgesel dayanışmayı güçlendirirken, düzenli anketler ve sosyal etki analizleriyle ölçülecek sosyal kabul, projelerin sürdürülebilirliğini ve toplumun her kesimine yayılan refahını garanti altına alacaktır. Ordu-Giresun illeri için planlanan su sporları projelerinin toplumsal kabul düzeyi ve sosyal etkileri değerlendirilmiş ve Tablo 8.1'de sunulmuştur.

Tablo 8.1 Su Sporları Sosyal Etki Analiz Tablosu

Analiz kategorisi	Mevcut durum	Beklenen etki	İyileştirme önerileri
Yerel halkın katılımı	Orta düzeyde ilgi, sınırlı katılım	Aktif katılımın artması, gönüllülük programları	Yerel halka özel ücretli eğitim programları, sosyal etkinlikler
Ekonomik fayda algısı	Düşük farkındalık, temkinli yaklaşım	İstihdam ve gelir artışı beklentisi	Başarı hikayelerinin paylaşılması, yerel istihdam taahhütleri
Çevresel etki kaygıları	Yüksek hassasiyet, kirlilik endişesi	Sürdürülebilir proje uygulamaları	Çevre dostu teknolojiler, düzenli denetim raporları
Kültürel uyum	Geleneksel yaşam tarzına uyum sorgulaması	Kültürel zenginleşme, turistik etkileşim	Yöresel değerlerle bütünleşik etkinlikler
Altyapı endişeleri	Mevcut altyapı yetersizliği kaygısı	Modern tesisler, iyileştirilmiş hizmetler	Altyapı yatırım planlarının şeffaf paylaşımı
Erişilebilirlik	Sınırlı erişim, ulaşım zorlukları	Her kesime hitap eden program çeşitliliği	Ücretsiz ulaşım, engelli erişim kolaylıkları

8.4. Bölgede Düzenlenebilecek Ulusal ve Uluslararası Organizasyonlar

8.4.1. Ordu İlinde Düzenlenebilecek Ulusal ve Uluslararası Organizasyonlar

Ordu ili, coğrafi konumu, doğal su kaynakları ve gelişmekte olan altyapısıyla ulusal ve uluslararası düzeyde çeşitli su sporları organizasyonlarına ev sahipliği yapma potansiyeline sahiptir. Konumu itibarıyla planlanan kruvaziyer limanı ve marina olanaklarına yakınlığı, bu alanı özellikle ulusal ve uluslararası su sporları organizasyonları için ideal bir lokasyon yapmaktadır. Düzenlenecek etkinliklere katılacak yerli ve yabancı turist ile sporcuların, bölgenin diğer rekreasyon alanlarına ve şehir merkezine kolay erişim imkânı, Gülyalı ilçesini öne çıkaran önemli bir avantaj olarak değerlendirilebilir. SCUBA dalış faaliyetleri için ise Yason Burnu, Timsah Adası ve Hoynat Adası doğal yapıları itibarıyla oldukça elverişli alanlardır. Ayrıca, Melet Irmağı'na parkur düzenlemesi yapıldığı takdirde, rafting sporu için son derece uygun bir potansiyel sunmaktadır.

Gülyalı ilçesi, geniş ve korunaklı kıyı şeridi, Dragon Bot, kano, SUP, yelken ve kürek gibi su sporları için mevcut parkur altyapısı, gelişmiş sahil tesisleri, karavan parkı olanakları ve ulaşım erişilebilirliği ile Ordu ili genelinde büyük ölçekli yarış organizasyonları açısından en uygun ve donanımlı lokasyon olarak öne çıkmaktadır. Ayrıca, Gülyalı'daki tesislerde gerekli altyapı oluşturulursa, bölgesel ve ulusal su sporları aktiviteleri için bir eğitim kampı haline gelebilir. Gülyalı'nın bu potansiyelini tam anlamıyla gerçekleştirebilmesi ve uluslararası standartlarda bir su sporu merkezi haline gelebilmesi için, bölgedeki kanalizasyon ve atık su altyapısının iyileştirilmesi önem taşımaktadır. Aşağıda bu kapsamda düzenlenebilecek organizasyon örnekleri yer almaktadır:

i. Ulusal ve Uluslararası Kano ve Kürek Şampiyonaları

Gülyalı sahili, standartlara uygun parkuru ve seyirci kapasitesi ile Türkiye Kürek Federasyonu ve Türkiye Kano Federasyonu'nun en üst düzey yarışlarına ev sahipliği yapabilecek en donanımlı merkezdir.

ii. Karadeniz Rüzgâr Sörfü ve Yelken Yarışları

Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi'nin mevcut altyapı olanakları ve rüzgâr potansiyeli dikkate alınarak, bölgesel ve uluslararası düzeyde yelken ve rüzgâr sörfü yarışları organize edilebilir.

iii. Uluslararası SUP Festivali ve Yarışları

SUP gibi yeni nesil su sporlarına yönelik festivaller ve açık deniz yarışları hem yerel halkın ilgisini çekecek hem de uluslararası katılımcılara hitap edecektir.

iv. Türkiye ve Uluslararası Dragon Bot Yarışları

Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi'nde halihazırda aktif olarak kullanılan Dragon Bot parkuru, ulusal düzeyde düzenlenen Dragon Bot Yarışları'na ev sahipliği yapmış olması nedeniyle bu alandaki en kapsamlı festivallere ve yarışlara ev sahipliği yapmak için idealdir.

v. Uluslararası Dalış ve Sualtı Keşif Etkinlikleri

Bozukkale, Yason Burnu, Timsah Adası ve Hoynat Adası gibi dalışa uygun noktalarda sualtı fotoğrafçılığı yarışmaları veya batık keşif projeleri gerçekleştirilebilir.

vi. Gençlik ve Spor Kampları

TR90 bölgesinden ve yurt dışından gençlerin katılımıyla Gülyalı İlçesi Su Sporları Tesisi'nde yaz kampları düzenlenerek, kano, kürek ve yelken başta olmak üzere su sporları eğitimleri verilebilir.

Bu organizasyonlar, Ordu'nun turizm çeşitliliğini artıracak, spor turizmi alanında markalaşmasını sağlayacak ve bölgenin uluslararası arenada tanınırlığını güçlendirecektir. Gülyalı'nın bu merkezi rolü, altyapı sorunlarının çözülmesi koşuluyla, ilin organizasyon kapasitesini ve cazibesini önemli ölçüde artıracaktır.

8.4.1.1. Ordu İli Ulusal Organizasyonlar

8.4.1.1.1. Yelken Organizasyonları

Ordu ili, Karadeniz'in kendine özgü rüzgâr rejimi, yılın büyük bölümünde elverişli deniz koşulları ve doğal olarak korunaklı koyları sayesinde yelken sporları için yüksek potansiyel sunan bir bölgedir. Bu doğal avantajların stratejik biçimde değerlendirilmesiyle Ordu'nun, Türkiye'nin öncü yelken merkezlerinden biri haline gelmesi mümkündür. Bu çerçevede, farklı yaş gruplarına ve sınıflara hitap eden, ulusal ve uluslararası ölçekte düzenlenecek çeşitli yelken organizasyonlarının hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Söz konusu organizasyonlar yalnızca performans odaklı spor etkinlikleri olarak değil, aynı zamanda genç sporcuların gelişimini destekleyen, bölgesel turizmi canlandıran ve şehrin marka değerini yükselten çok yönlü faaliyetler olarak kurgulanmaktadır. Böylelikle Ordu'nun yelken sporlarındaki görünürlüğü artırılarak, şehrin hem Türkiye'de hem de uluslararası arenada önemli bir yelken destinasyonu olarak konumlanması hedeflenmektedir. Tablo 8.2'de önerilen yelken organizasyonları, bu stratejik hedef doğrultusunda detaylandırılmıştır.

Tablo 8.2 Önerilen Ulusal Yelken Organizasyonları

Organizasyon adı	Açıklama
Optimist Türkiye Takım Şampiyonası	Optimist Türkiye Takım Şampiyonası, genç yelkencilerin kulüplerini temsil ederek yarıştığı ulusal bir yelken organizasyonudur. Takımlar, teknik beceri ve takım ruhunu sergileyerek şampiyonluk için mücadele eder.
Türkiye Pirat Şampiyonası	Türkiye Pirat Şampiyonası, Pirat sınıfı teknelerin Türkiye genelinden katıldığı ve ulusal lig puanlarının belirlendiği yelken yarışıdır. Etkinlik, yarışçıların

	teknik beceri, strateji ve takım çalışmasını sergilediği önemli bir organizasyondur.
Üniversiteler Arası Yelken Şampiyonası Youth Sailing Cup Ordu	Karadeniz ve Marmara'dan üniversite yelken takımlarının katılımıyla yapılabilecek gençlik sporu odaklı yarış organizasyonu. 8-18 yaş arası Optimist ve Laser sporcularına yönelik uluslararası gençlik yelken kupası.
23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Yelken Yarışları	Açık deniz (offshore) yelken sınıfında iki şehir arasında uzun mesafe deniz rotası yarışı düzenlenebilir.
19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı Yelken Yarışları	19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı Yelken Yarışları, genç yelkencilerin 19 Mayıs'ı kutlamak ve yeteneklerini sergilemek amacıyla düzenlenen ulusal bir yarış etkinliğidir.
30 Ağustos Zafer Bayramı Yelken Yarışları	30 Ağustos Zafer Bayramı Yelken Yarışları, 30 Ağustos Zafer Bayramı'nı kutlamak amacıyla düzenlenen ve yelkencilerin teknik beceri ile stratejilerini sergilediği ulusal bir yarış etkinliğidir.
TYF Anadolu Yelken Ligi	TYF Anadolu Yelken Ligi, Türkiye Yelken Federasyonu tarafından Anadolu'daki yelkencileri desteklemek ve ulusal liglerde yarışacak sporcuların gelişimini sağlamak amacıyla düzenlenen bir yelken organizasyonudur. Lig, farklı bölgelerden katılan takımların teknik beceri, strateji ve takım çalışmasını sergilediği önemli bir platformdur.

8.4.1.1.2. Kano/Kürek Organizasyonları

Ordu'nun zengin su kaynakları, sakin koyları ve akarsuları, kano ve kürek sporları için ideal bir doğal altyapı sunmaktadır. Bu potansiyeli değerlendirmek amacıyla hem performans odaklı yarışmacılara hem de halka yönelik rekreasyonel faaliyetlere hitap eden bir dizi organizasyon önerilmektedir. Bu etkinlikler, bölgede bu sporların gelişimini hızlandırmayı, yerel katılımı artırmayı ve Ordu'yu bir kano ve kürek merkezi olarak konumlandırmayı hedeflemektedir. Tablo 8.3'te, bu stratejik çerçevede planlanan kano ve kürek organizasyonları detaylandırılmıştır.

Tablo 8.3 Önerilen Ulusal Kano/Kürek Organizasyonları

Organizasyon adı	Açıklama
Durgun Su Kano Uluslararası Bahar Kupası Yarışları Kano Sprint Avrupa Kupası	Durgun su ve deniz kano sınıflarında 5-15 km etaplı maraton yarışıdır. Her yaş grubu için uygulanabilir. Kano Sprint Avrupa Kupası, Avrupa'nın önde gelen kano sporcularını bir araya getirerek olimpik sprint disiplinlerinde yüksek rekabetin yaşandığı önemli bir uluslararası yarışma platformudur. Bu organizasyonda alınan sonuçlar, sporcuların Avrupa sıralamalarına ve sezon performans değerlendirmelerine doğrudan katkı sağlar.
Deniz Küreği Endurance Türkiye Şampiyonası	Deniz Küreği Endurance Türkiye Şampiyonası, açık deniz koşullarında dayanıklılık, teknik beceri ve stratejinin ön planda olduğu uzun mesafe mücadelelerinin gerçekleştirildiği ulusal düzeyde bir şampiyonadır. Bu organizasyon, sporcuların performansını ölçerek Türkiye'nin en iyi deniz küreği ekiplerini ve sporcularını belirlemeyi amaçlar.
Olimpik Umutlar Yarışı	Olimpik Umutlar Yarışı, geleceğin elit sporcularını yetiştirmeyi hedefleyen ve genç kano sporcularının uluslararası düzeyde mücadele ettiği önemli bir gelişim organizasyonudur. Bu yarış, sporculara olimpik seviyeye hazırlık niteliğinde deneyim kazandırarak ulusal ve uluslararası sıralamalara katkı sağlar.

ICF Kano Sprint Dünya Kupası	Dünyanın en hızlı kano sporcularını bir araya getiren ve olimpik branşlarda en yüksek düzeyde rekabetin yaşandığı prestijli bir uluslararası organizasyondur. Bu yarışlarda elde edilen dereceler, sporcuların dünya sıralamalarına ve büyük şampiyonalardaki kota süreçlerine önemli katkı sağlar.
Gençler Avrupa Kürek Şampiyonası	Gençler Avrupa Şampiyonası, Avrupa'nın genç yaş kategorisindeki en yetenekli sporcularını bir araya getirerek yüksek düzeyde rekabetin yaşandığı kıta çapında prestijli bir organizasyondur. Bu şampiyona, sporcuların uluslararası arenada deneyim kazanmasına ve Avrupa sıralamalarında yer edinmesine önemli katkı sağlar.

8.4.1.1.3. SUP Organizasyonları

SUP sporu, Türkiye'deki yaygınlaşma sürecinde ilk uygulanan bölgelerden biri olan Ordu için önemli bir turizm ve spor çeşitlendirme fırsatı sunmaktadır. İlin sakin koyları ve uygun deniz koşulları, bu erişilebilir sporun hem rekabetçi hem de rekreasyonel boyutları için ideal bir zemin oluşturmaktadır. Bu öncü konumun avantajını sürdürmek ve Ordu'yu bir SUP destinasyonu haline getirmek amacıyla, yarışmacılardan ailelere, yerel halktan uluslararası katılımcılara kadar geniş bir kitleye hitap eden çeşitli organizasyonlar tasarlanmıştır. Tablo 8.4'te, bu kapsamlı yaklaşımı yansıtan SUP organizasyon önerileri detaylandırılmıştır.

Tablo 8.4 Önerilen Ulusal SUP Organizasyonları

Organizasyon adı	Açıklama
Ordu SUP Challenge	Orta ve uzun mesafe SUP yarışlarıdır. Yeni başlayanlar ve profesyoneller için ayrı kategoriler oluşturulur.
Karadeniz SUP Fest – Ordu Etabı	Karadeniz kıyısı boyunca yapılacak SUP festivalinin Ordu ayağıdır. Bir spor turizmi fırsattır.
Ordu Aile SUP Şenliği	Su sporlarını halka yaymak için eğlenceli, rekreatif, düşük maliyetli bir organizasyondur.
Gece SUP Turu	Turistik amaçlı LED ışıklı SUP etkinliğidir. Festival niteliğinde görsel olarak dikkat çeker.

8.4.1.1.4. Dalış (SCUBA & Serbest Dalış) Organizasyonları

Ordu, Bozukkale, Yason Burnu, Hoynat Adası ve Timsah Adası gibi zengin sualtı yaşamına ve tarihi batıklara sahip dalış noktaları ile Karadeniz'in keşfedilmeyi bekleyen bir sualtı cennetidir. Bu benzersiz potansiyeli ortaya çıkarmak ve bölgeyi dalış turizminin önemli bir merkezi haline getirmek amacıyla hem sportif hem de çevresel farkındalık odaklı bir dizi organizasyon planlanmaktadır. Bu etkinlikler, dalış sporunun farklı disiplinlerini kapsayarak hem profesyonel dalgıçları hem de bu spora ilgi duyan geniş kitleleri cezbetmeyi hedeflemektedir. Tablo 8.5'te Ordu'nun sualtı zenginliklerini sergilemek üzere tasarlanmış dalış organizasyon önerileri detaylandırılmıştır.

Tablo 8.5 Önerilen Ulusal Serbest Dalış Organizasyonları

Organizasyon adı	Açıklama
2025 Cmas Serbest Dalış Dünya Kupası Indoor	Bölgedeki sualtı turizm potansiyelini ortaya çıkarmak amacıyla, Yason Burnu, Hoynat Adası ve Timsah Adası'ndaki dalış noktalarının tanıtımını hedefleyen Dünya Kupası etkinliğidir.
22 Mart Dünya Su Günü Fotoğraf ve Kısa Video Yarışması	Dalgıç fotoğrafçılar için yarışma. Deniz altı biyoçeşitliliğinin tanıtımını sağlar.
Ordu Serbest Dalış Indoor	Serbest dalış milli sporcularının katılımıyla tanıtım etkinliği, medya etkisi yüksektir.
Deniz Temizliği Dalış Kampanyası	Çevresel farkındalık odaklı sosyal sorumluluk organizasyonudur. Kurumsal sponsor çekebilir.
Serbest Dalış Indoor Türkiye Şampiyonası – Milli Takım Seçmeleri	Ülkemizin en başarılı serbest dalış sporcularını bir araya getirerek havuz disiplinlerinde ulusal dereceleri belirleyen resmi şampiyonadır. Bu organizasyon sonunda barajları geçen sporcular, uluslararası yarışmalarda Türkiye'yi temsil edecek Milli Takım aday kadrosuna seçilmektedir.

8.4.1.2. Ordu İli Uluslararası Organizasyonlar

Ordu ili, Karadeniz'in eşsiz coğrafi konumu ve zengin su kaynaklarıyla uluslararası su sporları organizasyonları için ideal bir ev sahibi olma potansiyeli taşımaktadır. İlin sakin koyları, elverişli rüzgâr rejimi ve zengin sualtı yaşamı, çok branşlı etkinliklere olanak sağlamaktadır. Bu kapsamda hem bölgenin turizm potansiyelini artıracak hem de spor altyapısını güçlendirecek uluslararası düzeyde organizasyonlar planlanmaktadır. Özellikle genç sporcuların uluslararası deneyim kazanmasına imkân verecek yarışmalar, bölgesel iş birliklerini geliştirecek maratonlar ve çevre bilincini artıracak sosyal sorumluluk projeleri önceliklendirilmiştir. Tablo 8.6'da Ordu'nun uluslararası su sporları arenasında öne çıkmasını sağlayacak kapsamlı organizasyon önerileri detaylandırılmıştır.

Tablo 8.6 Önerilen Uluslararası Organizasyonlar

Organizasyon adı	Branş	Açıklama
International Youth Sailing Cup	Yelken	Optimist ve Laser sınıflarında genç sporculara yönelik uluslararası yelken kupasıdır. Avrupa'dan sporcu çekme potansiyeli yüksek. International Youth Sailing Cup, farklı ülkelerden genç yelkencilerin bir araya gelerek uluslararası düzeyde yarıştığı prestijli bir organizasyondur. Bu etkinlik, sporculara hem üst düzey rekabet deneyimi sunar hem de kültürel etkileşimi ve yelken sporunun gelişimini destekler.
Karadeniz Challenge – Ordu Etabı	SUP	Bu etkinlik, Karadeniz kıyısında, özellikle Ordu sahilinde düzenlenen bir SUP etkinliğidir. Sporcular SUP tahtasıyla denizde yarışarak hem su sporlarını hem sahil turizmini canlandırmayı hedefler. Yarış, katılımcılara hem rekabet hem de doğayla iç içe bir deneyim sunar; su üzerindeki dengelerini, teknik becerilerini ve dayanıklılıklarını test eder.
Durgun Su Türkiye Şampiyonası Yarışları	Kano	Durgun Su Kano Türkiye Şampiyonası Yarışları, sporcuların farklı mesafe ve kategorilerde hız ile dayanıklılıklarını sergilediği ulusal düzeyde önemli bir kano organizasyonudur. Yarışlar, Türkiye'nin dört bir yanından katılan atletlere rekabet ortamı sunarken milli takım seçmeleri için de büyük önem taşır.

Ordu International Watersports Festival	Çok Branşlı	Yelken, kano, SUP ve dalış branşlarının bir araya geldiği büyük ölçekli festivaldir. Bölgeyi su sporları merkezi yapar. Ordu International Watersports Festival, su sporlarını teşvik etmek ve kentin sahil kültürünü öne çıkarmak amacıyla düzenlenen uluslararası bir festivaldir. Etkinlik, farklı ülkelerden sporcuları bir araya getirerek yarışmalar, gösteriler ve sahil aktiviteleriyle geniş bir katılım sağlar.
Underwater Photography Contest – Ordu	Dalış	Underwater Photography Contest – Ordu, Karadeniz’in su altı güzelliklerini fotoğraf yoluyla ortaya çıkarmak amacıyla düzenlenen bir su altı fotoğrafçılığı yarışmasıdır. Etkinlik, hem amatör hem de profesyonel dalgıçları bir araya getirerek Ordu’nun su altı turizmini destekler. Uluslararası sualtı fotoğrafçıları çeken görsel ve turistik bir organizasyon.

Not: Etkinlikler öngörülürken her bir federasyonun yıllık etkinlik takvimi göz önünde bulundurulmuştur.

8.4.2. Giresun İlinde Düzenlenebilecek Ulusal ve Uluslararası Organizasyonlar

Giresun ili, Karadeniz’in benzersiz coğrafi yapısı, zengin akarsu ağı ve doğal koylarıyla ulusal ve uluslararası düzeyde su sporları organizasyonlarına ev sahipliği yapma potansiyeli taşımaktadır. Özellikle Harşit Çayı, rafting sporu için Türkiye’nin en elverişli parkurlarından birini oluşturmakta olup hem amatör hem de profesyonel sporcular için ideal bir rota sunmaktadır. Çayın denize döküldüğü Tirebolu ilçesindeki 7-8 kilometrelik son etap, özellikle yarışma ve eğitim faaliyetleri için son derece uygundur. Giresun ilçelerinden, Tirebolu ise korunaklı doğal yapısı ve merkezi konumuyla yelken, sualtı dalışı, SUP, kano ve deniz küreği gibi su sporları için önemli bir potansiyel barındırmaktadır. Bölgenin mevcut balıkçı barınağı başka bir noktaya alınırca, su sporları faaliyetlerine uyarlanabilir niteliktedir. Giresun’un bu potansiyelini tam anlamıyla gerçekleştirebilmesi ve uluslararası standartlarda bir su sporu cazibe merkezi haline gelebilmesi için, özellikle Harşit Çayı çevresindeki erişim ve altyapı olanaklarının iyileştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Aşağıda bu kapsamda düzenlenebilecek organizasyon örnekleri yer almaktadır:

i. Ulusal ve Uluslararası Kano ve Kürek Şampiyonaları:

Harşit Çayı ve Tirebolu, mevcut standartlara uygun parkuru ve seyirci kapasitesiyle ulusal ve uluslararası düzeyde kano ve kürek şampiyonalarına ev sahipliği yapma potansiyeli taşımaktadır. Altyapısının güçlendirilmesi halinde, Türkiye Kürek Federasyonu ve Türkiye Kano Federasyonu’nun en üst düzey yarış organizasyonları için uygun bir merkez haline gelebilir.

ii. Karadeniz Yelken Yarışları:

Özellikle Tirebolu sahillerinin potansiyeli değerlendirilerek bölgesel ve uluslararası katılımlı yelken yarışları düzenlenebilir.

iii. Uluslararası SUP Festivali ve Yarışları:

SUP gibi yeni nesil su sporlarına yönelik festivaller ve açık deniz yarışları hem yerel halkın ilgisini çekecek hem de uluslararası katılımcılara hitap edecektir.

iv. Uluslararası Dalış ve Sualtı Keşif Etkinlikleri:

Giresun Adası, Belamud Kayası, Kör Taş Bölgesi (Kiremit Gemisi Batığı – 22 m), Uluburun, Asarkaya, Tirebolu Fırın Kayalıkları ve Küçük Ada Sahili gibi dalışa uygun noktalarda sualtı fotoğrafçılığı yarışmaları veya batık keşif projeleri gerçekleştirilebilir.

v. Gençlik ve Spor Kampları:

TR90 bölgesinden ve yurt dışından gençlerin katılımıyla Tirebolu tesislerinde yaz kampları düzenlenerek, kano, kürek ve yelken başta olmak üzere su sporları eğitimleri verilebilir.

vi. Ulusal ve Uluslararası Rafting Yarışları:

Harşit Çay Türkiye Rafting Federasyonu'nun ulusal yarışlarına ve Uluslararası Rafting Federasyonu'nun yarışlarına ev sahipliği yapabilecek niteliktedir.

8.4.2.1. Giresun İli Ulusal Organizasyonlar

8.4.2.1.1. Rafting ve Kano Organizasyonları

Giresun, özellikle Harşit Çayı gibi akarsularıyla rafting ve kano sporları için Türkiye'nin önemli merkezlerinden biri olma potansiyeli taşımaktadır. Bu potansiyeli değerlendirmek ve bölgeyi bir su sporu destinasyonu haline getirmek amacıyla Tablo 8.7'de detayları verilen ulusal organizasyonlar planlanmıştır.

Tablo 8.7 Önerilen Kano ve Rafting Organizasyonları

Organizasyon adı	Açıklama
Türkiye Rafting Şampiyonası	Türkiye Rafting Federasyonu iş birliğiyle düzenlenecek ulusal lig yarışmasıdır. Harşit Çayı'ndaki parkurun ulusal düzeyde tanınmasını sağlar. Türkiye Rafting Şampiyonası, Türkiye genelinden takımların katıldığı ve akarsu üzerinde düzenlenen ulusal bir rafting yarışmasıdır. Etkinlik, sporcuların takım çalışması, dayanıklılık ve teknik becerilerini sergilemelerine imkân sağlar.
Kano Yarışları – Harşit Çayı	Türkiye Kano Federasyonu tarafından akarsu slalom yarışları düzenlenmesidir. Tirebolu'nun doğal parkuru ile dikkat çeker. Kano Slalom Yarışları, sporcuların nehir veya yapay akarsu parkurlarında belirli kapılardan geçerek hız ve teknik becerilerini sergilediği bir kano disiplindir. Yarışlar, atletlerin çeviklik, denge ve strateji yeteneklerini ön plana çıkarırken hem bireysel hem de takım bazında rekabet imkânı sunar.
Üniversiteler Arası Türkiye Rafting Şampiyonası	Üniversiteler Arası Türkiye Rafting Şampiyonası, Türkiye'de üniversite öğrencileri arasında düzenlenen ve farklı üniversitelerden takımların katıldığı bir rafting yarışmasıdır. Bu şampiyona, genç sporcuların rafting becerilerini ulusal platformda sergilemesine, üniversiteler arası rekabet ve dayanışmaya ortam sağlar.
Durgun Su Türkiye Şampiyonası Yarışları	Durgun su Kano Türkiye Şampiyonası Yarışları, Türkiye'de durgun su kano branşında düzenlenen ulusal şampiyonalardır. Bu organizasyonda sporcular çeşitli kano disiplinlerinde mücadele eder; amaç hem bireysel hem takım bazında teknik beceri, hız ve dayanıklılığı ölçmektir.

Durgun Su Uluslararası Bahar Kupası Yarışları	Kano Bahar Yarışları	Durgun Su Kano Uluslararası Bahar Kupası Yarışları, farklı ülkelerden sporcuların katıldığı ve hız ile dayanıklılıklarını sergilediği uluslararası bir kano organizasyonudur. Etkinlik, yarışmacılara rekabet deneyimi kazandırırken, kano sporunun tanıtılmasına ve gelişimine katkı sağlar.
Olimpik Yarışı	Umutlar Yarışı	Olimpik Umutlar Yarışı, genç ve yetenekli sporcuların ulusal veya uluslararası düzeyde yeteneklerini sergilediği bir yarış organizasyonudur. Etkinlik, sporculara deneyim kazandırırken, geleceğin olimpiik adaylarını keşfetmeye olanak sağlar.

8.4.2.1.2. Dalış ve Sualtı Organizasyonları

Giresun Adası ve Tirebolu çevresindeki batık alanlar, dalış sporları için önemli bir potansiyel barındırmaktadır. Tablo 8.8’de detayları verilen organizasyonlarla bölgenin sualtı turizmi canlandırılabilir.

Tablo 8.8 Önerilen Dalış ve Sualtı Organizasyonları

Organizasyon adı	Açıklama
Giresun Sualtı Keşif Günleri	Giresun Adası, Belamud Kayası, Kör Taş Bölgesi (Kiremit Gemisi Batığı – 22 m), Uluburun, Asarkaya, Tirebolu Fırın Kayalıkları ve Küçük Ada çevresinde dalış turları ve sualtı temizlik aktiviteleridir. Çevre bilinci ve dalış turizmini birleştirir.
Sualtı Fotoğraf Yarışması – Giresun	Sualtı Fotoğraf Yarışması, katılımcıların deniz altındaki canlıları, bitki örtüsünü ve su altı manzaralarını fotoğraflayarak sergilediği bir etkinliktir. Yarışma, su altı ekosistemine dikkat çekmeyi ve farkındalık yaratmayı amaçlar. Ayrıca, katılımcıların su altı fotoğrafçılığı becerilerini geliştirmelerine ve yaratıcılıklarını ortaya koymalarına imkân sağlar.
CMAS Havuz Dünya Kupası	2025 CMAS Havuz Dünya Kupası, uluslararası sualtı sporları kapsamında havuzda düzenlenen önemli bir yarış organizasyonudur. Etkinlik, su altı dalışı, su altı yüzme ve nefes tutma gibi disiplinlerde sporcuların becerilerini sergilemesine imkân tanır. Yarışlar, kontrollü havuz ortamında yapıldığı için teknik yetenek ve nefes kontrolü ön plana çıkar. Bu organizasyon, katılımcılara uluslararası deneyim kazandırırken sualtı sporlarının gelişimine katkı sağlar.
22 Mart Dünya Su Günü Fotoğraf ve Kısa Video Yarışması	22 Mart Dünya Su Günü Fotoğraf ve Kısa Video Yarışması, suyun önemine dikkat çekmek amacıyla düzenlenen ve katılımcıların suyun değeri, su temalı çevresel farkındalık ya da su ile ilgili kültürel yaşamı fotoğraf ya da kısa video ile ifade ettikleri bir yarışmadır. Etkinlik hem bireylerin sanatsal bakış açılarını hem de su kaynaklarının korunmasına yönelik mesajları geniş kitlelere ulaştırmayı hedefler.
2025 CMAS Serbest Dalış Dünya Kupası	CMAS Serbest Dalış Dünya Kupası, serbest dalış sporcularının havuz ortamında yarıştığı uluslararası bir organizasyon olarak planlanmaktadır. Etkinlik, katılımcıların nefes kontrolü, dayanıklılık ve teknik becerilerini sergilemesine olanak tanır.

8.4.2.1.3. Yelken ve SUP Organizasyonları

Giresun sahilleri, sakin koyları ve rüzgâr rejimi ile yelken ve SUP sporları için uygun ortam sunmaktadır. Tablo 8.9’da detayları verilen yelken ve SUP sporları organizasyonları planlanabilir.

Tablo 8.9 Önerilen Yelken ve SUP Organizasyonları

Organizasyon adı	Açıklama
Karadeniz Yelken Kupası	Optimist ve Laser sınıflarında amatör ve genç sporculara yönelik bölgesel yarış serisidir.
Tirebolu SUP Festivali	Karadeniz Yelken Kupası, Karadeniz kıyısındaki kulüpler ve yelkencilerin katıldığı ulusal bir yelken yarışmasıdır. Etkinlik, sporcuların teknik beceri, strateji ve takım çalışmasını sergilemelerine olanak sağlarken, bölgesel yelken sporlarının gelişimine katkıda bulunur.
TYF Anadolu Yelken Ligi	Tirebolu'nun sakin ve elverişli deniz koşulları, her seviyeden katılımcıya uygun bir ortam sunarak SUP sporu için ideal bir rotadır. Düzenlenecek bir SUP Festivali, yerel ve uluslararası sporcuları bir araya getirerek bölgenin turizm ve spor altyapısına önemli bir dinamizm kazandıracaktır.
2025 Optimist Şampiyonası	Türkiye'nin farklı bölgelerinden gelen optimist yelkencilerin rekabet ettiği, strateji, koordinasyon ve takım ruhunun ön planda olduğu bir milli yelken organizasyonudur. Şampiyona, sporculara ulusal düzeyde deneyim kazanma fırsatı sunarken, Türkiye'nin gelecekteki milli yelkencilerinin yetişmesine önemli katkı sağlar.
Optimist Şampiyonası	TYF Anadolu Yelken Ligi, Türkiye Yelken Federasyonu tarafından Anadolu'daki yelkencileri desteklemek ve ulusal liglere hazırlamak amacıyla düzenlenen bir yelken organizasyonudur. Lig, farklı şehirlerden katılan takımların teknik beceri, strateji ve takım çalışmasını sergilediği önemli bir platformdur.

8.4.2.2. Giresun İli Uluslararası Organizasyonlar

Giresun ili, Karadeniz'in benzersiz coğrafi yapısı, zengin akarsu ağı ve doğal koylarıyla ulusal ve uluslararası düzeyde su sporları organizasyonlarına ev sahipliği yapma potansiyeli taşımaktadır. Giresun'un Tirebolu ilçesi, korunaklı doğal yapısı ve merkezi konumuyla yelken, SUP, kano ve deniz küreği gibi su sporları için önemli bir potansiyel barındırmaktadır. Bu potansiyelin bölgede karşılık bulduğunun somut bir örneği, Tirebolu Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü bünyesinde sürdürülen kano eğitimleridir. Eğitimler gözetiminde, ağırlıklı olarak yaz döneminde düzenlenen uygulamalı eğitimler, gençlerin su sporlarıyla buluşmasında ve temel beceriler edinmesinde önemli bir işlev görmektedir. Giresun'un bu potansiyelini tam anlamıyla gerçekleştirebilmesi ve uluslararası standartlarda bir su sporu cazibe merkezi haline gelebilmesi için, özellikle Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü su sporları merkezi ve Harşit Çayı çevresindeki erişim ve altyapı olanaklarının iyileştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Harşit Çayı, kano ve rafting sporları açısından Türkiye'nin en değerli ve en elverişli doğal parkurlarından biri olup hem amatör hem de profesyonel sporculara uygun teknik ve fiziksel çeşitlilik sunmaktadır. Özellikle çayın Tirebolu sınırlarında Karadeniz'e döküldüğü son 7-8 kilometrelik kesim; eğitim, antrenman ve yarışma organizasyonları için yüksek güvenlik, akış hızı ve manevra alanı sağlayan ideal bir parkur niteliğindedir. Tablo 8.10'daki etkinlikler, bölgeyi uluslararası spor turizmi haritasına taşıyacak niteliktedir.

Tablo 8.10 Önerilen Uluslararası Organizasyonlar

Organizasyon adı	Branş	Açıklama
International Rafting Cup	Rafting	IRF (Uluslararası Rafting Federasyonu) iş birliği ile Harşit'te düzenlenecek Avrupa veya Dünya Kupası etabıdır. International Rafting Cup, farklı ülkelerden sporcuların katıldığı ve akarsu üzerinde düzenlenen uluslararası bir rafting yarışıdır. Etkinlik, yarışçılara yüksek seviyede rekabet deneyimi sunarken, takım çalışması, dayanıklılık ve strateji becerilerini geliştirme imkânı sağlar.
Black Sea Canoe Sprint Championship	Kano	Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerin katılımıyla Tirebolu sahillerinde düzenlenecek sprint yarışlarıdır. Black Sea Canoe Sprint Championship, Karadeniz bölgesindeki sporcuların ve uluslararası katılımcıların kısa mesafe kano yarışlarında mücadele ettiği bir organizasyondur. Etkinlik, yarışçıların hız, teknik beceri ve dayanıklılıklarını sergilemelerine ve uluslararası deneyim kazanmalarına imkân sağlar.
International Diving Week	Dalış	Giresun Adası ve çevresindeki batık alanlarda uluslararası dalış turları ve sualtı fotoğraf etkinlikleridir. International Diving Week, dünya genelinden amatör ve profesyonel dalgıçların bir araya geldiği, su altı sporları ve dalış kültürünü tanıtmayı amaçlayan kapsamlı bir organizasyondur. Etkinlik boyunca katılımcılar; serbest dalış, tüplü dalış, su altı fotoğrafçılığı ve ekoloji bilinci gibi farklı disiplinlerde yarışmalar ve atölyelere katılabilir. Ayrıca, dalış bölgelerinin tanıtımı, çevresel farkındalık programları ve dalış teknikleri eğitimleriyle hem eğitsel hem de sportif bir deneyim sağlanır. Uluslararası katılımcılar, farklı kültürleri tanıma fırsatı bulurken, su altı sporlarının global ölçekte gelişimine katkıda bulunurlar.
International Youth Sailing Regatta	Yelken	Optimist ve Laser sınıflarında uluslararası gençlik yarışmasıdır. Karadeniz ülkelerinden sporcular davet edilir. International Youth Sailing Regatta, farklı ülkelerden genç yelkencilerin bir araya gelerek uluslararası düzeyde yarıştığı bir yelken organizasyonudur. Etkinlik, sporculara teknik becerilerini geliştirme, strateji ve takım çalışması deneyimi kazanma ve uluslararası rekabet ortamında kendilerini gösterme imkânı sağlar.
Türkiye Şampiyonası	Pirat Yelken	Türkiye Pirat Şampiyonası, Türkiye genelinden katılan Pirat sınıfı teknelerin mücadele ettiği ulusal bir yelken yarışıdır. Etkinlik, sporcuların teknik beceri, strateji ve takım çalışmasını sergilemelerine ve ulusal sıralamalarda kendilerini göstermelerine olanak sağlar.
Coastal Rowing Challenge	Rowing Kürek	Uluslararası katılımlı sahil kürek yarışmasıdır. Tirebolu ve Giresun limanları arasında parkur oluşturulabilir. Coastal Rowing Challenge, kıyı ve açık deniz koşullarında düzenlenen kürek yarışlarını kapsayan uluslararası bir su sporu etkinliğidir. Yarışlar, sporcuların dayanıklılık, teknik beceri ve takım çalışmasını sergilemelerine imkân verirken, kıyı kürek sporunun tanıtılmasına ve gelişimine katkıda bulunur.
Eco Water Sports Festival	Çok Branşlı	Rafting, kano, dalış ve SUP branşlarını içeren; çevre temalı uluslararası festivaldir. Eco Water Sports Festival, su sporlarını çevre bilinciyle birleştiren ve doğa dostu etkinlikleri öne çıkaran uluslararası bir festivaldir. Etkinlik boyunca katılımcılar; yelken, kano, SUP gibi çeşitli su sporları aktivitelerine katılırken, çevre koruma, temiz su kaynakları ve ekolojik farkındalık konularında da bilgilendirilir.

Not: Etkinlikler öngörülürken her bir federasyonun yıllık etkinlik takvimi göz önünde bulundurulmuştur.

9. KURUMSAL, YÖNETİŞİM VE İŞLETME MODELİ ANALİZİ

9.1. Potansiyel Su Sporları Tesislerinin İşletme Modelleri

9.1.1. Ordu İli Proje Alanları Uygulaması

9.1.1.1. İşletme Kavramı

İnsanların ihtiyaçlarını doğrudan doğruya veya dolaylı karşılamak amacı ile işleyen veya işletilen her iktisadi birime işletme adı verilir. İşletme üretim faktörlerinin (emek, tabiat, sermaye ve müteşebbis) uyumlu bir organizasyonuyla birleştirilmesinden meydana gelen bir kuruluş olup, varlık sebebi talep olunma özelliğine sahip mal ve/veya hizmetlerin üretilerek pazarlanmasına (piyasaya arz edilmesine) dayanmaktadır. Bu açıklamalara göre işletmenin iki özelliği vardır:

- İnsan ihtiyaçlarını tatmin için mal ve hizmet üretmek amacıyla faaliyette bulunmak,
- Bu amacı gerçekleştirmek için gerekli üretim faktörlerine sahip olmak.

İşletmelerde fiziksel mal üretimi ile fayda yaratılabileceği gibi, hizmet üretimi ile de insanların ihtiyaçlarının karşılanmasına çalışılmaktadır. Faydalı mal ve/veya hizmetleri ortaya koymaya ise, üretim denilmektedir. Şüphesiz ki işletmeler başkaları için, diğer bir deyişle, pazar için üretim yaparlar. Bu nedenle sadece kendi ihtiyaçlarını karşılamak üzere üretim yapan kişi ya da kuruluşlar bir işletmeyi oluşturmazlar.

İşletmeler, genellikle, kâr elde etmek için kurulup işletilmekle beraber, kâr amacı yanında, sosyal amaçların ön görüldüğü işletmeler de vardır. Kâr amacı güden işletmelerde öncelikli olarak azami parasal gelir düşünülürken, kâr amacı taşımayan işletmelerde sosyal amaçlar ön plana çıkmaktadır.

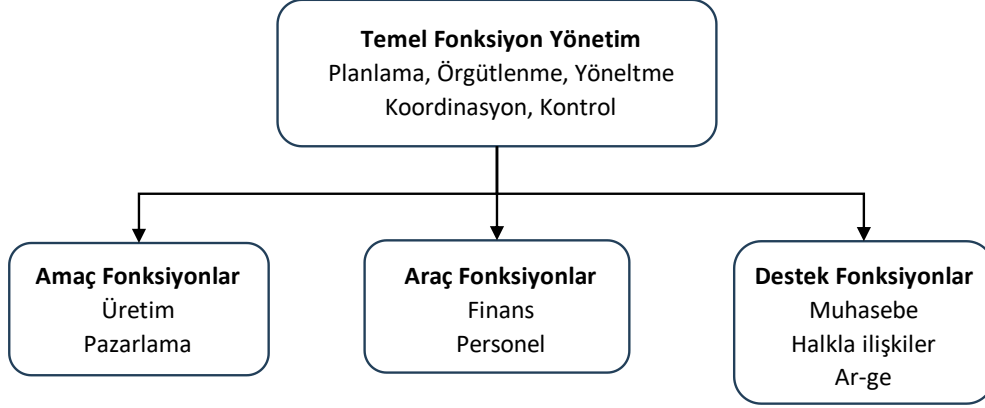
9.1.1.2. İşletme Yönetimi ve Fonksiyonları

İşletmenin temel amacı insanların ihtiyaçlarını karşılayacak mal ve/veya hizmet üretmektir. İşletmeler bu amaca ulaşmak üzere birtakım görevleri yerine getirmek zorundadırlar.

Doğal olarak, işletmelerde, insanların faaliyetleri yansırı, çeşitli fiziki unsurlar ve finansal konularda da kararlar alınıp uygulanmaktadır. Bu nedenle işletme yönetimi hem insanlarla ilgili faaliyetleri hem de insanlarla diğer unsurlar arasındaki ilişkileri belli bir düzen içinde ve birbirleriyle uyumlu hale getirilmelidir.

Burada işletme yönetimi tanımında yer alan planlama, örgütleme, yönetme, koordinasyon ve denetleme gibi görevler genel yönetim fonksiyonu olarak görülmektedir. Bu genel yönetim fonksiyonunun yanı sıra bir de işletmeye ait türsel fonksiyonlar söz konusudur.

Bunlar genellikle üretim, pazarlama, finans, personel muhasebe, araştırma-geliştirme ve halkla ilişkilerdir. Üretim ve pazarlama işletmenin temel fonksiyonları, finans ve personel kolaylaştırıcı fonksiyonlar, muhasebe, araştırma-geliştirme ve halkla ilişkiler ise destekleyici fonksiyonlar şeklinde bir ayrıma tabi tutulmakta ve Şekil 9.1’de görülen bir ilişkiler düzenini oluşturmaktadırlar.

Şekil 9.1 İşletme Fonksiyonları

Şekil 9.1’den anlaşılacağı üzere yönetim, genel bir işletme fonksiyonu olarak, diğerlerinin üzerinde ve onları düzenleyen, birleştiren ve birbirleri ile uyumlu hale getiren bir niteliğe sahiptir. Başka bir deyişle, birbirleriyle yakın ilişki içinde bulunan işletme görevleri ancak genel yönetim fonksiyonu yardımıyla başarılı olabilmektedir. Burada unutulmaması gereken husus, her bir işletme fonksiyonun birbirlerini etkileyen ve tamamlayan özellikte olduğudur. Bu nedenle işletme etkinliğinin artırılması bakımından söz konusu fonksiyonlar bir bütün olarak düşünülmelidir.

Bahsi geçen fonksiyonlar spor işletmeciliği açısından ele alındığında; üretim ve pazarlama fonksiyonları ile spor hizmetlerinin üretimi ve pazarlaması yapılmakta, finans ve personel fonksiyonları ise bu iki temel fonksiyonu kolaylaştırmaktadır. Özellikle spor hizmetlerinin üretim ve pazarlamasında insan unsurunun önemi dikkate alındığında personel fonksiyonunun ayrı bir değeri olduğu söylenebilir. Destekleyici fonksiyonlar da spor işletmesinin çalışmasında etkinliği sağlayıcı bir role sahiptir. Bilhassa personel veya halkla ilişkiler fonksiyonu, spor işletmelerinde üretilecek ve pazarlanacak olan spor hizmetlerinin tüketicilere tanıtılmasını ve onlar tarafından kabul görmesini kolaylaştıracağı için üzerinde dikkatle durmayı gerektirmektedir.

9.1.1.3. Spor İşletmesi ve Spor İşletmeciliği

İşletmeler genellikle kâr amacı güderler, bunun yansısı sosyal amaçların öngörüldüğü işletmeler de vardır. Bu işletmeler (devlet hastaneleri, kamu yararına çalışan dernek ve vakıflar, eğitim kurumları ve spor kuruluşları gibi), temelde toplumun sosyal ihtiyaçlarını karşılayacak hizmetleri üretip pazarlamak üzere faaliyette bulunurlar.

Spor işletmeleri de (spor tesisleri, rekreasyon merkezleri vb.) verdikleri hizmetlerin karşılığında maddi kazanç temin etseler bile esas itibarıyla, insanların spor ihtiyaçlarını karşılamak için kurulurlar. Özellikle sporun bir kamu hizmeti olarak görüldüğü ülkelerde, devlet tarafından kurulup işletilen spor işletmelerinde ilk ve asıl amacın sporu kitlelere yaymak suretiyle toplumsal hizmet ve sosyal fayda yaratmak olduğu söylenebilir.

Öte yandan özel şahıslara ait spor işletmelerinde de topluma hizmet etmek düşüncesi vardır. Ancak bu işletmeler, sermayelerini sürekli tüketerek ayakta kalamayacakları için üretim faktörlerine yaptıkları harcamaların üstünde bir gelir sağlamak durumdadırlar. Burada göz önünde bulundurulması gereken nokta, ister özel teşebbüs, isterse kamu sektörü olsun, kaynakların tasarrufla kullanılması prensibinin ve işletme yönetimi ilkelerinin her iki alandaki spor işletmeleri için de geçerli olduğudur.

Spor işletmelerinde yürütülen faaliyetlerin (spor işletmeciliğinin) temel amacının insanların birbirinden farklı sportif ihtiyaç ve isteklerini karşılayacak hizmetlerin sağlanması olduğu belirtilmiştir. Bu ihtiyaç ve isteklere cevap vermede spor işletmeciliği, spor tesislerinin ekonomik işletilmesinin yansısı sportif hizmetlerin hazırlanmasını ve sunulmasını içine alacak bir genişlik göstermektedir.

Çünkü spor işletmeciliği dar anlamda yerleşim yerlerindeki ve yakınındaki açık ve kapalı spor tesislerinin optimal bir şekilde kurulması ve verimli işletmesini; geniş anlamda ise hem bu tesislerdeki hem de tesislerin dışındaki orman, dağ, akarsu, göl, deniz, plaj ve hatta gökyüzü gibi doğal çevreden yararlanmak suretiyle çok büyük ve pahalı tesislere gerek duyulmadan gerçekleştirilebilecek sportif hizmet ve programların etkin bir biçimde planlanmasını ve uygulamaya konulmasını kapsamaktadır.

Bu tür hizmet ve programlar genellikle kamu kurumlarına ait tesislerde, ilgili kamu spor kuruluşlarında veya kamu yararı güden diğer kurumlarca çoğunlukla kâr amacı güdülmeden (ya da çok sınırlı bir kâr gözetilerek) verilmektedir. Ticari gaye ile kurulmuş işletmelerde ise sportif hizmet ve programlar öncelikle kâr amaçlı olarak sürdürülmektedir.

9.1.1.4. Spor İşletmelerinin Kuruluşu

Bir spor işletmesinin kuruluşu çeşitli kısımlardan oluşur. Bunlar proje fikri, yapılabirlik etütleri raporu hazırlanması ve değerlendirilmesi sonucunda yatırım kararı verilmesini içeren yatırım öncesi çalışmalar ile projenin uygulanması ve üretime geçiş aşamalarını kapsamaktadır. Bir spor tesisi projesi, herhangi bir spor programını üretme gerekçesinin girişimcinin zihninde belirmesiyle başlar. Bu fikrin gerçekleştirilebilmesi spor tesisi yapımına sağlanacak girdilerle bu tesisin işletme aşamasında elde edilecek çıktılarını karşılaştırılmasını gerektirir. Örneğin, düşünülen spor hizmeti kolaylıkla üretilip, pazarlanabilecek midir? Gerekli materyaller var mıdır? Sunulacak hizmete ulaşma imkânları yeterli midir? Kâr/fayda elde edebilmek için maliyet yeterli ölçüde düşük olacak mıdır? Belirlenecek fiyat, kullanıcılar için uygun olacak mıdır? Üretilen spor hizmetinin tüketicileri tatmin edeceğinden emin olunabilir mi? Sorularına alınacak cevaba göre söz konusu yatırıma kaynak ayrılıp ayrılamayacağı kanısına varılır. Ancak böyle bir yargıya varabilmek için uzman bir ekip tarafından ekonomik, teknik, malî ve hukukî incelemelerden elde edilen veriler belirli kriterlere göre değerlendirilmelidir. Yapımına karar verilen spor tesisinin teknik proje aşaması öncelikle spor programlarına ve buna bağlı yan hizmetlere yönelik kapasitenin ekonomik yönü dikkate alınarak mimari çizim, metraj ve keşif özetlerinin hazırlığını kapsar.

Mimari projelerin tesiste sunulacak spor hizmetlerinden en üst düzeyde yararlanılabilmesine imkân sağlaması ve sportif yatırımların aranan koşullara uygunluğunun gerçekçi bir biçimde yapılması beden eğitimi ve spor uzmanları, mimar, kullanıcılar ve gerekli alanlardan çeşitli danışmanlardan oluşan bir ekip çalışmasını gerektirir. Bu grup planlama için ihtiyaç duyulan bilgileri mimara aktarır, sık sık toplanarak da çalışmalarını yönlendirir. Ayrıca proje süresince denetlemeler sürdürülerek muhtemel hatalar önlenmeye çalışılır.

Spor tesisleri ekonomik anlamda hizmet sektörüne ait yatırımlardır. Bu sektörde hizmet üretmek ve istihdam oluşturmak, kâr/fayda sağlamak üzere kurulacak bir spor tesisi yatırım projesinin hazırlanmasında hangi girdilerin nerede ne şekilde kullanılacağını tespit ve tayin etmek oldukça karmaşık ve çok yönlü bir sorundur. Sportif olaya aktif ya da pasif katılacakların hareket, oyun, eğlence, dinlenme, sağlıklı olma ve benzeri gereksinimlerini karşılayacak spor hizmet ve programlarının üretileceği kapalı ve açık mekânlar; arazi, bina, donanım üçlüsüyle sabit sermaye yatırımı olarak adlandırılmaktadır. Spor yatırımları bir tesisin kuruluşu, mevcut bir spor tesisinin yeni ihtiyaçlara cevap verecek tarzda üretim kapasitesini artıracak eklemelerle geliştirilip genişletilmesi veya yıpranmış, teknolojisi eskimiş kısımların yenileme ve

modernizasyonu gibi önerileri, hatta farklı amaçlara hizmet etmek için kurulmuş mekânların ihtiyaç halinde sportif programların uygulanmasına ilişkin tadilatları içerir.

Kuşkusuz, bu yapının kurulup, işletilebilmesi için üretim girdileri sağlayan ulaşım, iskele, marina, liman, otopark, enerji, temiz su, atık su, telekomünikasyon gibi yatırımlarla katılımcıların barınma, güvenlik, sağlık, gıda, şahsi bakım ve temizlik gibi ihtiyaçlarını karşılayacak destek hizmetler ve kaliteli hizmet verecek personelin varlığı spor işletmelerinin kuruluşunu doğrudan ya da dolaylı etkilemektedir.

Sporu ilgilendiren bir başka yatırım kavramı ise makro düzeyde spora yapılan yatırımın tıpkı eğitim ve sağlıkta olduğu gibi insana yapılan yatırım oluşu ile ilgilidir. Çünkü fiziki egzersizlerin insan sağlığına olumlu fizyolojik etkileri bulunmaktadır. Beden faaliyetleriyle aşırı yağlanma, kalp-damar hastalıkları, eklem yıpranmaları önemli ölçüde giderilebilmekte, bu tür rahatsızlıkları olanlar sporla rehabilite edilebilmektedir. Bu tür hastalıkların erken ölüm ve iş kaybına yol açması, kişinin belirli bir yaştan sonra ödemeye başlayacağı eğitim giderleri de hesaba katılırsa beden kondisyonsuzluğunun maliyeti oldukça ciddi boyutlara çıkmaktadır.

O halde bu sektörde başta herkes için spor anlayışına yönelik yatırımlar olmak üzere her türlü sportif yatırımlar, ülke ekonomisine sağlayacağı girdiler bakımından özellikle eğitim ve sağlık sektörleri için bir alt yapı yatırımı olarak değerlendirilebilir. Harşit Çayı, kano ve rafting sporları açısından Türkiye'nin en değerli ve en elverişli doğal parkurlarından biri olup hem amatör hem de profesyonel sporculara uygun teknik ve fiziksel çeşitlilik sunmaktadır. Özellikle çayın Tirebolu sınırlarında Karadeniz'e döküldüğü son 7-8 kilometrelik kesim; eğitim, antrenman ve yarışma organizasyonları için yüksek güvenlik, akış hızı ve manevra alanı sağlayan ideal bir parkur niteliğindedir. Proje fikri, yapılabirlik etütleri, yatırım kararı, teknik proje, uygulama ve işletmeye geçiş basamakları su sporları tesislerinde de aynen geçerlidir. Gereken girdiler (arazi, iskele, depolama, marina/liman erişimi, enerji, su-atık su, iletişim, otopark), kullanıcı hizmetleri (barınma, güvenlik, sağlık, gıda, hijyen), personel kalitesi ve ulaşım erişimi yatırımın başarısını belirler. Su sporlarına yatırımın, eğitim ve sağlık gibi insan sermayesi yatırımı boyutu da vardır. Kamu yararı ve yerel kalkınma etkisi bu çerçevede değerlendirilmelidir.

Spor işletmeleri, sosyal faydayı artırmak ve spora erişimi genişletmek için kurulurken, sürdürülebilirlik için etkin işletme ilkeleri gerekir. Kamu tesisleri kitle sporunu yaygınlaştırma, özel tesisler ise kârlı ve deneyim temelli ürün geliştirme önceliği taşır. Her iki kesimde de kaynak verimliliği ve rasyonel yönetim esastır. Su sporlarının tek başına çekicilik gücünün sınırlı kalabildiği durumlarda, etkin ürün-paket tasarımıyla talep artırılır. Doğa, kültür,

gastronomi, trekking, yayla turizmi, bisiklet, zipline, rafting, kamp-karavan gibi aktivitelerle paketlenmesi önerilir. Bu yaklaşım yerel konaklama ve ulaşım altyapısıyla desteklenmelidir. Özel sektör ana yüklenici olurken, kamu-özel koordinasyonu misafirhane/yurt gibi kamu kapasitesi, sezon dışında destekleyici konaklama seçeneği olabilir.

9.1.1.5. Ordu Su Sporları Tesisleri İçin İşletme Öneriler

Kurulabilecek potansiyel tesislerin işletme modelleri Ordu'nun kıyı şeridi ve iç su potansiyeli, farklı ölçek ve hedef kitlelere hitap eden çeşitlenmiş işletme modellerini mümkün kılar.

i. Kamu (Belediye/Kamu İktisadi Yapıları)

Kamu eliyle işletme, sosyal fayda ve erişilebilirlik hedeflerini öncelediği için kıyı kenar çizgisi içindeki alanlarda güçlü bir seçenektir. Belediyenin ya da Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nün işlettiği halk odaklı merkezler; kano, kürek, yelken, SUP ve açık su yüzme branşlarına güvenli erişim sağlar, okullarla protokoller üzerinden sürekli eğitim akışını destekler. Bu modelde operasyonel esnekliği ve kalite güvencesini artırmak için belediye iktisadi işletmesi benzeri profesyonel yönetim yapıları tercih edilmelidir.

- Artılar: Uzun vadeli sürdürülebilirlik, kamu desteği ve arsa tahsisi kolaylığı, erişilebilir fiyatlar, sosyal kapsayıcılık.
- Eksiler: Operasyonel esneklik sınırlı, gelir optimizasyonu düşük, yatırım karar döngüleri yavaş.

ii. Özel sektör (Yatırımcı/İşletmeci)

Özel sektör işletmesi, turistik sezonda talebin yoğunlaştığı sahil kesimlerinde hız, pazarlama ve hizmet çeşitliliği avantajlarıyla öne çıkar. Yelken-sörf okulları, kiralama hizmetleri, seanslı kurs paketleri ve etkinlik organizasyonları üzerinden gelir çeşitlendirilir. Kamu yararı, güvenlik ve çevresel uyum açısından belediye ve ilgili kurumlarla yapılacak protokollerle erişilebilirlik ve kalite standartları güvence altına alınmalıdır.

- Artılar: Hızlı karar alma, pazarlama gücü, hizmet çeşitliliği, verimlilik.
- Eksiler: Arsa/mekân temini ve izin süreçleri maliyetli, sosyal erişim riski (fiyatlar), kamu yararı dengesi için protokole ihtiyaç.

iii. Kamu-Özel İş Birliği

Kamu-özel iş birliği modeli ise büyük ölçekli ve çok işlevli tesisler için uygundur. Arsa tahsisi ve bazı altyapılar kamudan, yatırım ve işletme özel sektörden sağlanarak performans kriterleri sözleşmeye bağlanır. Böylece sermaye yükü paylaşılır, hizmet kalitesi ve sürdürülebilirlik uzun dönemli sözleşmelerle desteklenir.

- Artılar: Sermaye yükü paylaşımı, kalite/performans hedefleri, uzun vadeli sözleşmeler.
- Eksiler: Sözleşme tasarımı karmaşık, risk paylaşımı iyi tanımlanmalı.

iv. Kooperatif/Kulüp modeli

Kooperatif ve kulüp modeli, topluluk sahipliğini ve gönüllülüğü harekete geçirerek maliyetleri düşürür, amatör sporculuğu yaygınlaştırır. Üye temelli yönetim, yerel aidiyet ve gençlerin spora katılımını artırır. Bununla birlikte profesyonel işletmecilik kapasitesi kamu ve üniversite iş birlikleriyle güçlendirilmelidir.

- Artılar: Topluluk sahipliği, düşük maliyet, gençleri spora kazandırma, sosyal dayanışma.
- Eksiler: Profesyonel işletmecilik kapasitesi sınırlı, gelir çeşitliliği kısıtlı, finansman erişimi daha zor.

v. Üniversite-Sanayi-Kamu iş birliği (Üniversite uygulama ve araştırma)

Üniversite-sanayi-kamu iş birliği modeli ise antrenör eğitimi, sporcu performans analizi, çevresel ve meteorolojik veri izleme, güvenlik ve standartlar gibi akademik yetkinlikleri sahaya taşıyarak tesisin bilgi temelli yönetimini mümkün kılar. Üniversiteler ile kurulacak ortaklıklar, eğitim-sertifikasyon programları ve uygulamalı araştırma ile hem spor kalitesini hem de tesis yönetim kapasitesini yükseltir.

- Artılar: Eğitim ve sertifikasyon, veri-temelli yönetim, yarış hosting kapasitesi.
- Eksiler: Akademik takvime bağlılık, ticari esneklik sınırlamaları.

Sonuç olarak, Ordu'da birden fazla modelin hibrit biçimde kullanılması en gerçekçi senaryodur: kıyıda kamu temelli ana merkez; talebin yüksek olduğu noktalarda özel işletmeler, mahalle ölçeğinde kooperatif-kulüp yapıları; üniversite ile akademik ve performans odaklı modüller en uygun işletme maliyeti olarak önerilmektedir.

İşletme modeli seçimi için karar kriterleri:

- Lokasyon ve su türü (deniz-kıyı dalga rejimi, rüzgâr, akıntı; iç su durgunluğu)
- Hedef spor dalları (kano, kürek, yelken, rüzgâr sörfü, dalış, açık su yüzme, SUP)
- Mevsimsellik ve talep (yaz yoğunluğu, kış faaliyetleri)
- Arsa mülkiyeti ve izinler (kıyı kenar çizgisi, dolgu/çekek, ÇED/SKİ izinleri, su kullanımı)
- Sermaye büyüklüğü ve gelir modeli (kiralama, üyelik, kurs, yarış organizasyonu, sponsorluk)
- Sosyal hedefler (gençlik ve erişilebilirlik, engelli uyumu, kadın sporcu katılımı)

- Olası finansman kaynakları ve destek mekanizmaları

Ordu ilinde kurulacak su sporları işletmeleri aşağıdaki hususları göz önünde bulundurmalıdır:

- Kıyıların kamusal kullanım ilkesi: 3621 sayılı Kıyı Kanunu “kıyıları herkesin eşit ve serbest yararlanmasına açıktır; kamu yararı önceliklidir” der. Bu, belediye/kamu işletmesi modellerinde halk erişimini, ücretsiz/uygun ücretli halk günlerini ve açık alan etkinliklerini kurumsal ilke olarak benimsemeyi gerektirir. İşletme sözleşmeleri ve protokollere bu ilkenin performans göstergesi olarak eklenmesi önerilir.
- Endüstri ekosistemi yaklaşımı: Su sporları tesislerini yalnızca hizmet noktası değil, ekipman-yan sanayi-kulüp ağı ile konumlandırılmalıdır. Yelken/kürek/kano okullarıyla yerel tedarikçiler (tekne, kürek, can yeleği, tekstil, halat vb.) için satış-servis-test günleri organize edilerek yerel KOBİ ekosistemi beslenir. Bu, kamu ve özel işletme modellerinde ek gelir ve istihdam yaratır.
- Halk bütçesine uygun branşların önceliklendirilmesi: Yatçılık ve lüks yelken algısının ötesinde yüzme, kürek, kano, SUP, wakeboarding, kiteboard gibi erişilebilir branşlara ağırlık verilmelidir. Ücretlendirme ve ekipman kiralama politikaları bu erişilebilirlik hedefiyle uyumlu tasarlanmalıdır.
- Spor turizminin avantajları, yalnızca ekonomik katkıyla sınırlı değildir. Bölgesel kalkınmayı hızlandırır, turizm sezonunu yılın tamamına yayar ve uluslararası marka değerini güçlendirir. Ayrıca yerel halk için yeni istihdam alanları yaratır ve ülkeye gelen turist profilini çeşitlendirir. Kurulacak tesislerde bu hedefler de gözetilmelidir.

9.1.2. Giresun İli Proje Alanları Uygulaması

Giresun’da potansiyel su sporları tesislerinin işletme kurgusu, kıyı alanlarının kamusal niteliği, liman ve balıkçı barınaklarının seyir-can-mal emniyeti kuralları, dalga-rüzgâr mevsimselliği ve kent içi erişim olanaklarının birlikte değerlendirilmesiyle şekillenmektedir. Kıyı şeridinin önemli bölümünde yapay dolgu ve koruyucu yapıların oluşturduğu korunaklı su aynaları, Giresun Limanı mendirek arkası ve balıkçı barınakları içleri gibi alanlarda başlangıç ve orta seviyedeki branşlar için operasyonel pencereyi genişletirken; açık sahil kesimlerinde kış fırtına dönemi ve kuzey-kuzeybatı yönelimli dalga rejimi faaliyetleri kısıtlayabilmektedir. Bu

fiziki koşullar, farklı ölçek ve hedef kitlelere uygun birden fazla işletme modelinin aynı ekosistem içinde birlikte çalışmasına imkân verir.

Kamu eliyle işletilen halk odaklı merkezler, sosyal kapsayıcılık ve erişilebilirlik hedefiyle yüzme, kano, kürek, SUP ve başlangıç yelkeni gibi branşları düşük maliyetle sürekli erişime açabilir. Belediye iktisadi işletmesi veya profesyonel yönetim şirketi benzeri yapılanmalar, hizmet kalitesini ve finansal disiplini güçlendirir. Özel sektörün işlettiği okul ve kiralama odaklı yapılar. Kurs paketleri, etkinlik organizasyonu, ekipman kiralama ve sponsorluk gibi gelir kalemleriyle ürün çeşitliliği ve hız avantajı sağlar. Ancak kıyı-liman alanlarında faaliyet, liman başkanlığı, sahil güvenlik ve belediye düzenlemelerine bağlanmış net protokoller ile çevresel-emniyet standartlarına uyum gerektirir.

Büyük ölçekli ve çok işlevli tesis senaryolarında kamu-özel iş birliği modeli, arsa ve bazı altyapıların kamudan, yatırım ve işletmenin özel sektörden sağlandığı, performans ve erişim kriterlerinin sözleşmeyle güvenceye alındığı bir çerçevede sermaye yükünü paylaşır ve hizmet kalitesini uzun vadede sabitler. Kulüp veya kooperatif temelli işletme seçenekleri, yerel sahipliği ve gönüllülüğü harekete geçirerek maliyetleri düşürür ve amatör spor yayılımını hızlandırır; ancak profesyonel işletmecilik kapasitesinin belediye ve üniversite mentorluğuyla desteklenmesi kritik önemdedir. Üniversite-kamu-sanayi iş birliği yaklaşımı, Giresun Üniversitesi'nin spor bilimleri, sağlık ve çevre birimlerinin eğitmen yetiştirme, performans analitiği, su kalitesi izleme ve güvenlik protokollerinin standardizasyonu konularındaki akademik kapasitesini sahaya taşıyarak bilgi temelli yönetim ve kalite güvencesini sağlar.

İşletme modeli seçiminde; lokasyonun dalga-rüzgâr-akıntı özellikleri ve korunak düzeyi, hedef branşlar ve mevsimsellik, arsa mülkiyeti ve izin süreçlerinin olgunluğu (Kıyı Kanunu ve uygulama yönetmeliği, liman içi kullanım kuralları, gerekli hallerde çevresel uygunluk/ÇED), başlangıç sermayesi ve sürdürülebilir gelir modeli, gençlik-engelli dostu erişim ve kadın katılımı gibi sosyal hedefler ile DOKA, yatırım teşvik sistemi, turizm belgeleri ve federasyon programları gibi finansman kanallarına erişim birlikte tartışılmalıdır. Bu yaklaşım, 3621 sayılı Kıyı Kanunu'nun "kıyıları herkesin eşit ve serbest yararlanmasına açıktır" ilkesini ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı/Liman Başkanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın seyir-emniyet gerekliliklerini operasyonel tasarımın merkezine yerleştirir. Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün kıyı rekreasyonu ve ada-yayla turizmi eksenindeki destinasyon stratejisinin su sporları ürünleriyle bütünleşmesini kolaylaştırır.

9.1.2.1. İşletme Kavramı

Giresun'da su sporları tesisleri özünde hizmet üreten işletmelerdir. Bir yandan kitle sporuna erişimi kolaylaştırma ve kamu yararı üretme, diğer yandan sürdürülebilir bir finansal yapı kurma hedefleri arasında denge gözetmelidirler. Kamu işletmelerinde toplumsal fayda ve erişilebilirlik, özel işletmelerde ise kârlılık ve ürün inovasyonu ön plana çıkar. Ancak her iki yaklaşımda da emek, sermaye, kıyı/liman altyapısı ve girişimcilik faktörlerinin uyumlu organizasyonu, talebe uygun ürün-hizmet tasarımı ve kalite güvencesi ortak başarı koşuludur. Giresun özelinde bu çerçevede, belediyenin spor ve kıyı rekreasyonu görev alanı, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nün tesis ve kulüp ekosistemindeki rolü, liman başkanlığının seyir ve bağlama düzeni, sahil güvenliğinin deniz emniyeti ve arama-kurtarma koordinasyonu ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nün kıyı ve çevresel uygunluk süreçlerindeki yetkileriyle kurumsal zemine kavuşur. Bu zeminde işletme, yalnızca hizmet üretimi değil, aynı zamanda risk yönetimi, çevresel uyum ve paydaş iletişimi fonksiyonlarını da yürüten bir yapı olarak ele alınmalıdır.

9.1.2.2. İşletme Yönetimi ve Fonksiyonları - Su Sporlarına Uygulama

Su sporları işletmeciliğinde planlama, örgütlenme, yöneltme ve denetim fonksiyonları, Giresun'un dalga-rüzgâr mevsimselliği ve liman-barınak kullanım gerçekliğine uyumlu bir operasyon mimarisıyla hayata geçirilmelidir. Üretim fonksiyonu; korunaklı su aynalarında branş bazlı seans planlaması, şamandıra-trafik düzeninin tesis edilmesi, kurtarma hipotermi ve devrilme senaryolarına karşı acil durum prosedürlerinin standardizasyonu ve ekipman bakım-kalibrasyon süreçlerini kapsar. Pazarlama; kent içi erişimi güçlü kıyı akslarında “deneyim günleri”, okul-üniversite protokolleri, yaz spor okulları ve yerli-yabancı ziyaretçiye dönük paketlenmiş su sporu ürünlerinin geliştirilmesini içerir. Finans; kurs, kiralama ve üyelik gelirlerinin yanında sponsorluk ve etkinlik organizasyonu ile DOKA, yatırım teşvik sistemi, turizm belgeleri ve federasyon desteklerinin eş finansman gücünü bir araya getirir. Değişken meteorolojik koşullar nedeniyle oluşan iptal-erteleme riskini nakit akışı yönetimi ve sigorta politikalarıyla dengeler.

İnsan kaynakları; federasyon standartlarında eğitimci, cankurtaran ve tekne kaptanlarının yeterlilik takibi, periyodik tatbikat kültürü ve yoğun sezonlarda esnek vardiya planlamasıyla sistemin sürekliliğini güvenceye alır. Destekleyici fonksiyonlar; su kalitesi izleme ve yağış sonrası kısa süreli dalgalanmalara karşı faaliyet eşiklerinin dinamik yönetimi, atık-yakıt ve gürültü yönetimi gibi çevresel yükümlülükler ile şeffaf iletişim ve toplumla etkileşimi kapsar. Bütün bu fonksiyonlar, TYF, TCF, Türkiye Kürek ve TSSF'nin eğitim-

emniyet müfredatları ve yarış/organizasyon rehberleriyle uyumlu bir kalite güvence çerçevesine bağlandığında, Giresun'un su sporları ürününün güvenli ve çekici biçimde büyütülmesi mümkün hale gelir.

9.1.2.3. Spor İşletmesi ve Spor İşletmeciliği

Giresun'daki spor işletmeleri, kamu ve özel amaçların kesişiminde konumlanır. Belediyenin veya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nün işlettiği tesisler; kitle sporuna erişim, gençlerin spora kazandırılması, kadın ve engelli dostu programların yaygınlaştırılması gibi sosyal hedefleri önceleyerek düşük maliyetli, sürekli ve emniyetli hizmet sunar. Özel işletmeler; kurs tasarımı, marka iş birlikleri ve etkinlik planlamasında hız ve çeşitlilik sağlayarak turizm sezonunun uzatılmasına katkıda bulunur. Su sporları işletmeciliği, yalnızca kapalı-açık tesislerde değil; liman içi, mendirek arkası ve akarsu ağızları gibi doğal-yarı yapay ortamlarda düşük maliyetli fakat etkili programların tasarlanmasını da içerir. Giresun'un kıyı morfolojisi ve liman-barınak altyapısı, özellikle başlangıç ve orta seviye yelken, kano, kürek, SUP ve açık su yüzme branşlarında güvenli mikro-ortamlar sunar. Buna karşılık açık sahil kesimlerinde kış fırtına pencerelerinde faaliyet riskleri yükselir. Dolayısıyla spor işletmeciliği uygulaması, meteorolojik-oşinografik veriyle desteklenen dinamik planlama, liman ve balıkçı barınaklarıyla zamanlama-yer paylaşımı ilkeleri ve çevresel eşiklerin gözetimini bir arada gerektirir. Bu yaklaşım, kamu işletmelerinin sosyal faydasını, özel işletmelerin verimlilik ve ürün inovasyonu ile birleşik bir ekosistem içinde sürdürülebilir kılar.

9.1.2.4. Spor İşletmelerinin Kuruluşu

Giresun'da su sporları tesisi yatırımı; proje fikrinin olgunlaşmasıyla başlayan ve uygulanabilirlik etütleri, yatırım kararı, teknik proje, inşaat-kurulum ve işletmeye geçiş aşamalarını içeren bir süreç yönetimi gerektirir. Uygulanabilirlik çalışmalarında; seçilen lokasyonun dalga-rüzgâr-akıntı profili, korunak düzeyi, su kalitesi mevsimsel paternleri ve erişim koşulları ölçülür. Liman içi veya mendirek arkası seçeneklerinde şamandıra-trafik planı ve kıyıdaki bekleyen alan-rigging-çekek düzeni birlikte tasarlanır. Kıyı Kanunu ve Uygulama Yönetmeliği, imar ve kıyı yapılarına ilişkin teknik standartlar, liman başkanlığının seyir-bağlama kuralları ve sahil güvenliğinin emniyet talepleri doğrultusunda izin süreçleri netleştirilir. Çevresel uygunluk değerlendirmeleri ve gerekli hallerde ÇED prosedürleri tamamlanır. Teknik proje, branş programları ve yan hizmetlere (soyunma-duş, depo, eğitim alanı, ilk yardım odası, ekipman atölyesi) göre kapasite planları; VHF iletişim, cankurtaran gözetimi, acil durum eylem planı ve tahliye senaryolarını operasyonel standartlara bağlar. Uygulama aşamasında, şantiye ve kurulum faaliyetleri liman-barınak trafiği ve kıyı rekreasyon yoğunluğuyla çakışmayacak

şekilde takvimlendirilir. Yağış sonrası su kalitesi dalgalanmalarına karşı açılış-deneme dönemlerinde konservatif eşikler uygulanır. İşletmeye geçişte; eğitmen ve cankurtaranların sertifikasyonları güncellenir, okul-üniversite ve kulüp protokolleri devreye alınır, rezervasyon-CRM ve bakım-emniyet kayıt sistemleri kurulup veri temelli karar süreçleri işler hale getirilir. Bu bütüncül kurgu, spor turizmi entegrasyonu ile güçlendirildiğinde; Giresun Adası odaklı kontrollü turlar, kıyı yürüyüşleri, gastronomi ve yayla rotalarıyla birlikte 3-5 günlük modüler ürünler tasarlanarak talep sürekliliği sağlanır.

9.1.2.5. Giresun Su Sporları Tesisleri İçin İşletme Önerileri

Kurulabilecek potansiyel tesislerin işletme modelleri Giresun'un kıyı şeridi ve iç su potansiyeli, farklı ölçek ve hedef kitlelere hitap eden çeşitlenmiş işletme modellerini mümkün kılar.

i. Kamu (Belediye/Kamu İktisadi Yapıları)

Kamu eliyle işletme, sosyal fayda ve erişilebilirlik hedeflerini öncelendiği için kıyı kenar çizgisi içindeki alanlarda güçlü bir seçenektir. Belediyenin ya da Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nün işlettiği halk odaklı merkezler; kano, kürek, yelken, SUP ve açık su yüzme branşlarına güvenli erişim sağlar, okullarla protokoller üzerinden sürekli eğitim akışını destekler. Bu modelde operasyonel esnekliği ve kalite güvencesini artırmak için belediye iktisadi işletmesi benzeri profesyonel yönetim yapıları tercih edilmelidir. Kadın ve çocuk odaklı programlar ile engelli erişimine uygun iskele-ekipman düzenlemeleri sosyal etkiyi güçlendirir.

- Artılar: Uzun vadeli sürdürülebilirlik, kamu desteği ve arsa tahsisi kolaylığı, erişilebilir fiyatlar, sosyal kapsayıcılık.
- Eksiler: Operasyonel esneklik sınırlı, gelir optimizasyonu düşük, yatırım karar döngüleri yavaş.

ii. Özel sektör (Yatırımcı/İşletmeci)

Özel sektör işletmesi, turistik sezonda talebin yoğunlaştığı sahil kesimlerinde hız, pazarlama ve hizmet çeşitliliği avantajlarıyla öne çıkar. Liman düzenine uyumlu yelken-sörf okulları, kiralama hizmetleri, seanslı kurs paketleri, ekipman mağazası-servisi ve etkinlik organizasyonları üzerinden gelir çeşitlendirilir. Bu modelde kamu yararı, çevresel yükümlülükler, su üstü trafik emniyeti ve su kalitesi-meteoroloji eşiklerine bağlı dinamik faaliyet izinleri belediye ve ilgili kurumlarla yapılacak sözleşme hükümlerine açık biçimde yazılmalıdır.

- Artılar: Hızlı karar alma, pazarlama gücü, hizmet çeşitliliği, verimlilik.

- Eksiler: Arsa/mekân temini ve izin süreçleri maliyetli, sosyal erişim riski (fiyatlar), kamu yararı dengesi için protokole ihtiyaç.

iii. Kamu-Özel İş Birliği

Kamu-özel iş birliği modeli ise büyük ölçekli ve çok işlevli tesisler için uygundur. Arsa tahsisi ve bazı altyapılar kamudan, yatırım ve işletme özel sektörden sağlanarak performans kriterleri sözleşmeye bağlanır. Böylece sermaye yükü paylaşılır, hizmet kalitesi ve sürdürülebilirlik uzun dönemli sözleşmelerle desteklenir.

- Artılar: Sermaye yükü paylaşımı, kalite/performans hedefleri, uzun vadeli sözleşmeler.
- Eksiler: Sözleşme tasarımı karmaşık, risk paylaşımı iyi tanımlanmalı.

iv. Kooperatif/Kulüp modeli

Kooperatif ve kulüp modeli, topluluk sahipliğini ve gönüllülüğü harekete geçirerek maliyetleri düşürür, amatör sporculuğu yaygınlaştırır. Üye temelli yönetim, yerel aidiyet ve gençlerin spora katılımını artırır. Bununla birlikte profesyonel işletmecilik kapasitesi kamu ve üniversite iş birlikleriyle güçlendirilmelidir.

- Artılar: Topluluk sahipliği, düşük maliyet, gençleri spora kazandırma, sosyal dayanışma.
- Eksiler: Profesyonel işletmecilik kapasitesi sınırlı, gelir çeşitliliği kısıtlı, finansman erişimi daha zor.

v. Üniversite-Sanayi-Kamu İş Birliği (Üniversite uygulama ve araştırma)

Üniversite-sanayi-kamu iş birliği modeli ise antrenör eğitimi, sporcu performans analizi, çevresel ve meteorolojik veri izleme, güvenlik ve standartlar gibi akademik yetkinlikleri sahaya taşıyarak tesisin bilgi temelli yönetimini mümkün kılar. Üniversiteler ile kurulacak ortaklık, eğitim-sertifikasyon programları ve uygulamalı araştırma ile hem spor kalitesini hem de tesis yönetim kapasitesini yükseltir.

- Artılar: Eğitim ve sertifikasyon, veri-temelli yönetim, yarış hosting kapasitesi.
- Eksiler: Akademik takvime bağlılık, ticari esneklik sınırlamaları.

Sonuçta, Giresun'da birden fazla modelin hibrit biçimde kullanılması en gerçekçi senaryodur. Kıyıda kamu temelli ana merkez, talebin yüksek olduğu noktalarda özel işletmeler, mahalle ölçeğinde kooperatif-kulüp yapıları; üniversite ile akademik ve performans odaklı modüller en uygun işletme maliyeti olarak önerilmektedir.

Tüm bu modeller, kıyıların kamusal kullanım ve erişilebilirlik ilkesini, balıkçı barınaklarıyla çakışmayan zamanlama ve mekânsal paylaşım kurallarını, Meteoroloji Genel

Müdürlüğü verilerine dayalı operasyonel eşik değerlerini ve yağış sonrası ortaya çıkabilecek kısa süreli su kalitesi dalgalanmalarına karşı uyarıları temel ilke olarak benimsemelidir.

İşletme modeli seçimi için karar kriterleri:

- Lokasyon ve su türü (deniz-kıyı dalga rejimi, rüzgâr, akıntı, iç su durgunluğu)
- Hedef spor dalları (kano, kürek, yelken, rüzgâr sörfü, dalış, açık su yüzme, SUP)
- Mevsimsellik ve talep (yaz yoğunluğu, kış faaliyetleri)
- Arsa mülkiyeti ve izinler (kıyı kenar çizgisi, dolgu/çekek, ÇED/SKİ izinleri, su kullanımı)
- Sermaye büyüklüğü ve gelir modeli (kiralama, üyelik, kurs, yarış organizasyonu, sponsorluk)
- Sosyal hedefler (gençlik ve erişilebilirlik, engelli uyumu, kadın sporcu katılımı)
- Olası finansman kaynakları ve destek mekanizmaları

Giresun ilinde kurulacak su sporları işletmeleri aşağıdaki hususları göz önünde bulundurmalıdır:

- Kıyıların kamusal kullanım ilkesi: 3621 sayılı KİYI Kanunu “kıyıları herkesin eşit ve serbest yararlanmasına açıktır; kamu yararı önceliklidir” der. Bu, belediye/kamu işletmesi modellerinde halk erişimini, ücretsiz/uygun ücretli halk günlerini ve açık alan etkinliklerini kurumsal ilke olarak benimsemeyi gerektirir. İşletme sözleşmeleri ve protokollere bu ilkenin performans göstergesi olarak eklenmesi önerilir.
- Endüstri ekosistemi yaklaşımı: Su sporları tesislerini yalnızca hizmet noktası değil, ekipman-yan sanayi-kulüp ağı ile konumlandırılmalıdır. Yelken/kürek/kano okullarıyla yerel tedarikçiler (tekne, kürek, can yeleği, tekstil, halat vb.) için satış-servis-test günleri organize edilerek yerel KOBİ ekosistemi beslenir. Bu, kamu ve özel işletme modellerinde ek gelir ve istihdam yaratır.
- Halk bütçesine uygun branşların önceliklendirilmesi: Yatçılık ve lüks yelken algısının ötesinde yüzme, kürek, kano, SUP, wakeboarding, kiteboard gibi erişilebilir branşlara ağırlık verilmelidir. Ücretlendirme ve ekipman kiralama politikaları bu erişilebilirlik hedefiyle uyumlu tasarlanmalıdır.
- Spor turizminin avantajları, yalnızca ekonomik katkıyla sınırlı değildir. Bölgesel kalkınmayı hızlandırır, turizm sezonunu yılın tamamına yayar ve uluslararası marka değerini güçlendirir. Ayrıca yerel halk için yeni istihdam alanları yaratır

ve ülkeye gelen turist profilini çeşitlendirir. Kurulacak tesislerde bu hedefler de gözetilmelidir.

9.2. Kurumsal İş Birlikleri ve Yönetişim Yapısı

9.2.1. Ordu İli Proje Alanları İçin Kurumsal İş Birlikleri ve Yönetişim Yapısı

TR90 (Ordu) ölçeğinde su sporları ekosisteminin kurumsal iş birlikleri ve yönetişim yapısı, sporun güvenlik, çevre, turizm ve gençlik politikalarıyla kesiştiği için çok paydaşlı bir çerçeve gerektirir. Merkezde Gençlik ve Spor Bakanlığı ile il düzeyinde Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri, spor tesislerinin ruhsatlandırılması, kulüp tescilleri, antrenör/hakem yeterlilikleri ve ulusal spor stratejileriyle uyumun sağlanmasından sorumlu çekirdek aktörlerdir. Bu çekirdek yapı, Türkiye Yelken Federasyonu (TYF) ve Türkiye Kano Federasyonu (TKF) gibi branş federasyonlarının teknik regülasyonları (emniyet standartları, yarışma kuralları, eğitim modülleri) ile tamamlanır. Federasyonlar, kulüplerin akreditasyonu ve eğitim süreçlerinin standardizasyonunda ana referans kurumlardır. Belediyeler, kıyı yapıları, iskele/çekek alanları, rekreasyon düzenlemeleri ve yerel çevre-yaşam güvenliği önlemleri açısından belirleyici olup, imar ve kıyı kenar çizgisi uygulamaları, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın düzenlemelerine tabi ilerler. Deniz yetki ve emniyeti tarafında, Sahil Güvenlik Komutanlığı ile liman başkanlıkları, açık deniz ve kıyı emniyetinin yanı sıra tekne ve faaliyet izinlerinin mevzuata uygunluğunu denetler. Faaliyet izinleri, can kurtarma kapasitesi ve acil durum planlarının sahaya uygulanabilirliğinin güvencesidir. Kamu-üniversite-sanayi iş birliğinin kritik ayağında, bölgedeki üniversitelerin su ürünleri ve spor bilimleri fakülteleri, dalga-akıntı modellemesi, su kalitesi izleme, sporcu performansı ve güvenlik protokolleri gibi alanlarda kanıta dayalı bilgi üretir. Bu bilgi, tesis tasarım kararlarına ve risk azaltma planlarına veri sağlar. Sektörel olarak turizm ve otelcilik işletmeleri ile destinasyon yönetim örgütleri su sporlarının turizm ürününe entegrasyonunu ve ziyaretçi güvenliğini üstlenirken, sigorta şirketleri risk yönetimi kriterleri aracılığıyla standartların uygulanmasını fiilen teşvik eder. STK'lar (deniz kurtarma, çevre, su sporları kulüpleri) kamu yararı ve toplumsal katılımın temsili için yönetişim masasında yer almalıdır. Gönüllü kurtarma ağları, atık ve kirlilikle mücadele programları ve gençlere yönelik erişim projeleri, ekosistemin sosyal sürdürülebilirliğini güçlendirir.

Bu çok katmanlı yapıyı işlevsel kılmak için önerilen yönetişim modeli, "Bölgesel Su Sporları Yönlendirme Kurulu" etrafında kurulur. Kurulda il müdürlükleri (Gençlik ve Spor, Kültür ve Turizm), belediyeler, liman başkanlığı ve sahil güvenlik, ilgili federasyon temsilcileri, üniversiteler, turizm/konaklama sektörü, sigorta ve sivil toplum temsilcileri

bulunur. Kurulun görevi; strateji ve standart belirleme, yıllık faaliyet izin takvimi ve saha güvenlik protokollerini onaylama, çevresel izleme eşikleri (su kalitesi, taşıma kapasitesi) ile acil durum müdahale matrislerini güncelleme, veri paylaşımı ve izleme-değerlendirme mekanizmasını yönetme, fon ve sponsorlukta şeffaflık ilkelerini tesis etmektir. Bu kurulun altında üç icracı çalışma grubu faaliyet gösterir: Tesis ve Emniyet Grubu (altyapı standartları, mevzuat uyumu, acil eylem planları), Sporcu ve Etkinlik Geliştirme Grubu (eğitim, yarışma takvimi, kulüp kapasitesi), Çevre ve Toplum Grubu (su kalitesi, biyoçeşitlilik, kapsayıcılık ve erişilebilirlik). Karar alma süreçlerinde katılımcılık için altı aylık açık istişare toplantıları ve yıllık faaliyet raporu zorunlu tutulmalı ve tüm protokoller ve ölçütler dijital bir açık veri panelinde yayımlanmalıdır. Böyle bir model, Avrupa'daki spor altyapısı yönetişimi için önerilen paydaş-temelli, şeffaf ve hesap verebilir yaklaşım ile uyumludur. Aynı zamanda Türkiye'deki spor kulüpleri/federasyon-yerel idare ilişkisinin kurumsal çerçevesini güçlendirir. Bu yapı, sigorta ve bankacılık sektörünün risk bazlı kriterleri ile acil durum ve deniz emniyeti kurumlarının standartlarını stratejiye entegre ederek, tesislerin sürdürülebilir finansmana erişimini de kolaylaştırır. Kaynaklar incelendiğinde, ulusal düzeyde spor ve gençlik yönetiminde çok paydaşlı yönetim prensiplerinin, yerel idarelerin kentsel altyapı ve güvenlik sorumluluklarıyla birlikte işletilmesinin önerildiği; spor tesisleri özelinde güvenlik, risk yönetimi ve çevresel sürdürülebilirliğin iyi yönetişimin zorunlu unsurları olarak sayıldığı görülmektedir.

9.2.2. Giresun İli Proje Alanları İçin Kurumsal İş Birlikleri ve Yönetişim Yapısı

Giresun'da su sporlarının güvenli, sürdürülebilir ve turizmle bütünleşik gelişimi; gençlik-spor, deniz emniyeti, çevre, belediye hizmetleri, turizm ve eğitim paydaşlarının ortak yönetişimi ile mümkündür. İl düzeyinde çekirdek kamu aktörleri Giresun Valiliği koordinasyonunda Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü (tesislerin işletimi, kulüp tescilleri, antrenör/hakem yeterlilikleri, il spor politikası uygulaması), Giresun Belediyesi ve kıyı ilçelerinin belediyeleri (imar ve kıyı düzenlemeleri, iskele/çekek alanları, kıyı güvenliği ve cankurtaran hizmetleri), Giresun Liman Başkanlığı (seyir, can ve mal emniyeti; bağlama/liman içi kuralları), Sahil Güvenlik Komutanlığı (deniz emniyeti ve SAR koordinasyonu), İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (spor turizmi entegrasyonu ve destinasyon yönetimi), Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü (kıyı mevzuatı, ÇED, su kalitesi ve atık yönetimi) olarak konumlanır. Branş bazında TYF, TKF ve TSSF; eğitim müfredatı, teknik emniyet standartları, yarışma kuralları ve kulüp akreditasyon süreçlerinin referans çerçeveleridir. Üniversite ayağında Giresun Üniversitesi (Spor Bilimleri Fakültesi ve ilgili birimler) sporcu performansı,

antrenman bilimleri, güvenlik protokolleri ve toplumsal etki ölçümü; su ürünleri ve çevreyle ilgili akademik birimler ise su kalitesi/ekosistem izleme, dalga-akıntı analizi ve çevresel taşıma kapasitesi konularında bilgi üretimi sağlar. Sektörel iş birliklerinde turizm işletmeleri ve konaklama tesisleri, il turizm platformları ve acenteler, su sporları ürününü paketleyerek sezonun uzatılmasına ve ekonomik çarpan etkisine katkı verir. Sigorta şirketleri ve arama-kurtarma STK'ları (kıyı cankurtaran örgütlenmeleri, gönüllü deniz kurtarma) risk yönetimi ve acil durum hazırlığını güçlendirir. Balıkçı barınakları/kooperatifleri (ör. Aksu ve merkez çevresi), liman ve kıyı kullanımında zamanlama-yer paylaşımı ilkelerinin uygulanması ve çatışmasız işletim için kilit yerel paydaşlardır.

Bu paydaş dokusu üzerinde “Giresun Su Sporları Yönlendirme Kurulu” önerilmektedir. Kurul; Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Giresun Belediyesi (ve ilgili ilçe belediyeleri), liman başkanlığı, sahil güvenlik, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, branş federasyon temsilcileri, Giresun Üniversitesi, turizm temsilcileri, balıkçı kooperatifleri, sigorta sektörü ve su sporları kulüplerinden oluşur. Kurulun görevleri, il stratejisini ve standartları onaylamak, yıllık etkinlik-tesis izin takvimini koordine etmek, meteoroloji ve su kalitesi eşiklerine dayalı faaliyet karar kurallarını belirlemek, acil durum eylem planları ve tatbikat takvimini onamak, çevresel izleme (su kalitesi, taşıma kapasitesi) eşiklerini ve raporlama matrisini güncellemek, veri paylaşım protokollerini ve şeffaf sponsorluk/finansman ilkelerini yönetmek olarak sıralanabilir. Kurul altında üç çalışma grubu kurulur: Tesis ve Güvenlik (altyapı standartları, kıyı/liman mevzuatı uyumu, acil durum eylem planları-arama kurtarma entegrasyonu), Sporcu ve Etkinlik (eğitim, kulüp kapasitesi, yarışma/organizasyon takvimi), Çevre ve Toplum (su kalitesi ve biyoçeşitlilik, atık-yakıt yönetimi, erişilebilirlik, yerel istihdam ve gönüllülük). Kurumsal katılım için altı ayda bir açık istişare toplantıları yapılır. Tüm kararlar ve performans göstergeleri belediye ve il müdürlüğü web sayfalarında açık veri paneli olarak yayımlanır.

Bu yönetim modeli, Türkiye’de kamu kurumlarının stratejik planlama-izleme döngüsü ve yerel idarelerin paydaş katılımı-hesap verebilirlik ilkeleriyle uyumlu; spor tesislerinde güvenlik, risk ve çevresel sürdürülebilirliğin “olmazsa olmaz” bileşenler olarak ele alındığı ulusal ve uluslararası iyi uygulama kılavuzlarının önerdiği çok paydaşlı yapı ile örtüşür. Giresun’a özgü olarak liman içi ve balıkçı barınaklarının kullanım zamanlaması, kıyı rekreasyonu yoğun alanlarda cankurtaran ve ilk müdahale kapasitesi, yağış sonrası kısa süreli su kalitesi dalgalanmalarına karşı dinamik faaliyet izin mekanizması ve turizm paketleriyle sporun bütünleşik planlanması öncelikli prensiplerdir.

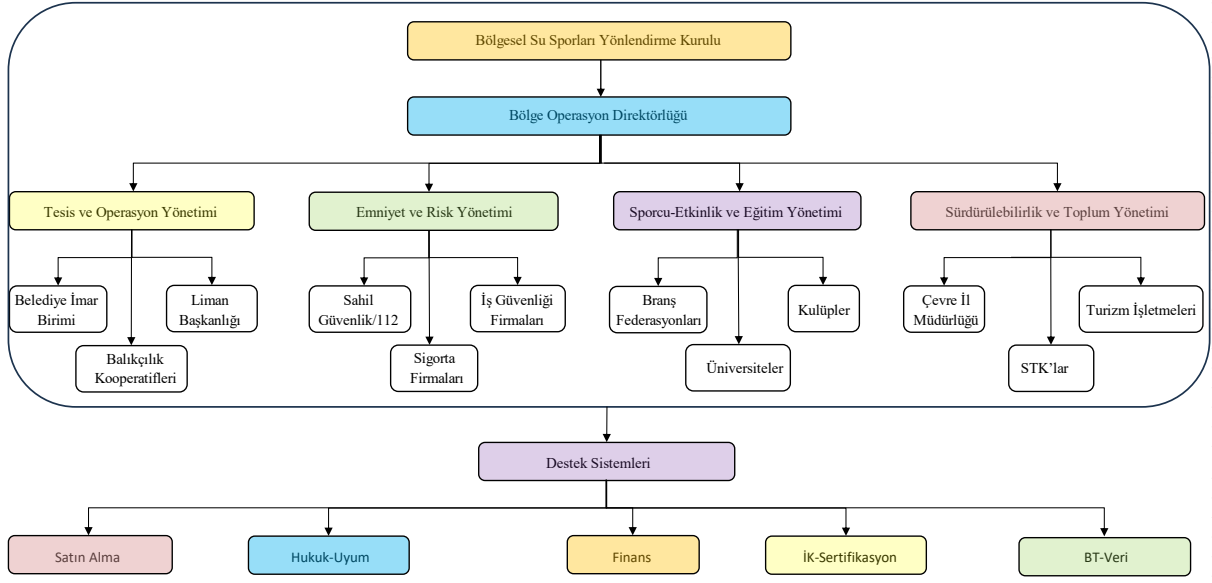
9.3. Organizasyon Yapısı ve İş Akış Planları

9.3.1. Ordu İli Proje Alanları İçin Organizasyon Yapısı ve İş Akış Planları

Organizasyon, emniyet ve kalite güvencesini merkeze alan, fonksiyonel birimlere ayrılmış matris bir yapıda kurgulanmalıdır. Üst düzeyde, Yönlendirme Kurulu'na hesap veren bir Bölge Operasyon Direktörlüğü bulunur. Direktörlüğün altında dört ana birim yer alır: Tesis ve Operasyon Yönetimi, Emniyet ve Risk Yönetimi, Sporcu-Etkinlik ve Eğitim Yönetimi, Sürdürülebilirlik ve Toplum İlişkileri. Tesis ve Operasyon Yönetimi, günlük işletme, bakım-onarım, envanter ve tedarik süreçlerini yürütür. Kıyı ve iç su tesisleri için tekne/ekipman tahsisi, iskele/çekek planlaması, su üstü trafik düzenlemeleri ve meteorolojiyle eşgüdümlü faaliyet izin/iptal kararlarında operasyon merkezidir. Emniyet ve Risk Yönetimi birimi, tehlike tanımlama ve risk değerlendirme, etkinlik bazlı dinamik risk analizleri, acil durum eylem planları, personel ve katılımcı için brifing ve tatbikat, can kurtarma ve ilk yardım kapasitesi, VHF iletişim ve SAR koordinasyonu ile sigorta gerekliliklerine uygunluk kontrollerinden sorumludur. Sporcu-Etkinlik ve Eğitim Yönetimi, branş antrenman takvimleri, yarış ve gösteri organizasyonları, antrenör/rehber sertifikasyon izleme, çocuk-genç programları ve kulüp koordinasyonunu yürütür. Ulusal federasyon modülleri ve uluslararası kılavuzlarla uyumu sağlar. Sürdürülebilirlik ve Toplum İlişkileri birimi, su kalitesi ve çevresel izleme, atık ve yakıt yönetimi, biyoçeşitlilik etkileri, paydaş iletişimi, erişilebilirlik ve kapsayıcılık politikaları ile turizm entegrasyonunu koordine eder; ziyaretçi deneyimini güvenlik ve çevre standartlarıyla dengeler.

İş akış planları, “planla-uygula-kontrol et-önlem al (PUKÖ)” döngüsüne dayalı olarak yapılandırılmalıdır. Sezon öncesi aşamada; risk envanteri güncellenir, su alanının taşıma kapasitesi ile meteorolojik eşik değerleri belirlenir, ekipmanların periyodik bakım ve kalibrasyonları tamamlanır, personel yeterlilikleri ve sertifikaları doğrulanır. Ayrıca yerel idare ve emniyet birimleri (sahil güvenlik, liman başkanlığı) ile koordinasyon toplantıları gerçekleştirilir. Etkinlik takvimi ile acil durum senaryoları oluşturularak tatbikatlarla test edilir. Günlük operasyonlarda, sabah meteorolojik brifing ve deniz durum değerlendirmesi ile faaliyet izni kararı verilir. Katılımcı kayıt ve bilgilendirilmiş onam süreçleri tamamlanır. Suya çıkış-iniş pencereleri ve şamandıra hatları tanımlanır. Cankurtaran gözetimi, devriye rotaları ve VHF/telefon yedekli iletişim sağlanır. Etkinlik sonrası ekipman bakımı ve olay-ramak kaza kayıtları tutulur. Olay yönetiminde, sahada ilk müdahale ve tahliye protokolleri, koordinat verilerek SAR çağrısı ve ambulans yönlendirme, olay komuta yapısı ve kök neden analizi uygulanır. Sigorta ve yasal bildirimler süresinde tamamlanır. Sezon sonu aşamasında,

performans göstergeleri (kaza sıklık ve şiddet oranı, iptal-erteleme karar doğruluğu, müşteri memnuniyeti, ekipman arıza oranı, su kalitesi eşik uyumu) raporlanır. Düzeltici/önleyici faaliyetler (DÖF) planlanır ve bir sonraki sezonun kapasite ve bütçe ihtiyaçları yönetim kuruluna sunulur. Bu yaklaşım, uluslararası spor tesisleri için önerilen güvenlik yönetim sistemi mantığına ve iyi uygulama kılavuzlarındaki risk temelli operasyon şemasına karşılık gelir (Şekil 9.2).

Şekil 9.2 Kıyı Tesisleri Yönetimi İçin Organizasyon Yapısı

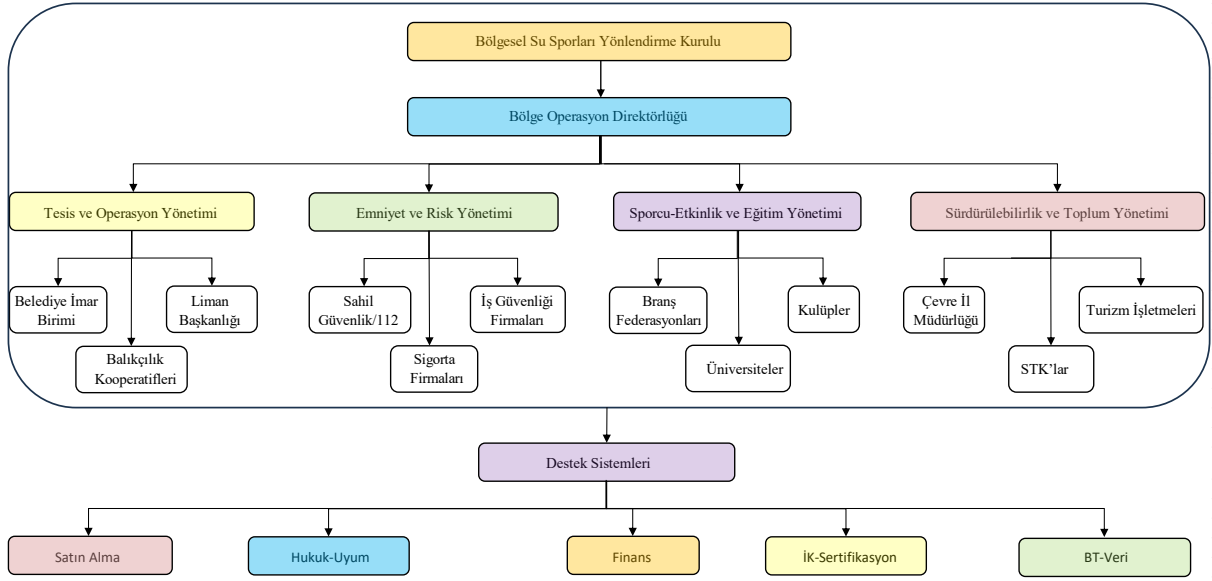
9.3.2. Giresun İli Proje Alanları İçin Organizasyon Yapısı ve İş Akış Planları

İl düzeyindeki operasyonlar, Yönlendirme Kurulu'na raporlayan “Giresun Su Sporları Bölge Operasyon Direktörlüğü” çatısı altında, fonksiyonlara göre kurgulanmış matris bir organizasyon yapısıyla yürütülmelidir. Bu yapı dört ana birimden oluşur: (1) Tesis ve Operasyon Yönetimi, (2) Emniyet ve Risk Yönetimi, (3) Sporcu-Etkinlik ve Eğitim Yönetimi, (4) Sürdürülebilirlik ve Toplum İlişkileri.

Tesis ve Operasyon Yönetimi; liman/mendirek içi su aynalarının kullanımı, çekek-iskele ve teçhizat/depo alanlarının yönetimi, bot-tekne envanteri ile bakım-onarım süreçleri, meteorolojik brifinglerin hazırlanması ve faaliyet izin/iptal kararlarının uygulanması gibi temel görevleri üstlenir. Ayrıca liman ve balıkçı barınaklarıyla zamanlama planlarının oluşturulması, şamandıra hatlarının kurulumu ve su üstü trafik düzeninin koordine edilmesi de bu birimin sorumluluğundadır. Güvenlik ve Risk Yönetimi; tehlike tanımlama ve risk değerlendirmesi, dinamik risk analizi (hava, dalga, akıntı, görüş), acil durum eylem planları (hipotermi, devrilme, yakıt sızıntısı vb.), VHF/telefon yedekli iletişim, personel-katılımcı brifing/tatbikat, cankurtaran-ilk yardım kapasitesi ve sigorta uyumundan sorumludur. Sahil güvenlik ve 112 ile

SAR senaryolarını tatbikatla doğrular. Sporcu-Etkinlik ve Eğitim birimi; branş eğitim programları, kulüp koordinasyonu, antrenör/rehber sertifikasyon takibi, okul-gençlik programları ve yarış/etkinlik organizasyonlarını yürütür. Federasyon modülleriyle tam uyumu sağlar. Sürdürülebilirlik ve Toplum İlişkileri; deniz suyu kalitesi ve çevresel izleme, atık-yakıt yönetimi, biyoçeşitlilik etkilerinin azaltılması, erişilebilirlik ve kapsayıcılık, turizm iş birlikleri ve paydaş iletişimini koordine eder.

İş akışları PUKÖ döngüsü çerçevesinde yürütülür. Sezon öncesinde risk envanteri güncellenir, taşıma kapasitesi ve meteorolojik eşikler belirlenir, ekipman kalibrasyonları tamamlanır, personel yeterlilikleri doğrulanır ve ilgili kurumlarla (liman başkanlığı, sahil güvenlik, belediye) koordinasyon sağlanır. Liman/barınak zaman planı ile çekek-iniş prosedürleri netleştirilir. Ani fırtına, kıyı kırılma dalgası, sis ve hipotermi gibi acil durum senaryoları tatbikatlarla test edilir. Günlük operasyonda sabah meteoroloji brifingi yapılır. Faaliyet izni verilir, katılımcı kayıt ve onam işlemleri tamamlanır, suya çıkış-iniş pencereleri ve güvenli rotalar ilan edilir, gözetim-devriye planı uygulanır. Gün sonunda ekipman bakımı yapılır ve olay/ramak kala kayıtları tutulur. Olay anında ilk müdahale ve tahliye yapılır, koordinatla SAR çağrısı gerçekleştirilir, Olay Komuta Yapısı işletilir, kök neden analizi yürütülür ve gerekli sigorta-yasal bildirimler tamamlanır. Sezon sonunda kaza oranları, iptal kararlarının doğruluğu, memnuniyet, ekipman performansı ve su kalitesi uyumu değerlendirilir. DÖF hazırlanır ve bir sonraki sezonun kapasite-bütçe gereksinimleri Kurul'a sunulur. Bu yapı; liman içi ve balıkçı barınaklarına özgü çakışma yönetimi, yağış sonrası kısa süreli su kalitesi dalgalanmaları ve kış fırtına pencereleri gibi Giresun'a özgü riskleri operasyonel kararlara doğrudan bağlayacak şekilde tasarlanmıştır (Şekil 9.3).

Şekil 9.3 Kıyı Tesisleri Yönetimi İçin Organizasyon Yapısı

9.4. Olası Finansman Kaynakları ve Destek Mekanizmaları

Olası finansman kaynakları ve destek mekanizmaları finansman mimarisi, seçilecek işletme modeline ve tesis tipine göre çeşitlendirilmelidir. Ulusal düzeyde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Spor Toto Teşkilat Başkanlığı, yeni tesislerin yapımı, iyileştirilmesi ve donanımı için ana kamu destek kanallarıdır. Spor turizmi teşvikleri; otel yatırımlarından spor tesislerine, uluslararası organizasyonlardan gençlik projelerine kadar spor turizmiyle bağlantılı yatırımlara sağlanan devlet destekleridir. Amaç, Türkiye'nin spor turizmi gelirlerini artırmak ve ülkeyi uluslararası bir cazibe merkezi haline getirmektir.

Spor Turizmi Desteklerinden Kimler Yararlanabilir?

- Spor tesisleri ve otel yatırımı yapan işletmeler
- Spor kulüpleri ve organizatör firmalar
- Yerel yönetimler ve belediyeler
- Spor federasyonları
- Spor turizmine yatırım yapmak isteyen girişimciler
- Uluslararası spor etkinliği düzenlemek isteyen kurumlar

9.4.1. Yatırım Teşvik Destekleri

Spor turizmi devlet teşvikleri, özellikle büyük ölçekli tesis yatırımları, uluslararası spor organizasyonları ve gençlik projeleri için uygulanır. Bu teşvikler sayesinde yatırımcılar; vergi muafiyeti, hibe desteği ve uzun vadeli kredi avantajlarından faydalanarak daha düşük maliyetle

projelerini hayata geçirebilir. Bir spor yatırımı, yalnızca tesis kurmak anlamına gelmez. Aynı zamanda dijital biletleme, akıllı saha teknolojileri ve sporcu kampları gibi modern altyapı yatırımlarını da kapsar. Devlet teşvikleri, yatırımcıların bu alanlarda yenilikçi projeler geliştirmesini kolaylaştırır.

2025/9903 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”a (30.05.2025 tarihli Resmî Gazete-32915) (9) göre Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında verilen teşvikler T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından sağlanmaktadır. Güncellenmiş 2025 tarihli Yatırımlarda Devlet Yardımlarına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı ve Uygulama Tebliği çerçevesinde sektörler için önemli teşvikler bulunmaktadır. Söz konusu destekler kapsamında Türkiye’de 6 bölge için sektörler, asgari yatırım tutarları ve destek tür ile oranları belirlenmiştir. Ordu ve Giresun illeri 5. Bölgede yer almaktadır (Şekil 9.4). Ancak “yatırım yeri”, “sektör” ve “öncelikli yatırım alanları” kapsamında bölge ölçeği değişebilmektedir. Genel teşvik başvurularında asgari yatırım tutarı 6 milyon TL’dir. Bölgesel teşvik unsurları 5. Bölge için Tablo 9.1’de gösterilmiştir. Sektörlere göre asgari yatırım tutarları değişmektedir.

Bir su sporları merkezi doğrudan Öncelikli Yatırımlar bünyesindeki Yeşil Dönüşüm Programı kapsamında desteklenen sektörler listesinde yer almaz. Ancak bu merkezin faaliyetleri sürdürülebilirlik ve çevresel performans odaklı belirli bileşenlere dönüştürülürse (örneğin enerji verimliliği, atık-su yönetimi, düşük karbonlu altyapı) Yeşil Dönüşüm Programı kapsamında dolaylı olarak değerlendirilebilir.

Şekil 9.4 Yatırım Teşvik Kapsamındaki İller ve Dahil Oldukları Bölgeler

Tablo 9.1 Öncelikli Yatırımlar İçin Teşvik Tür, Miktar ve Oranlar Tablosu

Destek Unsurları	Bölgeler						
	1	2	3	4	5	6	
KDV İstisnası	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Gümrük Vergisi Muafiyeti	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Vergi İndirimi	İndirim Oranı (%) /Yatırıma Katkı Oranı (%)	60/30	60/30	60/30	60/30	60/30	
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Destek Süresi/Yatırıma Katkı Oranı (%)	-	1 yıl /50	2 yıl /50	4 yıl /50	8 yıl /50	12 yıl /100
Yatırım Yeri Tahsisi	Destek Oranı	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Faiz veya Kar Payı Desteği	Azami Destek Tutarı (TL)/Azami Destek Oranı (%)	Yok	Yok	Yok	24 milyon/10	24 milyon/10	24 milyon/10
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği		Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	10 yıl
Asgari Sabit Yatırım Tutarı		12 milyon TL			6 milyon TL		

i. Katma Değer Vergisi İstisnası

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yurt içinden ve yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat ile belge kapsamındaki yazılım ve gayri maddi hak satış ve kiralamaları için katma değer vergisinin ödenmemesi şeklinde uygulanır.

ii. Gümrük Vergisi Muafiyeti

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için gümrük vergisinin ödenmemesi şeklinde uygulanmaktadır.

iii. Vergi İndirimi

Vergi indirimi; gelir veya kurumlar vergisinin, yatırım için öngörülen katkı tutarına ulaşmaya kadar indirimli olarak uygulanmasıdır.

31/12/2030 tarihine kadar gerçekleştirilecek yatırım harcamaları için bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında vergi indirimi desteğinde uygulanacak yatırıma katkı oranları her bir bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına 15 puan ilave edilmek suretiyle, kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirimi tüm bölgelerde yüzde yüz oranında ve yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde ettiği kazançlarına uygulanacak oranı yüzde yüz olmak üzere uygulanmaktadır.

iv. Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı belirli bir süre Bakanlıkça karşılanmaktadır. 2025 yılı için bu tutar çalışan başına aylık 1.000 TL'dir.

v. Faiz veya Kar Payı Desteği

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında kullanılan en az bir yıl vadeli krediler için sağlanan bir finansman desteğidir. Yatırım Teşvik Belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının %70'ine kadar kullanılan krediye ilişkin ödenecek faizin veya kâr payının T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na karşılanmaktadır.

vi. Yatırım Yeri Tahsisi

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında düzenlenmiş Yatırım Teşvik Belgeli yatırımlar için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilir.

Su sporları merkezi Yerel Kalkınma Hamlesi Teşvik Programı kapsamında doğrudan desteklenen bir yatırım türü değildir. Ancak il için her yıl bakanlık tarafından yayımlanan öncelikli yatırım listesinde “su sporları altyapısı” “denizcilik eğitimi” ve “spor turizmi altyapısı” başlıkları yer alıyorsa yatırımın desteklenmesi mümkün olabilmektedir. Ayrıca yerel kalkınmaya ölçülebilir katkı netse ve şu unsurlar güçlü şekilde ortaya konulmuşsa: “Sürekli istihdam”, “Bölgesel uzmanlık merkezi”, “Eğitim ve sertifikasyon”, “Üniversite-sanayi iş birliği” ve “Bölgeye özgü denizcilik/su sporları kümelenmesi” desteklenme ihtimali artacaktır. Yerel Kalkınma Hamlesi kapsamında verilen teşvikler Tablo 9.2’de verilmiştir.

Tablo 9.2 Yerel Kalkınma Hamlesi Teşvik Programı İçin Teşvik Tür, Miktar ve Oranlar Tablosu

Destekler	Süre/Oran/Üst limitler
KDV İstisnası	✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti	✓
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%) 50 Vergi İndirim Oranı (%) 60
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği Süresi/ Oranı	1.;2.;3.;4.;5. Bölgelerde 8 Yıl / %50 6. Bölgede 12 Yıl / %100
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği	Yalnızca 6. Bölgede geçerli 10 yıl
Faiz veya Kâr Payı Desteği	Destek Oranı* %40 Azami Destek Tutarı 240 milyon TL

	Azami Destek Oranı	Yatırımın %20'si
VEYA	Destek Oranı	%25
	Azami Destek Tutarı	240 milyon TL
	Azami Destek Oranı	Yatırımın %15'i
Yatırım Yeri Tahsisi		✓
* Kredi kullanım tarihinde geçerli olan TCMB'nin bir hafta vadeli repo ihale faiz oranına uygulanacak oranı ifade eder.		
* 31/12/2028 tarihine kadar imalat ve turizm sektörlerinde bina inşaat mal ve hizmet alımlarında KDV istisnası uygulanacaktır.		

9.4.2. Diğer Devlet Destekleri

i. Kalkınma Ajansı Mali Destekler ve Teknik Destek

Ajanslar, mali destek programları kapsamında paydaşların tercihleri dikkate alınarak bölge planları ile oluşturulan ve yönetim kurullarınca onaylanan önceliklerin hayata geçirilmesine katkıda bulunacak projelere mali ve teknik destek sağlamaktadır. Mali destekler; doğrudan finansman, fizibilite ve güdümlü proje destekleri ile faiz ve faizsiz kredi desteğinden oluşmaktadır. Teknik destekler ise kurumsal kapasiteyi geliştirmeye yönelik eğitim, danışmanlık, lobi faaliyetleri ile geçici uzman/danışman temini şeklinde verilmektedir.

ii. TKDK- Kırsal Ekonomik Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi ve Desteklenmesi Programı

Kırsal Ekonomik Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi ve Geliştirilmesi tedbiri kapsamında; çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesinin ve geliştirilmesinin, yerel ürünler ve mikro işletmelerin ekonomik gelişiminin, kırsal turizmin gelişiminin ve kültür balıkçılığının gelişiminin desteklenmesi sağlanmaktadır. Bu alt tedbirin amacı mikro/küçük girişimciler veya çiftçiler tarafından kurulacak pansiyon, “oda ve kahvaltı” konaklama ve restoran hizmetlerinin gelişimini, çiftlik turizmi tesislerinin kurulması ve geliştirilmesini ve turistik rekreasyonel faaliyetler (sportif aktiviteler, doğa gezisi, tarihi geziler gibi) için kurulan tesislerin gelişimini desteklemektir.

iii. 2634 Sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ile Sağlanan Teşvikler

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yürütülen 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında, su sporları tesisleri turizm yatırımıyla bütünleşik olması hâlinde desteklenebilmektedir. 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu 16.03.1982 tarih ve 17635 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren kanun kapsamında yatırımcılara verilen destekler aşağıda sıralanmıştır.

- Kamu Taşınmazlarının Turizm Yatırımcılarına Tahsisi
- Turizm Kredileri
- Belgeli İşletmelerin İhracatçı Sayılması ve Yurtdışı Turizm Fuarlarına Katılım Desteği

- Yabancı Personel Çalıştırılmasında Kolaylık Sağlanması
- Alkollü İçki Satışı ve Sunumunda Kolaylık ve Muafiyet Sağlanması
- Çalışma Sürelerinde Kolaylık Sağlanması
- Deniz Turizminde Sağlanan Hak ve Kolaylıklar

Turizm sektöründe; bu kanun ve diğer mevzuatta yer alan teşvik tedbirleri, istisna, muafiyet ve haklardan yararlanabilmek için T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığında, Turizm Yatırımı Belgesi veya Turizm İşletmesi Belgesi alınması zorunlu tutulmaktadır. Yatırımlar için öncelik sırası; Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ile Turizm Merkezleridir.

iv. Gençlik ve Spor Bakanlığı, Spor Toto, Federasyonların Destekleri

Tesis donanımı, eğitim/sertifikasyon ve organizasyon destekleri mevcuttur. Spor federasyonları eğitim ve sertifikasyon programlarıyla kapasiteyi artırır; organizasyon desteğiyle yarış ve etkinlik takvimini güçlendirir. Gençlik ve Spor Bakanlığı destekleri ise daha çok kamu yararı odaklı spor altyapı yatırımlarına yöneliktir.

v. KOSGEB, İŞKUR Destekleri

KOSGEB destekleri, su sporları tesislerinin büyük ölçekli altyapı yatırımlarını kapsamakta sınırlı kalmakla birlikte, işletme boyutunda belirli katkılar sunabilmektedir. KOSGEB, KOBİ niteliğindeki işletme birimleri için kuruluş, makine-ekipman, eğitim ve danışmanlık alanlarında destekler sunar; İŞKUR, cankurtaran, eğitmen ve teknik personel istihdamında teşvik imkânları sağlar. EBRD, EIF veya IFC gibi kurumlar, turizm ve hizmet sektörü altyapılarında uzun vadeli finansman seçenekleri sunar.

vi. DSİ ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

Kıyı yapıları ve su kullanımı izinleri; ekosistemle uyumlu projelerde destek programları mevcuttur. Devlet destekleri sayesinde:

- Organizasyon maliyetleri düşer
- Sponsorluk ve tanıtım imkanları artar
- Yabancı turist sayısı yükselir
- Türkiye'nin marka değeri güçlenir

9.4.3. Bölgesel, Ulusal ve Uluslararası Destekler

i. Kalkınma Ajansları: Bölgesel kalkınma ajansları, su sporları tesisleri için en güçlü ve en yaygın destek mekanizmalarından birini oluşturmaktadır. Doğrudan mali destek, fizibilite, güdümlü proje, faiz/kâr payı desteği ve teknik destek; proje döngüsü, mantıksal çerçeve, ölçülebilir çıktı/sonuç zorunluluğu vardır. Ordu ili için Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı

(DOKA) güdümlü projeler ve tematik çağrılarla fizibilite ve uygulama düzeyinde hibe ve teknik destek sağlayabilir.

ii. *TKDK/IPARD (Kırsal Ekonomik Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi)*: Kırsal bölgelerde planlanan su sporları tesisleri için Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) tarafından yürütülen IPARD programı önemli bir fırsat sunmaktadır. Kırsal turizm, pansiyon/BB, restoran, çiftlik turizmi ve sportif aktiviteleri için hibe; mikro/küçük girişimci uygunluğu aranmaktadır. AB ve uluslararası programlar da IPARD, kırsal turizm ve rekreasyon kapsamında su sporlarıyla bütünleşmiş tesisleri desteklemeye uygundur.

iii. *AB/EU programları*: Erasmus+ Sport ve EU Sport, Horizon Europe (çevresel izleme, güvenlik, dijitalleşme); IPA/ERDF (belediye-özel ortak projeleri). Kalkınma finansmanı: EBRD/EIF/IFC turizm-hizmet altyapıları için uzun vadeli finansman sağlamaktadır. IPA fonları, bölgesel kalkınma ve sürdürülebilir turizm bileşenleriyle belediye-özel ortak projeleri güçlendirebilir. Erasmus+ ve EU Sport programları, spor yoluyla sosyal kapsayıcılık, gençlik hareketliliği ve antrenör eğitimi başlıklarında faaliyetlerin finansmanını sağlar. Araştırma ve teknoloji boyutu için Horizon Europe, su emniyeti, çevresel izleme ve dijitalleşme çözümlerini içeren modüllere kaynak yaratabilir.

iv. *Yerel-bölgesel*: Belediye/il özel idaresi tahsisleri, altyapı bağlantıları; sponsorluk/marka iş birlikleri ve etkinlik gelirleri elde edilebilir. Ayrıca belediyeler ve il özel idareleri arsa tahsisi, altyapı bağlantıları ve sosyal projeler üzerinden kurulum aşamasını kolaylaştırır. Bu tür desteklerin sağlanabilmesi için projenin yerel kalkınmaya, halk sağlığına ve sosyal faydaya katkı sunması temel bir kriterdir.

v. *Özel firmalar, kooperatifler*: Sponsorluklar ve marka iş birlikleri, özellikle yelken ve kürek branşlarında isim sponsorluğu ve etkinlik sponsorlukları yoluyla görünürlüktür ve dayanıklı bir gelir kanalı yaratır. Kooperatif sermayesi ve kitlesel fonlama modelleri, yerel topluluğun finansmana katılımını artırarak sahiplik duygusunu pekiştirir.

Tüm bu kaynaklara erişim için fizibilite raporlarına verilerine dayalı ayrıntılı iş planı, mülkiyet ve izinlerin netleştirilmesi, çevresel ve sosyal uyum belgeleri ile güvenlik-eğitim standartlarına ilişkin düzenlemelerin hazırlanması temel önkoşuldur.

9.4.4. Sektöre Yönelik Sağlanan Destekler

Turizm sektörüne yönelik teşvikler, 16 Mart 1982 tarihli ve 17635 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında düzenlenmiştir. Bu kanun, turizm alanında faaliyet gösteren yatırımcıların çeşitli teşvik, istisna, muafiyet ve haklardan yararlanabilmesi için Kültür ve Turizm Bakanlığı (KTB) tarafından

verilen Turizm Yatırımı Belgesi veya Turizm İşletmesi Belgesine sahip olmalarını zorunlu kılar. Bu belgeler, ilgili yönetmelik ve tebliğ hükümleri doğrultusunda verilmektedir.

Yatırımlarda öncelikli bölgeler, Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri (KTKGB) ile Turizm Merkezleri (TM)'dir. Kanunun 9. maddesine göre, bu bölgelerdeki yol, su, kanalizasyon, elektrik ve telekomünikasyon gibi altyapı hizmetleri kamu kurumları tarafından öncelikli olarak tamamlanmalıdır. Ayrıca, bu kurumlara ayrılan ödenekler KTB'nin uygun görüşü olmadan başka bir amaçla kullanılamaz.

Turizmin geliştirilmesine yönelik olarak yatırımcılara çeşitli destek ve kolaylıklar sağlanmaktadır:

- Kamu taşınmazlarının turizm yatırımcılarına tahsisi,
- Turizm kredileri,
- Belgeli işletmelerin ihracatçı sayılması ve yurtdışı fuar katılım desteği,
- Yabancı personel çalıştırma kolaylığı,
- Alkollü içki satışı ve sunumunda muafiyet,
- Çalışma sürelerinde esneklik,
- Deniz turizmine yönelik hak ve kolaylıklar.

Kanunun 13. maddesi uyarınca, KTB'den belgeli olan ve yıllık en az \$750.000 geliri sağlayan konaklama ve deniz turizmi tesisleri, ihracatçı statüsüne sahip olmaktadır. Bu düzenleme sayesinde söz konusu işletmelerin Eximbank kredilerinden yararlanması, bankalarda kredi işlemlerinde kolaylık sağlanması ve yurtdışı turizm fuarlarına katılım desteğinden daha etkin biçimde faydalanmaları amaçlanmıştır.

09 Temmuz 2018 tarihli ve 30473 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu Kararı uyarınca, turizm sektöründe faaliyet gösteren belirli kurum ve işletmeler "Yurt Dışı Turizm Fuarlarına Katılımın ve Turizm Tanıtma ve Pazarlama Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Karar" kapsamındaki desteklerden yararlanabilmektedir.

Bu kapsamda, sektör meslek birlikleri, dernekler, vakıflar, KTB belgeli seyahat acenteleri, turizm işletmeleri ile bir önceki mali yılda yurt dışından en az \$750.000 veya muadili döviz sağlayan, asli fonksiyonu konaklama olan işletmeler ve deniz turizmi tesisleri destekten faydalanma hakkına sahiptir.

Bakanlık tarafından desteklenen yurt dışı turizm fuarlarına Bakanlık standı dışında grup olarak katılanların, yer kirası, stant inşası ve dekorasyon giderlerinin %50'si karşılanabilir. Ancak destek tutarı fuar başına \$50.000'ı geçemez. Bireysel katılımlar için aynı giderlerin

%50'si ödenebilir, ancak destek tutarı fuar başına en fazla \$10.000'dır. Yurt dışında düzenlenen festival, kokteyl, çalıştay, sergi gibi etkinliklerde de yer kirası, ikram ve organizasyon giderlerinin %50'si desteklenebilir. Bu destek, bireysel faaliyetlerde \$10.000, grup faaliyetlerinde \$25.000 ile sınırlıdır. Reklam faaliyetleri için de benzer şekilde giderlerin %50'si karşılanır; destek tutarı bireysel projelerde \$40.000, grup projelerinde \$250.000'ı aşamaz. Bir mali yılda toplam destek miktarı bireysel faaliyetlerde \$150.000, grup faaliyetlerinde \$750.000 ile sınırlıdır.

Ayrıca, Turizmi Teşvik Kanunu'nun 18. maddesi gereğince belgeli işletmeler, yabancı uzman personel veya sanatkâr çalıştırabilir. Bu kişiler, ilgili bakanlıkların onayıyla istihdam edilir ve sayıları toplam personelin %10'unu geçemez; Bakanlık kararıyla oran %20'ye kadar artırılabilir. Yabancı personel, işletme faaliyete geçmeden en fazla üç ay önce çalışmaya başlayabilir.

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 20. maddesine göre, KTB'den belge almış turizm işletmeleri ile bağlı hizmet alanlarında çalışma saatlerinde esneklik sağlanmaktadır. Bu işletmeler, resmî tatil, hafta sonu ve öğle aralarında dahi faaliyetlerine devam edebilir. Böylece sektörde hizmet sürekliliği ve işletme verimliliği artırılmaktadır.

Turizm işletme belgesine sahip tesislere ayrıca çeşitli mali kolaylıklar ve vergi avantajları da sunulmaktadır:

- Emlak Vergisi Muafiyeti:

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 5. maddesi (b) bendi uyarınca, Turizm Teşvik Kanunu kapsamında belge sahibi gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri, turizm amacıyla işletmelerine dahil ettikleri binalar için beş yıl süreyle emlak vergisinden muaf tutulur. Muafiyet, yapının tamamlandığı veya bu amaca tahsis edildiği yılı izleyen bütçe yılından itibaren başlar.

- Bina İnşaat Harcı İstisnası:

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre, Yatırım Teşvik Belgesiyle inşa edilen veya KTB tarafından teşviki uygun görülen otel, motel ve benzeri tesisler bina inşaat harcından muafır. Bu istisna, yatırım maliyetlerini azaltarak turizm yatırımlarını destekler.

- Turist Getiren Seyahat Acentelerine Teşvik:

KTB, Türkiye'ye yabancı turist getiren (A) grubu seyahat acentelerini de desteklemektedir. Bu kapsamda, uçak, kruvaziyer gemisi veya benzeri taşıma araçlarıyla ülkeye getirilen her turist için belirli miktarda maddi destek sağlanmaktadır.

10. MALİ VE FİNANSAL ANALİZ

10.1. Ordu Merkez Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Mali ve Finansal Analiz

10.1.1. Yatırım Maliyeti

Ordu ili özelinde yapılan uzman görüşmeleri sonucunda toplanan veriler ile bilimsel metodoloji ile gerçekleştirilen analizler sonucunda Ordu ili Altınordu İlçesi Kiraz Limanı Yaşam Merkezi mevki su sporları için uygun bölge olarak tespit edilmiştir.

Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Mevki Su Sporları Merkezi'nin kurulumu kapsamında, tesisin bulunduğu alanda öncelikle kapalı alanlar ve açık depolama alanı için arazi düzenlemesi ve dış mekân tasarımı yapılması gerekmektedir. Merkez bünyesinde, önerilen su sporları etkinliklerine hizmet edecek soyunma-giyinme kabinleri, duş ve WC birimleri, malzeme odaları, teçhizat depoları gibi birimler yer alacaktır. Ayrıca, sosyal etkileşim alanı olarak kullanılabilir bir kafeterya ve sosyal mekân da tasarıma dahil edilmiştir. Merkezde su sporları eğitimlerinin teorik kısımlarının gerçekleştirileceği derslik alanı, işletme işleyişinin yönetileceği idari ofis ve tesisin güvenliğini sağlayacak danışma-güvenlik birimi de öngörülmüştür. Su ile bağlantının sağlanabilmesi için tekne suya indirme ve alma rampası ile çevre düzenlemesi çalışmalarının planlanması gerekmektedir. Tesisin toplam kapalı alanı yaklaşık 550 m² olarak belirlenmiş olup, yapının göl, deniz veya kıyı alanlarının koruma statüsüne uygun biçimde, tek katlı konteyner, prefabrik, çelik yapı veya betonarme ve çevreyle uyumlu mimaride inşa edilmesi hedeflenmektedir. Açık/kapalı alanlar, altyapı ve çevre düzenlemesine ilişkin tüm yatırım kalemleri Tablo 10.1'de öngörülen maliyetleri ile özetlenmiştir. Toplam yatırım maliyetinin yaklaşık %37,0'ı Tablo 10.2'de gösterilen su sporları malzeme ve ekipmanlarına, %6,9'u açık depolama alanına, %11,6'sı soyunma odaları, duş, WC birimlerine ve %14,4'ü kafeterya ile sosyal alana ayrılmaktadır. Geri kalan paylar ise teorik eğitim için derslik (%3,5), etüt, proje, fizibilite hizmetleri (%6,9), çevre düzenlemesi (%6,9), yönetim/idare ofisi (%1,7), güvenlik/danışma ofisi (%0,6), rampa yapımı (%0,6) ve bilinmeyen/öngörülemeyen giderler (%10) olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda, Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Mevki Su Sporları Merkezi için sabit sermaye yatırımı giderleri kapsamında, ana unsuru inşaat maliyetleri ve su sporları malzeme ve ekipmanları olmak üzere toplam yatırım maliyeti ₺17.314.000 (\$412.238) olarak hesaplanmıştır.

Yatırım maliyetinin belirlenmesi sürecinde “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak 2025 Yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğ” dikkate alınmıştır.

Tablo 10.1 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Yatırım Maliyeti Dağılımı

Tanım	Birim	Miktar	Birim fiyat (₺)	Tutar (₺)	Tutar (\$)	Pay (%)
Tablo 10.2'de yer alan malzemeler	Adet	1	6.414.000	6.414.000	152.714	37,0
Açık depolama alanı	m ²	300	4.000	1.200.000	28.571	6,9
Soyunma odaları, duş, WC	m ²	200	10.000	2.000.000	47.619	11,6
Kafeterya ve sosyal alan	m ²	250	10.000	2.500.000	59.524	14,4
Teorik eğitim için derslik	m ²	60	10.000	600.000	14.286	3,5
Etüt, proje, fizibilite hizmetleri	Adet	1	1.200.000	1.200.000	28.571	6,9
Çevre düzenlemesi	Adet	1	1.200.000	1.200.000	28.571	6,9
Yönetim/idare ofisi	m ²	30	10.000	300.000	7.143	1,7
Güvenlik/danışma ofisi	m ²	10	10.000	100.000	2.381	0,6
Tekne suya indirme/alma rampası	Adet	1	100.000	100.000	2.381	0,6
Bilinmeyen	Adet	1	1.700.000	1.700.000	40.476	10,0
Toplam				17.314.000	412.238	100

Tablo 10.2 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezinde Kullanılabilecek Ekipmanlar

Resim	Ekipman / teçhizat adı	Teknik özellik / açıklama	Tahmini bedel (₺)	Adet	Toplam (₺)	Toplam (\$)	Kullanım amacı
	Kano (tek ve çift kişilik)	Fiber gövde, 4,2 m uzunluk, polietilen kaplama	100.000	10	1.000.000	23.809	Eğitim ve bireysel etkinlikler için
	Kürek teknesi	Karbon fiber	250.000	4	1.000.000	23.783	Kano ve kürek sporları için
	Kürek	150 cm uzunluk, bedeni alüminyum, tutamak ve palası plastik malzeme	4.000	20	80.000	1.902	Kano, kürek gibi aktivitelerde kullanılmak amacıyla
	Kask	Su sporları aktivitelerinde kullanılmak üzere standartlara uygun	2.000	20	40.000	952	Su sporları aktivitelerinde kullanılmak üzere
	Yelkenli tekne (Optimist tipi)	Tek kişilik (çocuk) eğitim yelkenlisi	150.000	10	1.500.000	35.714	Yelken eğitimi için
	Yelkenli tekne (Laser tipi)	1 veya 2 kişilik yarış tipi	400.000	3	1.200.000	28.571	Sporcu antrenmanı ve yarış

	Kurtarma botu (zodiac tipi)	4,5 m uzunluk, 60 HP dıştan takma motorlu	150.000	1	150.000	3.567	Eğitim ve emniyet/güvenlik gözetimi
	SUP	3,5 m uzunlu, şişme veya fiber tip	15.000	10	150.000	3.571	Rekreatif ve antrenman amaçlı
	Tekne taşıma römorku	5 m uzunluk	50.000	2	100.000	2.381	Tekne ve botların taşınması amacıyla
	Dalış ekipmanları seti (dalış elbisesi, maske, tüp, regülatör, palet)	Profesyonel dalış eğitimi için tam set	70.000	10	700.000	16.648	Dalış eğitimi ve etkinlikleri için
	Can yeleği	CE sertifikalı can yelekleri	1.500	30	45.000	1.071	Suda eğitim ve etkinliklerde zorunlu
	Can simidi	CE sertifikalı can simitleri	2.000	10	20.000	476	Acil durumda kullanılmak üzere
	Kompresör	İhtiyacı karşılar basınçta	150.000	1	150.000	3.571	Şişme ekipmanlarda kullanmak için
	Şamandıra ve emniyet sınır işaretleri	Yüzer tip ve yeter uzunlukta	50.000	1	50.000	1.190	Yüzme alanı güvenliği

	Güvenlik kamerası ve izleme sistemi	Yüksek çözünürlükte geniş açılı	5.000	6	30.000	714	Alanın ve tesisin güvenliğinin takibi
	Ekipman depolama raf ve dolapları	Paslanmaz çelik raf sistemi	5.000	20	100.000	2.381	Ekipmanların toplanması ve saklanması için
	İlk yardım ve acil durum seti	Standart ilkyardım çantası, sedye, oksijen tüpü	3.500	2	7.000	178	Acil durum müdahalesinde kullanım için
	Ofis donanımı (bilgisayar, yazıcı, büro malzemeleri)	Yönetim, takip ve kayıt	40.000	2	80.000	1.904	İdari faaliyetler
	Haberleşme sistemleri (VHF el telsiz)	Taşınabilir el telsizi	3.000	4	12.000	285	Rutin ve acil durumda haberleşme amaçlı

10.1.2. İşletme Maliyeti

İşletme dönemi boyunca Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi için öngörülen gider kalemleri; personel giderleri, genel idare giderleri, amortisman giderleri, bakım-onarım giderleri, sigorta ve vergi giderleri, tanıtım-pazarlama giderleri ile diğer işletme giderleri şeklinde sınıflandırılmaktadır.

Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi, öncelikli olarak bölgenin turizm potansiyelini artırmak, kıyı turizmini çeşitlendirmek ve yerli ile yabancı turist sayısında artış sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Tesis, sunduğu çeşitli su sporları etkinlikleriyle hem gölün ve çevresinin çekiciliğini artıracak hem de turizm gelirlerinde sürdürülebilir bir büyüme hedefleyecektir. Bu doğrultuda, merkezin başarısı yalnızca fiziksel altyapının kalitesiyle değil, aynı zamanda hizmet verecek personelin profesyonelliği, misafir memnuniyeti odaklı yaklaşımı ve çözüm üretme yetkinliği ile de doğrudan ilişkilidir. Turistlerin tesisten memnun ayrılması, yeniden ziyaret etme ve başkalarına tavsiye etme oranlarını artırarak merkezin marka değerine katkı sağlayacaktır. Bu nedenle, Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi bünyesinde görev alacak ekibin alanında uzman, iletişim becerileri yüksek ve hizmet kalitesi açısından örnek bir yapı oluşturması amaçlanmaktadır. Merkez bünyesinde istihdam edilmesi planlanan ekibe ilişkin görev tanımları ve tahmini yıllık maliyetler Tablo 10.3'te ayrıntılı olarak verilmiştir. Merkezde görev alması planlanan ekibin yapısı, tesisin planlanan kapasitesi, hizmet çeşitliliği ve operasyonel gereksinimleri dikkate alınarak oluşturulmuştur. Yapılan değerlendirmeye göre, Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi'nde toplam yıllık personel giderinin yaklaşık ₺4.050.000 (\$96.429) olacağı tahmin edilmektedir.

Tablo 10.3 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi İşletmeye Ait Tahmini Çalışan Sayısı ve Ortalama Maaşları

Pozisyon	Kişi	Ortalama maaş (₺)	Ortalama maaş (\$)	Yıllık tutar (₺)	Yıllık tutar (\$)
Beyaz yaka personel					
Merkez sorumlusu	1	80.000	1.905	960.000	22.857
Eğitmen	2	40.000	952	960.000	22.857
Ofis personeli	1	30.000	714	360.000	8.571
Mavi yaka personel					
Teknisyen	1	30.000	714	360.000	8.571
Güvenlik personeli	1	25.000	595	300.000	7.143
Cankurtaran	1	25.000	595	300.000	7.143
Toplam	7	230.000	5.476	3.240.000	77.142
Sigorta, tazminat, yemek, yol, mesai, eğitim, vb. (Toplam x 0,25)			Genel Toplam	4.050.000	96.429

Genel idare giderleri, yakıt, elektrik, su, enerji, haberleşme ve büro sarf malzemeleri gibi kalemlerden oluşmakta olup, bunların bir kısmı sabit, bir kısmı ise faaliyet yoğunluğuna bağlı olarak değişken niteliktedir. Bu giderlerin, merkezde istihdam edilen personelin faaliyetleriyle doğrudan ilişkili olduğu değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, yıllık genel idare giderlerinin, toplam personel maliyetlerinin yaklaşık %10'u düzeyinde olacağı varsayılmıştır. Buna göre, Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi için yıllık genel idare gideri 405.000 (\$9.643) olarak öngörülmektedir.

Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) tarafından ilan edilen güncel amortisman oranları raporuna göre, beton, demir ve çelikten yapılmış bir yapının faydalı ömür süresi, malzeme türünün kalitesi, bakım-onarım sıklığı ve proje özelliklerine bağlı olarak değişmekle birlikte genellikle 30 ila 50 yıl arasında kabul edilmektedir. Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi kapsamında önerilen yapıların betonarme, çelik ve kompozit elemanlardan oluşması nedeniyle, ekonomik ömrün 50 yıl olacağı varsayılmıştır. 50 yıl ekonomik ömür dikkate alındığında, normal amortisman yöntemine göre yıllık amortisman oranı şu şekilde hesaplanır:

$$\text{Amortisman oranı} = 1/\text{Varlığın ekonomik ömrü} = 1/50 = 0,02$$

Bu doğrultuda, yıllık amortisman maliyeti %2 oran ile yaklaşık 346.000 (\$8.245) olarak ortaya çıkması öngörülmektedir.

Merkez bünyesinde yer alan makine, teçhizat, su araçları, elektrik ve mekanik sistemler için düzenli bakım ve onarım faaliyetleri yürütülmesi gerekmektedir. Bu faaliyetler, tesisin hizmet sürekliliğini sağlamak, güvenliği artırmak ve ekipmanların ekonomik ömrünü uzatmak açısından önem taşımaktadır. Bu kapsamda, yıllık bakım-onarım gideri 300.000 (\$7.143) olarak öngörülmüştür. Ayrıca, tesisin sigortalanması, yangın, doğal afet ve üçüncü şahıs sorumluluk risklerine karşı korunması amacıyla genel sigorta giderleri ve yasal yükümlülükler kapsamında vergi giderleri dikkate alınmıştır. Bu kalemler için toplamda yıllık 300.000 (\$7.143) tutarında bir harcama öngörülmektedir.

Merkezin işletmeye açılacağı ilk yıllarda, tesisin bilinirliğini artırmak ve bölge turizmine entegre etmek amacıyla tanıtım ve pazarlama faaliyetleri büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda, ulusal ve bölgesel düzeydeki turizm acenteleri, oteller, yerel yönetimler ve spor kulüpleriyle iş birliği kurularak merkezin su sporları destinasyonu olarak tanıtılması hedeflenmektedir. İlk iki yıl boyunca, etkin tanıtım stratejileri geliştirilmesi, reklam ve tanıtım organizasyonlarının düzenlenmesi, dijital platformlarda görünürlüğün artırılması ve müşteri

memnuniyetine yönelik kampanyaların yürütülmesi amacıyla yıllık ₺240.000 (\$5.714) bütçe öngörülmektedir.

Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi'nin işletme döneminde ortaya çıkabilecek beklenmeyen ve öngörülemeyen giderler için, "diğer giderler" başlığı altında bir bütçe ayrılması öngörülmektedir. Bu kapsam, ofis sarf malzemeleri, temizlik, güvenlik hizmetleri, iletişim giderleri, vb. gibi rutin ama değişken nitelikli kalemleri de içermektedir. Bu doğrultuda, yıllık ₺240.000 (\$5.714) tutarında bir bütçe öngörülmektedir.

Tablo 10.4'te merkezin bir yıla ait öngörülen toplam işletme maliyetleri detaylı şekilde gösterilmektedir.

Tablo 10.4 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi İşletme Maliyeti

İşletme gider kalemi	Tutar (₺)	Tutar (\$)	Gider içindeki pay (%)
Personel	4.050.000	96.429	68,8
Genel idare	405.000	9.643	6,8
Amortisman	346.000	8.245	5,8
Bakım-onarım	300.000	7.143	5,1
Sigorta ve vergi	300.000	7.143	5,1
Tanıtım ve pazarlama	240.000	5.714	4,1
Diğer	240.000	5.714	4,1
Toplam	5.881.000	140.031	100

10.1.3. İşletme Gelirleri

Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi'nde sunulan hizmetler, *su faaliyetlerine yönelik hizmetler* ve *katılımcı/misafir hizmetleri* olmak üzere iki ana başlık altında toplanmaktadır. Bu hizmet türleri, merkezin temel işletme gelirlerini oluşturmaktadır.

Bu kapsamda merkezin sağlayacağı başlıca hizmetler aşağıda sıralanmıştır:

- Su sporları eğitim hizmetleri (yelken, kano, kürek, dalış vb.)
- Ekipman kiralama ve bakım hizmetleri
- Tekne barındırma ve rampa kullanımı hizmeti
- Kafe ve sosyal alan hizmetleri
- Etkinlik, yarışma ve organizasyon hizmetleri
- Sponsorluklar

Merkezin işletme gelirleri, eğitim hizmetleri, ekipman kiralama, kafe ve sosyal alan işletmesi, organizasyonlar, sponsorluklar vb. oluşmaktadır. Yıllık toplam gelir potansiyelinin yaklaşık ₺7.500.000 (\$178.571) olacağı tahmin edilmektedir. Tablo 10.5'te bir yıla ait öngörülen işletme gelirleri gösterilmektedir.

Tablo 10.5 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi İşletme Gelirleri

İşletme gelir kalemi		Tutar (₺)	Tutar (\$)	Gelir içindeki pay (%)
Eğitim hizmetleri	Yelken, kano, kürek, dalış gibi su sporları grup ve bireysel eğitimler	2.000.000	47.619	26,7
Ekipman kiralama hizmeti	Yelkenli, kano, kürek, dalış ekipmanı vb. kiralama ücretleri	2.000.000	47.619	26,7
Etkinlik, yarışma ve organizasyon hizmetleri	Su sporları yarışmaları, festivaller, grup aktiviteleri	1.000.000	23.809	13,3
Kafe ve sosyal alan hizmetleri	Yiyecek, içecek ve etkinlik alanı kullanımlarından elde edilen gelir	1.000.000	23.809	13,3
Sponsorluk	Yerel işletmeler ve markalardan sponsorluk desteği	750.000	17.857	10,0
Malzeme depolama, barındırma ve rampa kullanımı hizmeti	Merkezde kayıtlı kişisel teknelerin barınma ve rampa hizmeti	750.000	17.857	10,0
Toplam		7.500.000	178.571	100

i. Eğitim Hizmetleri

Eğitim hizmeti, su sporlarına yeni başlayan veya teknik becerilerini geliştirmek isteyen bireylere yönelik olarak düzenlenen kursları kapsamaktadır. Yelken, kürek, kano, dalış vb. gibi branşlarda temel ve ileri düzey eğitimler, alanında uzman eğitmenler tarafından verilmekte, katılımcılara sertifika imkânı sunulmaktadır. Ortalama kurs ücretleri haftalık \$100-\$250 olup, yıl içerisinde ortalama 300 katılımcıdan ₺2.000.000 (\$47.619) gelir elde edilmesi öngörülmektedir.

ii. Ekipman Kiralama Hizmetleri

Ekipman kiralama hizmeti, su sporları merkezinde faaliyet gösterecek birey veya grupların ihtiyaç duyduğu malzeme ve araçların günlük veya saatlik olarak kiralanmasını kapsamaktadır. Bu hizmet kapsamında yelkenli, kano, kürek, paddle board, dalış seti ve benzeri ekipmanların kullanımı sağlanmaktadır. Ortalama kiralama bedelleri, ekipman türüne göre saatlik \$20-\$50 aralığında değişmektedir. Günlük kiralama bedelleri ise \$100-\$250 arasında olup, yıl boyunca yaklaşık 2.000 kullanıcıdan toplam ₺2.000.000 (\$47.619) gelir elde edilmesi beklenmektedir.

iii. Organizasyon ve Etkinlik Gelirleri

Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi, yıl içerisinde su sporları festivalleri, yarışmalar, eğitim kampları ve özel etkinlikler düzenleyerek hem yerel hem ulusal düzeyde turistik çekicilik yaratmayı hedeflemektedir. Bu organizasyonlar, kayıt ücretleri ve bilet satışlarından gelir sağlamaktadır. Yılda ortalama 4 etkinlik düzenlenmesi ve her bir etkinlikten ortalama ₺250.000 gelir elde edilmesi beklenmekte, toplam ₺1.000.000 (\$23.809) gelir tahmin edilmektedir.

iv. Kafe ve Sosyal Alan Gelirleri

Merkezdeki kafe ve sosyal alan, sporcuların yanı sıra ziyaretçilerin de kullanımına açıktır. Bu alan, yiyecek-içecek servisi, dinlenme alanı ve küçük etkinliklerin gerçekleştirileceği çok amaçlı bir yapıyı içermektedir. Yıllık ortalama 10.000 ziyaretçi varsayımıyla, kişi başı harcamanın ₺200 olduğu kabul edilmiştir. Bu doğrultuda yıllık ₺1.000.000 (\$23.809) gelir elde edilmesi öngörülmektedir.

v. Sponsorluk ve Tanıtım Gelirleri

Su sporları merkezinin sürdürülebilirliğini desteklemek amacıyla yerel işletmeler ve markalarla sponsorluk anlaşmaları yapılabilir. Bu kapsamda, etkinlik sponsorluğu, ekipman destekleri veya isim hakları karşılığında belirli tutarlarda gelir elde edilebilir. Yıllık sponsorluk ve tanıtım gelirinin ₺750.000 (\$17.857) düzeyinde olacağı öngörülmektedir.

vi, Malzeme Depolama, Barındırma ve Rampa Kullanım Hizmetleri

Kullanıcıların kendi ekipmanlarını güvenli biçimde muhafaza etmeleri ve gerektiğinde rampadan suya indirme/çekme işlemlerini kapsar. Aylık barınma ücreti ortalama malzemenin tipine göre değişmekle birlikte \$50-\$200, rampa kullanım ücreti ise \$15 olarak belirlenmiştir. Yıl boyunca ortalama 150 kullanıcının bu hizmetlerden yararlanacağı varsayımıyla ₺750.000 (\$17.857) gelir elde etme potansiyeli mevcuttur.

10.1.4. Finansal Analiz

Bu bölümde, raporun önceki kısımlarında ortaya konulan veriler doğrultusunda Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi'ne ilişkin finansal analiz gerçekleştirilmiştir. Analizde, 2026 yılı yatırım dönemi, 2027 yılından itibaren ise işletme dönemi olarak kabul edilmiştir. Analiz kapsamında, su sporları merkezinin altyapı ve üstyapı yatırımlarının kamu veya özel girişim tarafından finanse edileceği öngörülmektedir. Ayrıca, proje kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın bölgesel teşviklerinden ve yatırım desteklerinden faydalanılması hedeflenmektedir.

Finansal analizde kullanılan tüm finansal değerler ABD doları (\$) cinsinden ifade edilmiştir. Gelir ve gider tahminlerinde, son 20 yılın ortalama ABD doları enflasyon oranı olan %2,2 dikkate alınarak hesaplamalara dahil edilmiştir. Analiz, güncel piyasa koşullarına göre belirlenen birim fiyatlar üzerinden yapılmış olup, bu fiyatların her yıl ortalama enflasyon oranında artacağı varsayılmıştır. Vergisel yükümlülükler kapsamında %25 kurumlar vergisi oranı ve %4 iskonto oranı esas alınmıştır.

Bu kapsamlı finansal analiz, Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi yatırımının ekonomik fizibilitesini, geri dönüş süresini ve sürdürülebilir gelir potansiyelini değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

10.1.4.1. Yatırım Harcamaları

Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi kapsamında kamulaştırma bedeli bulunmadığından, proje alanına ilişkin arazi maliyeti sıfır olarak kabul edilmiştir. Toplam yatırım maliyeti \$412.250 (KDV hariç) olarak öngörülmektedir. Bu tutarın yaklaşık %37,0'ı su sporları faaliyetlerinde kullanılacak ekipman, teçhizat ve malzemelere, %39,2'si (açık depo, soyunma-duş alanları, kafe, derslik, idari birimler gibi) kapalı ve açık alan yapılarına ayrılmıştır. Ayrıca, etüt, proje ve fizibilite hizmetleri yatırım bütçesinin yaklaşık %6,9'unu oluştururken, çevre düzenlemesi ve peyzaj uygulamaları için ise yine yaklaşık %6,9'luk bir pay ayrılmıştır. Olası fiyat artışları ve öngörülemeyen giderler için ise %10'luk bir yedek bütçe planlanmıştır.

Yatırımın ana unsurları; su sporları ekipmanlarının depolanabileceği açık depo alanı, kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılayacağı soyunma-duş birimleri, eğitimlerin gerçekleştirileceği derslikler, yönetim birimi, güvenlik noktası, kafe ve sosyal alanlar ile deniz araçlarının emniyetli şekilde indirileceği rampa yapımıdır.

10.1.4.2. Gelir-Gider Dengesi

Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi'ne ilişkin gelir-gider dengesi, önceki bölümlerde ortaya konulan yatırım ve işletme varsayımları doğrultusunda değerlendirilmiştir. İşletme gelirleri; eğitim hizmetleri, ekipman kiralama, etkinlik ve organizasyon gelirleri, kafe ve sosyal alan kullanımı, sponsorluk ve rampa-barınma hizmetlerinden oluşmaktadır. Buna karşılık, işletme giderleri; personel, genel idare, amortisman, bakım-onarım, sigorta, pazarlama ve diğer gider kalemlerini içermektedir.

Yapılan finansal projeksiyonda, yatırımın 2026 yılında tamamlanarak 2027 yılında işletme dönemine girmesi öngörülmüştür. İşletme gelirlerinin her yıl %5 oranında artacağı, giderlerin ise yine %5 oranında yükseleceği ve yıllık enflasyonun %2,2 olacağı varsayılmıştır.

Bu varsayımlar altında, ilk yıllarda elde edilen gelirlerin işletme maliyetlerini karşıladığı, ilerleyen yıllarda ise artan gelirlerle birlikte projenin kârlılığının yükseldiği görülmektedir. Tablo 10.6'da yatırımın gelir-gider dengesi detaylandırılmıştır. Yapılan projeksiyona göre, Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi işletmesinin 20 yıllık dönem sonunda toplam yaklaşık \$1.225.891 net kâr elde etmesi beklenmektedir. Gelirlerin ve

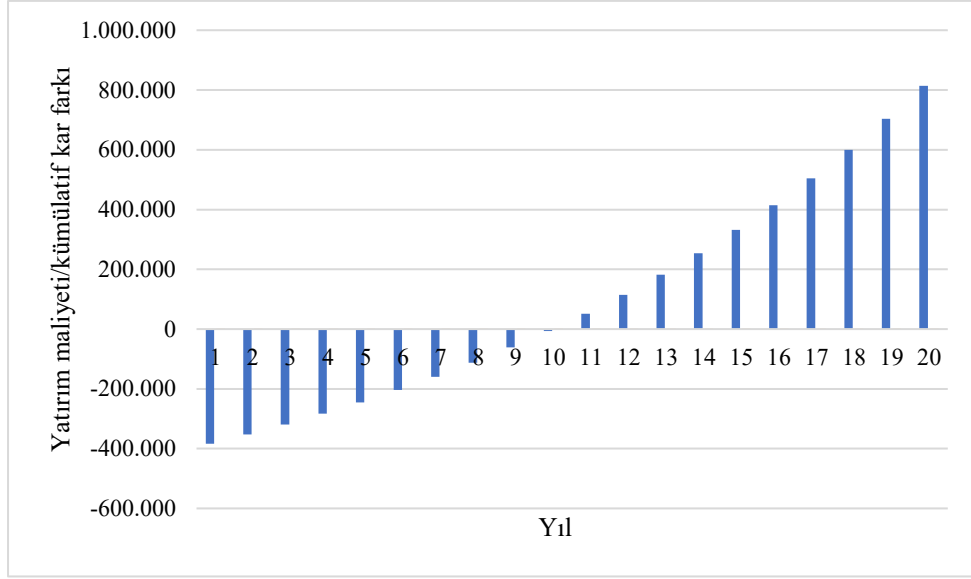
maliyetlerin dengeli biçimde artmasıyla, projenin finansal sürdürülebilirliği ve yatırım geri dönüş potansiyeli yüksek görünmektedir.

Tablo 10.6 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Yatırımın Gelir-Gider Dengesi (\$)

Yıl	Toplam gelir	Toplam gider	Vergi matrahı	Kurumlar vergisi	Tahmini kâr
2027	178.571	140.031	38.541	9.635	28.906
2028	191.625	150.267	41.358	10.340	31.019
2029	205.633	161.251	44.381	11.095	33.286
2030	220.665	173.039	47.626	11.906	35.719
2031	236.795	185.688	51.107	12.777	38.330
2032	254.105	199.262	54.843	13.711	41.132
2033	272.680	213.828	58.852	14.713	44.139
2034	292.613	229.459	63.154	15.789	47.366
2035	314.003	246.232	67.771	16.943	50.828
2036	336.956	264.232	72.725	18.181	54.543
2037	361.588	283.547	78.041	19.510	58.531
2038	388.020	304.274	83.746	20.936	62.809
2039	416.384	326.517	89.867	22.467	67.401
2040	446.822	350.385	96.437	24.109	72.328
2041	479.485	375.998	103.486	25.872	77.615
2042	514.535	403.484	111.051	27.763	83.288
2043	552.147	432.979	119.169	29.792	89.377
2044	592.509	464.629	127.880	31.970	95.910
2045	635.822	498.594	137.228	34.307	102.921
2046	682.300	535.041	147.260	36.815	110.445
Toplam	7.573.259	5.938.737	1.634.521	408.630	1.225.891

10.1.4.3. Toplam Geri Dönüş Süresi

Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi'nin 2027 yılında faaliyete geçmesi ve işletme dönemi boyunca sürdürülebilir şekilde hizmet vermesi öngörülmektedir. Yapılan gelir-gider projeksiyonları doğrultusunda gerçekleştirilen analizde, projenin başlangıç yatırım tutarı olan \$412.250'ı yaklaşık 10. yılda (2036 yılı itibarıyla) geri kazanılacağı belirlenmiştir. Bu değerlendirme, projenin ilk yıllarda yatırımın geri dönüşünü destekleyecek düzeyde gelir elde ettiğini ve sonraki yıllarda kârlılığın istikrarlı biçimde arttığını göstermektedir. Dolayısıyla Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi, orta vadede yatırım maliyetini karşılayarak finansal sürdürülebilirliğini sağlayan bir proje niteliği taşıma potansiyeli vardır (Şekil 10.1).

Şekil 10.1 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Toplam Geri Ödeme Periyodu (Kümülatif Nakit Akışı-Yıl)

10.1.4.4. Ortalama Yatırım Getirisi (OYG)

Ortalama yatırım getirisi (OYG), bir yatırımın belirli bir dönem boyunca elde ettiği ortalama kârın, yapılan başlangıç yatırım tutarına oranlanmasıyla hesaplanan temel bir performans göstergesidir. Bu gösterge, yatırımın kârlılığını ve yatırımcıya sağladığı getirin düzeyini değerlendirmek için kullanılmaktadır. OYG, aşağıdaki eşitlik yardımıyla hesaplanır.

$$OYG = \frac{\sum_{t=0}^n \text{nakit akışları} / n}{C_0}$$

Bu denklemden, t başlangıç yılını, n yatırımın toplam ekonomik ömrünü (yıl cinsinden), C_0 ise proje için yapılan başlangıç yatırım tutarını ifade etmektedir.

Yapılan finansal analiz sonucunda, Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi projesinin 20 yıllık işletme dönemi boyunca OYG %14,8 olarak hesaplanmıştır. Vergi ve enflasyon etkileri dikkate alındığında, proje finansal açıdan sürdürülebilir, orta düzeyde kârlı ve yatırım yapılabilir bir nitelik taşımaktadır.

10.1.4.5. Net Bugünkü Değer (NBD)

Net Bugünkü Değer (NBD) kriteri, bir yatırımın bugünkü değerini ölçmek için kullanılan önemli bir finansal göstergedir. Gelecekte elde edilmesi beklenen net nakit akışlarının bugüne indirgenmesi ve başlangıç yatırım maliyetinin düşülmesiyle hesaplanır. Bir projenin kabul edilebilir olması için NBD'nin sifıra eşit veya pozitif olması gerekir. NBD analizi, projenin ekonomik ömrünün tamamını dikkate alması ve paranın zaman değerini hesaba katması açısından avantajlıdır. NBD aşağıdaki formül ile hesaplanır.

$$NBD = \sum \frac{C_t}{(1+r)^t} - C_0$$

Eşitlikte C_t t yılındaki net nakit akışını, r iskonto oranını, t yıl sayısını, C_0 başlangıç yatırım maliyetini ifade eder.

Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi için yapılan hesaplamalar doğrultusunda, 20 yıllık işletme dönemi ve %4 iskonto oranı dikkate alındığında kümülatif net nakit kar beklentisi \$1.225.890 olmuştur. Bu verilere göre, NBD değeri \$348.614 olarak hesaplanmıştır.

10.1.4.6. İç Verimlilik Oranı (İVO) ve Fayda-Maliyet Oranı (FMO)

İç Verimlilik Oranı (İVO), bir yatırımın kârlılığını değerlendiren önemli bir finansal göstergedir. İVO, yatırımın zaman içinde getirdiği nakit akışlarının bugünkü değerini sıfıra eşitleyen iskonto oranı olarak tanımlanır. Yani yatırımın getirisinin zaman içindeki dağılımını dikkate alan bir performans ölçütüdür. Fayda-Maliyet Oranı (FMO) ise yatırımın veya projenin sağladığı toplam faydaların, katlanılan toplam maliyetlere oranını gösterir ve yatırımın ekonomik açıdan mantıklı olup olmadığını değerlendirmeye yardımcı olur.

Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Su Sporları Merkezi'nin finansal analizinde 20 yıllık işletme dönemi ve %4 iskonto oranı dikkate alınmıştır. Projeksiyonlar, yatırımın ilk yıllarında giderlerin gelirleri aştığını ve NBD'nin negatif olduğunu göstermektedir; 5. ve 10. yıllarda NBD sırasıyla \$-264.149 ve \$-90.930'dur. Yıllar ilerledikçe NBD pozitif değer olarak 15. yılda \$111.662'ye ve 20. yılda \$348.614'e ulaşmış, yatırım net kârlı hâle gelmiştir. İVO da benzer şekilde, ilk yıllarda negatifken 10. yıldan itibaren pozitif dönerak yatırımın kârlılığının arttığını göstermektedir. Gelir ve maliyet analizleri, 10. yıldan itibaren gelirlerin giderleri aşarak net kazancın pozitif hâle geldiğini ortaya koymaktadır. FMO, 20. yılda 2,37'ye yükselmiş, her \$1 maliyet için \$2,37 fayda sağlandığını göstermektedir (Tablo 10.7).

Tablo 10.7 Kiraz Limanı Yaşam Merkezi Yıllara Göre Yatırımın Finansal Değişkenleri

Yıl	5	10	15	20
NBD	-264.149	-90.931	111.662	348.614
İVO	-0,23	0,00	0,07	0,0
Gelirler NBD	-214.782	16.174	286.299	602.235
Maliyetler NBD	49.366	107.106	174.637	253.621
FMO	-4,35	0,15	1,64	2,37

10.2. Ünye Yalı Mevki Mali ve Finansal Analiz

10.2.1. Yatırım Maliyeti

Ordu ili özelinde yapılan uzman görüşmeleri sonucunda toplanan veriler ile bilimsel metodoloji ile gerçekleştirilen analizler sonucunda Ordu ili Ünye Yalı Mevki su sporları için uygun bölge olarak tespit edilmiştir.

Ünye Yalı Mevki su sporları merkezinin kurulumu kapsamında, tesisin bulunduğu alanda öncelikle kapalı alanlar ve açık depolama alanı için arazi düzenlemesi ve dış mekân tasarımı yapılması gerekmektedir. Merkez bünyesinde, önerilen su sporları etkinliklerine hizmet edecek soyunma-giyinme kabinleri, duş ve WC birimleri, malzeme odaları, teçhizat depoları gibi birimler yer alacaktır. Ayrıca, sosyal etkileşim alanı olarak kullanılabilen bir kafeterya ve sosyal mekân da tasarıma dahil edilmiştir. Merkezde su sporları eğitimlerinin teorik kısımlarının gerçekleştirileceği derslik alanı, işletme işleyişinin yönetileceği idari ofis ve tesisin güvenliğini sağlayacak danışma-güvenlik birimi de öngörülmüştür. Su ile bağlantının sağlanabilmesi için tekne suya indirme ve alma rampası ile çevre düzenlemesi çalışmalarının planlanması gerekmektedir. Tesisin toplam kapalı alanı yaklaşık 550 m² olarak belirlenmiş olup, yapının göl, deniz veya kıyı alanlarının koruma statüsüne uygun biçimde, tek katlı konteyner, prefabrik, çelik yapı veya betonarme ve çevreyle uyumlu mimaride inşa edilmesi hedeflenmektedir. Açık/kapalı alanlar, altyapı ve çevre düzenlemesine ilişkin tüm yatırım kalemleri Tablo 10.8’de öngörülen maliyetleri ile birlikte özetlenmiştir. Toplam yatırım maliyetinin yaklaşık %37,0’ı Tablo 10.9’da gösterilen su sporları malzeme ve ekipmanlarına, %6,9’u açık depolama alanına, %11,6’sı soyunma odaları, duş, WC birimlerine ve %14,4’ü kafeterya ile sosyal alana ayrılmaktadır. Geri kalan paylar ise teorik eğitim için derslik (%3,5), etüt, proje, fizibilite hizmetleri (%6,9), çevre düzenlemesi (%6,9), yönetim/idare ofisi (%1,7), güvenlik/danışma ofisi (%0,6), rampa yapımı (%0,6) ve bilinmeyen/öngörülemeyen giderler (%10) olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda, Ünye Yalı Mevki Su Sporları Merkezi için sabit sermaye yatırımı giderleri kapsamında, ana unsuru inşaat maliyetleri ve su sporları malzeme ve ekipmanları olmak üzere toplam yatırım maliyeti ₺17.314.000 (\$412.238) olarak hesaplanmıştır.

Yatırım maliyetinin belirlenmesi sürecinde “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak 2025 Yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğ” dikkate alınmıştır.

Tablo 10.8 Ünye Yalı Mevki Yatırım Maliyeti Dağılımı

Tanım	Birim	Miktar	Birim fiyat (₺)	Tutar (₺)	Tutar (\$)	Pay (%)
Tablo 10.9'da yer alan malzemeler	Adet	1	6.414.000	6.414.000	152.714	37,0
Açık depolama alanı	m ²	300	4.000	1.200.000	28.571	6,9
Soyunma odaları, duş, WC	m ²	200	10.000	2.000.000	47.619	11,6
Kafeterya ve sosyal alan	m ²	250	10.000	2.500.000	59.524	14,4
Teorik eğitim için derslik	m ²	60	10.000	600.000	14.286	3,5
Etüt, proje, fizibilite hizmetleri	Adet	1	1.200.000	1.200.000	28.571	6,9
Çevre düzenlemesi	Adet	1	1.200.000	1.200.000	28.571	6,9
Yönetim/idare ofisi	m ²	30	10.000	300.000	7.143	1,7
Güvenlik/danışma ofisi	m ²	10	10.000	100.000	2.381	0,6
Tekne suya indirme/alma rampası	Adet	1	100.000	100.000	2.381	0,6
Bilinmeyen	Adet	1	1.700.000	1.700.000	40.476	10,0
Toplam				17.314.000	412.238	100

Tablo 10.9 Ünye Yalı Mevki Su Sporları Merkezinde Kullanılabilecek Ekipmanlar

Resim	Ekipman / teçhizat adı	Teknik özellik / açıklama	Tahmini bedel (₺)	Adet	Toplam (₺)	Toplam (\$)	Kullanım amacı
	Kano (tek ve çift kişilik)	Fiber gövde, 4,2 m uzunluk, polietilen kaplama	100.000	10	1.000.000	23.809	Eğitim ve bireysel etkinlikler için
	Kürek teknesi	Karbon fiber	250.000	4	1.000.000	23.783	Kano ve kürek sporları için
	Kürek	150 cm uzunluk, bedeni alüminyum, tutamak ve palası plastik malzeme	4.000	20	80.000	1.902	Kano, kürek gibi aktivitelerde kullanılmak amacıyla
	Kask	Su sporları aktivitelerinde kullanılmak üzere standartlara uygun	2.000	20	40.000	952	Su sporları aktivitelerinde kullanılmak üzere
	Yelkenli tekne (optimist tipi)	Tek kişilik (çocuk) eğitim yelkenlisi	150.000	10	1.500.000	35.714	Yelken eğitimi için
	Yelkenli tekne (laser tipi)	1 veya 2 kişilik yarış tipi	400.000	3	1.200.000	28.571	Sporcu antrenmanı ve yarış

	Kurtarma botu (zodiac tipi)	4,5 m uzunluk, 60 HP dıştan takma motorlu	150.000	1	150.000	3.567	Eğitim ve emniyet/güvenlik gözetimi
	SUP	3,5 m uzunlu, şişme veya fiber tip	15.000	10	150.000	3.571	Rekreatif ve antrenman amaçlı
	Tekne taşıma römorku	5 m uzunluk	50.000	2	100.000	2.381	Tekne ve botların taşınması amacıyla
	Dalış ekipmanları seti (dalış elbisesi, maske, tüp, regülatör, palet)	Profesyonel dalış eğitimi için tam set	70.000	10	700.000	16.648	Dalış eğitimi ve etkinlikleri için
	Can yeleği	CE sertifikalı can yelekleri	1.500	30	45.000	1.071	Suda eğitim ve etkinliklerde zorunlu
	Can simidi	CE sertifikalı can simitleri	2.000	10	20.000	476	Acil durumda kullanılmak üzere
	Kompresör	İhtiyacı karşılar basınçta	150.000	1	150.000	3.571	Şişme ekipmanlarda kullanmak için
	Şamandıra ve emniyet sınır işaretleri	Yüzer tip ve yeter uzunlukta	50.000	1	50.000	1.190	Yüzme alanı güvenliği

	Güvenlik kamerası ve izleme sistemi	Yüksek çözünürlükte geniş açılı	5.000	6	30.000	714	Alanın ve tesisin güvenliğinin takibi
	Ekipman depolama raf ve dolapları	Paslanmaz çelik raf sistemi	5.000	20	100.000	2.381	Ekipmanların toplanması ve saklanması için
	İlk yardım ve acil durum seti	Standart ilkyardım çantası, sedye, oksijen tüpü	3.500	2	7.000	178	Acil durum müdahalesinde kullanım için
	Ofis donanımı (bilgisayar, yazıcı, büro malzemeleri)	Yönetim, takip ve kayıt	40.000	2	80.000	1.904	İdari faaliyetler
	Haberleşme sistemleri (VHF el telsiz)	Taşınabilir el telsizi	3.000	4	12.000	285	Rutin ve acil durumda haberleşme amaçlı

10.2.2. İşletme Maliyeti

İşletme dönemi boyunca Ünye Yalı Mevki Su Sporları Merkezi için öngörülen gider kalemleri; personel giderleri, genel idare giderleri, amortisman giderleri, bakım-onarım giderleri, sigorta ve vergi giderleri, tanıtım-pazarlama giderleri ile diğer işletme giderleri şeklinde sınıflandırılmaktadır.

Ünye Yalı Mevki su sporları merkezi, öncelikli olarak bölgenin turizm potansiyelini artırmak, kıyı turizmini çeşitlendirmek ve yerli ile yabancı turist sayısında artış sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Tesis, sunduğu çeşitli su sporları etkinlikleriyle hem gölün ve çevresinin çekiciliğini artıracak hem de turizm gelirlerinde sürdürülebilir bir büyüme hedefleyecektir. Bu doğrultuda, merkezin başarısı yalnızca fiziksel altyapının kalitesiyle değil, aynı zamanda hizmet verecek personelin profesyonelliği, misafir memnuniyeti odaklı yaklaşımı ve çözüm üretme yetkinliği ile de doğrudan ilişkilidir. Turistlerin tesisten memnun ayrılması, yeniden ziyaret etme ve başkalarına tavsiye etme oranlarını artırarak merkezin marka değerine katkı sağlayacaktır. Bu nedenle, Ünye Yalı Mevki Su Sporları Merkezi bünyesinde görev alacak ekibin alanında uzman, iletişim becerileri yüksek ve hizmet kalitesi açısından örnek bir yapı oluşturması amaçlanmaktadır. Merkez bünyesinde istihdam edilmesi planlanan ekibe ilişkin görev tanımları ve tahmini yıllık maliyetler Tablo 10.10'da ayrıntılı olarak verilmiştir. Merkezde görev alması planlanan ekibin yapısı, tesisin planlanan kapasitesi, hizmet çeşitliliği ve operasyonel gereksinimleri dikkate alınarak oluşturulmuştur. Yapılan değerlendirmeye göre, Ünye Yalı Mevki su sporları merkezinde toplam yıllık personel giderinin yaklaşık ₺4.050.000 (\$96.429) olacağı tahmin edilmektedir.

Tablo 10.10 Ünye Yalı Mevki İşletmeye Ait Tahmini Çalışan Sayısı ve Ortalama Maaşları

Pozisyon	Kişi	Ortalama maaş (₺)	Ortalama maaş (\$)	Yıllık tutar (₺)	Yıllık tutar (\$)
Beyaz yaka personel					
Merkez sorumlusu	1	80.000	1.905	960.000	22.857
Eğitmen	2	40.000	952	960.000	22.857
Ofis personeli	1	30.000	714	360.000	8.571
Mavi yaka personel					
Teknisyen	1	30.000	714	360.000	8.571
Güvenlik personeli	1	25.000	595	300.000	7.143
Cankurtaran	1	25.000	595	300.000	7.143
Toplam	7	230.000	5.476	3.240.000	77.142
Sigorta, tazminat, yemek, yol, mesai, eğitim, vb. (Toplam x 0,25)			Genel toplam	4.050.000	96.429

Genel idare giderleri, yakıt, elektrik, su, enerji, haberleşme ve büro sarf malzemeleri gibi kalemlerden oluşmakta olup, bunların bir kısmı sabit, bir kısmı ise faaliyet yoğunluğuna bağlı olarak değişken niteliktedir. Bu giderlerin, merkezde istihdam edilen personelin

faaliyetleriyle doğrudan ilişkili olduğu değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, yıllık genel idare giderlerinin, toplam personel maliyetlerinin yaklaşık %10'u düzeyinde olacağı varsayılmıştır. Buna göre, Ünye Yalı Mevki Su Sporları Merkezi için yıllık genel idare gideri ₺405.000 (\$9.643) olarak öngörülmektedir.

Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) tarafından ilan edilen güncel amortisman oranları raporuna göre, beton, demir ve çelikten yapılmış bir yapının faydalı ömür süresi, malzeme türünün kalitesi, bakım-onarım sıklığı ve proje özelliklerine bağlı olarak değişmekle birlikte genellikle 30 ila 50 yıl arasında kabul edilmektedir. Ünye Yalı Mevki Su Sporları Merkezi kapsamında önerilen yapıların betonarme, çelik ve kompozit elemanlardan oluşması nedeniyle, ekonomik ömrün 50 yıl olacağı varsayılmıştır. 50 yıl ekonomik ömür dikkate alındığında, normal amortisman yöntemine göre yıllık amortisman oranı şu şekilde hesaplanır:

$$\text{Amortisman oranı} = 1/\text{Varlığın ekonomik ömrü} = 1/50 = 0,02$$

Bu doğrultuda, yıllık amortisman maliyeti %2 oran ile yaklaşık ₺346.000 (\$8.245) olarak ortaya çıkması öngörülmektedir.

Merkez bünyesinde yer alan makine, teçhizat, su araçları, elektrik ve mekanik sistemler için düzenli bakım ve onarım faaliyetleri yürütülmesi gerekmektedir. Bu faaliyetler, tesisin hizmet sürekliliğini sağlamak, güvenliği artırmak ve ekipmanların ekonomik ömrünü uzatmak açısından önem taşımaktadır. Bu kapsamda, yıllık bakım-onarım gideri ₺250.000 (\$5.952) olarak öngörülmüştür. Ayrıca, tesisin sigortalanması, yangın, doğal afet ve üçüncü şahıs sorumluluk risklerine karşı korunması amacıyla genel sigorta giderleri ve yasal yükümlülükler kapsamında vergi giderleri dikkate alınmıştır. Bu kalemler için toplamda yıllık ₺250.000 (\$5.952) tutarında bir harcama öngörülmektedir.

Merkezin işletmeye açılacağı ilk yıllarda, tesisin bilinirliğini artırmak ve bölge turizmine entegre etmek amacıyla tanıtım ve pazarlama faaliyetleri büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda, ulusal ve bölgesel düzeydeki turizm acenteleri, oteller, yerel yönetimler ve spor kulüpleriyle iş birliği kurularak merkezin su sporları destinasyonu olarak tanıtılması hedeflenmektedir. İlk iki yıl boyunca, etkin tanıtım stratejileri geliştirilmesi, reklam ve tanıtım organizasyonlarının düzenlenmesi, dijital platformlarda görünürlüğün artırılması ve müşteri memnuniyetine yönelik kampanyaların yürütülmesi amacıyla yıllık ₺200.000 (\$4.762) bütçe öngörülmektedir.

Ünye Yalı Mevki Su Sporları Merkezi'nin işletme döneminde ortaya çıkabilecek beklenmeyen ve öngörülemeyen giderler için, "diğer giderler" başlığı altında bir bütçe

ayrılması öngörülmektedir. Bu kapsam, ofis sarf malzemeleri, temizlik, güvenlik hizmetleri, iletişim giderleri, vb. gibi rutin ama değişken nitelikli kalemleri de içermektedir. Bu doğrultuda, yıllık ₺200.000 (\$4.762) tutarında bir bütçe öngörülmektedir.

Tablo 10.11’de merkezin bir yıla ait öngörülen toplam işletme maliyetleri detaylı şekilde gösterilmektedir.

Tablo 10.11 Ünye Yalı Mevki İşletme Maliyeti

İşletme gider kalemi	Tutar (₺)	Tutar (\$)	Gider içindeki pay (%)
Personel	4.050.000	96.429	71,0
Genel idare	405.000	9.643	7,1
Amortisman	346.000	8.245	6,0
Bakım-onarım	250.000	5.952	4,4
Sigorta ve vergi	250.000	5.952	4,4
Tanıtım ve pazarlama	200.000	4.762	3,5
Diğer	200.000	4.762	3,5
Toplam	5.701.000	135.745	100

10.2.3. İşletme Gelirleri

Ünye Yalı Mevki su sporları merkezinde sunulan hizmetler, *su faaliyetlerine yönelik hizmetler* ve *katılımcı/misafir hizmetleri* olmak üzere iki ana başlık altında toplanmaktadır. Bu hizmet türleri, merkezin temel işletme gelirlerini oluşturmaktadır.

Bu kapsamda merkezin sağlayacağı başlıca hizmetler aşağıda sıralanmıştır:

- Su sporları eğitim hizmetleri (yelken, kano, kürek, dalış vb.)
- Ekipman kiralama ve bakım hizmetleri
- Tekne barındırma ve rampa kullanımı hizmeti
- Kafe ve sosyal alan hizmetleri
- Etkinlik, yarışma ve organizasyon hizmetleri
- Sponsorluklar

Merkezin işletme gelirleri, eğitim hizmetleri, ekipman kiralama, kafe ve sosyal alan işletmesi, organizasyonlar, sponsorluklar vb. oluşmaktadır. Yıllık toplam gelir potansiyelinin yaklaşık ₺7.000.000 (\$166.666) olacağı tahmin edilmektedir. Tablo 10.12’de bir yıla ait öngörülen işletme gelirleri gösterilmektedir.

Tablo 10.12 Ünye Yalı Mevki İşletme Gelirleri

İşletme gelir kalemi		Tutar (₺)	Tutar (\$)	Gelir içindeki pay (%)
Eğitim hizmetleri	Yelken, kano, kürek, dalış gibi su sporları grup ve bireysel eğitimler	1.800.000	42.857	25,7
Ekipman kiralama hizmeti	Yelkenli, kano, kürek, dalış ekipmanı vb. kiralama ücretleri	1.800.000	42.857	25,7

Etkinlik, yarışma ve organizasyon hizmetleri	Su sporları yarışmaları, festivaller, grup aktiviteleri	1.000.000	23.809	13,3
Kafe ve sosyal alan hizmetleri	Yiyecek, içecek ve etkinlik alanı kullanımlarından elde edilen gelir	1.000.000	23.809	13,3
Sponsorluk	Yerel işletmeler ve markalardan sponsorluk desteği	700.000	16.666	10,0
Malzeme depolama, barındırma ve rampa kullanımı hizmeti	Merkezde kayıtlı kişisel teknelerin barınma ve rampa hizmeti	700.000	16.666	10,0
Toplam		7.000.000	166.666	100

Eğitim Hizmetleri

Eğitim hizmeti, su sporlarına yeni başlayan veya teknik becerilerini geliştirmek isteyen bireylere yönelik olarak düzenlenen kursları kapsamaktadır. Yelken, kürek, kano, dalış vb. gibi branşlarda temel ve ileri düzey eğitimler, alanında uzman eğitmenler tarafından verilmekte, katılımcılara sertifika imkânı sunulmaktadır. Ortalama kurs ücretleri haftalık \$100-\$250 olup, yıl içerisinde ortalama 300 katılımcıdan ₺1.800.000 (\$42.857) gelir elde edilmesi öngörülmektedir.

Ekipman Kiralama Hizmetleri

Ekipman kiralama hizmeti, su sporları merkezinde faaliyet gösterecek birey veya grupların ihtiyaç duyduğu malzeme ve araçların günlük veya saatlik olarak kiralanmasını kapsamaktadır. Bu hizmet kapsamında yelkenli, kano, kürek, paddle board, dalış seti ve benzeri ekipmanların kullanımı sağlanmaktadır. Ortalama kiralama bedelleri, ekipman türüne göre saatlik \$20-\$50 aralığında değişmektedir. Günlük kiralama bedelleri ise \$100-\$250 arasında olup, yıl boyunca yaklaşık 2.000 kullanıcıdan toplam ₺1.800.000 (\$42.857) gelir elde edilmesi beklenmektedir.

Organizasyon ve Etkinlik Gelirleri

Ünye Yalı Mevki su sporları merkezi, yıl içerisinde su sporları festivalleri, yarışmalar, eğitim kampları ve özel etkinlikler düzenleyerek hem yerel hem ulusal düzeyde turistik çekicilik yaratmayı hedeflemektedir. Bu organizasyonlar, kayıt ücretleri ve bilet satışlarından gelir sağlamaktadır. Yılda ortalama 4 etkinlik düzenlenmesi ve her bir etkinlikten ortalama ₺250.000 gelir elde edilmesi beklenmekte, toplam ₺1.000.000 (\$23.809) gelir tahmin edilmektedir.

Kafe ve Sosyal Alan Gelirleri

Merkezdeki kafe ve sosyal alan, sporcuların yanı sıra ziyaretçilerin de kullanımına açıktır. Bu alan, yiyecek-içecek servisi, dinlenme alanı ve küçük etkinliklerin gerçekleştirileceği çok amaçlı bir yapıyı içermektedir. Yıllık ortalama 10.000 ziyaretçi

varsayımıyla, kişi başı harcamanın ₺200 olduğu kabul edilmiştir. Bu doğrultuda yıllık ₺1.000.000 (\$23.809) gelir elde edilmesi öngörülmektedir.

Sponsorluk ve Tanıtım Gelirleri

Su sporları merkezinin sürdürülebilirliğini desteklemek amacıyla yerel işletmeler ve markalarla sponsorluk anlaşmaları yapılabilir. Bu kapsamda, etkinlik sponsorluğu, ekipman destekleri veya isim hakları karşılığında belirli tutarlarda gelir elde edilebilir. Yıllık sponsorluk ve tanıtım gelirinin ₺700.000 (\$16.666) düzeyinde olacağı öngörülmektedir.

Malzeme Depolama, Barındırma ve Rampa Kullanım Hizmetleri

Kullanıcıların kendi ekipmanlarını güvenli biçimde muhafaza etmeleri ve gerektiğinde rampadan suya indirme/çekme işlemlerini kapsar. Aylık barınma ücreti ortalama malzemenin tipine göre değişmekle birlikte \$50-\$200, rampa kullanım ücreti ise \$15 olarak belirlenmiştir. Yıl boyunca ortalama 150 kullanıcının bu hizmetlerden yararlanacağı varsayımıyla ₺700.000 (\$16.666) gelir elde etme potansiyeli mevcuttur.

10.2.4. Finansal Analiz

Bu bölümde, raporun önceki kısımlarında ortaya konulan veriler doğrultusunda Ünye Yalı Mevki Su Sporları Merkezi'ne ilişkin finansal analiz gerçekleştirilmiştir. Analizde, 2026 yılı yatırım dönemi, 2027 yılından itibaren ise işletme dönemi olarak kabul edilmiştir. Analiz kapsamında, su sporları merkezinin altyapı ve üstyapı yatırımlarının kamu veya özel girişim tarafından finanse edileceği öngörülmektedir. Ayrıca, proje kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın bölgesel teşviklerinden ve yatırım desteklerinden faydalanılması hedeflenmektedir.

Finansal analizde kullanılan tüm finansal değerler ABD doları (\$) cinsinden ifade edilmiştir. Gelir ve gider tahminlerinde, son 20 yılın ortalama ABD doları enflasyon oranı olan %2,2 dikkate alınarak hesaplamalara dahil edilmiştir. Analiz, güncel piyasa koşullarına göre belirlenen birim fiyatlar üzerinden yapılmış olup, bu fiyatların her yıl ortalama enflasyon oranında artacağı varsayılmıştır. Vergisel yükümlülükler kapsamında %25 kurumlar vergisi oranı ve %4 iskonto oranı esas alınmıştır.

Bu kapsamlı finansal analiz, Ünye Yalı Mevki Su Sporları Merkezi yatırımının ekonomik fizibilitesini, geri dönüş süresini ve sürdürülebilir gelir potansiyelini değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

10.2.4.1. Yatırım Harcamaları

Ünye Yalı Mevki Su Sporları Merkezi kapsamında kamulaştırma bedeli bulunmadığından, proje alanına ilişkin arazi maliyeti sıfır olarak kabul edilmiştir. Toplam yatırım maliyeti

\$412.250 (KDV hariç) olarak öngörülmektedir. Bu tutarın yaklaşık %37,0'ı su sporları faaliyetlerinde kullanılacak ekipman, teçhizat ve malzemelere, %39,2'si (açık depo, soyunma-duş alanları, kafe, derslik, idari birimler gibi) kapalı ve açık alan yapılarına ayrılmıştır. Ayrıca, etüt, proje ve fizibilite hizmetleri yatırım bütçesinin yaklaşık %6,9'unu oluştururken, çevre düzenlemesi ve peyzaj uygulamaları için ise yine yaklaşık %6,9'luk bir pay ayrılmıştır. Olası fiyat artışları ve öngörülemeyen giderler için ise %10'luk bir yedek bütçe planlanmıştır.

Yatırımın ana unsurları; su sporları ekipmanlarının depolanabileceği açık depo alanı, kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılayacağı soyunma-duş birimleri, eğitimlerin gerçekleştirileceği derslikler, yönetim birimi, güvenlik noktası, kafe ve sosyal alanlar ile deniz araçlarının emniyetli şekilde indirileceği rampa yapımıdır.

10.2.4.2. Gelir-Gider Dengesi

Ünye Yalı Mevki Su Sporları Merkezi'ne ilişkin gelir-gider dengesi, önceki bölümlerde ortaya konulan yatırım ve işletme varsayımları doğrultusunda değerlendirilmiştir. İşletme gelirleri; eğitim hizmetleri, ekipman kiralama, etkinlik ve organizasyon gelirleri, kafe ve sosyal alan kullanımı, sponsorluk ve rampa-barınma hizmetlerinden oluşmaktadır. Buna karşılık, işletme giderleri; personel, genel idare, amortisman, bakım-onarım, sigorta, pazarlama ve diğer gider kalemlerini içermektedir.

Yapılan finansal projeksiyonda, yatırımın 2026 yılında tamamlanarak 2027 yılında işletme dönemine girmesi öngörülmüştür. İşletme gelirlerinin her yıl %5 oranında artacağı, giderlerin ise yine %5 oranında yükseleceği ve yıllık enflasyonun %2,2 olacağı varsayılmıştır.

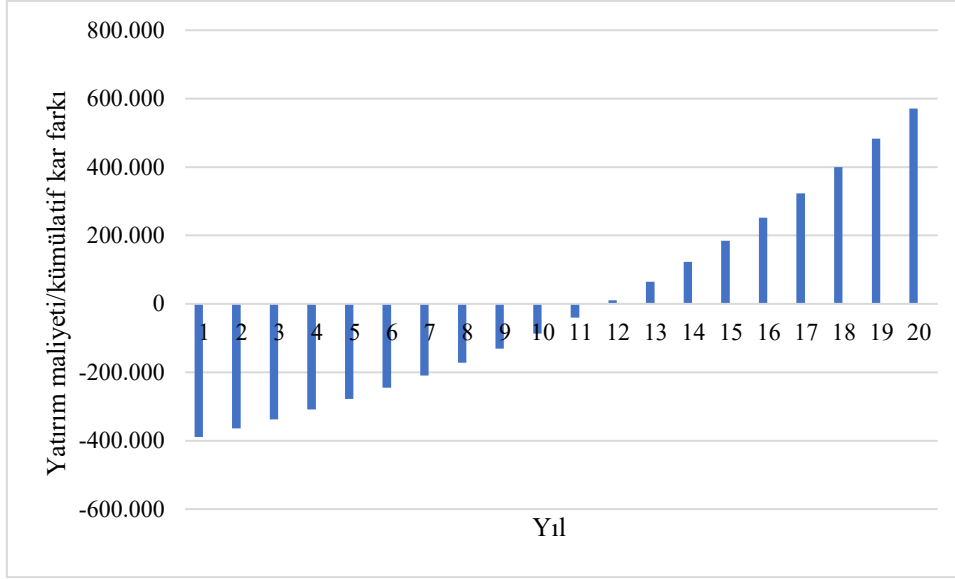
Bu varsayımlar altında, ilk yıllarda elde edilen gelirlerin işletme maliyetlerini karşıladığı, ilerleyen yıllarda ise artan gelirlerle birlikte projenin kârlılığının yükseldiği görülmektedir. Tablo 10.13'te yatırımın gelir-gider dengesi detaylandırılmıştır. Yapılan projeksiyona göre, Ünye Yalı Mevki Su Sporları Merkezi işletmesinin 20 yıllık dönem sonunda toplam yaklaşık \$983.547 net kâr elde etmesi beklenmektedir. Gelirlerin ve maliyetlerin dengeli biçimde artmasıyla, projenin finansal sürdürülebilirliği ve yatırım geri dönüş potansiyeli yüksek görünmektedir.

Tablo 10.13 Ünye Yalı Mevki Yatırımın Gelir-Gider Dengesi (\$)

Yıl	Toplam gelir	Toplam gider	Vergi matrahı	Kurumlar vergisi	Tahmini kâr
2027	166.667	135.745	30.922	7.730	23.191
2028	178.850	145.668	33.182	8.296	24.887
2029	191.924	156.316	35.608	8.902	26.706
2030	205.954	167.743	38.211	9.553	28.658
2031	221.009	180.005	41.004	10.251	30.753
2032	237.165	193.163	44.001	11.000	33.001
2033	254.501	207.284	47.218	11.804	35.413
2034	273.105	222.436	50.669	12.667	38.002
2035	293.069	238.696	54.373	13.593	40.780
2036	314.493	256.145	58.348	14.587	43.761
2037	337.482	274.869	62.613	15.653	46.960
2038	362.152	294.962	67.190	16.798	50.393
2039	388.625	316.524	72.102	18.025	54.076
2040	417.034	339.662	77.372	19.343	58.029
2041	447.519	364.491	83.028	20.757	62.271
2042	480.233	391.135	89.098	22.274	66.823
2043	515.338	419.727	95.611	23.903	71.708
2044	553.009	450.409	102.600	25.650	76.950
2045	593.434	483.334	110.100	27.525	82.575
2046	636.814	518.666	118.148	29.537	88.611
Toplam	7.068.375	5.756.979	1.311.396	327.849	983.547

10.2.4.3. Toplam Geri Dönüş Süresi

Ünye Yalı Mevki su sporları merkezinin 2027 yılında faaliyete geçmesi ve işletme dönemi boyunca sürdürülebilir şekilde hizmet vermesi öngörülmektedir. Yapılan gelir-gider projeksiyonları doğrultusunda gerçekleştirilen analizde, projenin başlangıç yatırım tutarı olan \$412.250'ı yaklaşık 12. yılda (2038 yılı itibarıyla) geri kazanılacağı öngörülmektedir. Bu değerlendirme, projenin ilk yıllarda yatırımın geri dönüşünü destekleyecek düzeyde gelir elde ettiğini ve sonraki yıllarda kârlılığın istikrarlı biçimde arttığını göstermektedir. Dolayısıyla Ünye Yalı Mevki su sporları merkezi, orta vadede yatırım maliyetini karşılayarak finansal sürdürülebilirliğini sağlayan bir proje niteliği taşıma potansiyeli vardır (Şekil 10.2).

Şekil 10.2 Ünye Yalı Mevki Toplam Geri Ödeme Periyodu (Kümülatif Nakit Akışı-Yıl)

10.2.4.4. Ortalama Yatırım Getirisi (OYG)

Ortalama yatırım getirisi (OYG), bir yatırımın belirli bir dönem boyunca elde ettiği ortalama kârın, yapılan başlangıç yatırım tutarına oranlanmasıyla hesaplanan temel bir performans göstergesidir. Bu gösterge, yatırımın kârlılığını ve yatırımcıya sağladığı getirisinin düzeyini değerlendirmek için kullanılmaktadır. OYG, aşağıdaki eşitlik yardımıyla hesaplanır:

$$OYG = \frac{\sum_{t=0}^n \text{nakit akışları} / n}{C_0}$$

Bu denklemden, t başlangıç yılını, n yatırımın toplam ekonomik ömrünü (yıl cinsinden), C_0 ise proje için yapılan başlangıç yatırım tutarını ifade etmektedir.

Yapılan finansal analiz sonucunda, Ünye Yalı Mevki Su Sporları Merkezi projesinin 20 yıllık işletme dönemi boyunca OYG %11,9 olarak hesaplanmıştır. Vergi ve enflasyon etkileri dikkate alındığında, proje finansal açıdan sürdürülebilir, orta düzeyde kârlı ve yatırım yapılabilir bir nitelik taşımaktadır.

10.2.4.5. Net Bugünkü Değer (NBD)

Net Bugünkü Değer (NBD) kriteri, bir yatırımın bugünkü değerini ölçmek için kullanılan önemli bir finansal göstergedir. Gelecekte elde edilmesi beklenen net nakit akışlarının bugüne indirgenmesi ve başlangıç yatırım maliyetinin düşülmesiyle hesaplanır. Bir projenin kabul edilebilir olması için NBD'nin sıfıra eşit veya pozitif olması gerekir. NBD analizi, projenin ekonomik ömrünün tamamını dikkate alması ve paranın zaman değerini hesaba katması açısından avantajlıdır. NBD aşağıdaki formül ile hesaplanır.

$$NBD = \sum \frac{C_t}{(1+r)^t} - C_0$$

Eşitlikte C_t t yılındaki net nakit akışını, r iskonto oranını, t yıl sayısını, C_0 başlangıç yatırım maliyetini ifade eder.

Ünye Yalı Mevki Su Sporları Merkezi için yapılan hesaplamalar doğrultusunda, 20 yıllık işletme dönemi ve %4 iskonto oranı dikkate alındığında kümülatif net nakit kar beklentisi \$983.547 olmuştur. Bu verilere göre, NBD değeri \$198.200 olarak hesaplanmıştır.

10.2.4.6. İç Verimlilik Oranı (İVO) ve Fayda-Maliyet Oranı (FMO)

İç Verimlilik Oranı (İVO), bir yatırımın kârlılığını değerlendiren önemli bir finansal göstergedir. İVO, yatırımın zaman içinde getirdiği nakit akışlarının bugünkü değerini sıfıra eşitleyen iskonto oranı olarak tanımlanır. Yani yatırımın getirisinin zaman içindeki dağılımını dikkate alan bir performans ölçütüdür. Fayda-Maliyet Oranı (FMO) ise yatırımın veya projenin sağladığı toplam faydaların, katlanılan toplam maliyetlere oranını gösterir ve yatırımın ekonomik açıdan mantıklı olup olmadığını değerlendirmeye yardımcı olur.

Ünye Yalı Mevki Su Sporları Merkezi'nin finansal analizinde 20 yıllık işletme dönemi ve %4 iskonto oranı dikkate alınmıştır. Projeksiyonlar, yatırımın ilk yıllarında giderlerin gelirleri aştığını ve NBD'nin negatif olduğunu göstermektedir; 5. ve 10. yıllarda NBD sırasıyla \$-293.426 ve \$-154.452'dir. Yıllar ilerledikçe NBD pozitif değer alarak 15. yılda \$8.090'a ve 20. yılda \$198.200'e ulaşmış, yatırım net kârlı hâle gelmiştir. İVO da benzer şekilde, ilk yıllarda negatifken 15. yıldan itibaren pozitif dönerek yatırımın kârlılığının arttığını göstermektedir. Gelir ve maliyet analizleri, 15. yıldan itibaren gelirlerin giderleri aşarak net kazancın pozitif hâle geldiğini ortaya koymaktadır. FMO, 20. yılda 1,97'ye yükselmiş, her \$1 maliyet için \$1,97 fayda sağlandığını göstermektedir (Tablo 10.14).

Tablo 10.14 Ünye Yalı Mevki Yıllara Göre Yatırımın Finansal Değişkenleri

Yıl	5	10	15	20
NBD	-293.426	-154.452	8.090	198.200
İVO	-0,28	-0,04	0,04	0,08
Gelirler NBD	-253.819	-68.519	148.204	401.683
Maliyetler NBD	39.607	85.932	140.113	203.483
FMO	-6,41	-0,80	1,06	1,97

10.3. Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi Mali ve Finansal Analiz

10.3.1. Yatırım Maliyeti

Ordu ili özelinde yapılan uzman görüşmeleri sonucunda toplanan veriler ile bilimsel metodoloji ile gerçekleştirilen analizler sonucunda Ordu ili Fatsa İlçesi Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi mevki su sporları için uygun bölge olarak tespit edilmiştir.

Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi Mevki Su Sporları Merkezi'nin kurulumu kapsamında, tesisin bulunduğu alanda öncelikle kapalı alanlar ve açık depolama alanı için arazi düzenlemesi ve dış mekân tasarımı yapılması gerekmektedir. Merkez bünyesinde, önerilen su sporları etkinliklerine hizmet edecek soyunma-giyinme kabinleri, duş ve WC birimleri, malzeme odaları, teçhizat depoları gibi birimler yer alacaktır. Ayrıca, sosyal etkileşim alanı olarak kullanılabilir bir kafeterya ve sosyal mekân da tasarıma dahil edilmiştir. Merkezde su sporları eğitimlerinin teorik kısımlarının gerçekleştirileceği derslik alanı, işletme işleyişinin yönetileceği idari ofis ve tesisin güvenliğini sağlayacak danışma-güvenlik birimi de öngörülmüştür. Su ile bağlantının sağlanabilmesi için tekne suya indirme ve alma rampası ile çevre düzenlemesi çalışmalarının planlanması gerekmektedir. Tesisin toplam kapalı alanı yaklaşık 550 m² olarak belirlenmiş olup, yapının göl, deniz veya kıyı alanlarının koruma statüsüne uygun biçimde, tek katlı konteyner, prefabrik, çelik yapı veya betonarme ve çevreyle uyumlu mimaride inşa edilmesi hedeflenmektedir. Açık/kapalı alanlar, altyapı ve çevre düzenlemesine ilişkin tüm yatırım kalemleri Tablo 10.15'te öngörülen maliyetleri ile birlikte özetlenmiştir. Toplam yatırım maliyetinin yaklaşık %38,4'ü Tablo 10.16'da gösterilen su sporları malzeme ve ekipmanlarına, %6,7'si açık depolama alanına, %11,3'ü soyunma odaları, duş, WC birimlerine ve %14,1'i kafeterya ile sosyal alana ayrılmaktadır. Geri kalan paylar ise teorik eğitim için derslik (%3,4), etüt, proje, fizibilite hizmetleri (%6,7), çevre düzenlemesi (%6,7), yönetim/idare ofisi (%1,7), güvenlik/danışma ofisi (%0,6), rampa yapımı (%0,6) ve bilinmeyen/öngörülemeyen giderler (%10) olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda, Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi Mevki Su Sporları Merkezi için sabit sermaye yatırımı giderleri kapsamında, ana unsuru inşaat maliyetleri ve su sporları malzeme ve ekipmanları olmak üzere toplam yatırım maliyeti ₺17.714.000 (\$421.762) olarak hesaplanmıştır.

Yatırım maliyetinin belirlenmesi sürecinde “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak 2025 Yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğ” dikkate alınmıştır.

Tablo 10.15 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi Yatırım Maliyeti Dağılımı

Tanım	Birim	Miktar	Birim fiyat (₺)	Tutar (₺)	Tutar (\$)	Pay (%)
Tablo 10.16'da yer alan malzemeler	Adet	1	6.814.000	6.814.000	162.238	38,4
Açık depolama alanı	m ²	300	4.000	1.200.000	28.571	6,7
Soyunma odaları, duş, WC	m ²	200	10.000	2.000.000	47.619	11,3
Kafeterya ve sosyal alan	m ²	250	10.000	2.500.000	59.524	14,1
Teorik eğitim için derslik	m ²	60	10.000	600.000	14.286	3,4
Etüt, proje, fizibilite hizmetleri	Adet	1	1.200.000	1.200.000	28.571	6,7
Çevre düzenlemesi	Adet	1	1.200.000	1.200.000	28.571	6,7
Yönetim/idare ofisi	m ²	30	10.000	300.000	7.143	1,7
Güvenlik/danışma ofisi	m ²	10	10.000	100.000	2.381	0,6
Tekne suya indirme/alma rampası	Adet	1	100.000	100.000	2.381	0,6
Bilinmeyen	Adet	1	1.700.000	1.700.000	40.476	10,0
Toplam				17.714.000	421.762	100

Tablo 10.16 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi Su Sporları Merkezinde Kullanılabilecek Ekipmanlar

Resim	Ekipman / teçhizat adı	Teknik özellik / açıklama	Tahmini bedel (₺)	Adet	Toplam (₺)	Toplam (\$)	Kullanım amacı
	Kano (tek ve çift kişilik)	Fiber gövde, 4,2 m uzunluk, polietilen kaplama	100.000	10	1.000.000	23.809	Eğitim ve bireysel etkinlikler için
	Kürek teknesi	Karbon fiber	250.000	4	1.000.000	23.783	Kano ve kürek sporları için
	Rafting botu	4,2 m uzunluk, plastik malzeme, şişirilebilir özellikte	80.000	5	400.000	9.152	Rafting eğitimi ve faaliyetlerinde kullanılmak amacıyla
	Kürek	150 cm uzunluk, bedeni alüminyum, tutamak ve palası plastik malzeme	4.000	20	80.000	1.902	Kano, kürek gibi aktivitelerde kullanılmak amacıyla
	Kask	Su sporları aktivitelerinde kullanılmak üzere standartlara uygun	2.000	20	40.000	952	Su sporları aktivitelerinde kullanılmak üzere
	Yelkenli tekne (optimist tipi)	Tek kişilik (çocuk) eğitim yelkenlisi	150.000	10	1.500.000	35.714	Yelken eğitimi için

	Yelkenli tekne (laser tipi)	1 veya 2 kişilik yarış tipi	400.000	3	1.200.000	28.571	Sporcu antrenmanı ve yarış
	Kurtarma botu (zodiac tipi)	4,5 m uzunluk, 60 HP dıştan takma motorlu	150.000	1	150.000	3.567	Eğitim ve emniyet/güvenlik gözetimi
	SUP	3,5 m uzunlu, şişme veya fiber tip	15.000	10	150.000	3.571	Rekreatif ve antrenman amaçlı
	Tekne taşıma römorku	5 m uzunluk	50.000	2	100.000	2.381	Tekne ve botların taşınması amacıyla
	Dalış ekipmanları seti (dalış elbisesi, maske, tüp, regülatör, palet)	Profesyonel dalış eğitimi için tam set	70.000	10	700.000	16.648	Dalış eğitimi ve etkinlikleri için
	Can yeleği	CE sertifikalı can yelekleri	1.500	30	45.000	1.071	Suda eğitim ve etkinliklerde zorunlu
	Can simidi	CE sertifikalı can simitleri	2.000	10	20.000	476	Acil durumda kullanılmak üzere
	Kompresör	İhtiyacı karşılar basınçta	150.000	1	150.000	3.571	Şişme ekipmanlarda kullanmak için

	Şamandıra ve emniyet sınır işaretleri	Yüzer tip ve yeter uzunlukta	50.000	1	50.000	1.190	Yüzme alanı güvenliği
	Güvenlik kamerası ve izleme sistemi	Yüksek çözünürlükte geniş açılı	5.000	6	30.000	714	Alanın ve tesisin güvenliğinin takibi
	Ekipman depolama raf ve dolapları	Paslanmaz çelik raf sistemi	5.000	20	100.000	2.381	Ekipmanların toplanması ve saklanması için
	İlk yardım ve acil durum seti	Standart ilkyardım çantası, sedye, oksijen tüpü	3.500	2	7.000	178	Acil durum müdahalesinde kullanım için
	Ofis donanımı (bilgisayar, yazıcı, büro malzemeleri)	Yönetim, takip ve kayıt	40.000	2	80.000	1.904	İdari faaliyetler
	Haberleşme sistemleri (VHF el telsiz)	Taşınabilir el telsizi	3.000	4	12.000	285	Rutin ve acil durumda haberleşme amaçlı

10.3.2. İşletme Maliyeti

İşletme dönemi boyunca Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi için öngörülen gider kalemleri; personel giderleri, genel idare giderleri, amortisman giderleri, bakım-onarım giderleri, sigorta ve vergi giderleri, tanıtım-pazarlama giderleri ile diğer işletme giderleri şeklinde sınıflandırılmaktadır.

Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi, öncelikli olarak bölgenin turizm potansiyelini artırmak, kıyı turizmini çeşitlendirmek ve yerli ile yabancı turist sayısında artış sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Tesis, sunduğu çeşitli su sporları etkinlikleriyle hem gölün ve çevresinin çekiciliğini artıracak hem de turizm gelirlerinde sürdürülebilir bir büyüme hedefleyecektir. Bu doğrultuda, merkezin başarısı yalnızca fiziksel altyapının kalitesiyle değil, aynı zamanda hizmet verecek personelin profesyonelliği, misafir memnuniyeti odaklı yaklaşımı ve çözüm üretme yetkinliği ile de doğrudan ilişkilidir. Turistlerin tesisten memnun ayrılması, yeniden ziyaret etme ve başkalarına tavsiye etme oranlarını artırarak merkezin marka değerine katkı sağlayacaktır. Bu nedenle, Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi bünyesinde görev alacak ekibin alanında uzman, iletişim becerileri yüksek ve hizmet kalitesi açısından örnek bir yapı oluşturması amaçlanmaktadır. Merkez bünyesinde istihdam edilmesi planlanan ekibe ilişkin görev tanımları ve tahmini yıllık maliyetler Tablo 10.17’de ayrıntılı olarak verilmiştir. Merkezde görev alması planlanan ekibin yapısı, tesisin planlanan kapasitesi, hizmet çeşitliliği ve operasyonel gereksinimleri dikkate alınarak oluşturulmuştur. Yapılan değerlendirmeye göre, Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi’nde toplam yıllık personel giderinin yaklaşık ₺4.050.000 (\$96.429) olacağı tahmin edilmektedir.

Tablo 10.17 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi İşletmeye Ait Tahmini Çalışan Sayısı ve Ortalama Maaşları

Pozisyon	Kişi	Ortalama maaş (₺)	Ortalama maaş (\$)	Yıllık tutar (₺)	Yıllık tutar (\$)
Beyaz yaka personel					
Merkez sorumlusu	1	80.000	1.905	960.000	22.857
Eğitmen	2	40.000	952	960.000	22.857
Ofis personeli	1	30.000	714	360.000	8.571
Mavi yaka personel					
Teknisyen	1	30.000	714	360.000	8.571
Güvenlik personeli	1	25.000	595	300.000	7.143
Cankurtaran	1	25.000	595	300.000	7.143
Toplam	7	230.000	5.476	3.240.000	77.142
Sigorta, tazminat, yemek, yol, mesai, eğitim, vb. (Toplam x 0,25)			Genel toplam	4.050.000	96.429

Genel idare giderleri, yakıt, elektrik, su, enerji, haberleşme ve büro sarf malzemeleri gibi kalemlerden oluşmakta olup, bunların bir kısmı sabit, bir kısmı ise faaliyet yoğunluğuna

bağlı olarak değişken niteliktedir. Bu giderlerin, merkezde istihdam edilen personelin faaliyetleriyle doğrudan ilişkili olduğu değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, yıllık genel idare giderlerinin, toplam personel maliyetlerinin yaklaşık %10'u düzeyinde olacağı varsayılmıştır. Buna göre, Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi için yıllık genel idare gideri ₺405.000 (\$9.643) olarak öngörülmektedir.

Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) tarafından ilan edilen güncel amortisman oranları raporuna göre, beton, demir ve çelikten yapılmış bir yapının faydalı ömür süresi, malzeme türünün kalitesi, bakım-onarım sıklığı ve proje özelliklerine bağlı olarak değişmekle birlikte genellikle 30 ila 50 yıl arasında kabul edilmektedir. Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi kapsamında önerilen yapıların betonarme, çelik ve kompozit elemanlardan oluşması nedeniyle, ekonomik ömrün 50 yıl olacağı varsayılmıştır. 50 yıl ekonomik ömür dikkate alındığında, normal amortisman yöntemine göre yıllık amortisman oranı şu şekilde hesaplanır:

$$\text{Amortisman oranı} = 1/\text{Varlığın ekonomik ömrü} = 1/50 = 0,02$$

Bu doğrultuda, yıllık amortisman maliyeti %2 oran ile yaklaşık ₺354.000 (\$8.435) olarak ortaya çıkması öngörülmektedir.

Merkez bünyesinde yer alan makine, teçhizat, su araçları, elektrik ve mekanik sistemler için düzenli bakım ve onarım faaliyetleri yürütülmesi gerekmektedir. Bu faaliyetler, tesisin hizmet sürekliliğini sağlamak, güvenliği artırmak ve ekipmanların ekonomik ömrünü uzatmak açısından önem taşımaktadır. Bu kapsamda, yıllık bakım-onarım gideri ₺250.000 (\$5.952) olarak öngörülmüştür. Ayrıca, tesisin sigortalanması, yangın, doğal afet ve üçüncü şahıs sorumluluk risklerine karşı korunması amacıyla genel sigorta giderleri ve yasal yükümlülükler kapsamında vergi giderleri dikkate alınmıştır. Bu kalemler için toplamda yıllık ₺250.000 (\$5.952) tutarında bir harcama öngörülmektedir.

Merkezin işletmeye açılacağı ilk yıllarda, tesisin bilinirliğini artırmak ve bölge turizmine entegre etmek amacıyla tanıtım ve pazarlama faaliyetleri büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda, ulusal ve bölgesel düzeydeki turizm acenteleri, oteller, yerel yönetimler ve spor kulüpleriyle iş birliği kurularak merkezin su sporları destinasyonu olarak tanıtılması hedeflenmektedir. İlk iki yıl boyunca, etkin tanıtım stratejileri geliştirilmesi, reklam ve tanıtım organizasyonlarının düzenlenmesi, dijital platformlarda görünürlüğün artırılması ve müşteri memnuniyetine yönelik kampanyaların yürütülmesi amacıyla yıllık ₺200.000 (\$4.762) bütçe öngörülmektedir.

Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi'nin işletme döneminde ortaya çıkabilecek beklenmeyen ve öngörülemez giderler için, "diğer giderler" başlığı altında bir bütçe ayrılması öngörülmektedir. Bu kapsam, ofis sarf malzemeleri, temizlik, güvenlik hizmetleri, iletişim giderleri, vb. gibi rutin ama değişken nitelikli kalemleri de içermektedir. Bu doğrultuda, yıllık ₺200.000 (\$4.762) tutarında bir bütçe öngörülmektedir.

Tablo 10.18'de merkezin bir yıla ait öngörülen toplam işletme maliyetleri detaylı şekilde gösterilmektedir.

Tablo 10.18 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi İşletme Maliyeti

İşletme gider kalemi	Tutar (₺)	Tutar (\$)	Gider içindeki pay (%)
Personel	4.050.000	96.429	70,1
Genel idare	405.000	9.643	7,1
Amortisman	354.000	8.435	6,2
Bakım-onarım	250.000	5.952	4,3
Sigorta ve vergi	250.000	5.952	4,3
Tanıtım ve pazarlama	200.000	4.762	3,5
Diğer	200.000	4.762	3,5
Toplam	5.709.000	135.935	100

10.3.3. İşletme Gelirleri

Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi'nde sunulan hizmetler, *su faaliyetlerine yönelik hizmetler* ve *katılımcı/misafir hizmetleri* olmak üzere iki ana başlık altında toplanmaktadır. Bu hizmet türleri, merkezin temel işletme gelirlerini oluşturmaktadır.

Bu kapsamda merkezin sağlayacağı başlıca hizmetler aşağıda sıralanmıştır:

- Su sporları eğitim hizmetleri (yelken, kano, rafting, kürek, vb.)
- Ekipman kiralama ve bakım hizmetleri
- Tekne barındırma ve rampa kullanımı hizmeti
- Kafe ve sosyal alan hizmetleri
- Etkinlik, yarışma ve organizasyon hizmetleri
- Sponsorluklar

Merkezin işletme gelirleri, eğitim hizmetleri, ekipman kiralama, kafe ve sosyal alan işletmesi, organizasyonlar, sponsorluklar vb. oluşmaktadır. Yıllık toplam gelir potansiyelinin yaklaşık ₺6.800.000 (\$161.904) olacağı tahmin edilmektedir. Tablo 10.19'da bir yıla ait öngörülen işletme gelirleri gösterilmektedir.

Tablo 10.19 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi İşletme Gelirleri

İşletme gelir kalemi		Tutar (₺)	Tutar (\$)	Gelir içindeki pay (%)
Eğitim hizmetleri	Yelken, kano, kürek, dalış gibi su sporları grup ve bireysel eğitimler	1.800.000	42.857	26,5
Ekipman kiralama hizmeti	Yelkenli, kano, kürek, dalış ekipmanı vb. kiralama ücretleri	1.800.000	42.857	26,5
Etkinlik, yarışma ve organizasyon hizmetleri	Su sporları yarışmaları, festivaller, grup aktiviteleri	900.000	21.428	13,2
Kafe ve sosyal alan hizmetleri	Yiyecek, içecek ve etkinlik alanı kullanımlarından elde edilen gelir	900.000	21.428	13,2
Sponsorluk	Yerel işletmeler ve markalardan sponsorluk desteği	700.000	16.666	10,3
Malzeme depolama, barındırma ve rampa kullanımı hizmeti	Merkezde kayıtlı kişisel teknelerin barınma ve rampa hizmeti	700.000	16.666	10,3
Toplam		6.800.000	161.904	100

Eğitim Hizmetleri

Eğitim hizmeti, su sporlarına yeni başlayan veya teknik becerilerini geliştirmek isteyen bireylere yönelik olarak düzenlenen kursları kapsamaktadır. Yelken, kürek, kano, dalış vb. gibi branşlarda temel ve ileri düzey eğitimler, alanında uzman eğitimler tarafından verilmekte, katılımcılara sertifika imkânı sunulmaktadır. Ortalama kurs ücretleri haftalık \$100-\$250 olup, yıl içerisinde ortalama 300 katılımcıdan ₺1.800.000 (\$42.857) gelir elde edilmesi öngörülmektedir.

Ekipman Kiralama Hizmetleri

Ekipman kiralama hizmeti, su sporları merkezinde faaliyet gösterecek birey veya grupların ihtiyaç duyduğu malzeme ve araçların günlük veya saatlik olarak kiralanmasını kapsamaktadır. Bu hizmet kapsamında yelkenli, kano, kürek, paddle board, dalış seti ve benzeri ekipmanların kullanımı sağlanmaktadır. Ortalama kiralama bedelleri, ekipman türüne göre saatlik \$20-\$50 aralığında değişmektedir. Günlük kiralama bedelleri ise \$100-\$250 arasında olup, yıl boyunca yaklaşık 2.000 kullanıcıdan toplam ₺1.800.000 (\$42.857) gelir elde edilmesi beklenmektedir.

Organizasyon ve Etkinlik Gelirleri

Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi, yıl içerisinde su sporları festivalleri, yarışmalar, eğitim kampları ve özel etkinlikler düzenleyerek hem yerel hem ulusal düzeyde turistik çekicilik yaratmayı hedeflemektedir. Bu organizasyonlar, kayıt ücretleri ve bilet satışlarından gelir sağlamaktadır. Yılda ortalama 4 etkinlik düzenlenmesi ve her bir etkinlikten ortalama

₺200.000-₺250.000 arası gelir elde edilmesi beklenmekte, toplam ₺900.000 (\$21.428) gelir tahmin edilmektedir.

Kafe ve Sosyal Alan Gelirleri

Merkezdeki kafe ve sosyal alan, sporcuların yanı sıra ziyaretçilerin de kullanımına açıktır. Bu alan, yiyecek-içecek servisi, dinlenme alanı ve küçük etkinliklerin gerçekleştirileceği çok amaçlı bir yapıyı içermektedir. Yıllık ortalama 10.000 ziyaretçi varsayımıyla, kişi başı harcamanın ₺150-₺200 arası olduğu kabul edilmiştir. Bu doğrultuda yıllık ₺900.000 (\$21.428) gelir elde edilmesi öngörülmektedir.

Sponsorluk ve Tanıtım Gelirleri

Su sporları merkezinin sürdürülebilirliğini desteklemek amacıyla yerel işletmeler ve markalarla sponsorluk anlaşmaları yapılabilir. Bu kapsamda, etkinlik sponsorluğu, ekipman destekleri veya isim hakları karşılığında belirli tutarlarda gelir elde edilebilir. Yıllık sponsorluk ve tanıtım gelirinin ₺700.000 (\$16.666) düzeyinde olacağı öngörülmektedir.

Malzeme Depolama, Barındırma ve Rampa Kullanım Hizmetleri

Kullanıcıların kendi ekipmanlarını güvenli biçimde muhafaza etmeleri ve gerektiğinde rampadan suya indirme/çekme işlemlerini kapsar. Aylık barınma ücreti ortalama malzemenin tipine göre değişmekle birlikte \$50-\$200, rampa kullanım ücreti ise \$15 olarak belirlenmiştir. Yıl boyunca ortalama 100-150 kullanıcının bu hizmetlerden yararlanacağı varsayımıyla ₺700.000 (\$16.666) gelir elde etme potansiyeli mevcuttur.

10.3.4. Finansal Analiz

Bu bölümde, raporun önceki kısımlarında ortaya konulan veriler doğrultusunda Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi'ne ilişkin finansal analiz gerçekleştirilmiştir. Analizde, 2026 yılı yatırım dönemi, 2027 yılından itibaren ise işletme dönemi olarak kabul edilmiştir. Analiz kapsamında, su sporları merkezinin altyapı ve üstyapı yatırımlarının kamu veya özel girişim tarafından finanse edileceği öngörülmektedir. Ayrıca, proje kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın bölgesel teşviklerinden ve yatırım desteklerinden faydalanılması hedeflenmektedir.

Finansal analizde kullanılan tüm finansal değerler ABD doları (\$) cinsinden ifade edilmiştir. Gelir ve gider tahminlerinde, son 20 yılın ortalama ABD doları enflasyon oranı olan %2,2 dikkate alınarak hesaplamalara dahil edilmiştir. Analiz, güncel piyasa koşullarına göre belirlenen birim fiyatlar üzerinden yapılmış olup, bu fiyatların her yıl ortalama enflasyon oranında artacağı varsayılmıştır. Vergisel yükümlülükler kapsamında %25 kurumlar vergisi oranı ve %4 iskonto oranı esas alınmıştır.

Bu kapsamlı finansal analiz, Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi yatırımının ekonomik fizibilitesini, geri dönüş süresini ve sürdürülebilir gelir potansiyelini değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

10.3.4.1. Yatırım Harcamaları

Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi kapsamında kamulaştırma bedeli bulunmadığından, proje alanına ilişkin arazi maliyeti sıfır olarak kabul edilmiştir. Toplam yatırım maliyeti \$421.774 (KDV hariç) olarak öngörülmektedir. Bu tutarın yaklaşık %38,5'i su sporları faaliyetlerinde kullanılacak ekipman, teçhizat ve malzemelere, %38,4'ü (açık depo, soyunma-duş alanları, kafe, derslik, idari birimler gibi) kapalı ve açık alan yapılarına ayrılmıştır. Ayrıca, etüt, proje ve fizibilite hizmetleri yatırım bütçesinin yaklaşık %6,7'sini oluştururken, çevre düzenlemesi ve peyzaj uygulamaları için ise yine yaklaşık %6,7'lik bir pay ayrılmıştır. Olası fiyat artışları ve öngörülemeyen giderler için ise %10'luk bir yedek bütçe planlanmıştır.

Yatırımın ana unsurları; su sporları ekipmanlarının depolanabileceği açık depo alanı, kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılayacağı soyunma-duş birimleri, eğitimlerin gerçekleştirileceği derslikler, yönetim birimi, güvenlik noktası, kafe ve sosyal alanlar ile deniz araçlarının emniyetli şekilde indirileceği rampa yapımıdır.

10.3.4.2. Gelir-Gider Dengesi

Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi'ne ilişkin gelir-gider dengesi, önceki bölümlerde ortaya konulan yatırım ve işletme varsayımları doğrultusunda değerlendirilmiştir. İşletme gelirleri; eğitim hizmetleri, ekipman kiralama, etkinlik ve organizasyon gelirleri, kafe ve sosyal alan kullanımı, sponsorluk ve rampa-barınma hizmetlerinden oluşmaktadır. Buna karşılık, işletme giderleri; personel, genel idare, amortisman, bakım-onarım, sigorta, pazarlama ve diğer gider kalemlerini içermektedir.

Yapılan finansal projeksiyonda, yatırımın 2026 yılında tamamlanarak 2027 yılında işletme dönemine girmesi öngörülmüştür. İşletme gelirlerinin her yıl %5 oranında artacağı, giderlerin ise yine %5 oranında yükseleceği ve yıllık enflasyonun %2,2 olacağı varsayılmıştır.

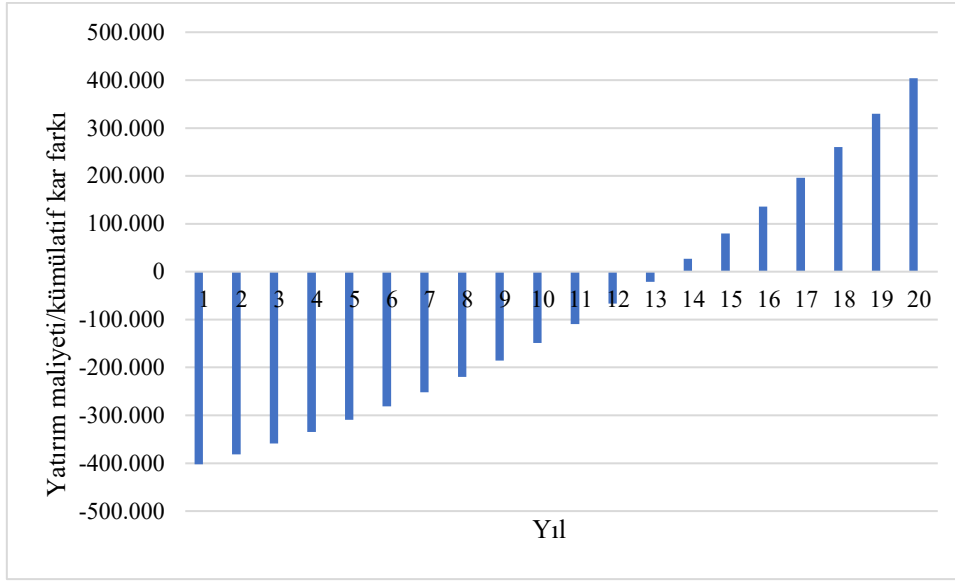
Bu varsayımlar altında, ilk yıllarda elde edilen gelirlerin işletme maliyetlerini karşıladığı, ilerleyen yıllarda ise artan gelirlerle birlikte projenin kârlılığının yükseldiği görülmektedir. Tablo 10.20'de yatırımın gelir-gider dengesi detaylandırılmıştır. Yapılan projeksiyona göre, Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi işletmesinin 20 yıllık dönem sonunda toplam yaklaşık \$826.023 net kâr elde etmesi beklenmektedir. Gelirlerin ve maliyetlerin dengeli biçimde artmasıyla, projenin finansal sürdürülebilirliği ve yatırım geri dönüş potansiyeli yüksek görünmektedir.

Tablo 10.20 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi Yatırımın Gelir-Gider Dengesi (\$)

Yıl	Toplam gelir	Toplam gider	Vergi matrahı	Kurumlar vergisi	Tahmini kâr
2027	161.905	135.935	25.969	6.492	19.477
2028	173.740	145.872	27.868	6.967	20.901
2029	186.440	156.536	29.905	7.476	22.429
2030	200.069	167.978	32.091	8.023	24.068
2031	214.694	180.258	34.437	8.609	25.827
2032	230.388	193.434	36.954	9.238	27.715
2033	247.230	207.574	39.655	9.914	29.741
2034	265.302	222.748	42.554	10.639	31.916
2035	284.696	239.031	45.665	11.416	34.249
2036	305.507	256.504	49.003	12.251	36.752
2037	327.840	275.255	52.585	13.146	39.439
2038	351.805	295.376	56.429	14.107	42.322
2039	377.522	316.968	60.554	15.138	45.415
2040	405.119	340.138	64.980	16.245	48.735
2041	434.733	365.002	69.730	17.433	52.298
2042	466.512	391.684	74.828	18.707	56.121
2043	500.614	420.316	80.298	20.074	60.223
2044	537.209	451.041	86.167	21.542	64.626
2045	576.479	484.012	92.466	23.117	69.350
2046	618.619	519.394	99.226	24.806	74.419
Toplam	6.866.421	5.765.057	1.101.364	275.341	826.023

10.3.4.3. Toplam Geri Dönüş Süresi

Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi'nin 2027 yılında faaliyete geçmesi ve işletme dönemi boyunca sürdürülebilir şekilde hizmet vermesi öngörülmektedir. Yapılan gelir-gider projeksiyonları doğrultusunda gerçekleştirilen analizde, projenin başlangıç yatırım tutarı olan \$421.774'ı yaklaşık 13. yılda (2039 yılı itibarıyla) geri kazanılacağı öngörülmektedir. Bu değerlendirme, projenin ilk yıllarda yatırımın geri dönüşünü destekleyecek düzeyde gelir elde ettiğini ve sonraki yıllarda kârlılığın istikrarlı biçimde arttığını göstermektedir. Dolayısıyla Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi, orta vadede yatırım maliyetini karşılayarak finansal sürdürülebilirliğini sağlayan bir proje niteliği taşıma potansiyeli vardır (Şekil 10.3).

Şekil 10.3 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi Toplam Geri Ödeme Periyodu (Kümülatif Nakit Akışı-Yıl)

10.3.4.4. Ortalama Yatırım Getirisi (OYG)

Ortalama yatırım getirisi (OYG), bir yatırımın belirli bir dönem boyunca elde ettiği ortalama kârın, yapılan başlangıç yatırım tutarına oranlanmasıyla hesaplanan temel bir performans göstergesidir. Bu gösterge, yatırımın kârlılığını ve yatırımcıya sağladığı getirisinin düzeyini değerlendirmek için kullanılmaktadır. OYG, aşağıdaki eşitlik yardımıyla hesaplanır:

$$OYG = \frac{\sum_{t=0}^n \text{nakit akışları} / n}{C_0}$$

Bu denklemde, t başlangıç yılını, n yatırımın toplam ekonomik ömrünü (yıl cinsinden), C_0 ise proje için yapılan başlangıç yatırım tutarını ifade etmektedir.

Yapılan finansal analiz sonucunda, Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi projesinin 20 yıllık işletme dönemi boyunca OYG %9,8 olarak hesaplanmıştır. Vergi ve enflasyon etkileri dikkate alındığında, proje finansal açıdan sürdürülebilir, orta düzeyde kârlı ve yatırım yapılabilir bir nitelik taşımaktadır.

10.3.4.5. Net Bugünkü Değer (NBD)

Net Bugünkü Değer (NBD) kriteri, bir yatırımın bugünkü değerini ölçmek için kullanılan önemli bir finansal göstergedir. Gelecekte elde edilmesi beklenen net nakit akışlarının bugüne indirgenmesi ve başlangıç yatırım maliyetinin düşülmesiyle hesaplanır. Bir projenin kabul edilebilir olması için NBD'nin sıfıra eşit veya pozitif olması gerekir. NBD analizi, projenin ekonomik ömrünün tamamını dikkate alması ve paranın zaman değerini hesaba katması açısından avantajlıdır. NBD aşağıdaki formül ile hesaplanır.

$$NBD = \sum \frac{C_t}{(1+r)^t} - C_0$$

Eşitlikte C_t t yılındaki net nakit akışını, r iskonto oranını, t yıl sayısını, C_0 başlangıç yatırım maliyetini ifade eder.

Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi için yapılan hesaplamalar doğrultusunda, 20 yıllık işletme dönemi ve %4 iskonto oranı dikkate alındığında kümülatif net nakit kar beklentisi \$826.023 olmuştur. Bu verilere göre, NBD değeri \$90.907 olarak hesaplanmıştır.

10.3.4.6. İç Verimlilik Oranı (İVO) ve Fayda-Maliyet Oranı (FMO)

İç Verimlilik Oranı (İVO), bir yatırımın kârlılığını değerlendiren önemli bir finansal göstergedir. İVO, yatırımın zaman içinde getirdiği nakit akışlarının bugünkü değerini sıfıra eşitleyen iskonto oranı olarak tanımlanır. Yani yatırımın getirisinin zaman içindeki dağılımını dikkate alan bir performans ölçütüdür. Fayda-Maliyet Oranı (FMO) ise yatırımın veya projenin sağladığı toplam faydaların, katlanılan toplam maliyetlere oranını gösterir ve yatırımın ekonomik açıdan mantıklı olup olmadığını değerlendirmeye yardımcı olur.

Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi'nin finansal analizinde 20 yıllık işletme dönemi ve %4 iskonto oranı dikkate alınmıştır. Projeksiyonlar, yatırımın ilk yıllarında giderlerin gelirleri aştığını ve NBD'nin negatif olduğunu göstermektedir; 5. ve 10. yıllarda NBD sırasıyla \$-321.981 ve \$-205.264'tür. Yıllar ilerledikçe NBD pozitif değer olarak 20. yılda \$90.907'ye ulaşmış, yatırım net kârlı hâle gelmiştir. İVO da benzer şekilde, ilk yıllarda negatifken 15. yıldan itibaren pozitif dönerak yatırımın kârlılığının arttığını göstermektedir. Gelir ve maliyet analizleri, 15. yıldan itibaren gelirlerin giderleri aşarak net kazancın pozitif hâle geldiğini ortaya koymaktadır. FMO, 20. yılda 1,53'e yükselmiş, her \$1 maliyet için \$1,53 fayda sağlandığını göstermektedir (Tablo 10.21).

Tablo 10.21 Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi yıllara göre yatırımın finansal değişkenleri

Yıl	5	10	15	20
NBD	-321.981	-205.264	-68.754	90.907
İVO	-0,31	-0,07	0,02	0,06
Gelirler NBD	-288.717	-133.095	48.918	261.801
Maliyetler NBD	33.264	72.169	117.673	170.893
FMO	-8,68	-1,84	0,42	1,53

10.4. Giresun Merkez Kumyalı Mevki Mali ve Finansal Analiz

10.4.1. Yatırım Maliyeti

Giresun ili özelinde yapılan uzman görüşmeleri sonucunda toplanan veriler ile bilimsel metodoloji ile gerçekleştirilen analizler sonucunda Giresun ili Kumyalı mevki su sporları için uygun bölge olarak tespit edilmiştir.

Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi'nin kuruluşu kapsamında, tesisin bulunduğu alanda öncelikle kapalı alanlar ve açık depolama alanı için arazi düzenlemesi ve dış mekân tasarımı yapılması gerekmektedir. Merkez bünyesinde, önerilen su sporları etkinliklerine hizmet edecek soyunma-giyinme kabinleri, duş ve WC birimleri, malzeme odaları, teçhizat depoları gibi birimler yer alacaktır. Ayrıca, sosyal etkileşim alanı olarak kullanılabilir bir kafeterya ve sosyal mekân da tasarıma dahil edilmiştir. Merkezde su sporları eğitimlerinin teorik kısımlarının gerçekleştirileceği derslik alanı, işletme işleyişinin yönetileceği idari ofis ve tesisin güvenliğini sağlayacak danışma-güvenlik birimi de öngörülmüştür. Su ile bağlantının sağlanabilmesi için tekne suya indirme ve alma rampası ile çevre düzenlemesi çalışmalarının planlanması gerekmektedir. Tesisin toplam kapalı alanı yaklaşık 550 m² olarak belirlenmiş olup, yapının göl, deniz veya kıyı alanlarının koruma statüsüne uygun biçimde, tek katlı konteyner, prefabrik, çelik yapı veya betonarme ve çevreyle uyumlu mimaride inşa edilmesi hedeflenmektedir. Açık/kapalı alanlar, altyapı ve çevre düzenlemesine ilişkin tüm yatırım kalemleri Tablo 10.22'de öngörülen maliyetleri ile birlikte özetlenmiştir. Toplam yatırım maliyetinin yaklaşık %37'si Tablo 10.23'te gösterilen su sporları malzeme ve ekipmanlarına, %6,9'u açık depolama alanına, %11,6'sı soyunma odaları, duş, WC birimlerine ve %14,4'ü kafeterya ile sosyal alana ayrılmaktadır. Geri kalan paylar ise teorik eğitim için derslik (%3,5), etüt, proje, fizibilite hizmetleri (%6,9), çevre düzenlemesi (%6,9), yönetim/idare ofisi (%1,7), güvenlik/danışma ofisi (%0,6), rampa yapımı (%0,6) ve bilinmeyen/öngörülemeyen giderler (%10) olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda, Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi için sabit sermaye yatırımı giderleri kapsamında, ana unsuru inşaat maliyetleri ve su sporları malzeme ve ekipmanları olmak üzere toplam yatırım maliyeti ₺17.314.000 (\$412.238) olarak hesaplanmıştır.

Yatırım maliyetinin belirlenmesi sürecinde “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak 2025 Yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğ” dikkate alınmıştır.

Tablo 10.22 Giresun Merkez Kumyalı Mevki Yatırım Maliyeti Dağılımı

Tanım	Birim	Miktar	Birim fiyat (₺)	Tutar (₺)	Tutar (\$)	Pay (%)
Tablo 10.23'te yer alan malzemeler	Adet	1	6.414.000	6.414.000	152.714	37,0
Açık depolama alanı	m ²	300	4.000	1.200.000	28.571	6,9
Soyunma odaları, duş, WC	m ²	200	10.000	2.000.000	47.619	11,6
Kafeterya ve sosyal alan	m ²	250	10.000	2.500.000	59.524	14,4
Teorik eğitim için derslik	m ²	60	10.000	600.000	14.286	3,5
Etüt, proje, fizibilite hizmetleri	Adet	1	1.200.000	1.200.000	28.571	6,9
Çevre düzenlemesi	Adet	1	1.200.000	1.200.000	28.571	6,9
Yönetim/idare ofisi	m ²	30	10.000	300.000	7.143	1,7
Güvenlik/danışma ofisi	m ²	10	10.000	100.000	2.381	0,6
Tekne suya indirme/alma rampası	Adet	1	100.000	100.000	2.381	0,6
Bilinmeyen	Adet	1	1.700.000	1.700.000	40.476	10,0
Toplam				17.314.000	412.238	100

Tablo 10.23 Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezinde Kullanılabilecek Ekipmanlar

Resim	Ekipman / teçhizat adı	Teknik özellik / açıklama	Tahmini bedel (₺)	Adet	Toplam (₺)	Toplam (\$)	Kullanım amacı
	Kano (tek ve çift kişilik)	Fiber gövde, 4,2 m uzunluk, polietilen kaplama	100.000	10	1.000.000	23.809	Eğitim ve bireysel etkinlikler için
	Kürek teknesi	Karbon fiber	250.000	4	1.000.000	23.783	Kano ve kürek sporları için
	Kürek	150 cm uzunluk, bedeni alüminyum, tutamak ve palası plastik malzeme	4.000	20	80.000	1.902	Kano, kürek gibi aktivitelerde kullanılmak amacıyla
	Kask	Su sporları aktivitelerinde kullanılmak üzere standartlara uygun	2.000	20	40.000	952	Su sporları aktivitelerinde kullanılmak üzere
	Yelkenli tekne (optimist tipi)	Tek kişilik (çocuk) eğitim yelkenlisi	150.000	10	1.500.000	35.714	Yelken eğitimi için
	Yelkenli tekne (laser tipi)	1 veya 2 kişilik yarış tipi	400.000	3	1.200.000	28.571	Sporcu antrenmanı ve yarış

	Kurtarma botu (zodiac tipi)	4,5 m uzunluk, 60 HP dıştan takma motorlu	150.000	1	150.000	3.567	Eğitim ve emniyet/güvenlik gözetimi
	SUP	3,5 m uzunlu, şişme veya fiber tip	15.000	10	150.000	3.571	Rekreatif ve antrenman amaçlı
	Tekne taşıma römorku	5 m uzunluk	50.000	2	100.000	2.381	Tekne ve botların taşınması amacıyla
	Dalış ekipmanları seti (dalış elbisesi, maske, tüp, regülatör, palet)	Profesyonel dalış eğitimi için tam set	70.000	10	700.000	16.648	Dalış eğitimi ve etkinlikleri için
	Can yeleği	CE sertifikalı can yelekleri	1.500	30	45.000	1.071	Suda eğitim ve etkinliklerde zorunlu
	Can simidi	CE sertifikalı can simitleri	2.000	10	20.000	476	Acil durumda kullanılmak üzere
	Kompresör	İhtiyacı karşılar basınçta	150.000	1	150.000	3.571	Şişme ekipmanlarda kullanmak için
	Şamandıra ve emniyet sınır işaretleri	Yüzer tip ve yeter uzunlukta	50.000	1	50.000	1.190	Yüzme alanı güvenliği

	Güvenlik kamerası ve izleme sistemi	Yüksek çözünürlükte geniş açılı	5.000	6	30.000	714	Alanın ve tesisin güvenliğinin takibi
	Ekipman depolama raf ve dolapları	Paslanmaz çelik raf sistemi	5.000	20	100.000	2.381	Ekipmanların toplanması ve saklanması için
	İlk yardım ve acil durum seti	Standart ilkyardım çantası, sedye, oksijen tüpü	3.500	2	7.000	178	Acil durum müdahalesinde kullanım için
	Ofis donanımı (bilgisayar, yazıcı, büro malzemeleri)	Yönetim, takip ve kayıt	40.000	2	80.000	1.904	İdari faaliyetler
	Haberleşme sistemleri (VHF el telsiz)	Taşınabilir el telsizi	3.000	4	12.000	285	Rutin ve acil durumda haberleşme amaçlı

10.4.2. İşletme Maliyeti

İşletme dönemi boyunca Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi için öngörülen gider kalemleri; personel giderleri, genel idare giderleri, amortisman giderleri, bakım-onarım giderleri, sigorta ve vergi giderleri, tanıtım-pazarlama giderleri ile diğer işletme giderleri şeklinde sınıflandırılmaktadır.

Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi, öncelikli olarak bölgenin turizm potansiyelini artırmak, kıyı turizmini çeşitlendirmek ve yerli ile yabancı turist sayısında artış sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Tesis, sunduğu çeşitli su sporları etkinlikleriyle hem gölün ve çevresinin çekiciliğini artıracak hem de turizm gelirlerinde sürdürülebilir bir büyüme hedefleyecektir. Bu doğrultuda, merkezin başarısı yalnızca fiziksel altyapının kalitesiyle değil, aynı zamanda hizmet verecek personelin profesyonelliği, misafir memnuniyeti odaklı yaklaşımı ve çözüm üretme yetkinliği ile de doğrudan ilişkilidir. Turistlerin tesisten memnun ayrılması, yeniden ziyaret etme ve başkalarına tavsiye etme oranlarını artırarak merkezin marka değerine katkı sağlayacaktır. Bu nedenle, Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi bünyesinde görev alacak ekibin alanında uzman, iletişim becerileri yüksek ve hizmet kalitesi açısından örnek bir yapı oluşturması amaçlanmaktadır. Merkez bünyesinde istihdam edilmesi planlanan ekibe ilişkin görev tanımları ve tahmini yıllık maliyetler Tablo 10.24'te ayrıntılı olarak verilmiştir. Merkezde görev alması planlanan ekibin yapısı, tesisin planlanan kapasitesi, hizmet çeşitliliği ve operasyonel gereksinimleri dikkate alınarak oluşturulmuştur. Yapılan değerlendirmeye göre, Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi'nde toplam yıllık personel giderinin yaklaşık ₺4.050.000 (\$96.429) olacağı tahmin edilmektedir.

Tablo 10.24 Giresun Merkez Kumyalı Mevki İşletmeye Ait Tahmini Çalışan Sayısı ve Ortalama Maaşları

Pozisyon	Kişi	Ortalama maaş (₺)	Ortalama maaş (\$)	Yıllık tutar (₺)	Yıllık tutar (\$)
Beyaz yaka personel					
Merkez sorumlusu	1	80.000	1.905	960.000	22.857
Eğitmen	2	40.000	952	960.000	22.857
Ofis personeli	1	30.000	714	360.000	8.571
Mavi yaka personel					
Teknisyen	1	30.000	714	360.000	8.571
Güvenlik personeli	1	25.000	595	300.000	7.143
Cankurtaran	1	25.000	595	300.000	7.143
Toplam	7	230.000	5.476	3.240.000	77.142
Sigorta, tazminat, yemek, yol, mesai, eğitim, vb. (Toplam x 0,25)			Genel toplam	4.050.000	96.429

Genel idare giderleri, yakıt, elektrik, su, enerji, haberleşme ve büro sarf malzemeleri gibi kalemlerden oluşmakta olup, bunların bir kısmı sabit, bir kısmı ise faaliyet yoğunluğuna

bağlı olarak değişken niteliktedir. Bu giderlerin, merkezde istihdam edilen personelin faaliyetleriyle doğrudan ilişkili olduğu değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, yıllık genel idare giderlerinin, toplam personel maliyetlerinin yaklaşık %10'u düzeyinde olacağı varsayılmıştır. Buna göre, Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi için yıllık genel idare gideri 405.000 (\$9.643) olarak öngörülmektedir.

Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) tarafından ilan edilen güncel amortisman oranları raporuna göre, beton, demir ve çelikten yapılmış bir yapının faydalı ömür süresi, malzeme türünün kalitesi, bakım-onarım sıklığı ve proje özelliklerine bağlı olarak değişmekle birlikte genellikle 30 ila 50 yıl arasında kabul edilmektedir. Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi kapsamında önerilen yapıların betonarme, çelik ve kompozit elemanlardan oluşması nedeniyle, ekonomik ömrün 50 yıl olacağı varsayılmıştır. 50 yıl ekonomik ömür dikkate alındığında, normal amortisman yöntemine göre yıllık amortisman oranı şu şekilde hesaplanır:

$$\text{Amortisman oranı} = 1/\text{Varlığın ekonomik ömrü} = 1/50 = 0,02$$

Bu doğrultuda, yıllık amortisman maliyeti %2 oran ile yaklaşık 346.000 (\$8.245) olarak ortaya çıkması öngörülmektedir.

Merkez bünyesinde yer alan makine, teçhizat, su araçları, elektrik ve mekanik sistemler için düzenli bakım ve onarım faaliyetleri yürütülmesi gerekmektedir. Bu faaliyetler, tesisin hizmet sürekliliğini sağlamak, güvenliği artırmak ve ekipmanların ekonomik ömrünü uzatmak açısından önem taşımaktadır. Bu kapsamda, yıllık bakım-onarım gideri 300.000 (\$7.143) olarak öngörülmüştür. Ayrıca, tesisin sigortalanması, yangın, doğal afet ve üçüncü şahıs sorumluluk risklerine karşı korunması amacıyla genel sigorta giderleri ve yasal yükümlülükler kapsamında vergi giderleri dikkate alınmıştır. Bu kalemler için toplamda yıllık 300.000 (\$7.143) tutarında bir harcama öngörülmektedir.

Merkezin işletmeye açılacağı ilk yıllarda, tesisin bilinirliğini artırmak ve bölge turizmine entegre etmek amacıyla tanıtım ve pazarlama faaliyetleri büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda, ulusal ve bölgesel düzeydeki turizm acenteleri, oteller, yerel yönetimler ve spor kulüpleriyle iş birliği kurularak merkezin su sporları destinasyonu olarak tanıtılması hedeflenmektedir. İlk iki yıl boyunca, etkin tanıtım stratejileri geliştirilmesi, reklam ve tanıtım organizasyonlarının düzenlenmesi, dijital platformlarda görünürlüğün artırılması ve müşteri memnuniyetine yönelik kampanyaların yürütülmesi amacıyla yıllık 240.000 (\$5.714) bütçe öngörülmektedir.

Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi'nin işletme döneminde ortaya çıkabilecek beklenmeyen ve öngörülemeyen giderler için, "diğer giderler" başlığı altında bir bütçe ayrılması öngörülmektedir. Bu kapsam, ofis sarf malzemeleri, temizlik, güvenlik hizmetleri, iletişim giderleri, vb. gibi rutin ama değişken nitelikli kalemleri de içermektedir. Bu doğrultuda, yıllık ₺240.000 (\$5.714) tutarında bir bütçe öngörülmektedir.

Tablo 10.25'te merkezin bir yıla ait öngörülen toplam işletme maliyetleri detaylı şekilde gösterilmektedir.

Tablo 10.25 Giresun Merkez Kumyalı Mevki İşletme Maliyeti

İşletme gider kalemi	Tutar (₺)	Tutar (\$)	Gider içindeki pay (%)
Personel	4.050.000	96.429	68,8
Genel idare	405.000	9.643	6,8
Amortisman	346.000	8.245	5,8
Bakım-onarım	300.000	7.143	5,1
Sigorta ve vergi	300.000	7.143	5,1
Tanıtım ve pazarlama	240.000	5.714	4,1
Diğer	240.000	5.714	4,1
Toplam	5.881.000	140.031	100

10.4.3. İşletme Gelirleri

Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi'nde sunulan hizmetler, *su faaliyetlerine yönelik hizmetler ve katılımcı/misafir hizmetleri* olmak üzere iki ana başlık altında toplanmaktadır. Bu hizmet türleri, merkezin temel işletme gelirlerini oluşturmaktadır.

Bu kapsamda merkezin sağlayacağı başlıca hizmetler aşağıda sıralanmıştır:

- Su sporları eğitim hizmetleri (yelken, kano, kürek, dalış vb.)
- Ekipman kiralama ve bakım hizmetleri
- Tekne barındırma ve rampa kullanımı hizmeti
- Kafe ve sosyal alan hizmetleri
- Etkinlik, yarışma ve organizasyon hizmetleri
- Sponsorluklar

Merkezin işletme gelirleri, eğitim hizmetleri, ekipman kiralama, kafe ve sosyal alan işletmesi, organizasyonlar, sponsorluklar vb. oluşmaktadır. Yıllık toplam gelir potansiyelinin yaklaşık ₺7.500.000 (\$178.571) olacağı tahmin edilmektedir. Tablo 10.26'da bir yıla ait öngörülen işletme gelirleri gösterilmektedir.

Tablo 10.26 Giresun Merkez Kumyalı Mevki İşletme Gelirleri

İşletme gelir kalemi		Tutar (₺)	Tutar (\$)	Gelir içindeki pay (%)
Eğitim hizmetleri	Yelken, kano, kürek, dalış gibi su sporları grup ve bireysel eğitimler	2.000.000	47.619	26,7
Ekipman kiralama hizmeti	Yelkenli, kano, kürek, dalış ekipmanı vb. kiralama ücretleri	2.000.000	47.619	26,7
Etkinlik, yarışma ve organizasyon hizmetleri	Su sporları yarışmaları, festivaller, grup aktiviteleri	1.000.000	23.809	13,3
Kafe ve sosyal alan hizmetleri	Yiyecek, içecek ve etkinlik alanı kullanımlarından elde edilen gelir	1.000.000	23.809	13,3
Sponsorluk	Yerel işletmeler ve markalardan sponsorluk desteği	750.000	17.857	10,0
Malzeme depolama, barındırma ve rampa kullanımı hizmeti	Merkezde kayıtlı kişisel teknelerin barınma ve rampa hizmeti	750.000	17.857	10,0
Toplam		7.500.000	178.571	100

Eğitim Hizmetleri

Eğitim hizmeti, su sporlarına yeni başlayan veya teknik becerilerini geliştirmek isteyen bireylere yönelik olarak düzenlenen kursları kapsamaktadır. Yelken, kürek, kano, dalış vb. gibi branşlarda temel ve ileri düzey eğitimler, alanında uzman eğitimler tarafından verilmekte, katılımcılara sertifika imkânı sunulmaktadır. Ortalama kurs ücretleri haftalık \$100-\$250 olup, yıl içerisinde ortalama 300 katılımcıdan ₺2.000.000 (\$47.619) gelir elde edilmesi öngörülmektedir.

Ekipman Kiralama Hizmetleri

Ekipman kiralama hizmeti, su sporları merkezinde faaliyet gösterecek birey veya grupların ihtiyaç duyduğu malzeme ve araçların günlük veya saatlik olarak kiralınmasını kapsamaktadır. Bu hizmet kapsamında yelkenli, kano, kürek, paddle board, dalış seti ve benzeri ekipmanların kullanımı sağlanmaktadır. Ortalama kiralama bedelleri, ekipman türüne göre saatlik \$20-\$50 aralığında değişmektedir. Günlük kiralama bedelleri ise \$100-\$250 arasında olup, yıl boyunca yaklaşık 2.000 kullanıcıdan toplam ₺2.000.000 (\$47.619) gelir elde edilmesi beklenmektedir.

Organizasyon ve Etkinlik Gelirleri

Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi, yıl içerisinde su sporları festivalleri, yarışmalar, eğitim kampları ve özel etkinlikler düzenleyerek hem yerel hem ulusal düzeyde turistik çekicilik yaratmayı hedeflemektedir. Bu organizasyonlar, kayıt ücretleri ve bilet satışlarından gelir sağlamaktadır. Yılda ortalama 4 etkinlik düzenlenmesi ve her bir etkinlikten ortalama ₺250.000 gelir elde edilmesi beklenmekte, toplam ₺1.000.000 (\$23.809) gelir tahmin edilmektedir.

Kafe ve Sosyal Alan Gelirleri

Merkezdeki kafe ve sosyal alan, sporcuların yanı sıra ziyaretçilerin de kullanımına açıktır. Bu alan, yiyecek-içecek servisi, dinlenme alanı ve küçük etkinliklerin gerçekleştirileceği çok amaçlı bir yapıyı içermektedir. Yıllık ortalama 10.000 ziyaretçi varsayımıyla, kişi başı harcamanın ₺200 olduğu kabul edilmiştir. Bu doğrultuda yıllık ₺1.000.000 (\$23.809) gelir elde edilmesi öngörülmektedir.

Sponsorluk ve Tanıtım Gelirleri

Su sporları merkezinin sürdürülebilirliğini desteklemek amacıyla yerel işletmeler ve markalarla sponsorluk anlaşmaları yapılabilir. Bu kapsamda, etkinlik sponsorluğu, ekipman destekleri veya isim hakları karşılığında belirli tutarlarda gelir elde edilebilir. Yıllık sponsorluk ve tanıtım gelirinin ₺750.000 (\$17.857) düzeyinde olacağı öngörülmektedir.

Malzeme Depolama, Barındırma ve Rampa Kullanım Hizmetleri

Kullanıcıların kendi ekipmanlarını güvenli biçimde muhafaza etmeleri ve gerektiğinde rampadan suya indirme/çekme işlemlerini kapsar. Aylık barınma ücreti ortalama malzemenin tipine göre değişmekle birlikte \$50-\$200, rampa kullanım ücreti ise \$15 olarak belirlenmiştir. Yıl boyunca ortalama 150 kullanıcının bu hizmetlerden yararlanacağı varsayımıyla ₺750.000 (\$17.857) gelir elde etme potansiyeli mevcuttur.

10.4.4. Finansal Analiz

Bu bölümde, raporun önceki kısımlarında ortaya konulan veriler doğrultusunda Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi'ne ilişkin finansal analiz gerçekleştirilmiştir. Analizde, 2026 yılı yatırım dönemi, 2027 yılından itibaren ise işletme dönemi olarak kabul edilmiştir. Analiz kapsamında, su sporları merkezinin altyapı ve üstyapı yatırımlarının kamu veya özel girişim tarafından finanse edileceği öngörülmektedir. Ayrıca, proje kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın bölgesel teşviklerinden ve yatırım desteklerinden faydalanılması hedeflenmektedir.

Finansal analizde kullanılan tüm finansal değerler ABD doları (\$) cinsinden ifade edilmiştir. Gelir ve gider tahminlerinde, son 20 yılın ortalama ABD doları enflasyon oranı olan %2,2 dikkate alınarak hesaplamalara dahil edilmiştir. Analiz, güncel piyasa koşullarına göre belirlenen birim fiyatlar üzerinden yapılmış olup, bu fiyatların her yıl ortalama enflasyon oranında artacağı varsayılmıştır. Vergisel yükümlülükler kapsamında %25 kurumlar vergisi oranı ve %4 iskonto oranı esas alınmıştır.

Bu kapsamlı finansal analiz, Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi yatırımının ekonomik fizibilitesini, geri dönüş süresini ve sürdürülebilir gelir potansiyelini değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

10.4.4.1. Yatırım Harcamaları

Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi kapsamında kamulaştırma bedeli bulunmadığından, proje alanına ilişkin arazi maliyeti sıfır olarak kabul edilmiştir. Toplam yatırım maliyeti \$412.250 (KDV hariç) olarak öngörülmektedir. Bu tutarın yaklaşık %37,0'ı su sporları faaliyetlerinde kullanılacak ekipman, teçhizat ve malzemelere, %39,2'si (açık depo, soyunma-duş alanları, kafe, derslik, idari birimler gibi) kapalı ve açık alan yapılarına ayrılmıştır. Ayrıca, etüt, proje ve fizibilite hizmetleri yatırım bütçesinin yaklaşık %6,9'unu oluştururken, çevre düzenlemesi ve peyzaj uygulamaları için ise yine yaklaşık %6,9'luk bir pay ayrılmıştır. Olası fiyat artışları ve öngörülemeyen giderler için ise %10'luk bir yedek bütçe planlanmıştır.

Yatırımın ana unsurları; su sporları ekipmanlarının depolanabileceği açık depo alanı, kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılayacağı soyunma-duş birimleri, eğitimlerin gerçekleştirileceği derslikler, yönetim birimi, güvenlik noktası, kafe ve sosyal alanlar ile deniz araçlarının emniyetli şekilde indirileceği rampa yapımıdır.

10.4.4.2. Gelir-Gider Dengesi

Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi'ne ilişkin gelir-gider dengesi, önceki bölümlerde ortaya konulan yatırım ve işletme varsayımları doğrultusunda değerlendirilmiştir. İşletme gelirleri; eğitim hizmetleri, ekipman kiralama, etkinlik ve organizasyon gelirleri, kafe ve sosyal alan kullanımı, sponsorluk ve rampa-barınma hizmetlerinden oluşmaktadır. Buna karşılık, işletme giderleri; personel, genel idare, amortisman, bakım-onarım, sigorta, pazarlama ve diğer gider kalemlerini içermektedir.

Yapılan finansal projeksiyonda, yatırımın 2026 yılında tamamlanarak 2027 yılında işletme dönemine girmesi öngörülmüştür. İşletme gelirlerinin her yıl %5 oranında artacağı, giderlerin ise yine %5 oranında yükseleceği ve yıllık enflasyonun %2,2 olacağı varsayılmıştır.

Bu varsayımlar altında, ilk yıllarda elde edilen gelirlerin işletme maliyetlerini karşıladığı, ilerleyen yıllarda ise artan gelirlerle birlikte projenin kârlılığının yükseldiği görülmektedir. Tablo 10.27'de yatırımın gelir-gider dengesi detaylandırılmıştır. Yapılan projeksiyona göre, Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi işletmesinin 20 yıllık dönem sonunda toplam yaklaşık \$1.225.891 net kâr elde etmesi beklenmektedir. Gelirlerin ve

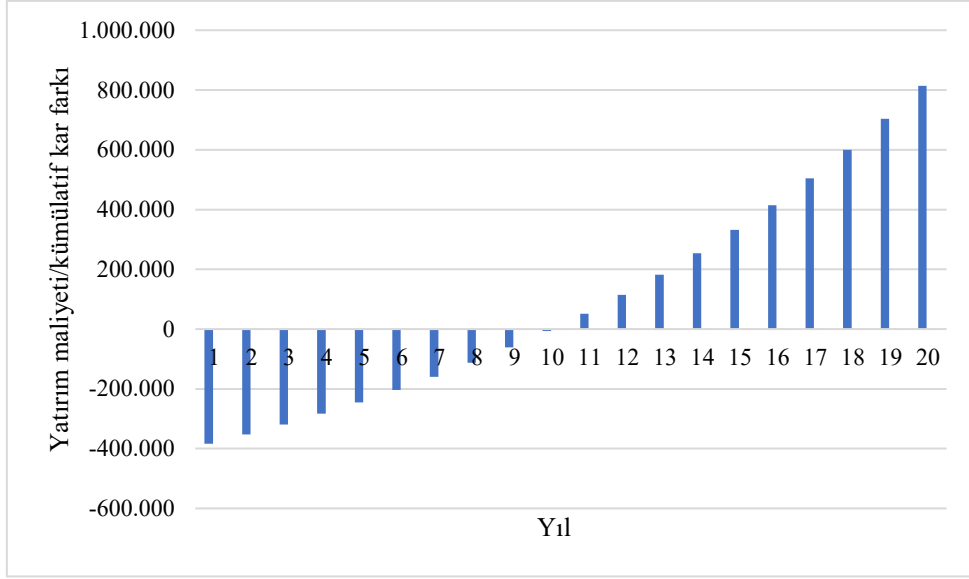
maliyetlerin dengeli biçimde artmasıyla, projenin finansal sürdürülebilirliği ve yatırım geri dönüş potansiyeli yüksek görünmektedir.

Tablo 10.27 Giresun Merkez Kumyalı Mevki Yatırımın Gelir-Gider Dengesi (\$)

Yıl	Toplam gelir	Toplam gider	Vergi matrahı	Kurumlar vergisi	Tahmini kâr
2027	178.571	140.031	38.541	9.635	28.906
2028	191.625	150.267	41.358	10.340	31.019
2029	205.633	161.251	44.381	11.095	33.286
2030	220.665	173.039	47.626	11.906	35.719
2031	236.795	185.688	51.107	12.777	38.330
2032	254.105	199.262	54.843	13.711	41.132
2033	272.680	213.828	58.852	14.713	44.139
2034	292.613	229.459	63.154	15.789	47.366
2035	314.003	246.232	67.771	16.943	50.828
2036	336.956	264.232	72.725	18.181	54.543
2037	361.588	283.547	78.041	19.510	58.531
2038	388.020	304.274	83.746	20.936	62.809
2039	416.384	326.517	89.867	22.467	67.401
2040	446.822	350.385	96.437	24.109	72.328
2041	479.485	375.998	103.486	25.872	77.615
2042	514.535	403.484	111.051	27.763	83.288
2043	552.147	432.979	119.169	29.792	89.377
2044	592.509	464.629	127.880	31.970	95.910
2045	635.822	498.594	137.228	34.307	102.921
2046	682.300	535.041	147.260	36.815	110.445
Toplam	7.573.259	5.938.737	1.634.521	408.630	1.225.891

10.4.4.3. Toplam Geri Dönüş Süresi

Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi'nin 2027 yılında faaliyete geçmesi ve işletme dönemi boyunca sürdürülebilir şekilde hizmet vermesi öngörülmektedir. Yapılan gelir-gider projeksiyonları doğrultusunda gerçekleştirilen analizde, projenin başlangıç yatırım tutarı olan \$412.250'si yaklaşık 10. yılda (2036 yılı itibarıyla) geri kazanılacağı belirlenmiştir. Bu değerlendirme, projenin ilk yıllarda yatırımın geri dönüşünü destekleyecek düzeyde gelir elde ettiğini ve sonraki yıllarda kârlılığın istikrarlı biçimde arttığını göstermektedir. Dolayısıyla Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi, orta vadede yatırım maliyetini karşılayarak finansal sürdürülebilirliğini sağlayan bir proje niteliği taşıma potansiyeli vardır (Şekil 10.4).

Şekil 10.4 Giresun Merkez Kumyalı Mevki Toplam Geri Ödeme Periyodu (Kümülatif Nakit Akışı-Yıl)

10.4.4.4. Ortalama Yatırım Getirisi (OYG)

Ortalama yatırım getirisi (OYG), bir yatırımın belirli bir dönem boyunca elde ettiği ortalama kârın, yapılan başlangıç yatırım tutarına oranlanmasıyla hesaplanan temel bir performans göstergesidir. Bu gösterge, yatırımın kârlılığını ve yatırımcıya sağladığı getirin düzeyini değerlendirmek için kullanılmaktadır. OYG, aşağıdaki eşitlik yardımıyla hesaplanır:

$$OYG = \frac{\sum_{t=0}^n \text{nakit akışları} / n}{C_0}$$

Bu denklemden, t başlangıç yılını, n yatırımın toplam ekonomik ömrünü (yıl cinsinden), C_0 ise proje için yapılan başlangıç yatırım tutarını ifade etmektedir.

Yapılan finansal analiz sonucunda, Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi projesinin 20 yıllık işletme dönemi boyunca OYG %14,8 olarak hesaplanmıştır. Vergi ve enflasyon etkileri dikkate alındığında, proje finansal açıdan sürdürülebilir, orta düzeyde kârlı ve yatırım yapılabilir bir nitelik taşımaktadır.

10.4.4.5. Net Bugünkü Değer (NBD)

Net Bugünkü Değer (NBD) kriteri, bir yatırımın bugünkü değerini ölçmek için kullanılan önemli bir finansal göstergedir. Gelecekte elde edilmesi beklenen net nakit akışlarının bugüne indirgenmesi ve başlangıç yatırım maliyetinin düşülmesiyle hesaplanır. Bir projenin kabul edilebilir olması için NBD'nin sıfıra eşit veya pozitif olması gerekir. NBD analizi, projenin ekonomik ömrünün tamamını dikkate alması ve paranın zaman değerini hesaba katması açısından avantajlıdır. NBD aşağıdaki formül ile hesaplanır.

$$NBD = \sum \frac{C_t}{(1+r)^t} - C_0$$

Eşitlikte C_t t yılındaki net nakit akışını, r iskonto oranını, t yıl sayısını, C_0 başlangıç yatırım maliyetini ifade eder.

Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi için yapılan hesaplamalar doğrultusunda, 20 yıllık işletme dönemi ve %4 iskonto oranı dikkate alındığında kümülatif net nakit kar beklentisi \$1.225.890 olmuştur. Bu verilere göre, NBD değeri \$348.614 olarak hesaplanmıştır.

10.4.4.6. İç Verimlilik Oranı (İVO) ve Fayda-Maliyet Oranı (FMO)

İç Verimlilik Oranı (İVO), bir yatırımın kârlılığını değerlendiren önemli bir finansal göstergedir. İVO, yatırımın zaman içinde getirdiği nakit akışlarının bugünkü değerini sıfıra eşitleyen iskonto oranı olarak tanımlanır. Yani yatırımın getirisinin zaman içindeki dağılımını dikkate alan bir performans ölçütüdür. Fayda-Maliyet Oranı (FMO) ise yatırımın veya projenin sağladığı toplam faydaların, katlanılan toplam maliyetlere oranını gösterir ve yatırımın ekonomik açıdan mantıklı olup olmadığını değerlendirmeye yardımcı olur.

Giresun Merkez Kumyalı Mevki Su Sporları Merkezi'nin finansal analizinde 20 yıllık işletme dönemi ve %4 iskonto oranı dikkate alınmıştır. Projeksiyonlar, yatırımın ilk yıllarında giderlerin gelirleri aştığını ve NBD'nin negatif olduğunu göstermektedir; 5. ve 10. yıllarda NBD sırasıyla \$-264.149 ve \$-90.930'dur. Yıllar ilerledikçe NBD pozitif değer olarak 15. yılda \$111.662'ye ve 20. yılda \$348.614'e ulaşmış, yatırım net kârlı hâle gelmiştir. İVO da benzer şekilde, ilk yıllarda negatifken 10. yıldan itibaren pozitive dönerek yatırımın kârlılığının arttığını göstermektedir. Gelir ve maliyet analizleri, 10. yıldan itibaren gelirlerin giderleri aşarak net kazancın pozitif hâle geldiğini ortaya koymaktadır. FMO, 20. yılda 2,37'ye yükselmiş, her \$1 maliyet için \$2,37 fayda sağlandığını göstermektedir (Tablo 10.28).

Tablo 10.28 Giresun Merkez Kumyalı Mevki Yıllara Göre Yatırımın Finansal Değişkenleri

Yıl	5	10	15	20
NBD	-264.149	-90.931	111.662	348.614
İVO	-0,23	0,00	0,07	0,0
Gelirler NBD	-214.782	16.174	286.299	602.235
Maliyetler NBD	49.366	107.106	174.637	253.621
FMO	-4,35	0,15	1,64	2,37

10.5. Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Mali ve Finansal Analiz

10.5.1. Yatırım Maliyeti

Giresun ili özelinde yapılan uzman görüşmeleri sonucunda toplanan veriler ile bilimsel metodoloji ile gerçekleştirilen analizler sonucunda Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı su sporları için uygun bölge olarak tespit edilmiştir.

Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı su sporları merkezinin kurulumu kapsamında, tesisin bulunduğu alanda öncelikle kapalı alanlar ve açık depolama alanı için arazi düzenlemesi ve dış mekân tasarımı yapılması gerekmektedir. Merkez bünyesinde, önerilen su sporları etkinliklerine hizmet edecek soyunma-giyinme kabinleri, duş ve WC birimleri, malzeme odaları, teçhizat depoları gibi birimler yer alacaktır. Ayrıca, sosyal etkileşim alanı olarak kullanılabilir bir kafeterya ve sosyal mekân da tasarıma dahil edilmiştir. Merkezde su sporları eğitimlerinin teorik kısımlarının gerçekleştirileceği derslik alanı, işletme işleyişinin yönetileceği idari ofis ve tesisin güvenliğini sağlayacak danışma-güvenlik birimi de öngörülmüştür. Su ile bağlantının sağlanabilmesi için tekne suya indirme ve alma rampası ile çevre düzenlemesi çalışmalarının planlanması gerekmektedir. Tesisin toplam kapalı alanı yaklaşık 550 m² olarak belirlenmiş olup, yapının göl, deniz veya kıyı alanlarının koruma statüsüne uygun biçimde, tek katlı konteyner, prefabrik, çelik yapı veya betonarme ve çevreyle uyumlu mimaride inşa edilmesi hedeflenmektedir. Açık/kapalı alanlar, altyapı ve çevre düzenlemesine ilişkin tüm yatırım kalemleri Tablo 10.29’da öngörülen maliyetleri ile birlikte özetlenmiştir. Toplam yatırım maliyetinin yaklaşık %38,4’ü Tablo 10.30’da gösterilen su sporları malzeme ve ekipmanlarına, %6,7’si açık depolama alanına, %11,3’ü soyunma odaları, duş, WC birimlerine ve %14,1’i kafeterya ile sosyal alana ayrılmaktadır. Geri kalan paylar ise teorik eğitim için derslik (%3,4), etüt, proje, fizibilite hizmetleri (%6,7), çevre düzenlemesi (%6,7), yönetim/idare ofisi (%1,7), güvenlik/danışma ofisi (%0,6), rampa yapımı (%0,6) ve bilinmeyen/öngörülemeyen giderler (%10) olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda, Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi için sabit sermaye yatırımı giderleri kapsamında, ana unsuru inşaat maliyetleri ve su sporları malzeme ve ekipmanları olmak üzere toplam yatırım maliyeti ₺17.714.000 (\$421.762) olarak hesaplanmıştır.

Yatırım maliyetinin belirlenmesi sürecinde “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak 2025 Yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğ” dikkate alınmıştır.

Tablo 10.29 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Yatırım Maliyeti Dağılımı

Tanım	Birim	Miktar	Birim fiyat (₺)	Tutar (₺)	Tutar (\$)	Pay (%)
Tablo 10.30'da yer alan malzemeler	Adet	1	6.814.000	6.814.000	162.238	38,4
Açık depolama alanı	m ²	300	4.000	1.200.000	28.571	6,7
Soyunma odaları, duş, WC	m ²	200	10.000	2.000.000	47.619	11,3
Kafeterya ve sosyal alan	m ²	250	10.000	2.500.000	59.524	14,1
Teorik eğitim için derslik	m ²	60	10.000	600.000	14.286	3,4
Etüt, proje, fizibilite hizmetleri	Adet	1	1.200.000	1.200.000	28.571	6,7
Çevre düzenlemesi	Adet	1	1.200.000	1.200.000	28.571	6,7
Yönetim/idare ofisi	m ²	30	10.000	300.000	7.143	1,7
Güvenlik/danışma ofisi	m ²	10	10.000	100.000	2.381	0,6
Tekne suya indirme/alma rampası	Adet	1	100.000	100.000	2.381	0,6
Bilinmeyen	Adet	1	1.700.000	1.700.000	40.476	10,0
Toplam				17.714.000	421.762	100

Tablo 10.30 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezinde Kullanılabilecek Ekipmanlar

Resim	Ekipman / teçhizat adı	Teknik özellik / açıklama	Tahmini bedel (₺)	Adet	Toplam (₺)	Toplam (\$)	Kullanım amacı
	Kano (tek ve çift kişilik)	Fiber gövde, 4,2 m uzunluk, polietilen kaplama	100.000	10	1.000.000	23.809	Eğitim ve bireysel etkinlikler için
	Kürek teknesi	Karbon fiber	250.000	4	1.000.000	23.783	Kano ve kürek sporları için
	Rafting botu	4,2 m uzunluk, plastik malzeme, şişirilebilir özellikte	80.000	5	400.000	9.152	Rafting eğitimi ve faaliyetlerinde kullanılmak amacıyla
	Kürek	150 cm uzunluk, bedeni alüminyum, tutamak ve palası plastik malzeme	4.000	20	80.000	1.902	Kano, kürek gibi aktivitelerde kullanılmak amacıyla
	Kask	Su sporları aktivitelerinde kullanılmak üzere standartlara uygun	2.000	20	40.000	952	Su sporları aktivitelerinde kullanılmak üzere
	Yelkenli tekne (optimist tipi)	Tek kişilik (çocuk) eğitim yelkenlisi	150.000	10	1.500.000	35.714	Yelken eğitimi için

	Yelkenli tekne (laser tipi)	1 veya 2 kişilik yarış tipi	400.000	3	1.200.000	28.571	Sporcu antrenmanı ve yarış
	Kurtarma botu (zodiac tipi)	4,5 m uzunluk, 60 HP dıştan takma motorlu	150.000	1	150.000	3.567	Eğitim ve emniyet/güvenlik gözetimi
	SUP	3,5 m uzunlu, şişme veya fiber tip	15.000	10	150.000	3.571	Rekreatif ve antrenman amaçlı
	Tekne taşıma römorku	5 m uzunluk	50.000	2	100.000	2.381	Tekne ve botların taşınması amacıyla
	Dalış ekipmanları seti (dalış elbisesi, maske, tüp, regülatör, palet)	Profesyonel dalış eğitimi için tam set	70.000	10	700.000	16.648	Dalış eğitimi ve etkinlikleri için
	Can yeleği	CE sertifikalı can yelekleri	1.500	30	45.000	1.071	Suda eğitim ve etkinliklerde zorunlu
	Can simidi	CE sertifikalı can simitleri	2.000	10	20.000	476	Acil durumda kullanılmak üzere
	Kompresör	İhtiyacı karşılar basınçta	150.000	1	150.000	3.571	Şişme ekipmanlarda kullanmak için

	Şamandıra ve emniyet sınır işaretleri	Yüzer tip ve yeter uzunlukta	50.000	1	50.000	1.190	Yüzme alanı güvenliği
	Güvenlik kamerası ve izleme sistemi	Yüksek çözünürlükte geniş açılı	5.000	6	30.000	714	Alanın ve tesisin güvenliğinin takibi
	Ekipman depolama raf ve dolapları	Paslanmaz çelik raf sistemi	5.000	20	100.000	2.381	Ekipmanların toplanması ve saklanması için
	İlk yardım ve acil durum seti	Standart ilkyardım çantası, sedye, oksijen tüpü	3.500	2	7.000	178	Acil durum müdahalesinde kullanım için
	Ofis donanımı (bilgisayar, yazıcı, büro malzemeleri)	Yönetim, takip ve kayıt	40.000	2	80.000	1.904	İdari faaliyetler
	Haberleşme sistemleri (VHF el telsiz)	Taşınabilir el telsizi	3.000	4	12.000	285	Rutin ve acil durumda haberleşme amaçlı

10.5.2. İşletme Maliyeti

İşletme dönemi boyunca Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi için öngörülen gider kalemleri; personel giderleri, genel idare giderleri, amortisman giderleri, bakım-onarım giderleri, sigorta ve vergi giderleri, tanıtım-pazarlama giderleri ile diğer işletme giderleri şeklinde sınıflandırılmaktadır.

Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi, öncelikli olarak bölgenin turizm potansiyelini artırmak, kıyı turizmini çeşitlendirmek ve yerli ile yabancı turist sayısında artış sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Tesis, sunduğu çeşitli su sporları etkinlikleriyle hem gölün ve çevresinin çekiciliğini artıracak hem de turizm gelirlerinde sürdürülebilir bir büyüme hedefleyecektir. Bu doğrultuda, merkezin başarısı yalnızca fiziksel altyapının kalitesiyle değil, aynı zamanda hizmet verecek personelin profesyonelliği, misafir memnuniyeti odaklı yaklaşımı ve çözüm üretme yetkinliği ile de doğrudan ilişkilidir. Turistlerin tesisten memnun ayrılması, yeniden ziyaret etme ve başkalarına tavsiye etme oranlarını artırarak merkezin marka değerine katkı sağlayacaktır. Bu nedenle, Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi bünyesinde görev alacak ekibin alanında uzman, iletişim becerileri yüksek ve hizmet kalitesi açısından örnek bir yapı oluşturması amaçlanmaktadır. Merkez bünyesinde istihdam edilmesi planlanan ekibe ilişkin görev tanımları ve tahmini yıllık maliyetler Tablo 10.31’de ayrıntılı olarak verilmiştir. Merkezde görev alması planlanan ekibin yapısı, tesisin planlanan kapasitesi, hizmet çeşitliliği ve operasyonel gereksinimleri dikkate alınarak oluşturulmuştur. Yapılan değerlendirmeye göre, Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi’nde toplam yıllık personel giderinin yaklaşık ₺4.050.000 (\$96.429) olacağı tahmin edilmektedir.

Tablo 10.31 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı İşletmeye Ait Tahmini Çalışan Sayısı ve Ortalama Maaşları

Pozisyon	Kişi	Ortalama maaş (₺)	Ortalama maaş (\$)	Yıllık tutar (₺)	Yıllık tutar (\$)
Beyaz yaka personel					
Merkez sorumlusu	1	80.000	1.905	960.000	22.857
Eğitmen	2	40.000	952	960.000	22.857
Ofis personeli	1	30.000	714	360.000	8.571
Mavi yaka personel					
Teknisyen	1	30.000	714	360.000	8.571
Güvenlik personeli	1	25.000	595	300.000	7.143
Cankurtaran	1	25.000	595	300.000	7.143
Toplam	7	230.000	5.476	3.240.000	77.142
Sigorta, tazminat, yemek, yol, mesai, eğitim, vb. (Toplam x 0,25)			Genel toplam	4.050.000	96.429

Genel idare giderleri, yakıt, elektrik, su, enerji, haberleşme ve büro sarf malzemeleri gibi kalemlerden oluşmakta olup, bunların bir kısmı sabit, bir kısmı ise faaliyet yoğunluğuna bağlı olarak değişken niteliktedir. Bu giderlerin, merkezde istihdam edilen personelin faaliyetleriyle doğrudan ilişkili olduğu değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, yıllık genel idare giderlerinin, toplam personel maliyetlerinin yaklaşık %10'u düzeyinde olacağı varsayılmıştır. Buna göre, Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi için yıllık genel idare gideri ₺405.000 (\$9.643) olarak öngörülmektedir.

Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) tarafından ilan edilen güncel amortisman oranları raporuna göre, beton, demir ve çelikten yapılmış bir yapının faydalı ömür süresi, malzeme türünün kalitesi, bakım-onarım sıklığı ve proje özelliklerine bağlı olarak değişmekle birlikte genellikle 30 ila 50 yıl arasında kabul edilmektedir. Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi kapsamında önerilen yapıların betonarme, çelik ve kompozit elemanlardan oluşması nedeniyle, ekonomik ömrün 50 yıl olacağı varsayılmıştır. 50 yıl ekonomik ömür dikkate alındığında, normal amortisman yöntemine göre yıllık amortisman oranı şu şekilde hesaplanır:

$$\text{Amortisman oranı} = 1/\text{Varlığın ekonomik ömrü} = 1/50 = 0,02$$

Bu doğrultuda, yıllık amortisman maliyeti %2 oran ile yaklaşık ₺354.000 (\$8.435) olarak ortaya çıkması öngörülmektedir.

Merkez bünyesinde yer alan makine, teçhizat, su araçları, elektrik ve mekanik sistemler için düzenli bakım ve onarım faaliyetleri yürütülmesi gerekmektedir. Bu faaliyetler, tesisin hizmet sürekliliğini sağlamak, güvenliği artırmak ve ekipmanların ekonomik ömrünü uzatmak açısından önem taşımaktadır. Bu kapsamda, yıllık bakım-onarım gideri ₺250.000 (\$5.952) olarak öngörülmüştür. Ayrıca, tesisin sigortalanması, yangın, doğal afet ve üçüncü şahıs sorumluluk risklerine karşı korunması amacıyla genel sigorta giderleri ve yasal yükümlülükler kapsamında vergi giderleri dikkate alınmıştır. Bu kalemler için toplamda yıllık ₺250.000 (\$5.952) tutarında bir harcama öngörülmektedir.

Merkezin işletmeye açılacağı ilk yıllarda, tesisin bilinirliğini artırmak ve bölge turizmine entegre etmek amacıyla tanıtım ve pazarlama faaliyetleri büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda, ulusal ve bölgesel düzeydeki turizm acenteleri, oteller, yerel yönetimler ve spor kulüpleriyle iş birliği kurularak merkezin su sporları destinasyonu olarak tanıtılması hedeflenmektedir. İlk iki yıl boyunca, etkin tanıtım stratejileri geliştirilmesi, reklam ve tanıtım organizasyonlarının düzenlenmesi, dijital platformlarda görünürlüğün artırılması ve müşteri

memnuniyetine yönelik kampanyaların yürütülmesi amacıyla yıllık 200.000 TL (\$4.762) bütçe öngörülmektedir.

Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi'nin işletme döneminde ortaya çıkabilecek beklenmeyen ve öngörülemeyen giderler için, "diğer giderler" başlığı altında bir bütçe ayrılması öngörülmektedir. Bu kapsam, ofis sarf malzemeleri, temizlik, güvenlik hizmetleri, iletişim giderleri, vb. gibi rutin ama değişken nitelikli kalemleri de içermektedir. Bu doğrultuda, yıllık 200.000 TL (\$4.762) tutarında bir bütçe öngörülmektedir.

Tablo 10.32'de merkezin bir yıla ait öngörülen toplam işletme maliyetleri detaylı şekilde gösterilmektedir.

Tablo 10.32 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı İşletme Maliyeti

İşletme gider kalemi	Tutar (TL)	Tutar (\$)	Gider içindeki pay (%)
Personel	4.050.000	96.429	70,1
Genel idare	405.000	9.643	7,1
Amortisman	354.000	8.435	6,2
Bakım-onarım	250.000	5.952	4,3
Sigorta ve vergi	250.000	5.952	4,3
Tanıtım ve pazarlama	200.000	4.762	3,5
Diğer	200.000	4.762	3,5
Toplam	5.709.000	135.935	100

10.5.3. İşletme Gelirleri

Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi'nde sunulan hizmetler, *su faaliyetlerine yönelik hizmetler* ve *katılımcı/misafir hizmetleri* olmak üzere iki ana başlık altında toplanmaktadır. Bu hizmet türleri, merkezin temel işletme gelirlerini oluşturmaktadır.

Bu kapsamda merkezin sağlayacağı başlıca hizmetler aşağıda sıralanmıştır:

- Su sporları eğitim hizmetleri (yelken, kano, rafting, kürek, vb.)
- Ekipman kiralama ve bakım hizmetleri
- Tekne barındırma ve rampa kullanımı hizmeti
- Kafe ve sosyal alan hizmetleri
- Etkinlik, yarışma ve organizasyon hizmetleri
- Sponsorluklar

Merkezin işletme gelirleri, eğitim hizmetleri, ekipman kiralama, kafe ve sosyal alan işletmesi, organizasyonlar, sponsorluklar vb. oluşmaktadır. Yıllık toplam gelir potansiyelinin yaklaşık 6.800.000 TL (\$161.904) olacağı tahmin edilmektedir. Tablo 10.33'te bir yıla ait öngörülen işletme gelirleri gösterilmektedir.

Tablo 10.33 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı İşletme Gelirleri

İşletme gelir kalemi		Tutar (₺)	Tutar (\$)	Gelir içindeki pay (%)
Eğitim hizmetleri	Yelken, kano, kürek, dalış gibi su sporları grup ve bireysel eğitimler	1.800.000	42.857	26,5
Ekipman kiralama hizmeti	Yelkenli, kano, kürek, dalış ekipmanı vb. kiralama ücretleri	1.800.000	42.857	26,5
Etkinlik, yarışma ve organizasyon hizmetleri	Su sporları yarışmaları, festivaller, grup aktiviteleri	900.000	21.428	13,2
Kafe ve sosyal alan hizmetleri	Yiyecek, içecek ve etkinlik alanı kullanımlarından elde edilen gelir	900.000	21.428	13,2
Sponsorluk	Yerel işletmeler ve markalardan sponsorluk desteği	700.000	16.666	10,3
Malzeme depolama, barındırma ve rampa kullanımı hizmeti	Merkezde kayıtlı kişisel teknelerin barınma ve rampa hizmeti	700.000	16.666	10,3
Toplam		6.800.000	161.904	100

Eğitim Hizmetleri

Eğitim hizmeti, su sporlarına yeni başlayan veya teknik becerilerini geliştirmek isteyen bireylere yönelik olarak düzenlenen kursları kapsamaktadır. Yelken, kürek, kano, dalış vb. gibi branşlarda temel ve ileri düzey eğitimler, alanında uzman eğitimler tarafından verilmekte, katılımcılara sertifika imkânı sunulmaktadır. Ortalama kurs ücretleri haftalık \$100-\$250 olup, yıl içerisinde ortalama 300 katılımcıdan ₺1.800.000 (\$42.857) gelir elde edilmesi öngörülmektedir.

Ekipman Kiralama Hizmetleri

Ekipman kiralama hizmeti, su sporları merkezinde faaliyet gösterecek birey veya grupların ihtiyaç duyduğu malzeme ve araçların günlük veya saatlik olarak kiralınmasını kapsamaktadır. Bu hizmet kapsamında yelkenli, kano, kürek, paddle board, dalış seti ve benzeri ekipmanların kullanımı sağlanmaktadır. Ortalama kiralama bedelleri, ekipman türüne göre saatlik \$20-\$50 aralığında değişmektedir. Günlük kiralama bedelleri ise \$100-\$250 arasında olup, yıl boyunca yaklaşık 2.000 kullanıcıdan toplam ₺1.800.000 (\$42.857) gelir elde edilmesi beklenmektedir.

Organizasyon ve Etkinlik Gelirleri

Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi, yıl içerisinde su sporları festivalleri, yarışmalar, eğitim kampları ve özel etkinlikler düzenleyerek hem yerel hem ulusal düzeyde turistik çekicilik yaratmayı hedeflemektedir. Bu organizasyonlar, kayıt ücretleri ve bilet satışlarından gelir sağlamaktadır. Yılda ortalama 4 etkinlik düzenlenmesi ve her bir etkinlikten ortalama ₺200.000-₺250.000 arası gelir elde edilmesi beklenmekte, toplam ₺900.000 (\$21.428) gelir tahmin edilmektedir.

Kafe ve Sosyal Alan Gelirleri

Merkezdeki kafe ve sosyal alan, sporcuların yanı sıra ziyaretçilerin de kullanımına açıktır. Bu alan, yiyecek-içecek servisi, dinlenme alanı ve küçük etkinliklerin gerçekleştirileceği çok amaçlı bir yapıyı içermektedir. Yıllık ortalama 10.000 ziyaretçi varsayımıyla, kişi başı harcamanın ₺150-₺200 arası olduğu kabul edilmiştir. Bu doğrultuda yıllık ₺900.000 (\$21.428) gelir elde edilmesi öngörülmektedir.

Sponsorluk ve Tanıtım Gelirleri

Su sporları merkezinin sürdürülebilirliğini desteklemek amacıyla yerel işletmeler ve markalarla sponsorluk anlaşmaları yapılabilir. Bu kapsamda, etkinlik sponsorluğu, ekipman destekleri veya isim hakları karşılığında belirli tutarlarda gelir elde edilebilir. Yıllık sponsorluk ve tanıtım gelirinin ₺700.000 (\$16.666) düzeyinde olacağı öngörülmektedir.

Malzeme Depolama, Barındırma ve Rampa Kullanım Hizmetleri

Kullanıcıların kendi ekipmanlarını güvenli biçimde muhafaza etmeleri ve gerektiğinde rampadan suya indirme/çekme işlemlerini kapsar. Aylık barınma ücreti ortalama malzemenin tipine göre değişmekle birlikte \$50-\$200, rampa kullanım ücreti ise \$15 olarak belirlenmiştir. Yıl boyunca ortalama 100-150 kullanıcının bu hizmetlerden yararlanacağı varsayımıyla ₺700.000 (\$16.666) gelir elde etme potansiyeli mevcuttur.

10.5.4. Finansal Analiz

Bu bölümde, raporun önceki kısımlarında ortaya konulan veriler doğrultusunda Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi'ne ilişkin finansal analiz gerçekleştirilmiştir. Analizde, 2026 yılı yatırım dönemi, 2027 yılından itibaren ise işletme dönemi olarak kabul edilmiştir. Analiz kapsamında, su sporları merkezinin altyapı ve üstyapı yatırımlarının kamu veya özel girişim tarafından finanse edileceği öngörülmektedir. Ayrıca, proje kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın bölgesel teşviklerinden ve yatırım desteklerinden faydalanılması hedeflenmektedir.

Finansal analizde kullanılan tüm finansal değerler ABD doları (\$) cinsinden ifade edilmiştir. Gelir ve gider tahminlerinde, son 20 yılın ortalama ABD doları enflasyon oranı olan %2,2 dikkate alınarak hesaplamalara dahil edilmiştir. Analiz, güncel piyasa koşullarına göre belirlenen birim fiyatlar üzerinden yapılmış olup, bu fiyatların her yıl ortalama enflasyon oranında artacağı varsayılmıştır. Vergisel yükümlülükler kapsamında %25 kurumlar vergisi oranı ve %4 iskonto oranı esas alınmıştır.

Bu kapsamlı finansal analiz, Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi yatırımının ekonomik fizibilitesini, geri dönüş süresini ve sürdürülebilir gelir potansiyelini değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

10.5.4.1. Yatırım Harcamaları

Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi kapsamında kamulaştırma bedeli bulunmadığından, proje alanına ilişkin arazi maliyeti sıfır olarak kabul edilmiştir. Toplam yatırım maliyeti \$421.774 (KDV hariç) olarak öngörülmektedir. Bu tutarın yaklaşık %38,5'i su sporları faaliyetlerinde kullanılacak ekipman, teçhizat ve malzemelere, %38,4'ü (açık depo, soyunma-duş alanları, kafe, derslik, idari birimler gibi) kapalı ve açık alan yapılarına ayrılmıştır. Ayrıca, etüt, proje ve fizibilite hizmetleri yatırım bütçesinin yaklaşık %6,7'sini oluştururken, çevre düzenlemesi ve peyzaj uygulamaları için ise yine yaklaşık %6,7'lik bir pay ayrılmıştır. Olası fiyat artışları ve öngörülemeyen giderler için ise %10'luk bir yedek bütçe planlanmıştır.

Yatırımın ana unsurları; su sporları ekipmanlarının depolanabileceği açık depo alanı, kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılayacağı soyunma-duş birimleri, eğitimlerin gerçekleştirileceği derslikler, yönetim birimi, güvenlik noktası, kafe ve sosyal alanlar ile deniz araçlarının emniyetli şekilde indirileceği rampa yapımıdır.

10.5.4.2. Gelir-Gider Dengesi

Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi'ne ilişkin gelir-gider dengesi, önceki bölümlerde ortaya konulan yatırım ve işletme varsayımları doğrultusunda değerlendirilmiştir. İşletme gelirleri; eğitim hizmetleri, ekipman kiralama, etkinlik ve organizasyon gelirleri, kafe ve sosyal alan kullanımı, sponsorluk ve rampa-barınma hizmetlerinden oluşmaktadır. Buna karşılık, işletme giderleri; personel, genel idare, amortisman, bakım-onarım, sigorta, pazarlama ve diğer gider kalemlerini içermektedir.

Yapılan finansal projeksiyonda, yatırımın 2026 yılında tamamlanarak 2027 yılında işletme dönemine girmesi öngörülmüştür. İşletme gelirlerinin her yıl %5 oranında artacağı, giderlerin ise yine %5 oranında yükseleceği ve yıllık enflasyonun %2,2 olacağı varsayılmıştır.

Bu varsayımlar altında, ilk yıllarda elde edilen gelirlerin işletme maliyetlerini karşıladığı, ilerleyen yıllarda ise artan gelirlerle birlikte projenin kârlılığının yükseldiği görülmektedir. Tablo 10.34'te yatırımın gelir-gider dengesi detaylandırılmıştır. Yapılan projeksiyona göre, Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi işletmesinin 20 yıllık dönem sonunda toplam yaklaşık \$826.023 net kâr elde etmesi beklenmektedir.

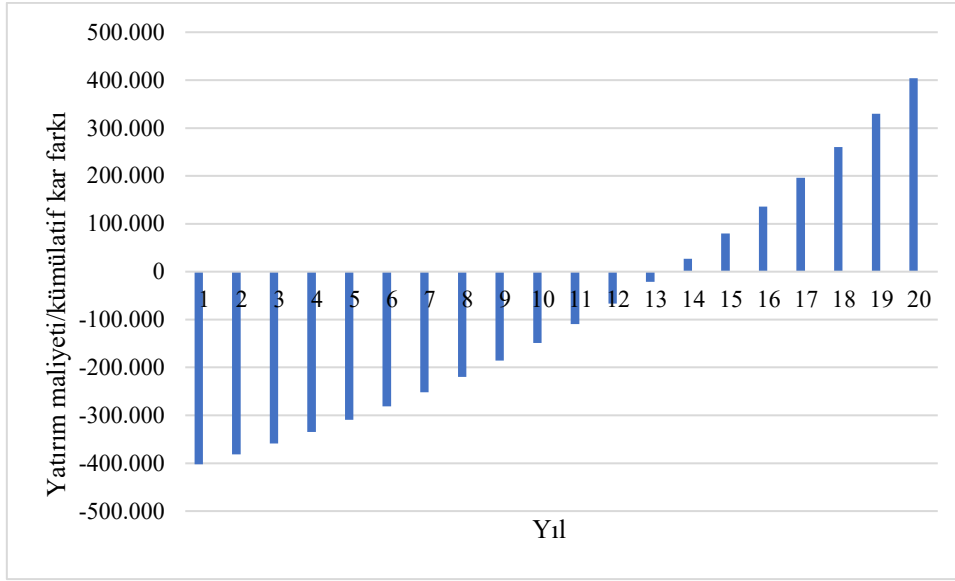
Gelirlerin ve maliyetlerin dengeli biçimde artmasıyla, projenin finansal sürdürülebilirliği ve yatırım geri dönüş potansiyeli yüksek görünmektedir.

Tablo 10.34 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Yatırımın Gelir-Gider Dengesi (\$)

Yıl	Toplam gelir	Toplam gider	Vergi matrahı	Kurumlar vergisi	Tahmini kâr
2027	161.905	135.935	25.969	6.492	19.477
2028	173.740	145.872	27.868	6.967	20.901
2029	186.440	156.536	29.905	7.476	22.429
2030	200.069	167.978	32.091	8.023	24.068
2031	214.694	180.258	34.437	8.609	25.827
2032	230.388	193.434	36.954	9.238	27.715
2033	247.230	207.574	39.655	9.914	29.741
2034	265.302	222.748	42.554	10.639	31.916
2035	284.696	239.031	45.665	11.416	34.249
2036	305.507	256.504	49.003	12.251	36.752
2037	327.840	275.255	52.585	13.146	39.439
2038	351.805	295.376	56.429	14.107	42.322
2039	377.522	316.968	60.554	15.138	45.415
2040	405.119	340.138	64.980	16.245	48.735
2041	434.733	365.002	69.730	17.433	52.298
2042	466.512	391.684	74.828	18.707	56.121
2043	500.614	420.316	80.298	20.074	60.223
2044	537.209	451.041	86.167	21.542	64.626
2045	576.479	484.012	92.466	23.117	69.350
2046	618.619	519.394	99.226	24.806	74.419
Toplam	6.866.421	5.765.057	1.101.364	275.341	826.023

10.5.4.3. Toplam Geri Dönüş Süresi

Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi'nin 2027 yılında faaliyete geçmesi ve işletme dönemi boyunca sürdürülebilir şekilde hizmet vermesi öngörülmektedir. Yapılan gelir-gider projeksiyonları doğrultusunda gerçekleştirilen analizde, projenin başlangıç yatırım tutarı olan \$421.774'ü yaklaşık 13. yılda (2039 yılı itibarıyla) geri kazanılacağı öngörülmektedir. Bu değerlendirme, projenin ilk yıllarda yatırımın geri dönüşünü destekleyecek düzeyde gelir elde ettiğini ve sonraki yıllarda kârlılığın istikrarlı biçimde arttığını göstermektedir. Dolayısıyla Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi, orta vadede yatırım maliyetini karşılayarak finansal sürdürülebilirliğini sağlayan bir proje niteliği taşıma potansiyeli vardır (Şekil 10.5).

Şekil 10.5 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Toplam Geri Ödeme Periyodu
(Kümülatif Nakit Akışı-Yıl)

10.5.4.4. Ortalama Yatırım Getirisi (OYG)

Ortalama yatırım getirisi (OYG), bir yatırımın belirli bir dönem boyunca elde ettiği ortalama kârın, yapılan başlangıç yatırım tutarına oranlanmasıyla hesaplanan temel bir performans göstergesidir. Bu gösterge, yatırımın kârlılığını ve yatırımcıya sağladığı getirinin düzeyini değerlendirmek için kullanılmaktadır. OYG, aşağıdaki eşitlik yardımıyla hesaplanır:

$$OYG = \frac{\sum_{t=0}^n \text{nakit akışları} / n}{C_0}$$

Bu denklemde, t başlangıç yılını, n yatırımın toplam ekonomik ömrünü (yıl cinsinden), C_0 ise proje için yapılan başlangıç yatırım tutarını ifade etmektedir.

Yapılan finansal analiz sonucunda, Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi projesinin 20 yıllık işletme dönemi boyunca OYG %9,8 olarak hesaplanmıştır. Vergi ve enflasyon etkileri dikkate alındığında, proje finansal açıdan sürdürülebilir, orta düzeyde kârlı ve yatırım yapılabilir bir nitelik taşımaktadır.

10.5.4.5. Net Bugünkü Değer (NBD)

Net Bugünkü Değer (NBD) kriteri, bir yatırımın bugünkü değerini ölçmek için kullanılan önemli bir finansal göstergedir. Gelecekte elde edilmesi beklenen net nakit akışlarının bugüne indirgenmesi ve başlangıç yatırım maliyetinin düşülmesiyle hesaplanır. Bir projenin kabul edilebilir olması için NBD'nin sıfıra eşit veya pozitif olması gerekir. NBD analizi, projenin ekonomik ömrünün tamamını dikkate alması ve paranın zaman değerini hesaba katması açısından avantajlıdır. NBD aşağıdaki formül ile hesaplanır.

$$NBD = \sum \frac{C_t}{(1+r)^t} - C_0$$

Eşitlikte C_t t yılındaki net nakit akışını, r iskonto oranını, t yıl sayısını, C_0 başlangıç yatırım maliyetini ifade eder.

Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi için yapılan hesaplamalar doğrultusunda, 20 yıllık işletme dönemi ve %4 iskonto oranı dikkate alındığında kümülatif net nakit kar beklentisi \$826.023 olmuştur. Bu verilere göre, NBD değeri \$90.907 olarak hesaplanmıştır.

10.5.4.6. İç Verimlilik Oranı (İVO) ve Fayda-Maliyet Oranı (FMO)

İç Verimlilik Oranı (İVO), bir yatırımın kârlılığını değerlendiren önemli bir finansal göstergedir. İVO, yatırımın zaman içinde getirdiği nakit akışlarının bugünkü değerini sıfıra eşitleyen iskonto oranı olarak tanımlanır. Yani yatırımın getirisinin zaman içindeki dağılımını dikkate alan bir performans ölçütüdür. Fayda-Maliyet Oranı (FMO) ise yatırımın veya projenin sağladığı toplam faydaların, katlanılan toplam maliyetlere oranını gösterir ve yatırımın ekonomik açıdan mantıklı olup olmadığını değerlendirmeye yardımcı olur.

Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Su Sporları Merkezi'nin finansal analizinde 20 yıllık işletme dönemi ve %4 iskonto oranı dikkate alınmıştır. Projeksiyonlar, yatırımın ilk yıllarında giderlerin gelirleri aştığını ve NBD'nin negatif olduğunu göstermektedir; 5. ve 10. yıllarda NBD sırasıyla \$-321.981 ve \$-205.264'tür. Yıllar ilerledikçe NBD pozitif değer olarak 20. yılda \$90.907'ye ulaşmış, yatırım net kârlı hâle gelmiştir. İVO da benzer şekilde, ilk yıllarda negatifken 15. yıldan itibaren pozitive dönerek yatırımın kârlılığının arttığını göstermektedir. Gelir ve maliyet analizleri, 15. yıldan itibaren gelirlerin giderleri aşarak net kazancın pozitif hâle geldiğini ortaya koymaktadır. FMO, 20. yılda 1,53'e yükselmiş, her \$1 maliyet için \$1,53 fayda sağlandığını göstermektedir (Tablo 10.35).

Tablo 10.35 Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı Yıllara Göre Yatırımın Finansal Değişkenleri

Yıl	5	10	15	20
NBD	-321.981	-205.264	-68.754	90.907
İVO	-0,31	-0,07	0,02	0,06
Gelirler NBD	-288.717	-133.095	48.918	261.801
Maliyetler NBD	33.264	72.169	117.673	170.893
FMO	-8,68	-1,84	0,42	1,53

11. YOL HARİTASI VE POLİTİKA ÖNERİLERİ

11.1. Kısa, Orta ve Uzun Vadeli Uygulama Adımları

11.1.1. Ordu İli Proje Alanları İçin Belirlenen Adımlar

11.1.1.1. Kısa Vadeli Adımlar (0-12 Ay)

Kısa vadede, fizibilite raporunda belirlenen öncelikli lokasyonlarda mikro-uygunluk analizlerinin tamamlanması kritik ilk adımdır. Rüzgâr ve dalga rejimleri, akıntı ve su kalitesi, kıyı morfolojisi, erişim ve güvenlik faktörleri değerlendirilerek risk haritaları çıkarılmalıdır. Bu analitik çerçeve, düşük giriş bariyerli disiplinlerle (SUP, kano, deniz kayığı) hızlıca başlatılacak pilot programları destekler. Halk günleri, lise ve üniversite kulüpleriyle ortak kurslar, cankurtaran ve ilk yardım eğitimleri ile denizde emniyet protokollerinin yerleşmesi, kültürel kabul ve güven oluşturur. İlgili kurumlarla izin ve protokoller netleştirilmeli; sahil güvenlik, emniyet ve çevre idaresiyle operasyonel koordinasyon tesis edilmelidir.

Hem yatırım teşvikleri kapsamında destek alınmasına zemin hazırlamak hem de işletmenin karlılığını artırarak tesise gelir sağlamak amacıyla tesis bünyesinde restoran, çay bahçesi, kafe gibi sosyal alanlar da tesis kapsamında faaliyete geçirilmelidir.

11.1.1.2. Orta Vadeli Adımlar (12-36 Ay)

Orta vadede, altyapının kademeli ölçeklendirilmesi ve branşların uzmanlaşması hedeflenmelidir. Kano-kürek iskeleleri ve tekne depoları, yelken için rigging ve çekek alanları, kurtarma RIB'leri, meteorolojik izleme istasyonları ve su kalitesi sensörleri devreye alınmalıdır. Bölgesel yarışlar ve su sporları festivalleri ile spor turizmi hareketlendirilirken, okullar ve üniversiteyle kurumsal anlaşmalar üzerinden süreklilik sağlanmalıdır. Erişilebilirlik ilkesi doğrultusunda engelli sporculara uygun iskele ve ekipman temin edilmeli; kadın sporcu katılımını artıran programlar geliştirilmelidir. İşletme tarafında rezervasyon-CRM sistemleri, veri temelli karar destek araçları ve bakım-güvenlik protokolleri standardize edilmelidir.

Türkiye doğa ve macera turizminde geniş potansiyele sahiptir. Dört saatlik uçuş yarıçapında dünya nüfusunun %40'ına erişim, geniş coğrafi/iklim çeşitliliği, otantik kültürler ve nispeten düşük altyapı maliyetleri avantajdır. Su sporlarının tek başına her zaman yeterli çekim yaratmaması riskine karşı, "paket" konsepti kritik önemdedir. Su sporları aktivitelerini doğa yürüyüşü, yayla/ekotur, bisiklet, kültürel rota, gastronomi, balıkçılık deneyimi, kamp/karavan, zipline, rafting, foto-safari gibi içeriklerle birleştirmek talebi artırır. Su sporu aktiviteleri iyi bir sloganla ulusal ve uluslararası alanda pazarlanmalıdır. Dünya örneklerinden görüldüğü üzere, doğa/ekotur paketleri 7-15 günlük sürelerde €1.600-€7.000 aralığında fiyatlanabilmektedir (örnekler: Guyana, Kosta Rika, Kenya, Galapagos). Ordu için 3-7 günlük

modüler paketler (örneğin “Deniz-Kıyı Su Sporları + Yayla/Ekotur + Gastronomi”; “Kürek-Kano Kampı + Trekking + Kültürel Miras”) planlanmalı; düşük sezon fiyat/ürün stratejileri ve etkinlik takvimleri ile talep dengelenmelidir. Gelen yerli ve yabancı turistlerin konaklaması ve ulaşımı için daha çok özel sektör ön plana çıkmaktadır. Ancak devlete ait misafirhaneler, okulların kapalı olduğu dönemlerde yurtlar da turistlerin konaklaması amacıyla kullanılabilir.

11.1.1.3. Uzun Vadeli Adımlar (36+ Ay)

Uzun vadede, Ordu’da ulusal düzeyde yarış ve kamp ağırlayabilecek bir mükemmeliyet merkezi vizyonu benimsenmelidir. İç su alanında ICF ve FISA standartlarında kürek/kano parkuru ile kıyıda World Sailing gerekliliklerini karşılayan eğitim ve yarış kapasitesi, kentin adını kalıcı biçimde spor haritasına yerleştirir. Dijitalleşme (IoT tabanlı izleme, çevrimiçi eğitim ve rezervasyon), yenilenebilir enerji kullanımı, yağmur suyu hasadı ve atık su yönetimi gibi sürdürülebilirlik uygulamaları tesisin uzun ömürlülüğünü ve çevresel uyumunu güçlendirir. Uluslararası ağlar ve programlarla (Erasmus+, EU Sport) eğitmen-sporcu değişim programları, bilgi birikimini derinleştirir. Bu aşamada, birinci merkez olgunlaştıkça farklı ilçelerde uzmanlaşmış ikinci ve üçüncü tesislerin devreye alınması, Ordu’nun su sporları ekosistemini dengeli biçimde büyütür.

11.1.2. Giresun İli Proje Alanları İçin Belirlenen Adımlar

11.1.2.1. Kısa Vadeli Adımlar (0-12 Ay)

Kısa vadede (0-12 ay), liman içi ve mendirek arkası su aynalarında mikro-uygunluk analizlerinin tamamlanması, dalga-rüzgâr-akıntı rejimleri, su kalitesi, erişim ve güvenlik faktörlerinin risk haritasına dönüştürülmesi kritik bir başlangıç adımıdır. Bu analitik çerçeveye üzerine, düşük giriş bariyerli SUP, kano ve deniz kayığı branşlarında deneme günleri ve okul-üniversite ortak kursları kurgulanmalı; cankurtaran ve ilk yardım eğitimleri ile denizde emniyet protokollerinin saha kültürü oluşturulmalıdır. Liman Başkanlığı, Sahil Güvenlik ve belediye ile şamandıra hatları, güvenli rotalar ve zamanlama protokolleri yazılı hale getirilmeli; balıkçı barınaklarıyla sabah-akşam yoğun trafik saatlerinde faaliyetlerin çakışmaması için net slot yönetimi uygulanmalıdır. Tesislerin içinde ziyaretçi deneyimini artıran ancak ana faaliyeti gölgelemeyen kafe-çay bahçesi-yeme içme birimleri, sürdürülebilir gelir ve sosyal etki için dikkatle ölçeklendirilerek devreye alınmalıdır.

11.1.2.2. Orta Vadeli Adımlar (12-36 ay)

Orta vadede (12-36 ay), altyapının kademeli ölçeklendirilmesi, branşların uzmanlaşması ve ölçme-değerlendirme sistemlerinin standartlaşması hedeflenmelidir. Kano-kürek iskeleleri, tekne depoları, yelken için rigging-çekek alanları, kurtarma RIB’leri, meteorolojik izleme

istasyonları ve su kalitesi sensörlerinin devreye alınması; regatta ve su sporları festivalleri gibi bölgesel ölçekli etkinliklerle spor turizminin harekete geçirilmesi; okullar ve üniversiteyle kurumsal anlaşmalar üzerinden program sürekliliğinin sağlanması bu dönemin ana bileşenleridir. Erişilebilirlik ilkesi doğrultusunda engelli sporculara uygun iskele ve ekipman temin edilmeli; kadın sporcu katılımını artıran özel programlar tasarlanmalıdır. İşletme tarafında rezervasyon, bakım-emniyet protokolleri ve performans göstergeleri veri temelli karar destek araçlarıyla yönetilmelidir. Pazarlama ve ürün tasarımında, Giresun Adası tekne turları, kıyı yürüyüşü, yayla-ekoturizm ve gastronomi deneyimleriyle su sporlarının 3-7 günlük modüler paketlere dönüştürülmesi, düşük sezon stratejileri ve etkinlik takvimleriyle talep dalgalanmalarının dengelenmesi amaçlanmalıdır.

11.1.2.3. Uzun Vadeli Adımlar (36+ Ay)

Uzun vadede (36+ ay), Giresun'da ulusal ölçekte eğitim-kamp ve seçili yarışlara ev sahipliği yapabilecek bir mükemmeliyet odağının inşası hedeflenmelidir. Kıyı ve liman içi için World Sailing eğitim gerekliliklerini karşılayan kapasite; uygun iç su koşulları sağlandığında ICF/FISA standartlarına yakın kürek-kano hazırlık modüllerinin kurulması, kentin su sporları haritasındaki görünürlüğünü kalıcı hale getirir. Sürdürülebilirlik ayağında güneş enerjisi kullanımı, yağmur suyu hasadı ve gri su uygulamaları, atık yönetimi, gürültü-ışık kirliliği kontrolü ve IoT tabanlı operasyon izleme sistemleri tesislerin uzun ömürlülüğünü ve çevresel uyumunu artırır. Uluslararası ağlar ve programlar (Erasmus+ Sport, EU Sport) üzerinden eğitmen-sporcu değişimi ve ortak projelerle bilgi birikimi derinleştirilir. İlk merkezin olgunlaşmasıyla ilçe ölçeğinde uzmanlaşmış ikinci ve üçüncü merkezlerin devreye alınması, Giresun'un su sporları ekosisteminin dengeli büyümesini sağlar.

11.2. Yatırım Öneri Tabloları

11.2.1. Ordu İli Proje Alanları Yatırım Öneri Tabloları

Yatırım önerileri, karar vericilere seçeneklerin kapsamını ve kullanım senaryolarını karşılaştırmalı bir anlayışla sunacak şekilde kurgulanmalıdır.

11.2.1.1. Tip A - Temel Su Sporları Merkezi

Temel su sporları odaklı bir "Tip A" merkez, geniş halk erişimi ve giriş düzeyi eğitimler için idealdir. İskeleti hafif bir iskele, ekipman depolama, çok amaçlı eğitim alanı, duş-soyunma birimleri ve emniyet altyapısından (cankurtaran, ilk yardım, kurtarma botu) oluşur. "Paket" entegrasyonu ile 1-3 günlük deneyim ürünleri sunulması önerilir. Program, SUP ve kano ağırlıklıdır.

11.2.1.2. Tip B - Yelken ve Rüzgâr Sporları Merkezi

Yelken ve rüzgâr sporlarına odaklanan “Tip B” merkez, tekne parkı, rigging ve çekek alanı, meteorolojik izleme ve su üstü güvenlik düzeneklerini içerir; eğitim ve regatta organizasyonlarıyla marka görünürlüğü kazanır. Bu tipte kamu veya özel işletme tercih edilerek kurs, üyelik ve etkinlik bazlı programlar çeşitlendirilir.

11.2.1.3. Tip C - İç Su Kürek/Kano Parkuru (Performans-Yarış)

İç su alanına yerleşecek “Tip C” kürek/kano performans ve yarış parkuru, şamandıra hatları, start-finish kuleleri, tekne kulübeleri ve atölye gibi yarış altyapısı bileşenlerine ihtiyaç duyar; üniversite-kamu ortak yönetimiyle sporcu gelişimi, kamp ve yarış ev sahipliği bir arada yürütülür.

Bu üç tip, Ordu’nun farklı lokasyonlarına ve hedef kitlelerine göre tek başına veya modüler biçimde bir araya getirilebilir. Kıyıdaki ana merkez, kent içi erişime ve halk kullanımına hizmet ederken, iç su parkuru performans ve yarış kapasitesini üstlenebilir; sezon ve hava koşullarına göre programlar arasında denge kurulabilir. Her tip için yönetim ve işletme ilkeleri, güvenlik ve çevresel uyum standartları, eğitim ve sertifikasyon süreçleri ile paydaşlar arası sorumluluk dağılımı baştan tanımlanmalıdır. Fizibilite raporundaki saha verileri ve yerel talep dinamikleri doğrultusunda seçilen lokasyonlara özel, branş öncelikleri ve hizmet programı belirlenerek ölçeklendirme yapılmalıdır. Böylece Ordu’nun su sporları altyapısı bütüncül bir ekosistem yaklaşımıyla, sürdürülebilir ve kapsayıcı biçimde hayata geçirilebilecektir.

11.2.2. Giresun İli Proje Alanları Yatırım Öneri Tabloları

Yatırım önerileri, karar vericilere seçeneklerin kapsamını ve kullanım senaryolarını karşılaştırmalı bir anlayışla sunacak şekilde kurgulanmıştır. Üç tip tek başına kurulabilir ya da ilçelere göre modüler olarak bir araya getirilebilir.

11.2.2.1. Tip A - Temel Su Sporları Merkezi

Temel su sporları odaklı “Tip A” merkez, geniş halk erişimi ve giriş düzeyi eğitimler için idealdir. İskeleti hafif iskele, ekipman depolama, çok amaçlı eğitim alanı, duş-soyunma birimleri ve emniyet altyapısından (cankurtaran, ilk yardım, kurtarma botu) oluşur. “Paket” entegrasyonu ile 1-3 günlük deneyim ürünleri sunulur. Program, SUP ve kano ağırlıklıdır; okul iş birlikleri ve topluluk etkinlikleriyle sosyal fayda büyütülür.

11.2.2.2. Tip B - Yelken ve Rüzgâr Sporları Merkezi

Yelken ve rüzgâr sporlarına odaklanan “Tip B” merkez; tekne parkı, rigging ve çekek alanı, meteorolojik izleme ve su üstü güvenlik düzeneklerini içerir; eğitim ve regatta

organizasyonlarıyla marka görünürlüğü kazanır. Kamu veya özel işletme modeli tercih edilerek kurs, üyelik ve etkinlik bazlı programlar çeşitlendirilir.

11.2.2.3. Tip C - İç Su Kürek/Kano Parkuru (Performans-Yarış)

İç su alanına yerleşecek “Tip C” kürek/kano performans ve yarış parkuru, şamandıra hatları, başlangıç-bitiş kuleleri, tekne kulübeleri ve atölye gibi yarış altyapısı bileşenlerine ihtiyaç duyar; üniversite-kamu ortak yönetimiyle sporcu gelişimi, kamp ve yarış ev sahipliği bir arada yürütülür.

Bu üç tip, Giresun’un farklı lokasyonlarına ve hedef kitlelerine göre tek başına veya modüler biçimde bir araya getirilebilir. Tip A, ilçe genelinde hızlı erişim ve sosyal kapsayıcılık sağlar; “Tip A light” mevsimsel kurulumlarla kıyı hattı yaygınlaştırılabilir. Tip B, merkez-ilçe ekseninde genç sporcu havuzu ve regatta markası üretir; çekek-rigging entegrasyonu kritiktir. Tip C, performans ve görünürlük getirir; yüksek CAPEX (Capital expenditures - sermaye harcamaları), federasyon takvimi ve kamp gelirleriyle dengelenir. Bu çerçevede, Giresun ili ve ilçelerinde su sporları altyapısını bütüncül bir ekosistem yaklaşımıyla, sürdürülebilir ve kapsayıcı biçimde hayata geçirilmesine olanak sağlayacaktır.

12. SONUÇ VE GENEL DEĞERLENDİRME

Ordu ve Giresun kıyı hattında yer alan Ordu Kiraz Limanı, Ünye Yalı Mevki, Fatsa Limanı, Giresun Kumyalı Mevki ve Tirebolu Karayolları Mevki ve Harşit Çayı; sahip oldukları doğal kıyı yapısı, korunaklı koy ve liman alanları, uygun rüzgâr-dalga koşulları ve şehir merkezlerine yakınlıkları sayesinde Karadeniz Bölgesi'nin su sporları açısından en yüksek potansiyele sahip kıyı alanlarını oluşturmaktadır. Her bir bölgenin batimetrik özellikleri, kıyı morfolojisi ve mevcut altyapısı farklı avantajlar sunmakta; kano, yelken, kürek, SUP, dalış ve rafting gibi çeşitli branşlar için eğitim, yarışma ve tesisleşme olanaklarını destekleyen özgün koşullar barındırmaktadır. Bu çalışma, söz konusu beş mevkinin su sporları kapasitesini teknik, çevresel ve yönetsel açılarından değerlendirmiştir.

Kiraz Limanı Yaşam Merkezi, yapılan AHP analizleri, uzman değerlendirmeleri ve ilgili paydaş görüşleri ışığında Ordu il merkezinde hibrit bir su sporları tesisi için en uygun alan olarak öne çıkmıştır. Bu sonucun temelinde bölgenin jeomorfolojik yapısı, rüzgâr-dalga rejimi, ulaşılabilirliği, mevcut kullanım özellikleri ve çevresel uygunluğu belirleyici olmuştur. Alan; batı ve kuzeybatı rüzgârlarına doğal korunaklı yapısı, düzenli eğimli kumlu-çakıllı deniz tabanı, liman içi sakin su karakteri ve olası tesis yatırımlarına elverişli kıyı morfolojisi sayesinde güvenli su sporları uygulamalarına imkân tanımaktadır. Şehir merkezine yakın konumu, mevcut yürüyüş yolları, sosyal donatılar ve temiz kıyı çevresi, halk ve sporcular açısından erişilebilirliği artırarak kullanım potansiyelini güçlendirmektedir. Aynı zamanda geçmiş yıllarda bölgede yürütülen yelken ve kürek faaliyetleri ile yakın çevrede yer alan Bozukkale Burnu'nun dalış eğitimleri için elverişli olması, alanın çok yönlü su sporları etkinliklerini destekleyebileceğini göstermektedir. Meteorolojik ve hidrografik veriler ise Kiraz Limanı'nın yılın büyük bölümünde hafif-orta şiddetli deniz koşullarına sahip olduğunu, yalnızca kuzey ve kuzeydoğu yönlü rüzgârlara kısmen açık kaldığını ortaya koymaktadır. Bu durum da küçük ölçekli koruma yapılarıyla yönetilebilir niteliktedir. Tüm bu unsurlar bir arada değerlendirildiğinde, Kiraz Limanı Yaşam Merkezi'nin güvenlik, erişilebilirlik, altyapı uygunluğu, çevresel sürdürülebilirlik ve çoklu spor branşlarını destekleme kapasitesi açısından diğer alternatif alanlara kıyasla üstünlük sağladığı belirlenmiştir. Bu nedenle paydaş görüşleri ve analitik değerlendirmeler doğrultusunda hibrit su sporları tesisi için en optimum lokasyon olarak seçilmiştir.

Ünye Yalı Mevki, ilçe merkezine yakınlığı ve kolay ulaşımı sayesinde halkın, öğrencilerin ve sporcuların rahatlıkla erişebileceği bir konumdadır. Deniz yapısı batı ve kuzeybatı, kuzey rüzgârlarına karşı korunaklı olup, özellikle kano, kürek ve yelken faaliyetleri

için güvenli bir ortam sunmaktadır. Bölgeye yakın deniz feneri çevresi ise su temizliği ve uygun taban yapısı nedeniyle dalış ve kürek sporları açısından ek bir avantaj sağlamaktadır. Ünye’de aktif olarak faaliyet gösteren su sporları kulübü ve yaklaşık 50 aktif kano sporcusunun varlığı, Yalı Mevki’nin spor kültürü açısından güçlü bir temel sunduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum, kurulacak tesisin sürdürülebilirliği ve düzenli kullanıcı akışının sağlanması açısından önemli bir fırsattır. Alan; düşük eğimli kum-çakıl karakterli kıyı yapısı, düzenli derinleşen batimetri ve korunaklı rüzgâr koşullarıyla iskele ve kıyı yapıları için elverişlidir. Yıl boyunca hâkim deniz durumunun 2-3 Bofor aralığında seyretmesi, su sporları aktivitelerinin büyük bölümünün emniyetli bir şekilde yürütülmesine imkân tanımaktadır. Kurulacak tesisin kısa sürede geniş bir kullanıcı kitlesine ulaşması ve Ünye’nin kıyı turizmine yeni bir ivme kazandırması beklenmektedir. Yalı Mevki’nde kurulması planlanan su sporları tesisinde dikkat edilmesi gereken en önemli hususlardan biri, geçmişte yaşanan benzer deneyimler nedeniyle halkın kıyı alanlarına yönelik hassasiyetidir. İlçede daha önce deniz kenarında yapılan bazı müdahalelere yönelik toplumsal tepki oluştuğu bilindiğinden, yeni tesisin planlamasında şehir silüetini ve sahil manzarasını bozmayacak, kıyı kullanımını kısıtlamayacak bir yerleşim modeli benimsenmiştir. Bu tür bir tesisin sağlıklı şekilde hayata geçebilmesi için yalnızca teknik uygunluk değil, aynı zamanda halkın bilinçlendirilmesi, sürece dâhil edilmesi ve onayının alınması büyük önem taşımaktadır. Aksi hâlde, fiziksel olarak uygun bir alan olsa dahi toplumsal kabul eksikliği projeyi olumsuz etkileyebilecektir. Bu nedenle proje hem kıyı estetiğini koruyacak hem de toplumla uyum içinde gelişebilecek bir anlayışla ele alınmaktadır.

Fatsa Limanı ve Elekçi Deresi, Karadeniz kıyısında doğal liman özellikleri taşıyan, sığ ve korunaklı yapısıyla su sporlarına elverişli bir alan sunmaktadır. Küçük tonajlı gemiler ve balıkçı teknelerinin yoğun olarak kullandığı liman bölgesi, kara yolu ile kolay erişilebilir konumu, çevresindeki sosyal alanlar ve turistik noktalarla birlikte su sporları açısından önemli bir potansiyel barındırmaktadır. Liman sahasında yer alan Ordu Üniversitesi Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi, su sporlarına katkı sağlayan bir diğer unsur olup; fakülte bünyesinde öğrencilerin kullanımına tahsis edilmiş 8 adet kano, bir zodiac bot, bir fiber tekne ve 10 set SCUBA dalış ekipmanı bulunmaktadır. Bu altyapı, eğitim amaçlı faaliyetlerin yanı sıra bölgede su sporlarının gelişmesine de destek vermektedir. Limanın hemen yakınında bulunan Fatsa Fener Adası ise Ordu Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılacak iyi bir planlama ile kano ve benzeri su sporlarının güvenli bir şekilde yapılabildiği önemli bir odak noktası haline gelebilecektir. Ada üzerinde yer alan 150 kişilik açık alan, oturma alanları, kafe, kuş gözlem noktaları, balık izleme havuzları ve seyir dürbünleri gibi sosyal ve rekreasyon alanları hem

sporcular hem de ziyaretçiler için nitelikli bir kullanım ortamı sağlamaktadır. Liman ile Fener Adası arasında düzenlenen günlük tekne turları ise bölgenin turizm ve su sporları faaliyetlerini bütünleştirerek cazibesini artıracaktır. Elekçi Irmağı ile Fatsa Limanı arasındaki kısa mesafe, kano ve rafting sporcularına kesintisiz bir rota sunmakta ve bu durum bölgenin su sporları açısından bütüncül bir parkur niteliği kazanmasını sağlamaktadır. Mevcut olanaklar ve devam eden projeler göz önüne alındığında Fatsa'nın, gelecekte Karadeniz kıyısında önemli bir su sporları ve turizm merkezi olma potansiyelini taşıdığı görülmektedir. Ancak tesisleşme ve su sporları faaliyetlerinin planlanması sürecinde bazı riskler de bulunmaktadır. Limanın balıkçı tekneleriyle ortak kullanımından doğabilecek güvenlik ve alan paylaşımı sorunları, mevcut ekipman sayısının sınırlı oluşu, bazı spor dalları için yeterli genişliğin bulunmaması gibi faktörler dikkatle ele alınmalıdır. Ayrıca, liman faaliyetleri ve balıkçılık atıklarının yol açabileceği çevresel riskler, sürdürülebilir kullanım açısından planlı yönetim ihtiyacını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte akademik kurumlar, yerel yönetim ve sivil toplum iş birliği ile söz konusu riskler kontrol altına alınabilir ve bölge, ulusal ölçekte rekabet gücü yüksek bir su sporları merkezine dönüştürülebilir.

Gülyalı, mevcut su sporları altyapısı ve doğal koşulları sayesinde yalnızca yerel düzeyde değil, bölgesel ve ulusal ölçekte de önemli bir spor merkezi olma potansiyeline sahiptir. İlçedeki su sporları tesisi, uygun şekilde güçlendirilip geliştirilmesi hâlinde ulusal ve bölgesel müsabakalara, okul sporları şampiyonalarına ve eğitim kamplarına ev sahipliği yapabilecek niteliktedir. Özellikle tesisin altyapısının iyileştirilmesi, su kalitesine ilişkin sorunların giderilmesi ve spor branşlarına yönelik ek donanımların sağlanması durumunda Gülyalı'nın Türkiye'nin öne çıkan su sporları merkezlerinden biri hâline gelmesi mümkündür. Bunun yanında, bölgede konaklama imkânlarının artırılması veya tesis bünyesinde konaklamalı bir yapının inşa edilmesi, sporcuların uzun süreli kamplar düzenleyebilmesine olanak sağlayacaktır. Böylece Gülyalı, hem sporcu eğitimlerine uygun bir kamp merkezi olarak değerlendirilebilecek hem de disiplinler arası spor aktiviteleri için tercih edilen bir lokasyon hâline gelecektir. Sporcuların ilçede konaklayarak antrenman yapabilmesi hem yerel ekonomiye katkı sunacak hem de ilçenin spor turizmi açısından cazibesini artıracaktır. Bu doğrultuda Gülyalı'nın, gerekli planlama ve yatırımların yapılması hâlinde su sporları alanında bölgenin ana çekim merkezlerinden biri olacağı öngörülmektedir. İlçenin mevcut doğal avantajları, stratejik konumu ve gelişmeye açık altyapısı, onu uzun vadede ulusal ve uluslararası organizasyonlar için uygun bir destinasyon hâline getirecektir. Tesislerin modernize edilmesi ve konaklama kapasitesinin artırılması, bölgeyi hem eğitim kampları hem de büyük ölçekli

müsabakalar için sürdürülebilir bir spor merkezi konumuna taşıyacaktır. Ayrıca spor turizmine yönelik atılacak adımlar, ilçenin sosyo-ekonomik gelişimine doğrudan katkı sağlayarak Gülyalı'yı Orta ve Doğu Karadeniz bölgesinde örnek bir model hâline getirebilecektir. Bu potansiyelin doğru yönetilmesi ve destekleyici yatırım programlarıyla güçlendirilmesi, Gülyalı'nın sadece yerel ölçekte değil, Türkiye genelinde de rekabetçi bir spor altyapısına sahip olmasını mümkün kılacaktır. Sonuç olarak, Gülyalı'nın su sporlarına yönelik güçlü potansiyeli ve gelişime açık yapısı, ilçeyi gelecekte sporcular, ziyaretçiler ve turizm sektörü açısından önemli bir merkez olma yolunda konumlandırmaktadır.

Giresun merkezde yer alan Kumyalı Mevki, mevcut yapısı itibarıyla yoğun balıkçı trafiğinin hâkim olduğu bir alan olduğundan güncel durumda su sporlarına uygun bir kullanım imkânı sunmamaktadır. Barınak içerisindeki tüm alanların balıkçılar tarafından aktif biçimde kullanılması, su sporları tesislerinin konumlandırılmasına yönelik fiziksel alanın oluşmasını engellemektedir. Ancak Giresun Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü yetkililerinin belirttiği üzere, balıkçı barınağının yeni yapılan Aksu Tüneli çıkışındaki büyük kapasiteli balıkçı limanına taşınması gündemdedir. Bu taşınma süreci tamamlandığında, Kumyalı Mevki su sporları odaklı tesisleşme için uygun bir alan niteliği kazanacaktır. Barınağın boşalması durumunda bölge; kano, kürek, yelken, SUP ve dalış gibi pek çok branşın bir arada yürütülmesine olanak sağlayabilecek geniş ve esnek bir kullanım potansiyeli sunmaktadır. Kıyının dolgu niteliği ve düşük eğimli batimetrik yapısı, su sporları için gerekli iskele ve koruma yapılarına teknik açıdan uygun bir zemin oluşturur. Bölge, kıyı morfolojisi gereği rüzgârlara karşı korunaklıdır; ancak mendirek açıklığı dalga ve rüzgâr yönlerine bağlı olarak dönemsel değişkenlik gösterebilmektedir. Ayrıca proje alanına yakın konumdaki Giresun Port Limanı, yoğun gemi trafiği nedeniyle bazı disiplinler için potansiyel güvenlik riski yaratmaktadır. Tesisin işletilmesi aşamasında bu hususların göz önünde bulundurulması gerekir. Kumyalı Mevki'nin şehir merkezine yürüme mesafesinde olması, halka açık deniz erişiminin bulunması ve gençlerin sahile yüksek oranda erişebilir olması bölgenin en güçlü yönleri arasındadır. Alan, balıkçı barınağı taşındıktan sonra Giresun'da su sporları kültürünün yaygınlaştırılması, genç sporcuların eğitimine başlanması ve yeni branşların tanıtılması açısından önemli bir fırsat alanı haline gelecektir. Nemli Karadeniz ikliminin hâkim olduğu bölgede dalga, rüzgâr ve yağış koşullarının yıl boyunca düzenli bir seyir izlemesi; düşük rüzgâr hızları ve korunaklı kıyı yapısı, özellikle başlangıç ve eğitim odaklı su sporları faaliyetleri için uygun bir ortam sağlamaktadır. Tüm bu özellikler değerlendirildiğinde, Kumyalı Mevki bugün için fiziksel kapasite yetersizlikleri nedeniyle su sporlarına uygun görünmese de balıkçı barınağının taşınmasıyla

birlikte Giresun'un merkezde konumlanmış en stratejik su sporları geliştirme alanlarından biri haline gelebilecektir. Planlı tesisleşme, güvenlik önlemleri ve sürdürülebilir kullanım modelleriyle bölge, orta vadede Giresun'da su sporlarının yaygınlaştırılmasına öncülük edebilecek bir merkez niteliği kazanacaktır.

Tirebolu Karayolları Mevki, kıyı yapısının doğal olarak korunaklı olması, dalga etkisinin yılın büyük bölümünde düşük seyretmesi ve kıyı çizgisinin geniş bir kara bandı sunması sayesinde ileri düzeyde tesisleşmeye uygun alanlardan biri olarak değerlendirilmektedir. Mevki; kara tarafında yeterli genişliğe sahip düz alanlar barındırdığı için kapalı spor birimleri, malzeme depoları, yaşam-sosyal alanlar, eğitim birimleri ve kulüp ofislerinin konumlandırılmasına elverişli bir potansiyel sunmaktadır. Bu nitelikler, bölgede yalnızca su sporları eğitimlerinin değil, aynı zamanda bölgesel turnuvalar, gençlik kampları ve toplu spor etkinlikleri gibi geniş katılımlı organizasyonların da gerçekleştirilebileceği bir altyapı oluşturma imkânı vermektedir. Tirebolu'nun uygun kıyı morfolojisi ve ulaşılabilir konumu sayesinde, ilerleyen yıllarda Ordu'nun Gülyalı ilçesinde yapılan büyük su sporları etkinliklerine benzer toplu aktiviteleri ağırlayabilecek nitelikte bir merkez haline gelme potansiyeli bulunmaktadır. Bölgenin korunaklı yapısı eğitim güvenliğini artırırken, geniş kıyı bandı ise uzun vadede çok amaçlı bir su sporları kampüsü kurulmasına olanak sağlayarak Tirebolu'yu Karadeniz kıyısında stratejik bir su sporları üssü hâline getirebilir.

Genel olarak değerlendirildiğinde Ordu ve Giresun il sınırları içerisinde önerilen su sporları tesisleri; doğal korunaklı yapıları, erişilebilir konumları ve spor altyapısını geliştirmeye elverişli kıyı şeritleriyle Karadeniz'de sürdürülebilir bir su sporları ağının oluşturulmasına güçlü katkı sağlayabilecek bölgeler olarak öne çıkmaktadır. Planlı yatırımlar, altyapı güçlendirmeleri ve kurumsal iş birlikleriyle bu alanların her biri hem yerel sporculara hem de bölgesel organizasyonlara hizmet verebilecek modern su sporları merkezlerine dönüşme potansiyeline sahiptir.

KAYNAKLAR

Akademik Kaynaklar:

1. Akgün, A., & Aslan, Z. (2017). Giresun İli'nin turizm potansiyelinin belirlenmesi, yerel halk ve sektör temsilcilerinin algısı üzerine bir araştırma. *Journal of Tourism & Gastronomy Studies*, 5(3), 226-254.
2. Ayhan, R., & Öçalan, M. (2022). Uçurtma Sörfü (Kitesurfing) ile İlgilenen Bireylerin Serbest Zaman Egzersiz Düzeyleri Serbest Zaman Engelleri ve Motivasyonlarının İncelenmesi. *Gazi Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 27(1), 13-32.
3. Bulut, Ç. (2025). Rekreatif Amaçlı Stand Up Paddle Board (Sup Board) Yapan Bireylerin Stand Up Paddle Board'a İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi. *ADÜ-Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 54-70.
4. Cesur, E., & Çeken, H. (2022). Su sporları turizminin sürdürülebilirliğinde mavi ekonomi yaklaşımı. *Turizm ve Kültürel Miras Kongresi*, 74.
5. Güven, E. (2023). Kano sporcularında psikolojik beceri kıstası olarak özgüven ve başarı algısının bazı değişkenlere göre incelenmesi (Yüksek lisans tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Kütahya.
6. Kolotukha, O. V., Myrgorodska, O. L., Kozynska, I. P., & Bozhuk, T. I. (2023). Geographic assessment of obstacles on European rivers for water sports tourism. *Journal of Geology, Geography and Geoecology*, 32(2), 295-309.
7. Sevinç Başol, F. (2022). Suya dayalı rekreatif deneyimlerin duygusal etkileri ve anlamları (Yayımlanmamış doktora tezi). Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
8. Subaşı, M. (2019). Spor organizasyonlarındaki lojistik faaliyetlerin katılımcı memnuniyetine etkisi: Sapanca kürek parkuru, ulusal kürek yarışları.
9. Tarcan, S. (2019). Yelken ve rüzgar sörfü yapan bireylerin serbest zaman motivasyonu ve heyecan arayışları. Yayımlanmamış Yüksek lisans Tezi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Manisa.
10. Ugurlu, O., Yildirim, U., & Yukseyildiz, E. (2013). Marine accident analysis with GIS. *Journal of Shipping and Ocean Engineering*, 3(1-2), 21.
11. Uyrun, A. (2020). Su sporları turizmi. In S. Şahin & S. Meriç (Eds.), *Gelecek turizm trendleri* (pp. 351-373). Paradigma Akademi.
12. Yaşar, O. (2014). Bozcaada'nın Su Sporlarından Rüzgâr Sörfü (Windsurfing) ve Uçurtma Sörfü (Kitesurfing) Potansiyelinin Coğrafi Temelleri. *Electronic Turkish Studies*, 9(2).
13. Yaşar, O. (2016). Çanakkale Boğazı Doğu Kıyılarında Su Sporlarından Rüzgâr ve Uçurtma Sörfünün Gelişimi ve Yaşanan Sorunlar. *Kesit Akademi Dergisi*, 2 (4), 9-30.
14. Yıldız, S., Uğurlu, Ö., Loughney, S., Wang, J., & Tonoğlu, F. (2022). Spatial and statistical analysis of operational conditions influencing accident formation in narrow waterways: A Case Study of Istanbul Strait and Dover Strait. *Ocean Engineering*, 265, 112647.

Kurumsal Kaynaklar:

15. Kültür ve Turizm Bakanlığı Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü: "Giresun'un Coğrafi Durumu ve Tarihi" (<https://giresun.ktb.gov.tr>)
16. Giresun Valiliği: "İlimiz Hakkında" (<http://www.giresun.gov.tr/ilimiz-hakkinda>)
17. Giresun Üniversitesi Dış İlişkiler Koordinatörlüğü: "Giresun Tanıtım" (<https://disiliskiler.giresun.edu.tr/tr/page/giresun-tanitim/7657>)
18. Kültür Portalı: "Giresun Genel Bilgiler" (<https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/giresun/genelbilgiler>)
19. Nüfus ve Demografik Veriler (<https://www.nufusu.com/il/giresun-nufusu>)
20. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yatırım Teşvik Sistemi. <https://www.sanayi.gov.tr/destek-ve-tesvikler/yatirim-tesvik-sistemleri>
21. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak 2025 Yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğ. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/01/20250131-3.htm>

Görsel Kaynaklar:

22. <https://dogarehberi.com/kano-turleri-nelerdir/>
23. <https://kulturportali.gov.tr/turkiye/genel/turizmaktiviteleri>
24. <https://www.peakpro.com/blog/water-sport-industry-trends-statistics>
25. <https://www.aquaskier.com/the-most-popular-water-sports-around-the-world/>

26. <https://wakeque.com/blog/top-10-watersports>
27. <https://sfactive.com/water-sports-list/>
28. <https://www.aquaskier.com/the-best-locations-for-water-sports-in-the-world/>
29. <https://canakkale.ktb.gov.tr/TR-70486/turizm-aktiviteleri.html>
30. <https://antalya.ktb.gov.tr/TR-175444/turizm-aktiviteleri.html>
31. <https://sfactive.com/water-sports-list/>
32. <https://www.tripadvisor.com.tr/Attractions-g28923-Activities-c61-t191-Alaska.html>
33. <https://www.riveradventures.com/grand-canyon-rafting/grand-canyon-river-rafting-experience>
34. <https://www.turizmtatilseyahat.com/dunyanin-en-guzel-snorkelle-dalis-yerleri/>
35. <https://www.realhawaiiours.com/guide/oahu/where-is-pipeline-oahu/>
36. <https://www.webjet.co.nz/travel/tips/public-holiday-and-school-holiday-dates-for-2021/>
37. <https://sub-oceanic.com/tr/diving-in-maldives-guide/>
38. <https://www.surfindonesia.com/bali-surf-spots/balangan-beach/>
39. https://www.getyourguide.com/tr-tr/kosta-rika-1168995/kosta-rika-pacuaire-rapids-in-adrenalini-t879132/?ranking__uuid=711b23c6-42fd-472c-a810-973d141a3134
40. <https://www.newzealand.com/in/sailing/>
41. <https://tr.wikiloc.com/kano-turu-rotalari/sazak-koyu-adrasan-olimpos-cirali-56353353/photo-37669391>
42. <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/antalya/TurizmAktiviteleri/rafting408918>
43. <https://www.xn--gokceadadalsmerkezi-q5c.com/>
44. <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/canakkale/turizmaktiviteleri/sorf-turizmi>
45. <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/izmir/TurizmAktiviteleri/wnd-surf-ve-kte-surf>
46. <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/izmir/TurizmAktiviteleri/su-alti--dalis>
47. <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/mugla/TurizmAktiviteleri/sorf>
48. <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/mugla/TurizmAktiviteleri/bodrumda-dalma-ve-dalis-noktalari>
49. <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/sakarya/TurizmAktiviteleri/melen-cayi-rafting>
50. <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/sakarya/TurizmAktiviteleri/akarsu-kanosu-mudurnu-cayi>
51. <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/artvin/TurizmAktiviteleri/rafting194999>
52. <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/artvin/TurizmAktiviteleri/barhal-cayi>